

**T.C.  
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ  
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ  
İLKÖĞRETİM BÖLÜMÜ  
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**TÜRKİYE'DE ÜSTÜN YETENEKLİLER VE  
ÜSTÜN ZEKÂLILAR ALANINDA YAPILMIŞ  
AKADEMİK ÇALIŞMALARIN ÇEŞİTLİ  
DEĞİŞKENLER AÇISINDAN  
DEĞERLENDİRİLMESİ**

**GÖKHAN GÜÇİN  
12734102**

**TEZ DANIŞMANI  
Yrd. Doç. Dr. ŞAHİN ORUÇ**

**İSTANBUL  
2014**

**T.C.  
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ  
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ  
İLKÖĞRETİM BÖLÜMÜ  
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**TÜRKİYE'DE ÜSTÜN YETENEKLİLER VE  
ÜSTÜN ZEKÂLILAR ALANINDA YAPILMIŞ  
AKADEMİK ÇALIŞMALARIN ÇEŞİTLİ  
DEĞİŞKENLER AÇISINDAN  
DEĞERLENDİRİLMESİ**

**GÖKHAN GÜÇİN  
12734102**

**TEZ DANIŞMANI  
Yrd. Doç. Dr. ŞAHİN ORUÇ**

**İSTANBUL  
2014**

T.C.  
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ  
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ  
İLKÖĞRETİM BÖLÜMÜ  
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI  
YÜKSEK LİSANS TEZİ


**TÜRKİYE'DE ÜSTÜN YETENEKLİLER VE  
ÜSTÜN ZEKÂLILAR ALANINDA YAPILMIŞ  
AKADEMİK ÇALIŞMALARIN ÇEŞİTLİ  
DEĞİŞKENLER AÇISINDAN  
DEĞERLENDİRİLMESİ**

**GÖKHAN GÜÇİN  
12734102**

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih: .....

Tezin Savunulduğu Tarih: .....

Tez Oy birliği / Oy çokluğu ile başarılı bulunmuştur.

	Unvan	Ad Soyad	İmza
Tez Danışmanı:	Yrd. Doç. Dr.	Şahin ORUÇ	
Jüri Üyeleri :	Yrd. Doç. Dr.	Cevdet ŞANLI	
	Yrd. Doç. Dr.	Tuncay SEVİNDİK	

İSTANBUL  
KASIM 2014

## ÖZ

### TÜRKİYE’DE ÜSTÜN YETENEKLİLER VE ÜSTÜN ZEKÂLILAR ALANINDA YAPILMIŞ AKADEMİK ÇALIŞMALARIN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Gökhan GÜÇİN

Kasım, 2014

Bu araştırmanın amacı, Türkiye’de üstün yetenekliler ve üstün zekâlılar alanında yapılmış akademik çalışmaların ne düzeyde olduğunu saptamaktır. Bu çalışmada nitel araştırma kapsamında değerlendirilen belge/döküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamını, üstün zekâlılar ve üstün yetenekliler ile ilgili yapılmış tüm tez, makale, bildiri, kitap ve internet kaynakları oluşturmaktadır. Araştırmanın verilerine yök tez merkezindeki ilgili tezler, ulakbim resmi sitesinde yer alan makaleler, üniversitelerin kütüphanelerindeki kataloglar ve internetteki arama motorları kullanılarak ulaşılmıştır. Verilerin analizinde frekans ve yüzdeler kullanılarak sonuçlar yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, en çok çalışma bildiri alanında, en az çalışma ise doktora tezi alanında yapılmıştır. Yüksek lisans tezi düzeyinde en çok çalışma 2007 ve 2010 yıllarında yapılmıştır. Doktora tezi düzeyinde en çok çalışma 2012 yılında yapılmıştır. Makale düzeyinde en çok çalışma 2013 ve 2004 yıllarında yapılmıştır. Makale çalışmalarının 241’i (% 79.01) 2003 sonrası yıllarda yayınlanmıştır. En fazla bildiri çalışması 2012 yılında yayınlanmıştır. Bildiri çalışmalarının 510’u (% 93.40) 2003 sonrası yıllarda yayınlanmıştır. Bu alanda en fazla kitap 13 (% 10.4) adetle 2010 yılında yazılmıştır. Yazıldıkları üniversiteye bakıldığında en fazla yüksek lisans (26 adet) ve doktora tezleri (13 adet) İstanbul Üniversitesi bünyesinde çıkarılmıştır. En fazla çalışılan yüksek lisans tezleri (% 46.21), durum saptamayı konu alan tezler olurken, en fazla doktora tez çalışması (% 44.44), üstün zekâlıların ve üstün yeteneklilerin eğitimi konu alan tezler olmuştur. Makaleler konu dağılımlarına göre incelendiğinde en fazla makale (% 34.42), durum saptamayla ilgili olurken en fazla bildiri (% 40.29), üstün yetenekliler ve üstün zekâlıların eğitimi alanında olmuştur.

**Anahtar Kelimeler:** Üstün zekâ, üstün yetenek, enderun

## **ABSTRACT**

### **EVALUATION IN TERMS OF VARIOUS VARIABLES OF CONDUCTED ACADEMIC STUDIES ON GIFTED AND TALENTED CHILDREN IN TURKEY**

**Gökhan GÜÇİN**  
**November, 2014**

The purpose of this study is to investigate studies conducted in the field of education of gifted children. Document review analysis method, which is one of quantitative methods, was used in this study. The scope of the study consists of thesis, dissertations, scientific articles and books on education of gifted children. The data of the study is collected from YOK online thesis center, articles in the ULAKBİM database, university libraries and some online search engines. The collected data is interpreted according to its frequency and percentage. According to results, proceedings have the highest percentage while dissertations have the lowest percentage. It is found that the highest number of master's thesis is within the years of 2007 and 2010. The highest number of doctoral dissertations is in the year of 2012. The most scientific articles are published in the years of 2004 and 2013. 241 of the articles are published after 2003. It is also found that the highest number of proceedings is in 2012. 510 of proceedings are published after 2003. 13 books, which is the highest number, are published in 2010. The highest number of master's thesis (26) and doctoral dissertations (13) are written at Istanbul University. The purpose of most of the master's thesis (%46.56) are to determine the current situation while doctoral dissertations' (%44.44) purpose is education of gifted children. Most of the articles (%34.42) are about determining the situation while most of the proceedings (%40.29) are about education of gifted children.

**Keywords:** Gifted, talented, enderun.

## ÖNSÖZ

Bu tezde üstün zekâlılar ve üstün yetenekliler alanında 305 adet makale, 125 adet kitap, 546 adet bildiri, 131 adet yüksek lisans tezi, 36 adet doktora tezi, 306 adet de internet kaynakları olmak üzere toplam 1449 adet kaynağa ulaşılmıştır. Bu çalışma bu güne kadar yapılan akademik çalışmaların derlenip toplanması bakımından önemlidir. Yapmış olduğumuz tezde bazı çalışmalarını sehven atlamış veya onlara ulaşmamış olabiliriz.

Yüksek lisans eğitimim boyunca her konuda her zaman bana destek veren özellikle tez çalışmam boyunca bana yol gösteren ve bende yeni ufuklar açan değerli danışman hocam Sayın. Yard. Doç. Dr. Şahin ORUÇ'a teşekkürlerimi sunarım.

Yüksek lisans sürecinde gerek eğitim-öğretim gerek diğer tüm konulardaki yardımlarından dolayı ve engin bilgi ve deneyimlerinden yararlandığım Prof. Dr. Mustafa ARSLAN, Doç. Dr. Remziye CEYLAN, Doç. Dr. Ümmühan YEŞİL DAĞLI, Doç. Dr. Aysun GÜROL, Yard. Doç. Dr. Cevdet ŞANLI, Yard. Doç. Dr. Mustafa YEŞİLYURT hocalarıma teşekkürlerimi sunarım.

Tüm eğitim-öğretim hayatım boyunca bana destek veren başta babam Abdullah GÜÇİN ve annem Senem GÜÇİN olmak üzere tüm aileme ve lisans ve yüksek lisans eğitim boyunca beni destekleyen arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunarım.

**İstanbul; Kasım, 2014**

**Gökhan GÜÇİN**

## İÇİNDEKİLER

Sayfa No

<b>TEZ ONAY SAYFASI (son teslim için)</b>	
<b>ÖZ .....</b>	<b>iii</b>
<b>ABSTRACT .....</b>	<b>iv</b>
<b>ÖNSÖZ.....</b>	<b>v</b>
<b>İÇİNDEKİLER .....</b>	<b>vi</b>
<b>TABLolar LİSTESİ.....</b>	<b>x</b>
<b>KISALTMALAR .....</b>	<b>xi</b>
<b>1. GİRİŞ .....</b>	<b>1</b>
1.1. Problem .....	2
1.2. Amaç .....	3
1.3. Araştırmanın Önemi.....	4
1.4. Sayılıtlar .....	4
1.5. Sınırlılıklar .....	4
1.6. Tanımlar .....	4
<b>2. LİTERATÜR TARAMASI .....</b>	<b>5</b>
2.1. Üstün Yeteneklilik .....	5
2.1.1. Üstün Zekâ/Yetenek Kavramı.....	5
2.1.2. Üstün Yeteneklilerin Özellikleri .....	7
2.1.2.1. Bedensel Özellikleri .....	8
2.1.2.2. Zihinsel Özellikleri.....	10
2.1.2.3. Kişilik Özellikleri.....	12
2.1.2.4. Sosyal Özellikleri.....	14
2.1.2.5. Mesleki Özellikleri.....	15
2.1.2.6. Ahlaki Özellikleri.....	17
2.2. Üstün Yetenekliler Eğitiminin Türkiye'deki Tarihçesi.....	17
2.2.1. Cumhuriyet Öncesinde Üstün Yetenekliler Eğitimi .....	18

2.2.1.1. Enderun .....	18
2.2.2. Cumhuriyet Döneminde Üstün Yetenekliler Eğitimi.....	23
2.2.2.1. 1416 Sayılı Kanun.....	24
2.2.2.2. 5245 Sayılı Kanun.....	24
2.2.2.3. 6660 Sayılı Kanun.....	25
2.2.2.4. Türdeş Yetenek Kümesi ve Özel Sınıf Denemeleri .....	25
2.2.2.5. Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK). 26	
2.2.2.6. Fen Liseleri.....	26
2.2.2.7. Anadolu Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri.....	27
2.2.2.8. Beyazıt Ford-Otosan İlköğretim Okulu .....	27
2.2.2.9. Türk Eğitim Vakfı İnanç Türkeş Özel Lisesi (TEVİTÖL) .....	28
2.2.2.10. Bilim ve Sanat Merkezleri .....	28
2.2.2.11. Üniversiteler Bünyesinde Yürütülen Çalışmalar .....	29
2.3. İlgili Araştırmalar .....	30
<b>3. TÜRKİYE’DE ÜSTÜN ZEKÂLILAR VE ÜSTÜN YETENEKLİLER İLE İLGİLİ OLARAK YAPILAN AKADEMİK ÇALIŞMALAR.....</b>	<b>32</b>
3.1. Üstün Zekâlılarla İlgili Tezler.....	32
3.1.1. Yüksek Lisans Tezler.....	32
3.1.1.1. Üstün Zekâlıları Tanımlama ve Özellikleri .....	32
3.1.1.2. Tanılama.....	33
3.1.1.3. Durum Saptama.....	34
3.1.1.4. Eğitimleri .....	41
3.1.1.5. Zekâ Testleri (Değerlendirme).....	44
3.1.1.6. İlgili Kurumlar .....	46
3.1.2. Doktora Tezleri .....	48
3.1.2.1. Üstün Zekâlıları Tanımlama ve Özellikleri .....	48
3.1.2.2. Tanılama.....	48
3.1.2.3. Durum Saptama.....	49
3.1.2.4. Eğitimleri .....	50
3.2. Üstün Zekâlılarla İlgili Makaleler .....	52
3.2.1. Üstün Zekâlıları Tanımlama ve Özellikleri.....	52
3.2.2. Tanılama.....	56



3.3.3. Durum Saptama.....	57
3.2.4. Eğitimleri .....	68
3.2.5. Üstün Zekâlıların Aileleri .....	76
3.2.6. Yasal Olanaklar .....	77
3.2.7. İlgili Kurumlar .....	78
3.3. Üstün Zekâlılarla İlgili Bildiriler .....	80
3.3.1. Özellik ve Gereksinimleri .....	80
3.3.2. Tanılama.....	85
3.3.3. Durum Saptama.....	88
3.3.4. Eğitimleri .....	103
3.3.5. Üstün Zekâlıların Aileleri .....	127
3.3.6. Öğretmen ve Yöneticiler .....	130
3.3.7. Zekâ Testleri (Değerlendirme).....	136
3.3.8. Yasal Olanaklar .....	138
3.3.9. İlgili Kurumlar .....	139
3.4. Üstün Zekâlılarla İlgili Kitaplar .....	141
3.5. Üstün Zekâlılarla İlgili İnternet Kaynakları .....	152
3.6. Üstün Zekâlılar İle İlgili Kurum ve Kuruluşlar.....	167
3.6.1. Dernekler.....	167
3.6.2. Vakıflar .....	169
3.6.3. Uygulama ve Araştırma Merkezleri.....	169
3.6.4. Çocuk Üniversiteleri .....	170
3.7. Üstün Zekâlıların Öğretmenleri İçin Eğitim-Öğretim Veren Kurumlar .....	171
<b>4. YÖNTEM.....</b>	<b>172</b>
4.1. Arastırmanın Modeli .....	172
4.2. Arastırmanın Evreni .....	173
4.3. Verilerin Toplanması .....	173
4.4. Verilerin Analizi.....	173
<b>5. BULGULAR VE YORUM.....</b>	<b>174</b>
5.1. Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Akademik Çalışmaların Türlerine Göre Dağılımı Nasıldır?.....	175

5.2.Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Tez Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır? .....	176
5.3.Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Tez Çalışmalarının 2005 ve Öncesi- 2005 Sonrası Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?177	
5.4.Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Makale Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır? .....	178
5.5.Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Makale Çalışmalarının 2003 ve Öncesi- 2003 Sonrası Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?180	
5.6.Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Bildiri Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır? .....	182
5.7.Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Bildiri Çalışmalarının 2003 ve Öncesi- 2003 Sonrası Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?183	
5.8.Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yazılan Kitapların Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?.....	183
5.9.Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Tez Çalışmaların Üniversitelere Göre Dağılımı Nasıldır?.....	185
5.10.Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Tez Çalışmalarının Konulara Göre Dağılımı Nasıldır? .....	188
5.11. Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Makale Çalışmalarının Konulara Göre Dağılımı Nasıldır? .....	189
5.12.Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Bildiri Çalışmalarının Konulara Göre Dağılımı Nasıldır? .....	190
<b>6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....</b>	<b>192</b>
6.1. Sonuç.....	192
6.2. Öneriler .....	<b>193</b>
<b>KAYNAKÇA .....</b>	<b>195</b>
<b>ÖZGEÇMİŞ.....</b>	<b>201</b>

## TABLolar LİSTESİ

	<b>Sayfa No</b>
<b>Tablo 1:</b> Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Akademik Çalışmaların Türlerine Göre Dağılımı.....	175
<b>Tablo 2:</b> Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Yüksel Lisans Tezleri ve Doktora Tezlerinin Yıllara Göre Dağılımı... 176	176
<b>Tablo 3:</b> Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Tez Çalışmalarının 2005 ve Öncesi- 2005 Sonrası Yıllara Göre Dağılımı... 177	177
<b>Tablo 4:</b> Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Makale Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı.....	178
<b>Tablo 5:</b> Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Makale Çalışmalarının 2003 ve Öncesi- 2003 Sonrası Yıllara Göre Dağılımı.....	180
<b>Tablo 6:</b> Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Bildiri Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı .....	182
<b>Tablo 7:</b> Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Bildiri Çalışmalarının 2003 ve öncesi- 2003 Sonrası Yıllara Göre Dağılımı.....	183
<b>Tablo 8:</b> Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yazılan Kitapların Yıllara Göre Dağılımı .....	184
<b>Tablo 9:</b> Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Tez Çalışmaların Üniversitelere Göre Dağılımı .....	186
<b>Tablo 10:</b> Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Tez Çalışmalarının Konulara Göre Dağılımı .....	188
<b>Tablo 11:</b> Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Makale Çalışmalarının Konulara Göre Dağılımı .....	189
<b>Tablo 12:</b> Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Bildiri Çalışmalarının Konulara Göre Dağılımı.....	190

## KISALTMALAR

<b>BİLSEM</b>	: Bilim ve Sanat Merkezleri
<b>MEB</b>	: Milli Eğitim Bakanlığı
<b>RAM</b>	: Rehberlik Araştırma Merkezleri
<b>TDK</b>	: Türk Dil Kurumu
<b>TEV</b>	: Türk Eğitim Vakfı
<b>TEVİTÖL</b>	: Türk Eğitim Vakfı İnanç Türkes Özel Lisesi
<b>TÜBİTAK</b>	: Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu
<b>YÖK</b>	: Yükseköğretim Kurulu

## 1. GİRİŞ

Sovyetler Birliğinin ilk uzay aracı olan Sputnik'i uzaya fırlattığı 1957 yılı aynı zamanda üstün yetenekliler, üstün zekâlılar ve yaratıcı çocuklarla ilgili kavram ve kaynakların ilk olarak bahis-mevzu olduğu zamana tekabül etmektedir. 1957 yılından itibaren, üstün yeteneklilerin, üstün zekâlıların ve yaratıcı çocukların eğitiminde batı dünyasında büyük bir atılım başlatılmıştır. Batı ülkeleri, Sovyetler Birliğinin uzay yarışında kendilerini niçin geçtiklerini araştırırken karşılaştıkları durumun Sovyetler Birliğinin üstün zekâlı ve üstün yetenekli çocukların eğitimine verdiği önemden ibaret olduğunu anlamışlardır. Bu durumun hemen akabinde süratle üstün zekâlılar eğitiminin hem kuramsal hem eğitim programları hem de tanılama boyutuyla ilgili uygulamalara geçmişlerdir. Bu atılımın Türkiye'deki tezahürü ise 1964 yılında açılan Ankara Fen Lisesi olmuştur. Bu lisenin kuruluş amacı fen ve matematik dalında üstün yetenekli olan öğrencileri, ülkenin ihtiyaçları doğrultusunda bilim adamı ve araştırmacı olarak yetiştirmektir. Daha sonraki dönemde başlatılan üst özel sınıf, türdeş yetenek kümeleri, türdeş yetenek sınıfları uygulamaları bu atılımın devamı niteliğindeki oluşumlardır. Ancak tarihsel süreç içerisinde bu konu ele alındığında Türkiye'nin tüm dünyaya önderlik ettiği söylenebilir. Çünkü Enderun Mektebi sistemi ile Osmanlı Devleti; devşirme yoluyla eleyerek aldığı ve daha sonra ortalama on-onbeş yıllık zaman zarfında yetenekleri doğrultusunda yetiştirdiği üst düzey yönetici, asker ve sanatçıları devletin ihtiyaç duyduğu mevkilere yerleştirerek bu konuda öncü olduğunu göstermiştir. Ancak sonraki dönemlerde Enderun'a öğrenci almada meydana gelen bozulmanın devleti zayıflattığı kaynaklarda belirtilmiştir (Ataman, 1998, 181-182).

TÜBİTAK'ın gerçekleştirdiği araştırmada Türkiye'de 0-24 yaş arasında nüfusun yüzde 2'sini meydana getiren 682 bin üstün zekâlı/yetenekli birey bulunuyor. 130'un üzerinde IQ değerlerine sahip olanlar üstün zekâlı olarak tanımlanmaktayken 70'in altında IQ'ya sahip olanlar hafif derecede zihinsel özürlü

birey olarak nitelendirilmektedir. En fazla görülen IQ derecesi, aynı zamanda ortalamaya da denk gelen 100 IQ derecesidir. İnsanların % 68'i 85 ile 115 arasında ortalamaya yakın bir IQ derecesine sahiptirler (Üstün ve Özel Yeteneklilerin Eğitimiyle İlgili Bilimsel Paylaşım ve Haberleşme Platformu, [17.08.2014]).

Yukarıdan da anlaşılacağı üzere üstün zekâlılar eğitimi alanında tüm dünya özellikle batı devletleri önemli atılımlar yapmışlar ve önemli ilerlemeler kaydetmişler. Bu da en iyi yatırım eğitime yapılan yatırımdır tezini destekler nitelikteki hareketlerden birisidir. Bizim ülkemiz ise bu alanda asırlar önce Enderun'la bu atılımı başlatmış ve dikkate değer başarılı sonuçlar almış bir yapının devamı olarak bu doğrultuda ilerleme kaydetmesi gerekirken batı dünyasının bu konuya eğilmesi suretiyle üstün zekâlılar eğitimini gündemine alması mutlak tarihimizden bilhassa eğitim tarihimizden ne kadar kopuk olduğumuzun açık göstergesi olmakla beraber üstün zekâlılar ile ilgili mevzularda Enderun yapısıyla gururlanmaktan başka çok başarılı sonuçlar alamamamız ise ancak halk tabiriyle züğürt tesellisi olarak ifade edilebilir. 682 bin gibi muazzam sayıda üstün yetenekli bireye sahip olmamıza rağmen bunlarla ilgili kapsamlı çalışmalar yapmamamız veya yapamamamız ülkemizin istikbali için çok büyük kayıptır. Çünkü genç nüfus oranımızın azalması bu bireylerin de azalması anlamına gelmektedir.

Bu araştırmada bir merkezde toplanmayan üstünlerin eğitimiyle ilgili olarak ülkemizde yapılan akademik çalışmaların hem ne düzeyde olduğu belirlenecek hem de alanın geldiği son durum hakkında genel bir perspektif sunulması sağlanacaktır.

## **1.1. Problem**

### **Problem Cümlesi**

Türkiye'de üstün yetenekliler ve üstün zekâlılar alanında yapılmış olan akademik çalışmaların durumları nasıldır?

### **Alt Problemler**

1. Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Akademik Çalışmaların Türlerine Göre Dağılımı Nasıldır?

2. Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Tez Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?
3. Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Tez Çalışmalarının 2005 ve Öncesi- 2005 Sonrası Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?
4. Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Makale Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?
5. Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Makale Çalışmalarının 2003 ve Öncesi- 2003 Sonrası Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?
6. Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Bildiri Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?
7. Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Bildiri Çalışmalarının 2003 ve Öncesi- 2003 Sonrası Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?
8. Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yazılan Kitapların Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?
9. Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Tez Çalışmaların Üniversitelere Göre Dağılımı Nasıldır?
10. Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Tez Çalışmalarının Konulara Göre Dağılımı Nasıldır?
11. Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Makale Çalışmalarının Konulara Göre Dağılımı Nasıldır?
12. Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Bildiri Çalışmalarının Konulara Göre Dağılımı Nasıldır?

## **1.2. Amaç**

Bu çalışmanın amacı Türkiye'de üstün yetenekliler ve üstün zekâlılar alanında yapılmış olan akademik çalışmaların düzeyini ve mevcut durumunu tespit etmektir.

### 1.3. Araştırmanın Önemi

Dünyayı etkileyen ve değişime öncülük eden üstün zekâlılar ile ilgili faaliyetlerin arttırılması ne derece önemli ise söz konusu alanda yapılmış olan çalışmaların da bibliyografyasının hazırlanarak değerlendirilmesi aynı derecede önemlidir. Yapmış olduğumuz bu tez çalışması, üstün yetenekli ve üstün zekâlılar üzerine çalışma yapan ve yapacak olan akademisyenlerin, öğrencilerin, eğitimcilerin ve ilgili kişilerin öncelikli başvuru kaynağı olması açısından önemlidir.

### 1.4. Sayıtlar

Türkiye’de üstün yetenekliler ve üstün zekâlılar alanında yapılmış olan makale çalışmaları, bildiri çalışmaları, tez çalışmaları, kitap çalışmaları yetersizdir.

### 1.5. Sınırlılıklar

Bu çalışma Türkiye’de 1933-2014 yılları arasında yapılmış olan makale, tez, bildiri, kitap ve internet kaynakları ile sınırlıdır.

### 1.6. Tanımlar

**Üstün Yetenekli ve Üstün Zekâlı Birey:** Akranlarına kıyasla üstün özellikleri olan bireylerdir. Aynı zamanda üstün zekâ kavramı, üstün yetenek tanımının içinde de kullanıldığı için bu tezde geçen “üstün zekâ” ve “üstün yetenek” kavramları aynı şeyi ifade etmektedir.

**Akademik Çalışma:** Üstün zekâlı ve üstün yetenekli öğrencilerle ilgili yazılmış tez, makale, bildiri, kitap ve internet kaynaklarını ifade etmektedir.



## 2. LİTERATÜR TARAMASI

### 2.1. Üstün Yeteneklilik

Bu bölümde, üstün zekâ, üstün yeteneklilik ve üstün yetenekli çocukların özellikleri ilgili konulara yer verilmiştir.

#### 2.1.1. Üstün Zekâ/Yetenek Kavramı

“Yetenek” kelimesi Türkçe’de birden fazla anlama gelmekle birlikte “Bir kimsenin bir şeyi anlama veya yapabilme niteliği, kabiliyet, istidat” ve “Bir duruma uyma konusunda organizmada bulunan ve doğuştan gelen güç, kapasite” olarak tanımlanmaktadır (TDK, [13.06.2014]).

“Üstün zekâlı” ve “üstün yetenekli” kavramlarını açıklamaya çalışan birden fazla tanım mevcuttur. Bunlar geleneksel ve çağdaş olanlar olarak iki farklı kategoride toplanabilir. Geleneksel tanımlar az sayıda kriteri dikkate alırken çağdaş tanımlar daha fazla sayıda kriteri dikkate alır (Anderson, 2000).

Üstün zekâ kavramları ve tanımları tarihsel süreçte ele alındığında konservatif (geleneksel) tanımların yerini daha liberal (çağdaş) tanımlara bıraktığı görülmektedir. Üstün zekâ kavramını sınırlandırarak belli kriterlere göre açıklamaya çalışan konservatif yaklaşımlar genellikle rakamlarla ifade edilmiştir. Örneğin zekâ testlerinde 130 IQ puanı gibi belli bir kurala bağlı olarak saptanmış sınır puanını geçenler üstün zekâlı olarak kabul edilirler. Liberal tanımlarda da çizilmiş sınırlar olmasına rağmen daha geniş açıdan bakılan üstün zekâ kavramının rakamlarla ifade edilmesinin zorluğuna inanılır. Liberal yaklaşımda üstün zekâ, herhangi bir performans alanında açığa çıkarılan üst düzey kapasiteyi ifade eder (Sak, 2013, 500). Örneğin Marland Raporu (1972’den aktaran Sak, 2013, 500-501)’nda altı alanda üstün zekânın olunabileceği belirtilerek üstün yüksek zekâ birden fazla ölçüte dayandırılmıştır;

“Genel zihinsel yetenekte, özel akademik yetenekte, yaratıcı veya üretken düşünmede, liderlik yeteneğinde, sanat yeteneğinde veya psikomotor yetenekte üst düzey başarı gösteren veya potansiyel yeteneğe sahip olan çocuklar” üstün zekâlı olarak tanımlanmıştır. Bu raporda üstünlerin tanımı yapılırken çeşitli yetenek alanları vurgulanmıştır. Ancak Renzuli (1986), zihinsel bir öge olmayan motivasyonun bu tanım içerisinde yer almamasından ötürü bu tanımı eleştirmiştir. Renzuli, birbirleriyle etkileşimde bulunan üç ögeye sahip olan bireyler üzerinde yapılan çalışmaların onların yaratıcı hizmetler sunarak başarıyı yakaladıklarını belirtmiştir. Bu yetenek alanlarından birincisi, genel ve özel yetenek düzeyidir. Genel yetenek: üst düzey soyut düşünebilme, uzamsal ilişkiler, bellek ve sözcük akıcılığı, dış kaynaklı yeni durumlara adapte olma, onları şekillendirerek bilgilerin hızlı ve dikkatli olarak anımsanması ile ilgili kapasitedir. Özel yetenek ise genel yeteneği oluşturan bileşenlerin liderlik, sanat, yönetim vb. performans alanlarına veya özel bilgi alanlarına uygulanmasıdır. Yetenek alanlarının ikincisi olan yaratıcılık ise, kişinin kendine ait yeni fikirler oluşturarak bunları güncel sorunları çözüme kavuşturmak için kullanmasıdır. Bu da fikirlerin esnek, özgün ve akıcı olmasını, deneyime yani yeniliğe ve değişime açık olmayı, estetik niteliğe ve ayrıntıya duyarlı olmayı gerektirir. Üçüncüsü olan motivasyon: yani başlanılan bir işi sonuna kadar götürmede azimli, sabırlı, kararlı olmayı ve çok çalışabilmeyi kapsayan yüksek görev anlayışıdır (aktaran Davaslıgil, 2010, 551-552).

Ülkemizdeki tanımlara baktığımızda üstün zekâlı ve üstün yetenekli mefhumları birbirlerinden farklı olarak düşünülmemekte ve üstün zekânın, üstün yetenek içinde değerlendirilebileceği ifade edilmektedir (Ersoy ve Avcı, 2000). Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen I. Özel Eğitim Konseyi, Üstün Yetenekli Çocuklar ve Eğitimleri Komisyonu Raporu’nda “üstün zekâ” ve “üstün özel yetenek” kavramları “üstün yetenek” başlığı altında toplanmış ve şu tanım yapılmıştır:

“Üstün yetenekliler, genel ve/veya özel yetenekleri açısından yaşlarına göre yüksek düzeyde performans gösterdiği konunun uzmanları tarafından belirlenmiş kişilerdir. Üstün yetenekliler bu yeteneklerini geliştirmede normal eğitim programlarının yetersiz kaldığı kendi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda farklılaştırılmış programlara ihtiyaç duymaktadır (Özel Eğitim Konseyi Ön Raporu, 1991).

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak üstün yetenekli öğrencilere hizmet sunan Bilim ve Sanat merkezleri yönergesinde ise üstün yetenekli çocuk, “zekâ,

yaratıcılık, sanat, liderlik kapasitesi veya akademik alanlarda yaşıtlarına göre yüksek düzeyde başarı gösterdiği alan ve konu uzmanları tarafından belirlenen çocuk” olarak ifade edilmiştir (MEB Bilsen Yönergesi, [23.06.2014]).

Üstün yeteneklilerle ilgili çokça tanım yapılmış olmasına rağmen ortak kabul edilen bir tanıma varılamamıştır. Fakat genellikle kabul edilen tanım 1993 yılında ABD Eğitim Bakanlığı tarafından önerilen şu tanımdır (Passow ve Rudnistsk, 1993, 26’ dan aktaran Levent, 2011a, 21):

“Aynı yaş, deneyim veya çevre şartlarına sahip akranlarına göre, üstün performans gösteren veya yüksek düzeyde başarı elde eden çocuklar ve gençlerdir. Bu çocuk ve gençler entelektüel, yaratıcı ve olağanüstü bir liderlik kapasitesine sahip oldukları için sanatsal alanlarda ve özel akademik alanlarda yüksek performans sergilerler. Bu özellikteki bireyler, genellikle okul tarafından sağlanmayan eğitim hizmeti veya faaliyetine ihtiyaç duyarlar. Üstün yetenekli çocuklar ve gençler tüm kültürel gruplarda, tüm ekonomik tabakalar arasında bulunabilmektedir.”

### **2.1.2. Üstün Yeteneklilerin Özellikleri**

Üstün yetenekli (zekâlı) çocukların normal zekâyâ sahip olan çocuklardan bedeni, zihni, sosyal, kişilik, ahlaki, öğrenme, duyarlık ve mesleki yönlerden farklı olarak üstün özelliklere sahip oldukları düşünülmüştür. Bu hipotez ile işe başlayan psikolog ve eğitimciler üstün zekâlı (yetenekli) öğrencilere has özellikleri belirlemek için ilmî metotlar ve çeşitli ölçekler kullanmışlardır. Bu ölçekler kısaca şöyle sıralanabilir:

Kullanılan Standart Testler, Ölçekler ve Teknikler

1. Çeşitli grup ve bireysel zekâ testleri
  - a. Dile dayanan zekâ testleri
  - b. Dile dayanmayan, dili gerektirmeyen zekâ testleri
2. Standart bilgi ve başarı testleri
3. Kişilik testleri ve envanterleri
4. Sosyal olgunluk testleri
5. Teorik, ekonomik, estetik, politik ve dini ölçekler
6. Sosyometrik teknikler
7. Vaka incelemeleri (Çocuğun gelişim tarihçesi ve aile geçmişi incelenerek)

8. Çeşitli kişisel kayıtların incelenmesi
9. Anketler
10. Gözlemler
11. Çeşitli özellikleri ölçen ölçekler
12. Takip araştırmaları
13. Anne, baba, öğretmen, öğrenci ve öğrenci yakınları ile yapılan mülakatlar

Araştırmacılar yukarıdaki testler, ölçekler ve teknikleri kullanarak buldukları sonuçları daima normal gelişim gösteren çocuklarla kıyaslamışlar ve uzun yıllar yaptıkları çalışmalar sonunda üstün zekâlı çocukların normal çocuklardan farklı ve üstün bazı özelliklere sahip olduklarını belirtmişlerdir. Araştırmacılar yaptıkları araştırmalar sonucunda üstün zekâlı çocukların ortak ve belirgin özelliklerini şu ana başlıklar altında açıklamaya çalışmışlardır (Ataman, 1998, 183; Çağlar; 2004, 112-113).

Üstün Zekâlı Çocukların Bedeni Özellikleri

Üstün Zekâlı Çocukların Zihni Özellikleri

Üstün Zekâlı Çocukların Kişilik Özellikleri

Üstün Zekâlı Çocukların Sosyal Özellikleri

Üstün Zekâlı Çocukların Mesleki Özellikleri

Üstün Zekâlı Çocukların Ahlaki Özellikleri

#### **2.1.2.1. Bedensel Özellikleri**

Toplum nezdinde üstün yetenekli çocukların yüksek düşünce ve üst zekâyâ sahip olmalarından dolayı bedensel gelişimlerinin yetersiz ve ömürlerinin kısa olduğu görüşü öne sürülmüştür. Bunun sonucu olarak üstün yetenekli çocukların normal akranlarından bedenen daha zayıf, çelimsiz, daha az cazibeli, gelişmemiş, sağlığı bozuk ve daha kısa ömürlü olduğu fikri kabul görmüştür. Ancak yapılan inceleme ve araştırmalar bu kanaatin tamamen yanlış olduğunu ispat etmiştir. Hatta üstün zekâlı çocukların doğumdan ölüme kadar tüm yaşlar düzeyinde normal akranlarına göre bedeni gelişimleri ve sağlıklarının daha iyi olduğu saptanmıştır

(Çağlar, 2004, 113). Ataman (1974), altı-yedi yaş düzeyinde Türk çocukları üzerinde yaptığı araştırmada Üstün Yeteneklilerin, Normal Altı Yetenekli Grubundakilere göre boy, ağırlık, baş antero-posterio çap ve akciğer kapasitesi ölçümlerini daha yüksek bulmuş ve aradaki farkın  $p < 0.05$  düzeyinde anlamlı olduğunu tespit etmiştir. Bu da üstünlerin fiziksel yapı ve genel sağlıklarının ortalamanın üstünde olduğunu göstermektedir.

Üstün zekâlı çocukların normal akranlarına kıyasla bedenlen üstün olan özellikleri şunlardır:

1. Beden yapıları her yaşta diğer akranlarına göre daha iri, kuvvetli ve sağlıklıdır.
2. Normal çocuklardan daha ağır ve daha uzun doğarlar.
3. Normal çocuklardan daha erken yürür, konuşurlar.
4. Duyu organı bozukluklarına daha az rastlanır.
5. Ortalama ömürleri daha uzundur.
6. Bedenen organların sağlığı normal öğrencilerden çok daha iyidir. Sağlıklarını korumada çok dikkatlidirler. Hastalıklara karşı dirençlidirler. Hastalık şikâyetleri çok azdır. Sağlıkları bozulduğunda hemen tedbir alırlar.
7. Bedenen özürleri daha azdır. Sağlıklarına verdikleri önemin belirtisi olarak da birçoğunun gözlük kullanması ve bademcik ameliyatı olması örnek gösterilebilir.
8. Omuz ve kalçaları geniş ve ciğerleri daha kuvvetlidir.
9. Olgunlaşma daha hızlı bir seyir gösterir.
10. Kuvvetlidirler ve koordinasyon gerektiren faaliyetlerde tepkileri daha hızlıdır
11. Duyu organları keskindir. Örneğin tad almada iki değişik fabrikanın ürettiği meyve suyu arasındaki küçük farkı hissedebilirler.
12. Aşırı duyarlı bir sinir sistemine sahip oldukları için normal akranlarından daha fazla hareketli olurlar. Bebeklikte daha az uykuya ihtiyaç duyabilirler. Yüksek fiziki enerjiye sahip üstün çocukları hiperaktif çocuklar gibi çok aktif olmalarına rağmen dikkatlerinin istemli olması ve davranış denetimlerinin

olması bakımından hiperaktif çocuklardan ayrılırlar. Yani bu çocuklar ilgilendikleri zaman dikkatlerinin yoğunlaştırabilirler. Ancak üstün olmasına rağmen gerçek hiperaktif özellik gösteren çocuklar da mevcuttur (Ataman, 1998, 183; Çağlar, 2004, 114-115; Hallahan ve Kauffman, 1978; Whitmore, 1980).

#### **2.1.2.2. Zihinsel Özellikleri**

Üstün zekâlı çocukların normal zekâyâ sahip akranları ile kıyaslandığında nitelik ve nicelik olarak üstün ve farklı özellikleri şu şekillerde sıralanabilir:

1. Olağandışı zihinsel enerjiye sahip olmayla birlikte zihnen daima aktif olma arzusunu taşırlar.
2. Bilgi edinmede tatminsiz bir iştaha sahiptirler.
3. Erken konuşabilir ve dili etkili bir iletişim aracı olarak kullanabilirler. Konuşma esnasında işaret ve beden dilini az kullanırlar. Kelimeleri yerli yerinde kullanırlar, kelimeleri doğru telâffuz ederler, akıcı bir konuşmaya sahiptirler. Ayrıca kelime hazineleri de zengindir.
4. Farklı alanlara yönelerek kendilerini ifade etmeye ve doyumsuz öğrenme isteklerini karşılamaya çalışırlar.
5. Herhangi bir aktiviteye tek başına başlamada ve devam ettirmede üstün bir performans gösterirler.
6. Bir faaliyete kendi kendine başlama ve devam ettirmede üstün bir kabiliyete sahiptirler.
7. Olağandışı sağlam bir hafızaya sahiptirler. Gördüklerini duyduklarını kolayca hafızalarına aktarırlar ve bunları uzun zaman hafızalarında korurlar.
8. Gördükleri, duydukları, okudukları arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları çok çabuk yakalarlar ve bunlardan uygun sonuçlara ulaşabilirler.
9. Bilgilerini çok çabuk ve kolayca aktarabilirler.
10. Eleştirel düşünceye erken yaşlarda başlarlar. Gördüklerini, duyduklarını, okuduklarını aynı şekilde değil de değerlendirdikten sonra kabul ederler.

11. Yaptıkları tasarımlar zekicedir.
12. Anne, baba, öğretmen ve yakınları için değil de öğrenme arzularını doyurmak için öğrenirler.
13. Kendilerini çok geniş bir alana konsantre etme kudretine sahiptirler.
14. Bir şeyi irdeleyerek onu tekrar şekillendirme becerisine sahiptirler.
15. Her şeyi en güzel şekilde yapmaktan mutluluk duyarlar.
16. Her şey hakkında derinliğe bir bilgiye sahip olmaya gayret ederler. Bilgiyi nedenleriyle detaylı bir şekilde öğrenmeye çalışırlar.
17. Bağımsız olarak kendilerini ifade ederler. Kendilerine karşı özgüvenleri fazladır ve bu konuda yardım almaktan hoşlanmazlar.
18. Çok farklı şeylere karşı ilgi ve alakaları vardır. Özel konulara karşı çok kuvvetli bir ilgiye sahiptirler. Alışılmış şeylere karşı ilgileri olmakla beraber birbirinin tezatı olan şeylere de geniş ve kuvvetli bir ilgileri vardır.
19. Gerçek olmayan hayali söylemlere inanmazlar ve gerçek ile hayal arasındaki ayrıma erken yaşlarda ulaşırlar.
20. Karmaşık algılara, reaksiyona ve kavramlara sahiptirler.
21. Üstün zekâlıların en belirgin özelliği okumaya olan erken ilgileri ve okumayı erken yaşlarda öğrenebilmeleridir.
22. Sayılara olan merakları erken yaşlarda başlar.
23. Akıcı bir düşünceye sahiptirler.
24. Çok hareketli, açığız, uyanık ve çabuk çocuklardır. Dikkat alanları geniş ve süresi uzundur.
25. Farklı yollardan yararlanarak duygu ve düşüncelerini ifade ederler.
26. Kendilerini rahatça, net bir şekilde ve bağımsız olarak ifade edebilirler.
27. Basit ve yüzeysel değil karmaşık ve derin problemleri çözmekten hoşlanırlar.
28. Maruz kaldıkları uyaranlara karşı sakin, düşünceli, olgun ve orijinal tepkiler gösterirler.

29. Doğru ve yanlışlarının muhakemesini erken yaşlarda yaparlar. Hatalarını tek başına anlayıp bunları uygun düzeltme yoluna gidebiliyorlar.
30. Zaman ve enerjilerini ekonomik olarak kullanabildikleri yöntemleri bulurlar.
31. Gelişmiş bir sorumluluk duygusuna sahiptirler. Ayrıca sorumluluk almaya oldukça isteklidirler ve bunları en güzel şekilde yerine getirmeye çalışırlar.
32. Estetik zevkleri erken gelişir. Güzel olan şeyleri kolayca anlarlar.
33. Uzun süreli hedeflere yönelirler. Özel çabalar göstererek hatalarını yenmeye çalışırlar.
34. Profesyonelce icra edilen mesleklere ilgilidirler. Bu mesleklere girebilmek için gerekli hazırlıkları yaparlar. Amaçları sahip oldukları mesleklerde kaliteli olmaktır.
35. Üstünlükleri yaşam boyunca devam eder. Ancak ileriki yıllarda üstün halleri yavaşlar (Clark, 2002; Çağlar, 2004, 115-117; Dehaan ve Havinghurst, 1965; Freeman, 1991; Hallahan ve Kauffman, 1978; Parke, 1989; Sisk, 1987).

### **2.1.2.3. Kişilik Özellikleri**

On dokuzuncu yüzyıldaki yazarlar üstün yetenekli öğrencilerin belli özelliklerinin çok üstün gelişmiş olmasını tuhaf, karmaşık ve kararsız duygusal halde olma gibi eksikliklerin ve kusurların bir sebebi olarak görmüşlerdir. Ancak üstün zekâlı öğrenciler üzerine araştırmalar yapan Terman, üstün zekâyâ sahip olma ile garip, kararsız duygusal davranış gösterme ve acayip tavırlar sergileme arasındaki ilişkinin gerçeği yansıtmadığını ifade etmiştir (Walter, 1956, 382-389'dan aktaran Çağlar, 2004, 120).

İlerleyen zamanlarda muhtelif araştırmacılar tarafından yapılan çeşitli çalışmalarla birlikte üstün zekâlı öğrencilerin sahip olduğu kişilik özelliklerinin normal gelişim gösteren öğrencilerin kişilik özelliklerinden daha gelişmiş olduğu bulgusuna varılmıştır (Çağlar, 2004, 120). Bu özellikler şöyle sıralanabilir:

1. Son derece kendilerinden emin ve bağımsız bir kişiliği sahiptirler (Terman and Oden, 1959).



2. Kolayca sosyalleşebilirler, dost edinmede zorlanmazlar, dostlukları uzun sürelidir, güvenilirler (Jarecky, 1959).
3. Başkalarına güvenmekler birlikte onlardan da aynı güveni beklerler (Terman and Oden 1959).
4. Aldıkları sorumlulukları en iyi şekilde yerine getirmekten haz alırlar (Warren ve Heist, 1960).
5. Başka kişilerle iş birliği yapmaya eğilimlidirler (Warren ve Heist, 1960).
6. Bir iş yapmadaki azimleri sürekli ve kuvvetlidir (Bonsall, 1960).
7. Başkaları üzerine hâkimiyet kurma istekleri vardır. Yani lider olmayı isterler ve lider olurlar (Bonsall, 1960).
8. Sakin bir kişiliğe ve istikrarlı bir hayatları vardır (Hollingworth, 1942).
9. Yakışıklı, temiz, tertipli, düzenli, çekici bir görünüşe sahiptirler. Başkalarının olumlu, verimli bir tavır sergilemelerini isterler (Jarecky, 1959).
10. Kararlı duygusal ifadeye sahiptirler ve uygun davranışlar göstermeye çalışırlar.
11. Takdir edilmeyi beklemezsiniz amaçlarına ulaşırlar ve başarılarından hoşnut olurlar.
12. Hem çok çalışkanlardır hem de yaptıkları hataların farkına vararak onları düzeltmeye çalışırlar.
13. İlişkilerinde nazik davranışlar sergilerler.
14. Gurur ve kibirden hoşlanmazlar, başkalarına karşı mütevazı yardımlarda bulunurlar.
15. Kararlı ve sabırlı bir anlayışa sahiptir.
16. Yüksek özgüvene sahiptirler.
17. Başkalarının duygu ve düşüncelerini hakir görmezler.
18. İlişkilerinde politik bir tavır sergilerler.
19. Amaç ve idealleri yüksektir.

20. Mükemmel olmak isterler.
21. Farklı şeyleri öğrenmekten ve yapmaktan mutluluk duyarlar.
22. Orijinal fikirlere ve eleştirel bir düşünceye sahiptirler.
23. Yaşıtları ile ilişkilerinde hem daha etkin hem de daha olgundurlar.
24. Sempatik oldukları için başkaları tarafından kolayca benimsenebiliyorlar.
25. Yoğun duygusal özellikler taşırlar. Başkalarının sorunlarına karşı samimi ve duyarlı bir tavır takınırlar (Clark, 1997; Chandler, 2006; Çağlar, 2004, 121; Davis ve Rimm, 1989; Hallahan ve Kauffman, 1987; Leroux ve Mcmillan, 1993; Parke, 1989; Rogers, 1986; Sisk, 1987; Whitmore, 1980).

#### **2.1.2.4. Sosyal Özellikleri**

Üstün zekâlıların sosyal özellikleri ile ilgili bilinmesi gereken bir takım gerçekler vardır. Bunlardan birincisi bazı üstün zekâlıların da sosyal ilişkilerde uyumsuz tavırlar sergiledikleri, çeşitli davranış problemleri gösterdikleri ve farklı özellikteki suçlara karışmış oldukları gerçeğidir. Normal çocukları çeşitli suçlara itmeye ve davranış problemini göstermeye sebep olan etkenler üstün zekâlıların bulunduğu ortamlarda da var ise onların da suç işleyebilmeleri, problem davranışlar gösterebilmeleri ve uyumsuz olmaları beklenebilir. İkincisi ise üstün zekâlıların sosyal özelliklerini doğuştan yani katılım yoluyla getirmediği gerçeğidir. Yani üstün sosyal özelliğe sahip olma, üstün sosyal çevrede sağlanan üstün sosyal olanaklardan yararlanabilme ile ilgili bir durumdur. Üstün bir sosyal çevrede yaşayıp çeşitli deneyimler edinmeden üstün sosyal özellik gösterme dünyanın hiçbir yerinde rastlanılmış bir durum değildir. Ancak yapılan araştırmalar üstün zekâlıların bazı farklı sosyal özelliklerinin akranlarına kıyasla daha üstün özellikte olduğu gerçeğidir (Çağlar, 2004, 118). Bu farklı özellikler şöyle sıralanabilir:

- 1) Uygun şakalar ve espriler yapmaya erken yaşlarda başlarlar.
- 2) Başka kişilerle iyi geçinme ve onlarla anlaşma becerisine sahiptirler.
- 3) Kendilerinden yaşça büyük olanlarla farklı ve karmaşık oyunlar oynarlar.
- 4) İlgileri kendileri ile benzerlik ve paralellik gösteren kişilerdir ve kendileri ile aynı zekâ seviyesine sahip olanlarla arkadaşlık ederler.

- 5) Muhatap oldukları kişilerin duygu, düşünce ve isteklerini kestirebilme özelliğine sahiptirler.
- 6) Mensup oldukları gruplarda lider olma eğilimi gösterirler.
- 7) Başkaları ile içten ve samimi ilişkiler kurabilirler. Dostlukları uzun sürelidir.
- 8) Buldukları sosyal gruplarda hakemlik yapmakla birlikte politik davranma özellikleri de vardır.
- 9) Duruma göre uygun kararlı duygusal tepkileri vardır.
- 10) İçinde buldukların sosyal kuruluşların etkinliklerine olumlu, yapıcı verimli katkıda bulunurlar.
- 11) Arkadaş, akran ve büyükleri tarafından çok çabuk kabul edilirler.
- 12) Çevrenin sosyal değişkenlerini çabuk fark eder ve ona göre kolaylıkla hareket edebilirler.
- 13) Dış dünya ile aralarındaki etkileşim olguncadır.
- 14) Buldukları gruplarda otoriteye başvurmadan toleranslı davranırlar. Sert ve katı davranışlarına nadiren rastlanır.
- 15) İnsanların yakın zamanda ulaşmak istedikleri istek ve ihtiyaçlardan ziyade daha uzun süre elde edilebilecek istek ve değerlerle ilgilenirler.
- 16) Toplumda bir başkasına dininden, renginden veya ırkından dolayı ön yargıyla yaklaşmaz.
- 17) Kişisel güvencenin kaynağının toplumsal kaide ve nizamların olduğunu düşünürler.
- 18) Karşılaştıkları sosyal problemlere karşı hemen çözüm arayışı içinde olurlar (Çağlar, 2004, 118-119; Davaslıgil, 2010, 549).

#### **2.1.2.5. Mesleki Özellikleri**

Terman (1965'den aktaran Çağlar, 2004, 122-123), üstün zekâlı çocukların gelecek hayatlarında yapacakları meslekleri tercih etme sebebi ve yaptıkları mesleklerdeki muvaffakiyetlerini inceleyen araştırmalar yaparak güvenilir sonuçlar elde etmiştir. Yaptığı bu araştırma bu konuda yapılan birçok araştırma arasında en

dikkate değer araştırmadır. Terman yaptığı bu araştırmasında şu belirgin özellikleri belirlemiştir.

Üstün zekâlı çocuklar: okulda verilen dersleri öğrenmedeki başarıları bazılarını 2, bazılarını 3, bazılarını 4 sınıf ileriye taşıdı. % 90'ı zekâ seviyeleri orta yaşlarda da yükselmeye devam etti. Yine % 90'ı üniversiteye kayıt oldu ve % 70'i üniversiteden mezun oldu. Üniversitede mezun olanların % 30'u şeref ödülüne layık görüldü. Orta yaşlarda 800 üstün zekâlı öğrenci arasında 46'sı edebiyat, fen, sanat, ve sosyal ilimlerle ilgili olmak üzere 67 öğrenci çeşitli kitaplar yayınladı. 236 kişi çeşitli konularda oldukça kapsamlı makaleler yayınladılar. Büyük çoğunluğu doktorluk, mühendislik, eczacılık, kimyagerlik, hukuk v.b profesyonel meslekleri seçerken çok az bir kısım yarı profesyonel meslekleri seçti.

Çağlar (2004, 123) da, üstün zekâlı çocuklara gelişimlerine olumlu katkı yapacak ortamlar sunulduğunda akranlarına kıyasla farklı üstün özelliklere sahip olmakla birlikte çok çaba gerektiren profesyonel mesleklerle ilgilendikleri ve girmiş oldukları bu meslek alanlarında ekseriyetinin başarılı olduğunu belirtmektedir. Ayrıca üstün olan bu özellikleri özet olarak şöyle sıralamıştır:

- 1) "Kolay, çabuk ve sağlam öğrenirler.
- 2) Akıselimlerini ve pratik bilgileri beceriyle kullanırlar.
- 3) Açık düşündür, ilişkileri kolaylıkla bulur, bilgilerini transfer eder ve yeni durumlarda en uygun şekilde kullanabilirler.
- 4) Fazla alıştırmaya lüzum kalmadan duyduğunu, gördüğünü, okuduğunu uzun zaman muhafaza ederler.
- 5) Birçok alanlarda derin, geniş ilgi ve bilgilere sahiptirler.
- 6) Kelime hazineleri geniştir. Konuşmaları açık ve akıcıdır.
- 7) Zihnen güç problemleri kolaylıkla çözerler.
- 8) Sınıf seviyesinden üstün çeşitli kitap ve ansiklopedileri okurlar.
- 9) Akademik konularda akranlarından 2, 3, 4 yıl ilerdedirler. Çok erken okuma öğrenirler.
- 10) Fikirleri ve çalışma metotları, buluşları genellikle orijinaldir.
- 11) Uyanık, keskin gözlemci ve hazır cevaptırlar.
- 12) Başkaları ile içten devamlı dostluk kurarlar. Sadıktırlar, kendilerinden emindirler. Başkalarına güvenirler ve aynı şekilde güven beklerler.
- 13) Başkalarının fikirlerine, haklarına saygılıdırlar, problemlerine duyarlı ve çözümde yardımcıdırlar.
- 14) Azimli, sabırlı, kararlı, alçak gönüllü ve naziktirler.
- 15) Yüz yüze geldikleri problemlere göğüs gerer, uygun çözüm yolları bulurlar.

- 16) Genellikle bütün ilişkilerinde yapıcı, olumlu, verimli ve başarılı olmayı amaç edinir, diğerlerini de bu yola teşvik ederler.
- 17) Sorumluluk almaktan ve onu yerine getirmekten hoşlanırlar.
- 18) Toplumsal değerleri kolayca kavrar, saygılıdırlar.
- 19) Toplumun profesyonel mesleklerine yönelir, erişmek ve mükemmellik için üstün gayret sarf eder ve genellikle çok başarılı olurlar.
- 20) Üstünlüklerini orta ve ileri yaşlarda “ömür boyu süren bir şarkı” gibi devam ettirirler.
- 21) Toplumun zihin gücü itibarıyla elit tabakasını teşkil ederler. Mit, bilim, fen, teknik ve meslek sahibi insan olurlar.”

### **2.1.2.6. Ahlaki Özellikleri**

Yapılan araştırmalarda üstün zekâlı çocukların sosyal, duygusal, fiziksel, bedensel, kişilik gelişimlerinin yanında ahlakî gelişimlerinin de yaşlılarından farklılaştığı sonucuna varılmıştır. Bu alanda yapılan araştırmalara göre çocuğun zekâ düzeyinin artmasıyla birlikte ahlakî ilgi ve farkındalıklarının da arttığı tespit edilmiştir. Ayrıca çocuk yaşlılarına göre daha erken yaşlarda belirgin oranda ahlakî özellikler göstermektedir (Roeper ve Silverman, 2009).

Genel olarak üstün zekâlı çocukların ahlaki özellikleri şöyle sıralanabilir:

- 1) Erken yaşlarda duyarlı ahlaki özellikler göstermeye başlarlar.
- 2) Dünyadaki nükleer savaş, kıtlık, çevre kirliliği, barış, uluslar arası ilişkiler v.b sorunlara karşı akranlarına göre daha duyarlıdırlar.
- 3) Adaletsizliği, haksızlığı, eşitsizliği, çifte standardı; sorgulayıcı ve mantıkî olma özellikleri sayesinde kolaylıkla fark ederler. Bu tür olumsuzlukları önlemede yetersiz olduklarında kendilerini çaresiz hissederler.
- 4) Gelişmiş adalet duygusuna sahiptirler (Davaslıgil, 2010, 550).

## **2.2. Üstün Yetenekliler Eğitiminin Türkiye’deki Tarihçesi**

Türkiye’de üstün zekâlı çocukların eğitimi Osmanlı Devleti döneminde başlamış ve günümüze kadar gelişmeye devam etmiştir. Osmanlı İmparatorluğu döneminde açılan ve yüzyıllarca faaliyette bulunan Enderun Okulu belki de dünyada üstün yetenekliler alanında sistemli ve en uzun süreli eğitim veren ilk kurumudur (Enç, 2005, 206).

## 2.2.1. Cumhuriyet Öncesinde Üstün Yetenekliler Eğitimi

### 2.2.1.1. Enderun

Topkapı Sarayı içinde bulunan Enderun Mektebi devletin bekasının devamı için yetenekli Kapıkulu sınıfı yetiştirmek üzere kurulmuştur. Çeşitli kademelerde eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdüren bu kurum odalar halinde teşkilatlanmıştır. Osmanlı eğitim sisteminin elit kadro eğitimi kısmını oluşturan Enderun okulunun talebeleri acemi oğlanlar arasında seçilirdi (Ergin, 1977, 11).

Enderun mektebi iki yönüyle geçmişte benzeri olmayan bir kurumdur. Bunlardan birincisi; Osmanlılar da kendilerinden önce hüküm süren İslam devletleri gibi iktidarlarına ortak olacak bir seçkin zümrenin olmasını istememişler. Bunun için genellikle yabancılardan seçtikleri kişileri devlet hizmetinde kullanmak için onların yetiştirilmesini sağlayan “kulluk düzeni” adı verilen bir yapı oluşturmuşlar. Enderun mektebinin ayırt edici ikinci özelliği ise kullanılan programdır. Geçmiş Enderun’dan daha eski olan ve Büyük Selçuklu Devleti’nin ünlü veziri Nizamülmülk tarafından ilk defa Bağdat’ta kurulan Nizamiye Medreseleri “Şafî” mezhebine dayanan eğitim anlayışı ile birlikte çeşitli alanlarda yönetici yetiştirmek için gerekli olan İslam hukuku ve bazı pozitif ilimlerin okutulduğu bir programla faaliyetlerini sürdürmekteydi. Nizamiye Medreselerinin Enderun’un kurulup gelişmesinde öncü bir misal olduğu ve onun üzerinde çeşitli etkileri olduğu varsayımına rağmen Enderun’un, amaçları, programı, örgütü ve işleyişi ile Nizamiye Medreselerinden daha farklı ve daha ileri bir oluşum olduğu söylenebilir. Çünkü Enderun’da sadece devletin ihtiyaç duyduğu sivil ve askerî alana eleman yetiştirmekle kalınmamış çeşitli bilim ve sanat dallarında da üst düzey bireyler yetiştirilmiştir. Ayrıca kuramsal öğrenim, beden eğitimi, müzik, el becerileri programlarına düzenli olarak yer vermesi de kendine has olan özelliklerindedir (Enç, 2004, 82-83).

Enderun Mektebinin kuruluşu ile ilgili olarak çeşitli görüşler öne sürülmüştür. Başlıca iki maddede birleşen görüşler çerçevesinde bazılarınınca yapılan değerlendirmelere göre Enderun mektebi II. Murad tarafından, diğerlerine göre de Fatih Sultan Mehmet tarafından kurulmuştur. Yapılan ayrıntılı araştırmalar sonucu Enderun Mektebinin II. Murad tarafından kurulduğu netlik kazanmıştır. Ancak Enderun Mektebinin gerçek kimliğini kazanması Fatih Sultan Mehmet döneminde

olmuştur. Bu dönemde Enderun Mektebi devşirme mektebi olmaktan çıkıp devlet mekanizmasının en iyi şekilde işlenmesi için ihtiyaç duyulan mülkî ve idarî kadrolara eleman yetiştirme misyonuna sahip olmuştur (Akkutay, 1984, 25-26).

Enderun Mektebine seçilecek talebelerin 8-18 yaş aralığında olmasına dikkat edilirdi. Fakat aranılan özelliklerde olması bakımından yaş sınırı en fazla 20'ye çıkmaktaydı. Seçilecek talebelerin yakışıklı olması birinci derecede önemliydi. Çünkü yüzü güzel olanın icraatlarının da o derecede güzel olacağına inanılırdı. En küçük bir beden ya da sağlık kusuru olanlar tercih edilmezdi. Talebeleri bulma ve seçmede mukayyet bir zamanı tayin edilmemiş, yeniçeri askerî ocağının başkumandanı olan yeniçeri ağası tarafından ihtiyaç bildirilmesi suretiyle talebe arayışına gidilirdi (Koçu, 1964, 25). Ayrıca seçilme kriterlerini taşıyan 18 yaşından küçük olanlar evli oldukları takdirde elenirdi. Bununla birlikte yetim ve öksüz, çoban ve bunların oğulları, doğuştan sünnetli, Türkçe bilenler, İstanbul'a gelip gitmiş, çok uzun ve çok kısa ve bir evin tek erkek çocuğu olanlar alınmazlardı (İskit Yayınevi, 1957-1963).

Yapılan inceleme ve değerlendirme sonucu çeşitli konularda tespit edilen üstün yetenekliler ilkönce orta dereceli saray mekteplerine gönderilirdi. Kuruluş tarihlerine göre bu saraylar sırasıyla Edirne Sarayı, Galata Sarayı, İbrahim Paşa Sarayı (Sultanahmet'te), İskender Çelebi Sarayıdır (Küçükçekmece'de). Hazırlık Sarayı adı verilen bu Saray Mekteplerinde donanımlı yetişenler, terbiye ve ahlakları güzel olanlar daha yükseköğretim veren Enderun Mektebine gönderilirdi. Enderun'da yüksek başarı gösterenler devletin çeşitli kademelerindeki memuriyetlere geçmiştir. Terfî sırasına göre bazıları çok büyük makamlara yükselmişlerdir. İçlerinde beylerbeyi, serhad kumandanı, vali, elçi olanlar olmakla birlikte vezir, serasker hatta sadrazam olanlar da çıkmıştır. Hazırlık Sarayı Mektebinde başarısız olan, kabiliyeti az gelişmiş olan ve derslerinde yeterince önem göstermeyenler Enderun'a alınmamıştır. Sipahi Bölüklerine gönderilen bu kesim talebeler asker ocaklarının eğitilmiş zümresini oluşturuyordu (İsfendiyaroğlu, 1952, 164).

Enderun Mektebi de kendi içinde hiyerarşik bir şekilde düzenlenmiş ve altı ana bölümden meydana gelmiştir. Mükemmel bir ihtisas mektebi özelliği taşıyan Enderun'un bölümleri (koğuşları); Büyük ve Küçük Oda, Doğancı Koğuşu, Seferli Koğuşu, Kiler Koğuşu, Hazine Odası ve Has Oda'dır (Akkutay, 2004, 89).

## **Büyük ve Küçük Oda**

Birer meslek okulu hüviyetini taşıyan Büyük ve Küçük Oda arasındaki fark büyüklükten kaynaklanıyordu. Bu odalarda bulunan talebeler sarayın en alt basamağında temsil ediyorlardı. Fakat yeteneklerini gösterenler ve başarılı olanlar diğer dört odada en yüksek yerlere çıkmışlardır (Hammer, 1815, 30).

Büyük ve Küçük Oda Enderun Mektebi'nin hazırlık sınıfları konumunda bulunmaktaydılar. Bu odada bulunanlar “Dolama” adında bir elbise giydikleri için onlara “Dolamalı” da denirdi. Bu odada bulunan talebelerin sayısı diğer odalardan daha fazladır. İş ile ilgili meselelerde Kapı Ağasının emrindeydiler (Ergin, 1997, 12).

Büyük ve Küçük Odanın ders programında şu derslere yer verilmiştir; Kur'an, İlmihal, Tecvit, Arapça, Farsça, Yazı, Cild, Tezhib, Oymacılık, Ressamlık, Kıraat, Hattatlık, Musiki ve Resim (Ayverdi, 1974, 104). Türkçe, Arapça ve Farsçayı öğrendikten sonra güreş, atlama, koşu, ok çekme, tokmak talimleri gibi spor hareketlerini de yaparlardı. Yaşı on dört ve üstü olanlar spor hareketlerinde daha başarılıydılar (Uzunçarşılı, 1945, 309).

Büyük Odanın terfi ve nakil işlerinden Saray Ağası sorumluydu. Gerekliği zamanlarda ise dilekçeleri padişaha arz etmek üzere Kapı Ağasına verirdi. Küçük odanın dilekçeleri ise odanın kethüdası ve Kapı Ağası aracılığıyla padişaha sunulurdu. Enderun Mektebi'nin Hazine, Kiler ve Seferli Odalarında boş yerler olması durumunda Kapa Ağasının arz etmesi sonucunda Padişah “Kaftan altına verdim” diye yazarak dilekçelerini iade ederdi (Akkutay, 1984, 88).

Bu şekilde Büyük ve Küçük Odadan terfi edenler “Dolamalı” olmaktan çıkıp “Kaftanlı” olurlardı. Bu odaların iç oğlanlarına ikişer yüz akçe düğme akçeleri, yılda birer kat elbiselik çuhaları verilirdi. Bununla birlikte onlara birer çatma ve takke de verilirdi. Büyük ve Küçük Oda'lar, Edirne Sarayı, Galata Sarayı, İbrahim Paşa Sarayı ile birlikte 1675'te kaldırılmıştır (Uzunçarşılı, 1945, 310).

## **Doğancı Koğuşu**

Kırk kişilik olan doğancı koğuşu, Hane-i Bazyan adıyla bilinmekle birlikte Enderunluların Kaftanlı denilen kısmını oluştururdu. Avcı Sultan Mehmet'in bunları kaldırdığı tarihten itibaren bu koğuşlardan söz edilmemektedir. Ancak daha eskiden



bir doğancıbaşı'nın buyruğu altında böyle bir Enderun halkı olduğu görülmektedir (Uzunçarşılı, 1945, 311).

Doğancı Koğuşunun kanun, nizam ve adetleri de diğer odalarinki gibidir. Bu koğuşun görevleri padişaha ait doğan, şahin gibi hayvanları beslemek, bakımlarını yapmak ve onları uçurmayı öğrenmektir. Ayrıca doğancıbaşı, padişah avda bulunduğu sırada dış avcılar tarafından dış pazarlardan getirilen hayvanları inceler, bu hayvanları getirenlere bahşişler verir ve bu hayvanları padişaha sunar (Şimşirgil, 2005, 120).

Maaşları kırk akçe olan doğancılar odasının talebelerine altı ayda bir "Seraser Dolama", yılda birer kadife elbise, birer kuşak ve birer de takke verilirdi. Ayrıca doğancı koğuşu talebelerine Ramazan Ayında "Yıllık-i Padişahî" adı verilen bir para da verilirdi (Baykal, 1953, 67).

Sultan IV. Mehmet zamanında doğancıbaşı görevden alınmış ve yerine bu birun hizmetinde bulunan çakırcıbaşı görevlendirilmiştir. Doğancılar kendi koğuşları dışında Hazine Odasının temizlik günlerinde nöbet de tutmuşlardır (Şimşirgil, 2005, 120).

### **Seferli Koğuşu**

Seferli Koğuşu ilk olarak 1635 yılında IV. Murad devrinde kurulmuştur. Bu koğuşa "Hane-i Seferli" de denilir. Büyük ve Küçük Oda talebelerinden seçilenlerin IV. Murad'ın Revan Seferine başladığı zamana denk gelmesi sebebiyle bu koğuşa savaşıcı manası gelen "Seferli" denmiştir (Hammer, 1815, 28).

Padişahı soyan ve giydiren Has Oda Başı ile sarıkları saran Tülbend Ağasından alınan gömlek ve çamaşırların yıkanması ve katlanması bu koğuşun görevleri arasındadır (Hammer, 1815, 28).

"Lahur Suyu'nu" Seferli koğuşu oğlanları ramazan ayının on beşinde padişaha sunarlardı ve bunun karşılığında kendilerine hediye paralar verilirdi (Cenkmen, 1948, 208).

Derece olarak Seferli Koğuşu Enderun'un Büyük ve Küçük Odaları ve Doğancı Koğuşu'ndan yüksek olup kiler koğuşundan ise bir derece aşağıdadır. Daha sonraları bir sanat okulu haline getirilen Seferli Koğuşundan musikîşinaslar,

hanendeler, kemankeşler, pehlivanlar, berberler, hamamcılar, tellâklar yetişmiştir. Ayrıca bu koğuşta âlim, şair ve musikî çalışan birçok kimse yetişmiştir. Dilsizler ve cücelerin oluşturduğu soytarı grubu da bu koğuşun mensuplarıydı (Uzunçarşılı, 1945, 311).

### **Kiler Koğuşu**

İç hazine ile Hazine Odası arasında yer alan kiler koğuşu Fatih Sultan Mehmet tarafından kurulmuştur (Uzunçarşılı, 1945, 313).

Kiler koğuşunda bulunan talebeler okuma, yazma ve diğer ilimleri öğrenmenin yanında Padişahın yemeklerini pişirmek, salata yapmak, sofraya kurmak, kahve pişirmek, çeşitli şurup ve reçelleri de yapmakla görevliydi. Bunu için Kiler Koğuşunun talebeleri lalaları tarafından çok dikkatli bir şekilde ve büyük bir önemle eğitilirdi (Baykal, 1953, 62).

70 ile 100 arasında bir talebe sayısına sahip olan Kiler Koğuşu, padişah saray dışına çıkması durumunda, padişahın yemeklerini temin ve kontrol için padişaha eşlik ederdi (İsfendiyaroğlu, 1952, 96).

Kiler Koğuşunun yönetimi Ser-kilari-i Hassa denilen kilercibaşıya aitti. Hiyerarşik olarak Kilercibaşının altında, Kiler Kâhyası ve sonra da Kiler hizmetçileri gelirdi. Kilercibaşı mutfakla ilgili dış işlerden sorumlu aşçı, ekmekçi, tavukçu, sütçü, buzcu v.b görevleri yürütenleri de teftiş ederdi (Hammer, 1815, 27).

### **Hazine Odası**

Fatih Sultan Mehmet tarafından kurulan Hazine Odası, Kiler Koğuşundan bir basamak yukarı, Has Odadan da bir basamak aşağı konumdadır. Enderun odaları arasında yer alan Hazine Odası Yavuz Sultan Selim zamanında gelişimini sürdürüp daha da teşkilatlanmıştır (Uzunçarşılı, 1945, 315).

Hazine odasının iki büyük yöneticisi vardı. Bunlardan biri Serhazin-i Enderun olarak bilinen Hazinedarbaşı diğer ise Hazine Kethüdasıdır. Hazinedarbaşı hem savaş hem de barış zamanlarında daima Padişahın yanında bulunur, bilhassa Cuma günleri padişahla birlikte camiye giderdi. Sarayda Hazinedarbaşının emrinde birkaç bini bulan yönetici kesimi vardı ve bunların maaşlarını Hazinedarbaşı verirdi. Hazinedar Başının günlüğü ise seksen iki akçe olarak belirlenmiştir (Hammer, 1815,

22). Bu odanın ikinci yöneticisi olan Hazine-i Hümayun Kethüdası sarayın ekonomik işlerinden sorumlu olup ay sonu geldiğinde yapılan harcamaların genel olarak neler olduğu hakkında bilgi verirdi (Akkutay, 1984, 100).

Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan itibaren toplanan tüm değerli eşyaların bulunduğu Hazine-i Enderun dört oda, dehliz ve bodrumlardan müteşekkildi. Hazine Odasındaki eşyaların en değerlileri İstanbul, Mısır ve Suriye'nin fethi ile bu odaya getirilen Bizans ve Tomanbay hazineleridir (D'ohsson, 1924, 40'dan aktaran Akkutay, 1984, 102).

### **Has Oda**

Enderun mektebinin en yüksek basamağını oluşturan Has Oda eğitim ve öğretimin de en ileri seviyede gerçekleştiği yerdir. Has Odada gerçekleştirilen eğitimin asıl amacı devletin üst düzey idarecilik kademelerine yöneticiler yetiştirmektir. Bu odadaki eğitimler daha çok uygulamalı olarak verilirdi.

Enderun mektebinin seçkin tabakasını oluşturan Has Oda talebeleri defalarca elemelerden geçmiştir. Bu odadaki talebeler genç olmalarına rağmen devlet sisteminde büyük bir yere sahiptiler (Akkutay, 1984, 105).

Has Odadaki talebelerin görevleri ise şunlardı:

- 1) Hırka-i Şerif bölümünü temizler ve süpürürlerdi,
- 2) Hırka-i Şerif bölümünün kitaplarının tozlarını alırlardı,
- 3) Bayramlar ve diğer mübarek günlerde öd ağacını yakarlardı,
- 4) Etrafa gül suyu serperlerdi,
- 5) Şamdan, parmaklık ve diğer eşyaları temizleyerek parlatırlardı  
(Uzunçarşılı, 1945, 325).

### **2.2.2. Cumhuriyet Döneminde Üstün Yetenekliler Eğitimi**

Üstün yetenekli çocukların eğitimi, yirminci yüzyılın sonuna yaklaştığımız günümüzde Türk Milli Eğitim sisteminin halen çözüme kavuşturamadığı önemli konulardan birisini teşkil etmektedir (Ataman, 2004, 155). Oysa Enderun Mektebiyle Osmanlı Devleti zamanında faaliyet gösteren üstün yetenekliler eğitim uygulaması Türk toplumunun tüm dünyaya önderlik yaptığı önemli konulardan birisidir. Ancak

böyle ileri bir eğitim anlayışını geçmişte uygulayan bir medeniyetin varisi olan ülkemiz, özellikle 1970’li yıllarda hızlanıp, gelişmiş birçok ülkede yaygınlaşan ve aynı zamanda özel eğitim anlayışının dışında genel ve temel eğitimin bir parçası dahilinde değerlendirilen üstün yetenekliler eğitimi konusunda da ne yazık ki çağın standartları altında kalmıştır. Hâlbuki Enderun’u kuran Osmanlıların torunlarından yetişmiş ve yetenekli kişilerin bir ülkenin yönetimi için çok önemli olduğunu idrak etmeleri beklenirdi (Akarsu, 2004, 146).

Cumhuriyet sonrası dönemde üstün yetenekliler ile ilgili olarak özellikle 1960’larda atılan küçük adımlar 1990’larda yeniden hızlanmıştır, ancak dünyadaki gelişmelerin aksine, sadece bazı kişilerin, ailelerin, vakıfların çabaları ve birkaç eğitimcinin azmi ile bir şeyler yapılmaya çalışılmıştır. Ancak bu durum Milli Eğitim Bakanlığının ve eğitim camiasının bu mevzuya olan olumsuz görüşlerini değiştirememiştir (Akarsu, 2004, 146).

Ülkemizde üstün yeteneklilerin eğitimleriyle ilgili olarak birçok deneme yapılmıştır. Ancak yapılan bu denemelerden yeterli sonuçlar alınmadığı için deneme süreci halen devam etmektedir. Cumhuriyet dönemi ve sonrasında Üstün yetenekli çocuklara yönelik yapılan uygulamalar şunlardır (Levent, 2011a, 90).

#### **2.2.2.1. 1416 Sayılı Kanun**

Ülkemizde üstün yetenekli çocukların yetiştirilmesi ve ülkemiz adına uluslararası platformda üst düzey başarılar kaldırmaları için 1929 yılında “Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebeler Hakkında Kanun” çıkarılmıştır. Lise mezunları ve yüksek öğretimin çeşitli dallarını bitirenler arasında isteyenler devlet adına batı ülkelerinde eğitim görmek suretiyle milli eğitim bakanlığı tarafından seçilmiştir (Levent, 2011a, 90).

#### **2.2.2.2. 5245 Sayılı Kanun**

“Harika Çocuklar Kanunu” olarak anılan 5248 sayılı yasa 7 Temmuz 1948 yılında çıkarılmıştır. Üstün yetenekli çocukların yurtdışında eğitim görmelerine ise yine 1948 yılında çıkarılan 5245 sayılı yasayla olanak tanınmıştır. Bu yasa ile İdil Biret (piyano) ve Suna Kan (keman) Paris Konservatuvarı’nda müzik eğitimi almak için gönderilmiştir (Levent, 2011a, 90).

### **2.2.2.3. 6660 Sayılı Kanun**

5245 sayılı yasa, 1956 yılında çıkarılan 6660 sayılı “Müzik ve Plastik Sanatlarda Olağanüstü Yetenek gösteren Çocuklar Hakkında Kanun” olarak yürürlüğe konmuştur. Bu kanun halen yürürlükte olmasına rağmen 1978’den sonra hiç kimsenin kanun kapsamına dâhil edilmediği görülmektedir. Bu yasanın başlangıcı olan 1948’den 1978’e kadar geçen 30 yıllık süre zarfında devlet himayesinde çoğu dünya çapında ünlü olan 20’e yakın sanatçı yetişmiştir (Ataman, 1998, 182).

6660 sayılı yasanın uygulanamaması ve piyano dalında özel yetenekli birey adedinin artması sonucunda Mithat Fenmen ile İlhan Baran bir model geliştirmiştir (Vikipedi, [05.10.2014]). Bu modele göre 1976’da üstün yetenekli çocukların Devlet Konservatuvarında yoğun ve hızlı bir müzik eğitimi almaları için “özel statü” yönetmeliği çıkartılmıştır. Bu kapsamda eğitimini almış ve kendi branşlarında Konservatuvarın yüksek bölümünü bitirenler çeşitli burslarla yurtdışına gönderilmiştir. Özel statüden ilk olarak Oya Ünler (piyano), Burçin Büke (piyano) ve Cihat Aşkın yararlanmıştır. 1986-1987’de Şölen Dikener (viyolonsel), Fazıl Say (piyano), Muhiddin Dürrüoğlu-Demiriz (piyano), Özgür Balkız (keman), Yeşim Alkaya (piyano), Ertan Torgul (keman), Çağlayan Ünal (viyolonsel) ve Çağıl Yücelen (keman) bu statüden faydalanarak mezun olmuştur. Bu sanatçılardan sonra yasa tekrar işlemez bir hale gelmiştir (Tunçdemir, 1996, 12). Bu statüden son olarak yararlanan kişi ise 1998’de yedi yaşında olan ve piyanoda üstün yetenek gösteren Emre Can Yavuz olmuştur. Günümüzde ise ödenek yetersizliğinden dolayı 6660 sayılı yasa işlenemez hale gelmiştir (Levent, 2011a, 91).

### **2.2.2.4. Türdeş Yetenek Kümesi ve Özel Sınıf Denemeleri**

Üstün yetenekli çocukların eğitimiyle ilgili bireysel çalışmalardan sonra 1960 yılından itibaren pilot proje uygulamasına geçilmiştir. Türdeş yetenek kümesi ve özel sınıf şeklinde gerçekleştirilen bu deneme ilk olarak Ankara’daki bazı okullardan taranarak seçilen 23 öğrenciyle 15 Ekim 1964 tarihinde Ergenekon ilkokulunda başlatılmıştır. Ayrı bir sınıfta zenginleştirilmiş bir program anlayışıyla gerçekleştirilen özel sınıf uygulaması 1964-72 yıllarında Ankara’da 10, 1964-65 yıllarında İstanbul’da 2, 1965-71 yıllarında Eskişehir’de 3 sınıf uygulamasıyla

faaliyet göstermiştir. Türdeş okul denemesi ise aynı dönemde Ankara’da üç okulda başlamıştır. Bu okullara başvuruda bulunana öğrenciler kendilerine uygulanan grup yetenek ölçekleri sonucunda “A, B, C” sınıflarına ayrılmışlardır. Hem özel üst sınıflar hem de türdeş ilkokul sınıfları uygulaması Talim ve Terbiye Kurulu’nun almış olduğu bir kararla 1966 yılında durdurulmuştur (Ataman, 1984; Enç, 1979).

#### **2.2.2.5. Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK)**

TÜBİTAK, Türkiye’nin ekonomide planlı yapılanmaya başladığı dönem olan 1963 yılında kurulmuştur. Kuruluş aşamasında benimsediği temel misyon, özellikle doğa bilimlerinde akademik araştırmaları desteklemek ve genç araştırmaları teşvik etmektir (Levent, 2011a, 91).

TÜBİTAK kuruluş amacına uygun olarak bilim insanlarının yetiştirilmeleri ve geliştirilmeleri için olanaklar sağlamak, öğrenim ve sonrasında üstün başarı gösteren gençlerin kendilerini geliştirmelerine yardım etmek ve bunun için onlara yurt içi ve dışında burslar sağlamak, çeşitli yarışmalar düzenlemek ve yayın yapmakla vazifelendirilmiştir. Bu görevler uyarınca; ortaokullar arası matematik yarışması, liseler arası matematik, fizik, kimya, biyoloji yarışmaları, lise öğrencileri arası ve üniversite öğrencileri arasında araştırma projeleri yarışması düzenleyerek ortaöğretimde ve üniversitede fen eğitimini desteklemektir. Üç ayrı öğrenim kademesinde dört tür yarışma düzenleyen TÜBİTAK, bu yarışmalarda dereceye girenlere değişik ödüller vermektedir (Şenol, 2011, 68).

#### **2.2.2.6. Fen Liseleri**

Fen ve matematik alanında üstün yetenekli öğrencileri seçmek amacıyla, 1963-1964 eğitim-öğretim yılında Ankara Fen Lisesi açılmıştır. Ortaokulu bitirenler arasında üstün yetenekli olanların seçildiği bu okulun mali desteği Ford Vakfı bilgi desteği ise ABD’nin New York’taki Bronx Fen Lisesi tarafından karşılanmış olup ABD’de ve OTDÜ’de yetişmiş öğretmenlerle bu öğrencilere özel eğitim sunulmuştur. Yatılı okul ortamında laboratuvar ve kitaplık, gezi-gözlem, münazaralar, küçük grup çalışmaları ve bireysel destek uygulamaları ile desteklenen bu uygulama dört yıl sürdürüldükten sonra Ford Vakfı’nın desteğinin çekmesiyle üstün yeteneklilere eğitim veren kurum özelliğini kaybetmiştir. Günümüzde ise bu okullar

not ortalaması ile öğrencilerini seçmekte ve normal liselerle kıyasla birkaç fen ve matematik ders vermenin yanısıra bireyselleştirilmiş ya da öğrencinin hızına, ilgisine ve öğrenme biçimine göre bir eğitim anlayışı yerine kitlesel olarak tekdüze eğitim veren okullar olarak faaliyetlerini sürdürmektedirler (Akarsu, 2004, 151).

#### **2.2.2.7. Anadolu Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri**

İlköğretimi bitiren öğrencilerin güzel sanatlar alanında ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim-öğretim görmelerini sağlamak amacıyla 1989-1990 eğitim öğretim yılı itibariyle Anadolu Güzel Sanatlar liselerinin açılmasına karar verilmiştir. Öğrencilerini yetenek sınavıyla alan bu okulların öğretim süresi dört yıldır (Ortaöğretim Genel Müdürlüğüne Bağlı Okulların Tanıtımı, [20.06.2014]).

Spor Liseleri 2004-2005 eğitim-öğretim yılından itibaren ilk olarak İstanbul'da açılmıştır. Beden eğitimi ve spor alanında öğrencilere temel bilgi ve beceriler kazandırmayı amaçlayan spor liseleri, başarılı sporcular yetiştirmek amacıyla kurulmuştur. Yatılı ve/veya gündüzlü olarak eğitim-öğretim veren bu kurumlar öğrencilerini ortaokul mezunlarından seçmektedir. Öğrenim süresi dört yıl olup sınıf mevcutları maksimum 30 ve her yıl okula alınan öğrenci sayısı beş şubeyi geçmez (Ortaöğretim Genel Müdürlüğüne Bağlı Okulların Tanıtımı, [20.06.2014]).

#### **2.2.2.8. Beyazıt Ford-Otosan İlköğretim Okulu**

30 Haziran 2002 yılında Milli Eğitim Bakanlığı ile İstanbul Üniversitesi'nin ortak çalışması sonucunda bir devlet okulu olan Beyazıt İlköğretim Okulu "Üstün Zekâlıların Eğitimi Projesi" için pilot okul seçilmiştir. Üstün yetenekli çocukları yaşlılarından ayırmadan, onlara bilişsel duyuşsal ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamak üzere farklılaştırılmış eğitim programı sunulmuştur (Eren, 2010, 25). Okulun her bir şubesinde bulunan öğrencilerin yarısı Rehberlik Araştırma Merkezleri (RAM) tarafından gerçekleştirilen zekâ testleri sonucunda "Üstün Yetenekli" olduğu saptanan ve proje ile ilgili Yürütme Kurulu'nun Bilim Komisyonu tarafından ikinci bir elemeye alınarak seçilirken, diğer yarısı normal öğrencilerden oluşmaktadır. Her sınıfta iki şube bulunmaktadır. Her şubede 12'sinin üstün zekâlı, diğer 12'sinin de normal seviyeden öğrencilerden seçildiği toplam 24 öğrenci eğitim-öğretim görmektedir (Davaslıgil ve Zeana, 2004, 85).

Bu okulda, üstün yetenekli öğrencilere günün bir bölümünde normal akranlarından ayrı bir sınıfta destek eğitimi verilmektedir. Özellikle öğrenme hızının öne çıktığı aritmetik ve fen bilgisi derslerinde kendi öğrenme hızlarına göre ilerlemelerine ve potansiyelleri oranınca derinleştirilmiş bir programla eğitim almalarına olanak sağlanmaktadır (Levent, 2011a, 94).

#### **2.2.2.9. Türk Eğitim Vakfı İnanç Türkeş Özel Lisesi (TEVİTÖL)**

1993 yılında Sezai Türkeş tarafından kurulan TEVİTÖL üstün yetenekli öğrencilerin mutlu ve başarılı olmalarını sağlamak için farklılaştırılmış bir programla eğitim vermektedir. Ülkemizde üstün yetenekli öğrencilere ortaöğretim seviyesinde eğitim veren tek lise olan Tevitöl 2001 yılından itibaren eğitim-öğretim etkinliklerini Türk Eğitim Vakfı (TEV) çatısı altında sürdürmektedir (Kılıç, 2010, 34).

Yatılı, burslu ve kısmi burslu olarak eğitim-öğretim etkinliklerini sürdüren bu okul öğrencilerini özel değerlendirme sınavıyla seçmektedir. TEVİTÖL’de hem Türk hem de yabancı öğretmenlerin rehberliğinde eğitim-öğretim sürdürülmektedir. Okulda Milli Eğitim Bakanlığı programının yanı sıra Uluslararası Bakalorya programı da uygulanmaktadır. Okulun temel prensibi ise öğrencilerin üstün özelliklerinin ortaya çıkarıp geliştirerek onları uluslararası arenaya taşımak ve ülkemizin ve dünyanın geleceğine yön veren liderler yetiştirmektir (TEVİTÖL, [22.06.2014]).

#### **2.2.2.10. Bilim ve Sanat Merkezleri**

Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren Bilim ve Sanat Merkezleri (BİLSEM), ilk olarak 1995 yılında Ankara’da Yasemin Karakaya Bilim ve Sanat Merkeziyle açılmıştır. Bilim ve Sanat Merkezleri ülkemizde üstün yeteneklilerin eğitimi ile ilgili olarak uygulanan en yaygın uygulamadır. BİLSEM’ler okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim çağındaki üstün yetenekli çocukların örgün eğitim kurumundaki eğitimlerini sekteye uğratmayacak şekilde bireysel yetenek ve ilgileri doğrultusunda eğitim aldıkları merkezlerdir (MEB BİLSEM Yönergesi, [23.06.2014]).

BİLSEM’e öğrenci alımı süreci, okul öncesi çağındaki öğrenciler için aile veya öğretmenlerin, ilköğretim öğrencileri için sınıf ve şube öğretmenlerin, orta



öğretim öğrencileri için de sınıf rehber öğretmenler kurulunun bakanlık tarafından hazırlanan gözlem formatı kriterlerine göre aday göstermeleriyle başlar. Aday gösterilen öğrenciler grup taraması testine tabii tutulurlar. Test sonucunda yeterli performansı gösteren öğrenciler Milli Eğitim Bakanlığı uzmanlarınca bireysel incelemeye alınırlar. Uzmanlar tarafından üstün yetenekli olduğu saptanan öğrenciler Bilim ve Sanat Merkezlerinde eğitim alma hakkını elde ederler (Levent, 2011b, 56).

Bu merkezlerdeki program çocuk merkezli eğitim anlayışını benimsemekle birlikte disiplinler arası ilişkileri dikkate alarak modüler yapıda hazırlanmıştır. Programlar hazırlanmasında bireysel öğrenme ilkeleri temel alınmış ve öğretmenlere lider ve rehber rolü verilmiştir. Ayrıca bu programlar öğrencilerin üretken, sorun çözen, yaparak-yaşayarak öğrenen, sorgulayan, bilimsel araştırma ve buluş yapabilen bireyler olarak yetişmelerinin yanı sıra herhangi bir disiplinde derinlemesine veya ileri düzeyde bilgi, beceri, tutum ve davranış kazanmalarını amaçlamaktadır (MEB BİLSEM Yönergesi, [23.06.2014]).

BİLSEM’lerdeki etkinliklerin özünde proje üretme ve geliştirme çalışmaları yatmaktadır. Öğrenciler ilgi, yetenek ve tercihlerine göre 3-5 kişiden oluşan gruplar oluşturarak seçtikleri projeler üzerinde çalışmaktadırlar. Öğrencilerin seçtikleri projelerin gerçek yaşamla alakalı, problem çözmeye veya bir gereksinimi karşılamaya yönelik olmasına büyük özen gösterilir (MEB BİLSEM Yönergesi, [23.06.2014]).

#### **2.2.2.11. Üniversiteler Bünyesinde Yürütülen Çalışmalar**

Dünyada 95 ülkede 11 yıldır uygulanan Çocuk üniversitesi projesinin Türkiye’deki geçmişi 4-5 yıl öncesine dayanmaktadır. Türkiye’de ilk çocuk üniversitesi 2009 yılında Ankara Üniversitesi tarafından açılmıştır. Daha sonra İstanbul, Trakya, Anadolu, İnönü, Uludağ, Sinop, Namık Kemal, Mersin, Ege, üniversiteleri çocuk üniversitelerini açmıştır. Bir başka çocuk üniversitesi ise Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi, Medeniyetler İttifakı Enstitüsü ve Psikomer işbirliğiyle açılan Enderun Çocuk Üniversitesi’dir (Üsküdar Çocuk Üniversitesi, [26.06.2014]).

Çocuk üniversiteleri, çocuklara üniversite ile etkileşim imkânı sunarak, bilim, sanat, spor etkinliklerini sevdirmek, etkinlik esnasında el becerilerini, zihinsel becerilerini geliştirmek, yaparak-yaşayarak, eğlenerek öğrenmelerini sağlamak,

bilimsel iletişim ve sosyal iletişim becerileri kazandırmak ve grup ile çalışma sorumluluğunu kazandırmak amacıyla açılmıştır. Ayrıca çocukların araştıran, eleştirel düşünebilen, merak eden, sorgulayan, soru soran, yargılayan, problem çözen bireyler olarak yetiştirmeyi amaçlamaktadır (Sinop Üniversitesi, [28.06.2014]).

Anadolu Üniversitesi'nde Üstün Yetenekliler Eğitim Programları (ÜYEP), Ege Üniversitesindeki "Amatör Astronomlar Yaz Okulu, İnönü ve Karabük Üniversiteleri'nde Üstün Yetenekliler Araştırma ve Uygulama Merkezleri, üniversiteler bünyesinde yürütülen çocuk üniversitesi projesi yanında üstün yetenekli öğrencilerle ilgili çalışmalar yapan kuruluşlardır (Levent, 2011a, 98).

### **2.3. İlgili Araştırmalar**

Türkiye'de üstün yetenekliler ve üstün zekâlılar ile ilgili olarak yapılan araştırmaları inceleyen sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır. Bunlardan birisi Demiroğlu, Şahin, Dilek (2013)'in Türkiye'de 2000-2013 yılları arasında üstün yetenekli bireyler konusunda yapılan deneysel araştırmaları derleme çalışmasıdır. Araştırmacılar bu çalışma için "dahi, zeki, bilim, sanat, üstün zekâ, üstün yetenek, öğretmen eğitimi, fen lisesi anahtar kelimelerini kullanarak Yüksek Öğretim Kurulu'unun internet sitesi ve Ulakbim Ulusal Veri Tabanında tarama yapmak suretiyle 80 araştırmaya ulaşmışlardır. Kaynak taraması sonucu ulaştıkları çalışmaları toplumun üstün zekâyâ bakış açısı, değerlendirme, aile araştırmaları, psikoloji ve rehberlik hizmetleri, üst bilişsel beceriler, eğitim kurumları ve öğretmen eğitimi başlığı altında kategorilere ayırarak bu çalışmaları amaç ve bulgular çerçevesinde incelemişlerdir. Sonuç olarak en fazla çalışmanın eğitim/öğretim konusunda, en az çalışmanın ise toplumun zekâyâ bakış açısı ve üst bilişsel beceriler konusunda olduğunu tespit etmişler.

Özenç, Özenç (2013), yaptığı araştırmada Türkiye'de üstün yetenekliler alanında yapılmış akademik çalışmaları çok boyutlu olarak incelemiştir. Araştırmacılar Yüksek Öğretim Kurulu'nun (YÖK) tez merkezinde erişime açık olan 38 lisansüstü eğitim tezini araştırmanın örnekleme olarak kullanmıştır. İlgili araştırmada doküman incelemesi yöntemini kullanılmış ve veriler araştırmacıların bizzat hazırladığı tez analiz formu ile elde edilmiştir. Araştırmacılar bu formda

tezleri yıllara, tezlerin türüne, tezi yaptıran öğretim üyelerinin unvanlarına, tezde kullanılan veri toplama araçlarına, tezi yapan kişilerin cinsiyetlerine, tezin yapıldığı enstitüye ve yapıldığı anabilim dallarına, uygulama yapılan örneklem grubuna ve sayısına, yapıldığı illere göre incelemişlerdir. Elde ettikleri bulguları, yüzde ve frekans tabloları ile yorumlamışlardır. Araştırma sonucunda, lisansüstü tezlerin sayısının az olmasının yanısıra doktora tezlerinin sayısının da az olduğu tespit edilmiştir. En çok tez yapılan yılların 2007 ve 2010 yılları olduğu ve bayan öğrencilerin erkek öğrencilerden daha fazla tez hazırladıkları görülmüştür. Yapıldığı enstitüye göre tezler incelendiğinde en fazla tezin sosyal bilimler enstitüsü bünyesinde çıkarıldığı ve anabilim dallarında ise özel eğitim bölümünde az sayıda tez çıkarıldığı tespit edilmiştir. Nicel yöntemlerden olan ölçek-test/bilgi formu ve anket tezlerde en fazla kullanılan veri toplama araçları ve araştırma modeli olarak da tarama modeli olduğu görülmüştür. Yapıldığı uygulama grubuna göre tezlerde en fazla öğrencilerin yer aldığı ve tezlerde en yüksek örneklem grubunun ise 1-100 aralığında olduğu tespit edilmiştir. Yapıldığı şehre göre tezler incelendiğinde Ankara ve İstanbul'da yapılan tezlerin toplamının diğer illerinkinden fazla olduğu tespit edilmiştir.

Levent (2011b), “üstün yeteneklilerin eğitime yönelik görüş ve politikaların incelenmesi” adı çalışmasında, ülkemizde üstün yeteneklilere ilişkin yapılan araştırmaları belirlemek için “üstün zekâ”, “üstün yetenek” ve “bilim ve sanat merkezi” anahtar kelimelerini kullanarak Yüksek Öğretim Kurulu'nun (YÖK) internet sitesindeki ulusal tez merkezindeki tez arama veri tabanında 66 teze ulaşmıştır. Bu tezleri dercesine, yapıldığı enstitüye, yapıldığı yıllara ve konularına göre düzenlemiştir. Araştırma sonucunda yüksek lisans tezlerinin sayısının doktora tezlerinden fazla olduğunu, en fazla tezin yapıldığı tarihin 2010 olduğunu ve 2. olarak da 2007 olduğunu, en fazla tezin Sosyal Bilimler Enstitüsünde çıkarıldığını ve konu olarak da durum saptamaya yönelik çalışmalar olduğunu tespit etmiştir.

### **3. TÜRKİYE’DE ÜSTÜN ZEKÂLILAR VE ÜSTÜN YETENEKLİLER İLE İLGİLİ OLARAK YAPILAN AKADEMİK ÇALIŞMALAR**

Bu bölümde üstün zekâlı ve üstün yetenekli öğrencilerle ilgili Türkiye’de yapılan çalışmalar yer almaktadır.

#### **3.1. Üstün Zekâlılarla İlgili Tezler**

##### **3.1.1. Yüksek Lisans Tezler**

###### **3.1.1.1. Üstün Zekâlıları Tanımlama ve Özellikleri**

ALTUN, F. (2010). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Mükemmeliyetçilik Özellikleri, Okul Motivasyonları, Öğrenme Stilleri ve Akademik Başarıları**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.

AYDIN, M. (1995). **Alt Özel, Normal, Üstün Zekâlı 10-12 Yaş Grubu Çocukların Fiziksel ve Motorsal Özelliklerinin Karşılaştırılması**. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

AYHAN, Ö. Ö. (2008). **Üstün Yetenekli Çocuklarda Çizgisel Gelişim (9-12 Yaş Grubu Çocuklar Üzerine Bir Araştırma)**. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

BOZKURT, O. S. (2007). **Okul Öncesi Dönemde Öğretmenleri Tarafından Yaşıtlarına Göre Üstün ve Özel Yetenekli Olarak Aday Gösterilen Çocukların Gelişim Özelliklerinin İncelenmesi**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü, Ankara.

BURAK, M. M. (1995). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Benlik Kavramlarına İlişkin Bir Araştırma**. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

**CİĞERCİ, Z. C. (2006). Üstün Yetenekli Olan ve Olmayan Ergenlerde Benlik Saygısı, Başkalarının Algılaması ve Psikolojik Belirtiler Arasındaki İlişkiler (Orta Öğretim ve Düz Lise Karşılaştırması).** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.

**ÇALIKOĞLU, B. S. (2009). Üstün Zekâlı Öğrencilerin Çalışma Alışkanlıkları İle Mükemmeliyetçilik Özellikleri Arasındaki İlişki.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

**KAHRAMAN, S. (2013). Üstün Yetenekli 6, 7 ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Çoklu Zekâ Alanlarına Göre Mükemmeliyetçilik Düzeylerinin İncelenmesi.** Yüksek Lisans Tezi, Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

**KOYUNCU, N. (1979). Üstün Yetenekli Öğrencilerin Benlik Tasarımı ve Rehberlik Hizmetleri.** Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Ankara.

### **3.1.1.2. Tanılama**

**ALEMDAR, M. (2009). Erken Çocukluk Dönemindeki Üstün Yetenekli Çocukların Belirlenmesinde Ebeveyn, Öğretmen ve Uzman Görüşlerinin Karşılaştırılması.** Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

**CİVELEK, A. H. (1985). Üstün Yeteneğin Teşhisinde Bir Durum Tespit Araştırması.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, Ankara.

**DAĞLIOĞLU, H. E. (1995). İlkokul 2.-5. Sınıflara Devam Eden Çocuklar Arasından Üstün Yetenekli Olanların Belirlenmesi.** (Yayınlanmamış Tıp-Uzmanlık Tezi), Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

**DAĞLIOĞLU, E. H. (2002). Anaokuluna Devam Eden 5-6 Yaş Grubu Çocuk Arasından Matematik Alanında Üstün Yetenekli Olanların Belirlenmesi.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

SUVEREN, S. (2006). **Anasınıfına Devam Eden Çocuklar Arasından Üstün Yetenekli Olanların Belirlenmesi.** Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

### **3.1.1.3. Durum Saptama**

AĞAOĞLU, O. (2011). **Bilim ve Sanat Merkezlerinde Görev Yapan Yönetici ve Öğretmenlerin İş Doyumu.** Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

AKAR, İ. (2010). **İlköğretim Kademesindeki Üstün Yetenekli Öğrencilerin Rehberlik Gereksinimlerinin Ebeveynlerin ve Öğretmenlerin Görüşlerine Dayalı Olarak Belirlenmesi.** Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

AKKAN, E. (2010). **Orta Öğretimdeki Üstün Yetenekli Öğrencilerin Duygusal Zekâ ve Yaratıcılık Düzeylerinin Yaşam Doyumlarını Yordama Gücü.** Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.

AKKAN, H. (2012). **Üstün Zekâlı 6.-8. Sınıf Öğrencilerinin İki Farklı Akademik Ortamdaki Sosyometrik Statülerine Göre Empatik Eğilimleri, Yaşam Doyumları ve Aile Yaşantıları.** Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

ATABAY, N. K. (2000). **Üstün Yetenekli Olan ve Olmayan Ergenlerin Algıladıkları Anne Baba Tutumları İle Uyum Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.** Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

ATAMAN, A. B. (2008). **Üstün Yetenekli Çocuklarda Aile Ortamının Bazı Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi: İstanbul Bilsen Örneği.** Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

AVCI, A. (2005). **Anne-Babaların Üstün Yetenekli Çocuklarının Farkındalıklarına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi.** Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

BAPOĞLU, S. S. (2010). **Üstün ve Normal Çocukların Yaratıcı ve Eleştirel Düşünme Düzeylerinin İncelenmesi**. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

BAŞLANTI, U. (2002). **Üstün Yetenekli Başarısız Öğrenciler ve Başarısızlığı Etkileyen Nedenler**. Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

BENCİK, S. (2006). **Üstün Yetenekli Çocuklarda Mükemmeliyetçilik ve Benlik Algısı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

BİÇER, G. (1999). **Üstün Yetenekli İle Normal Gelişim Gösteren On-Oniki Yaş Grubundaki Çocuklarda Denetim Odağının İncelenmesi**. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

CÜREBAL, F. (2004). **Farklı Sınıf Seviyelerindeki ve Cinsiyetteki Üstün Yetenekli Öğrencilerin Fen ve Öğrenme Ortamına Karşı Tutumlarının İncelenmesi**. Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fen Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ÇAKIN, N. (2005). **Bilim ve Sanat Merkezine Zihinsel Alandan Devam Eden Öğrencilerin Akranları ile Okul Başarıları Açısından Karşılaştırılması**. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar

ÇAMDEVİREN, Ş. (2014). **Bilim ve Sanat Merkezine (Bilsem) Devam Eden Üstün Yetenekli Çocukların Anne Babalarının Karşılaştıkları Güçlükler: Sakarya İli Örneği**. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.

ÇATALBAŞ, A. S. (1998). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Yetkinlik Beklentileri**. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.

ÇELİK, D. Y. (2013). **Üstün Zekâlı Olan ve Olmayan Öğrencilerin Mükemmeliyetçilik ve Akademik Özyeterlikleri Arasındaki İlişki**. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul

ÇIKRIKCI, Ö. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Bilişötesi Farkındalık Düzeyleri İle Öz Yeterlik Algılarını Yaşam Doyumun Yordama Gücü**. Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.

DEMİREL, Ş. (2008). **Abraham Tannenbaum'un Üstün Yetenek Sınıflandırmasına Giren Örnek Yetenek Türlerinin Toplumsal Değeri Üzerine Bir Araştırma**. Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

EKİNCİ, A. (2002). **İlköğretim Okullarının Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimine Elverişlilik Düzeyi İle İlgili Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi (Batman İli Örneği)**. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır.

ESEN, T. (2011). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Çevreye Yönelik Bilgi ve Tutumlarının İncelenmesi**. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adıyaman Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Adıyaman.

ET, S. Z. (2013). **Elazığ Bilim ve Sanat Merkezi Öğrencilerinin Fen Bilimleri Dersine ve Motivasyona Düzeylerine İlişkin Görüşleri**. Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.

EVİN, A. Z. (2007). **Bilim ve Sanat Merkezlerinde Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin Üstün Müzik Yetenekli Öğrencilerin Tanılamasında Karşılaştıkları Sorunların İncelenmesi**. Yüksel Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

GÜNEŞ, A. (2010). **İlköğretim Çağındaki Üstün Yetenekli Öğrencilerle Normal Gelişim Gösteren Öğrencilerin Liderlik Becerilerinin Karşılaştırılması (Kırşehir İli Örneği)**. Yüksek Lisan Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.

GÜREL, R. (2011). **İlköğretim İkinci Kademedeki Okuyan ve Üstün Yetenekli Olan ve Olmayan Öğrencilerin Matematik Kaygı Düzeyleri ve Bunların Kaynakları**. Yüksek Lisan Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.



HIZLI, E. (2013). **Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocukların Matematik Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi**. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

KARAKUŞ, N. (2000). **Üstün Yetenekli Olan ve Olmayan Ergenlerin Algıladıkları Anne Baba Tutumları İle Uyum Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

KEMANECİ, G. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Bilim İnsanı Hakkındaki İmajlarının Araştırılması**. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, Ankara.

KESER, F. F. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Bilim ve Bilim İnsanına Yönelik Görüşlerinin ve Bu Görüşleri Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi**. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, Ankara.

KESKİN, S. (2006). **Üstün Yetenekli Çocuklar ve Bilgisayara ve Bilgisayar Dersine Yönelik Tutumları**. Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.

KILIÇ, C. (2010). **Enderun Mektebi Örneğinde Günümüz Üstün Yetenekli Çocukların Eğitiminin Değerlendirilmesi**. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

KÖMEK, E. (2012). **Bilim ve Sanat Merkezlerinde Bilim Etkinliklerinden Faydalanan Üstün Zekâlı Öğrencilerin Bilim Okuryazarlığının Analizi**. Yüksek Lisans Tezi, Necmeddin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

KÖROĞLU, İ. Ş. (2014). **Üstün Yetenekli Çocukların Sosyal Medya Kullanım Motivasyonları**. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

KURT, L. (2006). **Bilim ve Sanat Merkezlerinde Görevli Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Destek Eğitimi Aşamasında Karşılaştıkları Problemleri Tespiti**. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.

LEANA, M. Z. (2005). **Üstün Zekâlı ve Normal Çocuklarda Yönetmel Fonksiyonlar: Londra Kulesi Testi.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

MAMMADOV, S. (2012). **İlköğretim Düzeyindeki Üstün Zekâlı Öğrencilerin Türkiye'deki Eğitimi: Politika Analizi ve Program Değerlendirmesi.** Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

MISIRLI TAŞDEMİR, Ö. (2003). **Üstün Yetenekli Çocuklarda Mükemmeliyetçilik ile Sınav Kaygısı, Benlik Saygısı, Kontrol Odağı, Öz Yeterlilik ve Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.

ÖPENGİN, E. (2011). **Üstün Zekâlı Öğrencilerin Bakış Açısıyla Üstün Zekâ Etiketinin Öğrencilerin Çeşitli Algıları Üzerindeki Etkileri.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

ÖRENOĞLU TORAMAN, S. (2010). **Bilim Sanat Merkezlerine Devam Eden ve Etmeyen İlköğretim 12 Yaş Çocuklarının Saldırganlık, Atılganlık, Çekingenlik ve Mizah Özelliklerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

ÖZBAŞ, E. (2010). **Üstün ve Normal Zekâ Düzeyine Sahip 4. ve 5. Sınıf Öğrencilerinin Ebeveyn Kabul Ret Düzeylerini Algılayışlarıyla Empati Düzeyleri Arasındaki İlişki.** Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

SEZGİNSOY, B. (2007). **Bilim ve Sanat Merkezi Uygulamasının Değerlendirilmesi.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.

SIDAR, R. (2011). **Bilim Sanat Merkezlerinde Okuyan Öğrencilerin Yaratıcılıklarının Problem Çözme Becerisine Etkisi.** Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.

SONTAY, G. (2013). **Üstün Yetenekli Öğrencilerle Akranlarının Çevre Okuryazarlığı Eğitim Düzeylerinin Karşılaştırmalı İncelenmesi**. Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, Tokat.

ŞAHİN, A. (1995). **Üstün Yetenekli Olan ve Üstün Yetenekli Olmayan Çocukların Aile Sistemi Algıları ve Öz Kavramları: Karşılaştırmalı Bir Çalışma**. Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

TEZCAN, F. (2012). **Okul Öncesi Öğretmenlerinin Erken Yaştaki Üstün Zekâlı Çocuklara ve Eğitimlerine Yönelik Algıları**. Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara

TOPLU, E. (2013). **Üstün Yetenekli Ergenlerde Görülen Mükemmeliyetçilik Tutumlar ve Problem Çözme Becerilerinin Psikolojik İyilik Hali İle İlişkisi**. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara

TORAMAN, S. Ö. (2009). **Bilim ve Sanat Merkezlerine Devam Eden ve Etmeyen İlköğretim 12 Yaş Çocuklarının Saldırganlık, Atılganlık, Çekingenlik ve Mizah Özelliklerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

TÜRKYILMAZ, M. (2009). **Osmanlı Klasik Döneminde, Enderun Mektebi Üst Düzey Yönetici Eğitimi İle Günümüzdeki Üst Düzey Yönetici Eğitiminin Karşılaştırılması**. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

TÜTÜNCÜ, S. (2013). **Sınıf Öğretmenlerinin ve İlköğretim Matematik Öğretmenlerinin Matematikte Üstün Zekâlı Öğrencilere Yönelik Algıları**. Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

UYANIK, S. (2007). **Üstün Yetenekli Çocuklarda Mükemmeliyetçilik, Yalnızlık ve Kendine Saygı Düzeyinin Snav Kaygısı Üzerindeki Etkileri**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

UYAROĞLU, B. (2011). **Üstün Yetenekli ve Normal Gelişim Gösteren İlköğretim Öğrencilerinin Empati Becerileri ve Duygusal Zekâ Düzeyleri İle**

**Anne-Baba Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.** Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

UZUN, A. (2006). **Üstün veya Özel Yetenekli Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersine İlişkin Tutumları İle Cinsiyet, Yaş, Sınıf Düzeyi, Ana-Babanın Öğrenim Durumu, Ailenin Ekonomik Durumu, Öğretmenin Cinsiyeti, Akademik Başarı, Bilim ve Sanat Merkezine Giriş Alanı Arasındaki, İlişkiler Nelerdir?** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

ÜLGER, B. B. (2011). **Bilim Sanat Merkezlerinde Uygulanan Fen Eğitimi Programlarının İdareci, Öğretmen ve Öğrenci Bakış Açısından İncelenmesi.** Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

ÜREK, H. (2012). **Üstün Zekâlı Olan ve Olmayan İlköğretim Öğrencilerinin Fene ve Bilime Karşı Algı ve Tutumlarının Karşılaştırılması.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.

ÜSTÜNEL, H. (2008). **Üstün Zekâlı Öğrencilerin PC Oyun Tercihlerinin Akademik Başarılarına Etkileri.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Fen Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

VURAL, S. (2010). **Yapılandırmacı Yaklaşımına Uygun Geliştirilen Etkinliklerin Üstün Yetenekli Öğrencilerin Kavramları Anlamalarına Etkisi: “Erime, Donma, Buharlaştırma Kaynama ve Yoğuşma.** Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.

YAYLACIK, A. (2014). **Üstün Yetenekli Beşinci Sınıf öğrencilerinin Öyküleyici Metin Yazma Becerileri.** Yüksek Lisans Tezi, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

YILAN, G. (2000). **Üstün Yetenekli Çocukların Ailelerinin Duygusal Zekâ Düzeylerinin Çeşitli Değişkinlere Göre İncelenmesi.** Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, 19 Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, Samsun.

YILDIRIM, F. (2012). **Üstün Yetenekli Çocuklar ve Ailelerinde Duygusal ve Davranışsal Özellikleri.** Uzmanlık Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, İzmir.

YUMUŞ, A. (2011). **Bilim ve Sanat Merkezlerinin Amacına Uygun İşleyişinin Merkez Öğretmenleri Tarafından Değerlendirilmesi.** Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.

YÜKSEL, G. (1990). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Yetenek, İlgi ve Meslek Değer Algıları İle Rehberlik Hizmetleri.** Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

YÜRÜK, A. (2003). **İlköğretim Çağındaki Üstün Yetenekli Öğrencilerle Normal Gelişim Gösteren Öğrencilerin Benlik Saygılarının Karşılaştırılması.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

#### **3.1.1.4. Eğitimleri**

ALTINTAŞ, E. (2009). **Purdue Modeline Dayalı Matematik Etkinliği İle Öğretimin Üstün Yetenekli Öğrencilerin Başarılarına ve Eleştirel Düşünme Becerilerine Etkisi.** Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

AŞUT, N. (2013). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Epistemolojik İnançlarının Fen Öğrenmeye Yönelik Motivasyon Düzeyi ve Fen Başarısıyla İlişkisi.** İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

ATİK, Ş. Y. (2007). **İlköğretimdeki Üstün Yetenekli Öğrencilere Uygulanan Öğretim Yöntemlerinin Değerlendirilmesi.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

AYGÜN, B. (2010). **Üstün Yetenekli İlköğretim İkinci Kademe Öğrencileri İçin Matematik Programına Yönelik İhtiyaç Analizi.** Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

BAKAR, F. (2013). **Bilim ve Sanat Merkezi Öğrencilerinin Plastik Atıkların Geri Dönüşümü ve Çevreye Etkisi Konusundaki Tutumlarının Bilim Belirlenmesi (Batı Karadeniz Bölgesi Örneği).** Yüksek Lisans Tezi, Kastamonu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kastamonu.

BEŞKARDEŞ, S. (2007). **Üstün Zekâlı ve Özel Yetenekli Öğrencilerin Yabancı Dil (İngilizce) Öğretiminde Metafor Sisteminin Uygulanması.** Yayınlanmamış

Yüksek Lisans Tezi, Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.

COŞKUN, B. (2007). **Görsel Sanatlarda Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi ile İlgili Öğretmen Görüşleri ve Değerlendirmesi**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

ÇAKIR, M. (2011). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin İletkenlik ve Yalıtkanlık Kavramları Hakkındaki Zihinsel Modellerinin İncelenmesi**. Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Van.

ÇAYLAK, B. (2009). **Bilim ve Sanat Merkezlerinde Uygulanan Fen Bilimleri Etkinliklerinin İncelenmesi**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

ÇELİKDELEN, H. (2010). **Bilim Sanat Merkezlerinde Bilim Birimlerinden Destek Alan Üstün Yetenekli Öğrencilerin Kendi Okullarında Fen ve Teknoloji Dersinde Karşılaştıkları Güçlüklerin Değerlendirilmesi**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

DOĞAN, Z. (2007). **İlköğretim Düzeyindeki Öğrencilerde ve Üstün Yeteneklilerde Kavram Gelişimi: Buharlaştırma, Yoğunlaştırma ve Kaynama Kavramları**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.

DUMAN, M. (2013). **Üstün Zekâlı ve Yetenekli Bireylere Yönelik Eğitim Modelleri ve Öğretimsel Uygulamaları**. Yüksek Lisans Tezi, Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

GÜÇYETER, Ş. (2009). **Farklı Türde Problem Geliştirmeye Yarayan Discover Problem Matrisinin Revize Edilerek Psikometrik Özelliklerinin Araştırılması**. Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

İŞLEKELLER, A. (2008). **Eleştirel Düşünme Becerilerini Temel Alan Türkçe Öğretiminin Üstün ve Normal Zihin Düzeyindeki Öğrencilerin Erişi, Eleştirel Düşünme Düzeylerine ve Tutumlarına Etkisi**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

KANLI, E. (2008). **Fen ve Teknoloji Öğretiminde Probleme Dayalı Öğrenmenin Üstün ve Normal Zihin Düzeyindeki Öğrencilerin Erişi, Yaratıcı Düşünme ve Motivasyon Düzeylerine Etkisi.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

KÖK, B. (2012). **Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerde Farklılaştırılmış Geometri Öğretiminin Yaratıcılığa, Uzamsal Yeteneğe ve Başarıya Etkisi.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ÖĞRETME, M. (2001). **Farklılaştırılmış Fizik Derslerinin 9. Sınıf Üstün Yetenekli Öğrenciler Üzerindeki Etkileri.** Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

ÖZDEMİR, Ö. (2010). **Üstün Yetenekli Öğrencilerde Yaratıcı Yazma Çalışmalarının Düzeyleri: İlköğretim 6, 7, 8. Sınıf Örneği.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

ÖZGÜLER, N. (2009). **7-12 Yaş Arası Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi ve Bir Yöntem Önerisi (İstanbul İli Örneği).** Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul

ÖZKAN, N. (2009). **Üstün Zekâlı-Üstün Yetenekli Çocukların Eğitiminde Okulun, Öğretmenin ve Ailenin Yeri.** Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

SÜEL, E. E. (2011). **İlköğretim 1. Sınıf Üstün ve Normal Zekâ Düzeyindeki Öğrencilerin Fonolojik Farkındalık Düzeylerinin Okuma Başarıları Üzerine Etkisinin Karşılaştırılması.** Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ŞENOL, C. (2011). **Üstün Yetenekliler Eğitim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri. (BİLSEM Örneği.)** Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.

TARHAN, H. (2005). **Üstün Yetenekli Öğrencilerde Fizik Eğitimi.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

TEKBAŞ, D. (2004). **Kaynaştırma Ortamında Üstün Zekâlı Çocuğa Uygulanan Zenginleştirme Programı Hakkında Örnek Olay İncelemesi ve Programın Etkililiğine İlişkin Bir Araştırma**. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

YAZVUZYILMAZ, B. (2012). **Bilim ve Sanat Merkezlerine Devam Eden 7-11 Yaş Üstün Yetenekli Çocuklara Verilecek Sanat Eğitiminin Niteliği**. Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

YEŞİLOVA, H. (1997). **Üstün Yeteneklilik ve Türkiye’de Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi**. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van.

YILMAZ, V. (2007). **Türkiye’deki Üstün Yetenekli Çocukların Eğitim Uygulamalarının Değerlendirilmesi**. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

#### **3.1.1.5. Zekâ Testleri (Değerlendirme)**

ACAR, S. (2007). **Raven SPM Plus Testi ve Roets Liderlik Değerlendirme Ölçeğinin 10–11 Yaş Geçerlik, Güvenirlik, Ön-Norm Çalışmalarına Göre Üstün Zekâlı Olan ve Olmayan Öğrencilerin Liderlik Özelliklerinin Karşılaştırılması**. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

AFAT, N. (2006). **Bilişsel Değerlendirme Sistemi'nin (Cas) 8 Yaş Grubu İçin Ön Norm Çalışması ve Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerin Bilişsel Değerlendirilmesi**. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ALPKAYA, E. (2008). **Ravem Spm Plus Testi, 5,5-6,5 Yaş Geçerlik, Güvenirlik, Ön Norm Çalışmalarına Göre Üstün Zekâlı Olan ve Olmayan Öğrencilerin Erken Matematik Yeteneklerinin Karşılaştırılması**. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ATALAY, Ö. (2007). **Kaufman Kısa Zekâ Testi: Kaufman Brief Intelligence Test - K-BIT: 13-14 Yaş Çocukları Üzerinde Geçerlik, Güvenirlik ve Ön Norm**



**Çalışmaları.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ÇELİK, Z. (1998). **WPPSI Zekâ Testi Ön Uyarlama Çalışması.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

ÇETİNKAYA, Ç. (2007). **Raven'in İlerleyen Matrisler Plus Testi'nin 6,5-8 Yaş Çocukları Üzerinde Geçerlik, Güvenirlik, Ön Norm Çalışmaları ve Motivasyon Stilleri Tespiti ile İlişkinin İncelenmesi.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

DEMİRKOL, D. G. (2007). **Kaufman Kısa Zekâ Testi (Kaufman Brief Intelligence Test–K-Bit) 11-12 Yaş Çocukları Üzerinde Geçerlik, Güvenirlik ve On Norm Çalışmaları.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

GÜRPINAR, N. (2006). **Bilişsel Değerlendirme Sistemi'nin (CAS) 8 Yaş Grubu İçin Ön Norm Çalışması ve Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerin Bilişsel Değerlendirilmesi.** Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

KAPLAN, A. (2008). **Raven'in İlerleyen Matrisler Plus Testinin 12-13 Yaş Çocukları Üzerinde Geçerlik, Güvenirlik ve Ön Norm Çalışmalarına Göre Üstün Zekâlı Olan ve Olmayan Öğrencilerin Mantuksal Düşünme Yeteneklerinin Karşılaştırılması.** Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

KURT, E. (2008). **Raven Spm Plus Testi 5.5–6.5 Yaş Geçerlik, Güvenirlik, Ön Norm Çalışmalarına Göre Üstün Zekâlı Olan ve Olmayan Öğrencilerin Erken Matematik Yeteneklerinin Karşılaştırılması.** Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

OĞURLU, Ü. (2007). **Bilişsel Değerlendirme Sistemi'nin (CAS) 12 Yaş Grubu İçin Geçerlik, Güvenirlik ve Ön Norm Çalışması ile Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocukların Normal Yaşlıları İle Karşılaştırılması.** Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ÖZYAPRAK, M. (2006). **Zihinsel Güçleri ve Yeterlilikleri Gözlem Yoluyla Keşfetme Testinin Uzamsal-Analitik Boyutunun A-2 ve 3-5 Formlarının Geçerlik ve Güvenilirlik Çalışmaları.** Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

SAVAŞAN, G. (2006). **Kaufman Kısa Zekâ Testi (Kaufman Brief Intelligence Test-K-Bit) 9-10 Yaş Çocukları Üzerinde Geçerlik, Güvenirlik ve Ön Norm Çalışmaları.** Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul

ŞENEL, F. (2006). **Bilişsel Değerlendirme Sistemi'nin (CAS) 9 Yaş Grubu İçin Ön Norm Çalışması ve Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerin Bilişsel Değerlendirilmesi.** Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

TUNA, C. (2010). **Raven'in İlerleyen Matrisler Plus Testinin 14 - 15 Yaş Çocukları Üzerinde Geçerlik, Güvenirlik ve Ön Norm Çalışmalarına Göre Üstün Olan ve Üstün Olmayan Öğrencilerin Duygusal Zekâ Düzeylerinin Karşılaştırılması.** Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

TUNALI, S. (2007). **Somut İşlemsel Dönemdeki Üstün ve Normal Zekâlı Çocukların Somut Düşünme Yeteneklerinin İncelenmesi ve Raven Standart İlerleyen Matrisler Testinin 8-9 Yaş Çocukları Üzerinde Geçerlilik, Güvenilirlik, Ön Norm Çalışması.** Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

YONUS, A. (2007). **Kaufman Kısa Zekâ Testi (Kaufman Brief Intelligence Test-K-Bit) 15-16 Yaş Çocukları Üzerinde Geçerlik Güvenirlik ve Ön Norm Çalışmaları.** Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

### **3.1.1.6. İlgili Kurumlar**

AYNUR, T. (1973). **Enderun Mektebi Teşkilatı.** Yayınlanmamış Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam Tarihi Anabilim Dalı, Ankara.

GEÇKİL, A. (2012). **Bilim ve Sanat Merkezlerindeki (BİLSEM) Laboratuvar Yeterliliklerinin ve Uygulamalarının Değerlendirilmesi**. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

GÖNGÜR, T. (2007). **Enderun Saray Mektebinde Has Oda Teşkilatı**. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

KARABULUT, R. (2010). **Türkiye’de Üstün Yetenekliler Eğitiminin Tarihi Süreci**. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

KESKİN, M. (2009). **Enderun Saray Okulunda Hasoda Teşkilatının Önemi, Uygulanan Eğitim Yönetimi ve Stratejileri**. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

KÖMÜR, E. (2010). **Osmanlı Devleti Enderun Mektebi’nde Eğitim Sistemi ve Türk Eğitim Sistemine Etkileri**. Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

OĞUZ, M. (2008). **Osmanlı Devleti’nin Yükselme Döneminde Enderun Saray Okulu’nun Yeri ve Önemi**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ÖZKAN, D. (2009). **Yönetici, Öğretmen, Veli ve Öğrenci Görüşlerine Göre Bilim ve Sanat Merkezlerinin Örgütsel Etkinliği**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

ÖZSES, M. A. (2009). **Enderun ve Türk Musikisi**. Yüksek Lisans Tezi, Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

TANTAY, Ş. (2010). **Özel veya Üstün Yetenekli Çocuklara Eğitim Veren Okul ve Merkezlerin İncelenmesi**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

YAĞLI, Ş. (2011). **Yönetici ve Öğretmen Görüşleri Çerçevesinde Bilim ve Sanat Merkezlerinin Yapısı ve Yeniden Yapılanması: İstanbul Bilsem Örneği**. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

YILDIZ, H. (2010). **Üstün Yeteneklilerin Eğitiminde Bir Model Olan Bilim ve Sanat Merkezleri Üzerine Bir Araştırma**. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

### **3.1.2. Doktora Tezleri**

#### **3.1.2.1. Üstün Zekâlıları Tanımlama ve Özellikleri**

ŞAHİN, F. (2012). **Sınıf Öğretmenlerinin Üstün Yetenekli Öğrenciler ve Özellikleri Hakkında Bilgi Düzeylerini Artırmaya Yönelik Eğitim Programlarının Etkililiği**. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

#### **3.1.2.2. Tanılama**

ALKAN, A. (2013). **Öğretmenler İçin “Üstün Zekâlı/Yetenekli Öğrencilerin Belirlenmesi Eğitim Yazılımı’nın Geliştirilmesi ve Değerlendirilmesi**. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

BUDAK, İ. (2007). **Matematikte Üstün Yetenekli Öğrencileri Belirlemede Bir Model**. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.

DAĞLIOĞLU, E. H. (2002). **Anaokuluna Devam Eden Beş-Altı Yaş Grubu Çocuk Arasından Matematik Alanında Üstün Yetenekli Olanların Belirlenmesi**. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

ERCAN, F. (2013). **Fen Alanında Üstün Yetenekli Öğrencilerin Tanılanmasına Yönelik Bir Model Geliştirme Önerisi**. Doktora Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, Bolu.

YAKMACI GÜZEL, B. (2002). **Üstün Yeteneklilerin Belirlenmesinde Yardımcı Yeni Bir Yaklaşım: Dabrowski’nin Aşırı Duyarlılık Alanları**. Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

### 3.1.2.3. Durum Saptama

AFAT, N. (2013). **Üstün Zekâlı Çocukların Ebeveynlerine Yönelik Geliştirilen Aile Eğitim Programının Etkililiğinin Sınanması.** Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ATALAY, Z. Ö. (2014). **Farklılaştırılmış Sosyal Bilgiler Öğretiminin Üstün Zekâlı Öğrencilerin Akademik Başarı, Tutum, Eleştirel Düşünme ve Yaratıcılıkların Etkisi.** Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

BATDAL KARADUMAN, G. (2012). **İlköğretim 5. Sınıf Üstün Yetenekli Öğrenciler İçin Farklılaştırılmış Geometri Öğretiminin Yaratıcı Düşünme, Uzamsal Yetenek Düzeyi ve Erişmeye Etkisi.** Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

DARGA, H. (2010). **Brigance K&1 Screen II İle İlköğretim 1.Sınıfta Saptanan Üstün Yetenekli Çocuklara ve Sınıf Arkadaşlarına Uygulanan Zenginleştirme Programının Çoklu Zekâ Alanlarındaki Performans Düzeylerini Arttırmaya Etkisi.** Yayınlanmamış Yüksek Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

GÜR, Ç. (2006). **Sanat Eğitimi Programının Üst Sosyo-Ekonomik Düzeyden Gelen Altı Yaş Üstün Yetenekli Çocukların Çizim Becerilerine Etkisi.** Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, Ankara.

KANGAL, S. B. (2010). **Normal ve Üstün Yetenekli Çocukların Ahlaki Yargılarının Karşılaştırılması ve Yaratıcı Drama Programının Çocukların Ahlaki Yargılarına Etkisi.** Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

KARABEY, B. (2010). **İlköğretimdeki Üstün Yetenekli Öğrencilerin Yaratıcı Problem Çözmeye Yönelik Erişim Düzeylerinin ve Kritik Düşünme Becerilerinin Belirlenmesi.** Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

KARSAK, H. G. (2014). **Bireysel ve İşbirlikli Blogla Bütünleştirilmiş Yazma Öğretiminin Normal ve Üstün Zekâlı Öğrencilerin Yazma Performanslarına Etkisi**. Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

KONTAŞ, H. (2009). **Bilsem Öğretmenlerinin Program Geliştirme İhtiyaçlarına İlişkin Geliştirilen Programın Etkililiği**. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

KÖK, B. (2012). **Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerde Farklılaştırılmış Geometri Öğretmenlerinin Yaratıcılığa, Uzamsal Yeteneğe ve Başarıya Etkisi**. Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

KURTULMUŞ, Z. (2010). **Bilim ve Sanat Merkezine Devam Eden Üstün Yetenekli Çocukların Ailelerine Verilen Bilgisayar Temelli Eğitimin Aile Bireylerine Aile İlişkilerini Algılamalarına ve Çocukların Mükemmeliyetçilik Düzeylerine Etkisinin İncelenmesi**. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

SAĞ, G. Y. (2012). **Üstün Yetenekli Ortaöğretim Öğrencilerinin Matematiksel Problem Çözme Durumlarındaki Öz Düzenleme Davranışları**. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

SARANLI, A. G. (2011). **Üstün Yetenekli Çocukların Ailelerine Yönelik Geliştirilen Aile Rehberliği Programlarının Etkililiğinin İncelenmesi**. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

ŞAHİN, A. (1995). **Üstün Yetenekli ve Üstün Yetenekli Olmayan Çocukların Aile Sistemi Algıları ve Öz Kavramları: Karşılaştırmalı Bir Çalışma**. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

#### **3.1.2.4. Eğitimleri**

AKGÜL, S. (2014). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Matematik Yaratıcılıklarını Açıklamaya Yönelik Bir Model Geliştirme**. Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

ATAMAN, A. (1976). **Üstün Zekâlı Öğrencilerin Eğitsel Sorunları Ankara Fen Lisesinde Bir Araştırma**. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Ankara.

BULUT, İ. (2010). **Türkiye’de Üstün Zekâlı Çocuklar Örneğinde Erken Yaşta Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretimi**. Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ERDOĞAN, S. C. (2014). **Bilimsel Yaratıcılığı Temel Alan Farklılaştırılmış Fen ve Teknoloji Öğretiminin Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerin Başarı, Tutum ve Yaratıcılığına Etkisi**. Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

ESER, Y. (2011). **Bilim ve Sanat Merkezleri’nin Eğitim Programlarının Hammond Modeliyle Değerlendirilmesi**. Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.

GÖKDERE, M. (2004). **Üstün Yetenekli Çocukların Fen Bilimleri Öğretmenlerin Eğitimine Yönelik Bir Model Geliştirme Çalışması**. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.

İŞPINAR AKÇAYOĞLU, D. (2011). **Strateji Temelli Dil Öğretiminin Üstün Yetenekli Öğrencilere İngilizce Öğretimindeki Rolünün Belirlenmesi**. Doktora Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

KAPLAN SAYI, A. (2013). **Farklılaştırılmış Yabancı Dil Öğretiminin Üstün Zekâlı Öğrencilerde Erişkiye, Eleştirel Düşünmeye ve Yaratıcılığa Etkisi**. Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

KÖKSAL, A. (2007). **Üstün Zekâlı Çocuklarda Duygusal Zekâyı Geliştirmeye Dönük Program Geliştirme Çalışması**. Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

LEANA, M. Z. (2009). **Üstün ve Normal Öğrencilerin Yönetici İşlevlerinin ve Çalışma Belleklerinin Değerlendirilmesi ve İhtiyaçlarına Yönelik Eğitim Programının Geliştirilmesi**. Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

LEVENT, F. (2011). **Üstün Yeteneklilerin Eğitimine Yönelik Görüş ve Politikaların İncelenmesi**. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

MALTEPE, S. (2006). **Yaratıcı Yazma Yaklaşımı Açısından Türkçe Derslerindeki Yazma Süreçlerinin ve Ürünlerinin Değerlendirilmesi**. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

OĞURLU, Ü. (2012). **Liderlik Becerileri Geliştirme Programının Üstün Zekâlı Olan ve Olmayan Öğrencilerin Liderlik Becerilerine Etkisi**. Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ÖZYAPRAK, M. (2012). **Üstün Zekâlı ve Yetenekli 5.Sınıf Öğrencilerine Yönelik Farklılaştırılmış Yaratıcı Matematik Eğitim Programı**. Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

SUSAM, E. (2012). **İlköğretim 4. ve 5. sınıf Fen ve Teknoloji Dersi İle Matematik Dersinde Üstün Zekâlı Öğrencilere Yönelik Uygulamalarının Değerlendirilmesi**. Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.

YÜCEL, H. S. (2012). **Bilim ve Sanat Merkezlerinde Sanat (Resim) Alanında Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımına Göre Hazırlanan Görsel Sanatlar Eğitimi Uygulamasının Bir Değerlendirmesi (Yasemin Karakaya Bilsem Örneği)**. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

### **3.2. Üstün Zekâlılarla İlgili Makaleler**

#### **3.2.1. Üstün Zekâlıları Tanımlama ve Özellikleri**

ADLI, A. (2004). **Zekânın Öteki Yakasındaki Çocuk**. Aksiyon, 10(521), 16-18.

AKARSU, F. (2001). **Zekâ ve Yaşantı**. Çoluk Çocuk, 7(2). 28-29.

AKARSU, F. (2004). **Üstün Yetenekliler**. Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili, A. E. (Ed) I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı (127-154), İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, Yayın No:63.



- AKKANAT, H. (2004). **Üstün veya Özel Yetenekliler**. Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili, A. E. (Ed) I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı, (169-195). İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları:63.
- AKMAN, B. (2013). **Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğuna Sahip Üstün Yetenekli Çocuklar**. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (24), 212-214.
- ALTINDAĞ, S., GÜLSEREN, Ö.H., ALTINDAĞ, M. (2011). **Prof. Dr. Füsün Akarsu İle Üstün Yeteneklilik ve Liderlik Arasındaki İlişki Konulu Söyleşi**. Gönüllü Eğitim / Eğitim Bilim ve Kültür Dergisi, 7(16), 20-26.
- ARSLANOĞLU, H. H. (2010). **Altın çocuklar**. Milli Şuur, (16), 52-55.
- ATAMAN, A. (1987). **Üstün Zekâlı Çocuklar**. Tercüman Gazetesi, 27-28 Nisan.
- ATAMAN, A. (1999). **Cumhuriyetin 75. Yılında Üstün Zekâlılar**. Cumhuriyet Döneminde Eğitim, Ankara, MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.
- ATAMAN, A. (2000). **Yaratıcı Zekâ ve Eğitim**. Türkiye Zekâ Vakfı.
- ATAMAN, A. (2003). **Üstün Yetenekli / Zekâlı Çocuk İle Yaşamak**. Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili, A. E. (Editör), Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı, (417-438), İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, Yayın No:63.
- ATAMAN, A. (2004). **Üstün Zekâlı ve Özel Üstün Yetenekli Çocuklar**. Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A ve Bilgili A. E. (Editör), Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı, (155-168), İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları:63.
- BAYKARA, A. (1987). **Zekâ Yönünden Üstün Çocuk**. Çağdaş Hekim, 5-6.
- BENCİK, S., METİN, N. (2006). **Mükemmeliyetçilik ve Üstün Yetenekliler**. Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Dergisi, 3(1-2), 92-105.
- BİLDİREN, A. (2007). **Üstün Yetenekli Çocuklar ve Bilim Sanat Merkezleri**. İlköğretmen Eğitimci Dergisi, sayı 8.
- BİNGÖL, C. (1969). **Üstün Yetenekli Çocuklar Üzerine**. Türk Dili, 20(215), 645-650.
- BUDAK, İ. (2008). **Üstün Yeteneklik Kavramı ve Tarihsel Gelişim Süreci**. Kafkas Üniversitesi Dergisi, 22, 164-173.

- ÇAĞLAR, D. (1986). **Üstün Zekâlı Çocuklar**. Çağdaş Eğitim Dergisi.
- ÇAĞLAR, D. (2004). **Üstün Zekâlı Çocukların Özellikleri**. Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili, A. E. (Editör), I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı içinde, (111-126), İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları:63.
- ÇETİNTEPE, R. (1955). **Üstün Zekâlı Çocuklar**. Gayret, 4(47-48), 20-24.
- DAĞLIOĞLU, H. E. (2010). **Üstün Yeteneklilik Kavramı**. Standard, 49(576), 102-107.
- DAVASLIGİL, Ü. (1996). **Üstün Çocuklar ve Özellikleri**. Eğitim ve Bilim Dergisi, 20(102), 59-70.
- DAVASLIGİL, Ü. (2004). **Üstün Çocuklar**. Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili, A. E. (Editör), I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı içinde, (211-220), İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları:63.
- DAVASLIGİL, Ü. (2004). **Üstün Olma Niteliğini Kazanma**. Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili A. E. (Editör), I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı içinde, (283-288), İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları:63.
- Dikkat... Üstün Zekâlı**. (1996). Aksiyon, 2 (102), 3.
- ERSOY, Ö., AVCI, N. (2004). **Üstün Zekâlı ve Üstün Yetenekliler**. Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili, A. E. (Ed), I.Türkiye Üstün Kongresi Makaleler Kitabı içinde, (195-210), İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları:63.
- ERTEN, Ö. (2007). **Üstün Yeteneklilik ve Öğrenme Bozuklukları: Nadir Rastlanan İkili**. Çoluk Çocuk Aylık Anne Baba Eğitimci Dergisi, (69), 8-10.
- GÜLŞEN, C. (2011). **Lütfen Beni Fark Edin "Ben Üstün Yetenekliyim**. Gönüllü Eğitim / Eğitim Bilim ve Kültür Dergisi, 7(16), 48-52.
- GÜNDÜZ, T. (2010). **Üstün Zekâlı Çocuklarda Ahlâk Gelişimi. Üstün Zekâlı Çocuklarda Ahlâk Gelişimi ve Eğitimi**. İ.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1(1), 157-177.
- KANDIRA, R. (2011). **Okul Öncesi Çocuklarda Zekâ Gelişimi ve Yüksek E. Q.lu Çocuk**. Gönüllü Eğitim / Eğitim Bilim ve Kültür Dergisi, 7(16), 38-42.

- KARGI, E., AKMAN, B. (2003). **Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğuna Sahip Üstün Yetenekli Çocuklar**. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (24), 212-214.
- KOÇER, D. (2004). **Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklar**. Abece Eğitim ve Ekin Dergisi, (219), 14-17.
- LEANA, M.Z., ÖZYAPRAK, M., GÜÇYETER Ş., KANLI E., CAMCI ERDOĞAN S. (2014). **Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklarda Mükemmeliyetçiliğin Değerlendirilmesi**. İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi, 11, 31-45.
- METİN, N. (2000). **Çocuğum Üstün Zekâlı mı?** Aile Dergisi, 23, 40-43.
- METİN, N. (2005). **Üstün Yetenekli Çocuklar ve Özellikleri**. Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Dergisi, 2(1-2), 77-80.
- OĞURLU, Ü., YAMAN, Y. (2010). **Üstün Zekâlı/Yetenekli Çocuklar ve İletişim**. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 28(2), 213-223.
- OLUÇ, İ. (2007). **Dahi Olmak Zor Zanaat!** Tempo, (46), 58-62.
- ÖZER, Z. (1997). **Toplumun Küçük Prens(es)leri Özel Yetenekli Çocuklar**. Bilim ve Teknik, 30(351), 72-78.
- ÖZER, Z. (1997). **Üstün Yetenekli Çocuklar**. Bilim ve Teknik, (351). 72-78.
- ÖZSOY, Y. (1984). **Üstün Yetenekli Çocuklar ve Yetenekleri**. Eskişehir Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1(1), 29-33.
- SABAH, H. (2007). **Üstün Yetenekli Çocuklar**. Öğretmen Dünyası Aylık Meslek Dergisi, 28(333), 22.
- SAK, U. (2010). **Üstün Yetenekli Çocuk Kimdir?** Artı Eğitim, 6(71), 62-63.
- ŞEYHOĞLU, A., GEÇİT, Y. (2011). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Coğrafya'ya Yönelik Tutumlarının Kişisel Özellikleri Açısından İncelenmesi**. Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi, 1(1), 45-58.
- ŞİPAL, R. F. (2005). **Üstün Yetenekli Çocukların Sosyal-Duygusal Gelişimleri ve Karşılaştıkları Problemler**. Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Dergisi, 2(1-2), 94-96.

TAŞTAN, A. (2011). **Armağanlı Çocuklar**. Gönüllü Eğitim / Eğitim Bilim ve Kültür Dergisi, 7(16), 79-80.

TEKBAŞ, D. (2011). **Üstün Yetenekli Çocuklar ve Çoklu Zekâ Uygulamaları**. Gönüllü Eğitim / Eğitim Bilim ve Kültür Dergisi, 7(16), 53-60.

TUNÇER, K. (2007). **Dahi çocuklara yazık oluyor!** Tempo, (46), 57.

**Üstün Zekâ Kavramları: Sosyokültürel Bakış Açıları**. (2012). Shane N. Philipson & Maria McCann (2007). İnceleyenler: N. Nazlı Özdemir & Şule Demirel. Tüzed Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi, 2(1), 77-82.

YALÇINELİ, M. (1998). **Üstün Zekâ**. Sızıntı, (231).

### **3.2.2. Tanılama**

BİLDİREN, A., UZUN, M. (2007). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Belirlenmesine Yönelik Bir Tanılama Yönteminin Kullanılabilirliğinin İncelenmesi**. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (22), 31-39.

ÇAĞLAR, D. (2004). **Üstün Zekâlı Çocukların Seçimi**. Şirin, M., R., Kulaksızoğlu A, ve Bilgili A., E., (Editör), I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı içinde, (343-352), İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları:63.

DAĞLIOĞLU, H. E., METİN, N. (2002). **Anaokuluna Devam Eden Beş-Altı Yaş Grubu Çocuklar Arasından Matematik Alanında Üstün Yetenekli Olanların Belirlenmesi**. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2(3), 15-26.

DAĞLIOĞLU, H. E., SUVEREN, S. (2013). **Okul Öncesi Dönem Üstün Yetenekli Çocukların Belirlenmesinde Öğretmen ve Aile Görüşleri İle Çocukların Performanslarının Tutarlılığının İncelenmesi**. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 13(1), 431-453.

DENİZLİ, Ç. (2011). **Üstün Yetenekli Çocukların Bireylerin Tanılanmasında Alternatif Yaklaşımlar**. Gönüllü Eğitim / Eğitim Bilim ve Kültür Dergisi, 7(16), 18-19.

KARAKAŞ, S. (2011). **Üstün Yeteneğin Tanılanması**. Artı Eğitim, 7(83), 50-51.

ŞAHİN, F. (2013). **Sınıf Öğretmenlerine Yönelik Üstün Yetenekli Öğrencileri Belirleme Bilgi Testi'nin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması.** Asya Öğretim Dergisi, 1(1), 20-29.

ŞAHİN, F., KARGIN, T. (2013). **Sınıf Öğretmenlerine Üstün Yetenekli Öğrencilerin Belirlenmesi Konusunda Verilen Bir Eğitimin Öğretmenlerin Bilgi Düzeyine Etkisi.** Özel Eğitim Dergisi, 14(2), 1-16.

UZUN, M., BİLDİREN, A. (2007). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Belirlenmesine Yönelik Bir Tanılama Yönteminin Kullanılabilirliğinin İncelenmesi.** Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (2), 22.

YAKMACI GÜZEL, B. (2004). **10. Sınıf Türk Öğrencilerin Aşırı Duyarlılıkları Hakkında Bir Karşılaştırma Çalışması.** Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili, A. E. (Eds.), I. Türkiye Üstün Yenekli Çocuklar Kongresi Seçilmiş Makaleler Kitabı. (403-408), İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları: 63.

### **3.3.3. Durum Saptama**

AKAR, İ., ULUMAN, M. (2013). **Sınıf Öğretmelerinin Üstün Yetenekli Öğrencileri Doğru Aday Gösterme Durumları.** Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 1(3), 199-212.

AKAR, İ., AKAR, Ş. (2012). **İlköğretim Okullarında Görev Yapmakta Olan Öğretmenlerin Üstün Yetenek Kavramı Hakkındaki Görüşleri.** Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Fakültesi, 20(2), 423-436.

ALTINTAŞ, E., ÖZDEMİR, A. Ş. (2013). **Üstün Yetenekli Öğrencilere Genel Bir Bakış: Öğretmen Değerlendirmesi.** Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi, 4(7), 3-12.

ALTUN, F., YAZICI, H. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Benlik Kavramları ve Akademik Öz-Yeterlik İnançları: Karşılaştırmalı Bir Çalışma.** Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 12(23), 319-334.

ALTUN, T., VURAL, S. (2012). **Bilim ve Sanat Merkezinde (BİLSEM) Görev Yapan Öğretmen ve Yöneticilerin Mesleki Gelişim ve Okul Gelişimine Yönelik Görüşlerinin Değerlendirilmesi.** Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 11(42), 152-177.

ARTVİNLİ, E., GÜLÜM, K., COŞKUN, S. (2010). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Coğrafya Dersine Karşı Eğilimleri.** Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 3(14), 62-69.

ATAMAN, A. (1982). **Üstün Zekâlı Çocuklara Ana-Babaları ve Öğretmenleri Nasıl Yardımcı Olabilir?** A.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi, 15(1), 335-344.

ATAMAN, A. (2004). **Aileler ve Öğretmenler Üstün Zekâlı Çocuklara Nasıl Yardımcı Olabilir?** Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili A. E. (Ed), I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı içinde, (467-480), İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, Yayın No:64.

ATAMAN, A. (2011). **Ayşegül Ataman İle Röportaj.** Yasemin Bilim ve Sanat Dergisi, (2), 46-47.

AYDIN, M., ODABAŞ, İ. (1996). **Alt Özel Normal ve Üstün Zekâlı 10-12 Yaş Grubu Çocukların Bedensel ve Motorsal Özelliklerinin Karşılaştırılması.** Spor Bilimleri Dergisi, 2(1).

AYDIN, O., KONYALIOĞLU, P. (2011). **18-21 Yaş Grubu Bireylerin Genel Zekâ Düzeyleri İle Psikolojik Semptom Düzeyleri Arasındaki İlişki.** Tüzed. Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi, 1(1), 77-103.

BAYKAL, R. (2011). **Aile Bireyleri Arasında Cinsiyete Dayalı Zekâ Düzeyi Algıları.** Tüzed. Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi, 1(1), 44-60.

BİLDİREN, A. (2013). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Öğrenme Stillерinin İncelenmesi.** Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 1(1), 10-21.

BİLDİREN, A., TÜRKKANI, B. (2013). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Perspektifinden Bilim ve Sanat Merkezlerinin Hoş ve Hoş Olmayan Özellikleri ve Değişiklik Talepleri.** Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 1(2), 128-135.

BİLEN, K. (2011). **Bilim ve Sanat Merkezlerine Devam Eden Üstün Yetenekli Öğrencilerin Fen Tutumlarının İncelenmesi: Denizli BİLSEM Örneği.** Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi, 2(4).

BİLEN, K. (2012). **Turkish Gifted Students Image of Scientists Energy Education Science and Technology Part B: Social and Educational Studies**, 4(2), 557-570.

BİLEN, K., ÖZEL, M. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Biyoteknolojiye Yönelik Bilgileri ve Tutumları**. Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Dergisi, 6(2), 135-152.

BİROL, N., YAZICI, H. (2011). **Fen ve Sosyal Bilimler Lisesi Öğrencilerinde Mükemmeliyetçilik, Benlik Saygısı ve Liderlik Özellikleri**. Karadeniz, (12), 113-122.

BORAN, A. İ., ŞAN, İ. (2013). **Üstün Öğrencilerin Kendilerini Gerçekleştirme Düzeylerine İlişkin Algıları (Malatya İli Örneği)**. Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 1(3), 150-165.

BOZGEYİKLİ, H., DOĞAN, H., IŞIKLAR, A. (2010). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Mesleki Olgunluk Düzeyleri İle Algıladıkları Sosyal Destek Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 28(1), 133-149.

BULUT, S., TAYLI, A. (2006). **Cumhuriyet Dönemi Üstün Yetenekliler Eğitim Politikası**. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 1(12), 33-40.

BÜLBÜL, M. Ş. (2010). **Üniversiteye Giriş Sınavı Birinciliği ve Üstün Yeteneklilik**. International Online Journal of Educational Sciences, 2(2), 441-466.

CAMCI ERDOĞAN, S. (2013). **Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerin Bilim İnsanlarına Yönelik Algıları**. Turkish Journal of Giftedness and Education, 3(1), 13-37.

CAMCI, S. (2011). **Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerde Cinsiyet Farklılığı**. Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi, 8(2), 105-117.

ÇAĞLAR, D. (1976). **Üstün Okulda Başarısız Olan Üstün Zekâlı Çocuklar**. Çağdaş Eğitim Dergisi, 2(10), 9-14.

ÇAĞLAR, D. (2004). **Okulda Başarısız Olan Üstün Zekâlı Çocuklar**. Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili A. E. (Editör), I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı içinde, (409-416), İstanbul Çocuk Vakfı Yayınları:63.

ÇAKMAK, A. Ç., FİDAN, Y., YURTSEVEN, S. (2014). **Üstün Yetenekli Çocukların TV Reklam Algılamalarının Odak Grup Yöntemiyle Belirlenmesine Yönelik Bir Uygulama**. Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi, 10(21), 43-64.

ÇALIŞLAR, O. (1993). **Çocuğunuz Üstün Zekâlı Olursa**. (1-10). Cumhuriyet, 25 Ocak, 69 (24582), 12.

ÇAPAN, B. E. (2010). **Öğretmen Adaylarının Üstün Yetenekli Öğrencilere İlişkin Metaforik Algıları**. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 3(12), 140-154.

ÇEPNİ, S., BACANAK, A., GÖKDERE, M. (2004). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitiminde Fen Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Temel Sorunlar**. Milli Eğitim / Üç Aylık Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi, 32(162), 245-254.

**Çocukluklarından İtibaren Üstün Zekâlı olduklarını Göstermiş Olan Bilginler**. (1979). TÜBİTAK Bilim ve Teknik, n142, 37.

ÇÖLLÜOĞLU GÜLEN, Ö., ÖZDEMİR, S. (2013). **Analysis of Gifted Students' Interest Areas Using Data Mining Techniques**. Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 1(3).

ÇUHADAR, B. (2007). **Türkiye'nin Üstün Zekâlı Çocukları Anlatıyor**. Radikal, 11 (3760).

DAĞLI, B. (2012). **Türkiye'den Einstein Çıkar mı?** Tempo, (40), 69-76.

DAĞLIOĞLU, E., METİN, N. (2004). **Üstün Yetenekli Çocukların Eğitiminde Öğretmenlerin Rolü**. Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili A. E. (Editör). I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı içinde, (170-179), İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları:63.

DAĞLIOĞLU, H. E. (2010). **Üstün Yetenekli Çocukların Eğitiminde Öğretmen Yeterlilikleri ve Özellikleri**. Milli Eğitim / Üç Aylık Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi. 39(186), 72-84.



- DAĞLIOĞLU, H. E., ÇALIŞKANDEMİR, F., ALEMDAR, M., KANGAL BENCİK, S. (2010). **Okul Öncesi Dönemde Üstün Yetenekli ve Normal Gelişim Gösteren Çocukların İnsan Figürü Çizimleri.** İlköğretim-Online, 9(1), 31-43.
- DAVASLIGİL, Ü. (1996). **Çocukları Sadece Okulda mı Başarılı Kılalım, Yoksa Okul Sonrası Tüm Yaşamlarında mı? Yaşadıkça Eğitim,** 45, 10-12.
- DEMİRBAŞ, Murat. (2009). **Türkiye’deki Bilim ve Sanat Merkezlerinde Öğrenim Gören Üstün Yetenekli Öğrencilerin Bilim Adamı İmgeleri.** Kafkas Üniversitesi Dergisi, 28, 197-207.
- DEMİRCİOĞLU, H., VURAL, S., DEMİRCİOĞLU, G. (2012). **“React” Stratejisine Uygun Hazırlanan Materyalin Üstün Yetenekli Öğrencilerin Başarısı Üzerine Etkisi.** Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 31(2), 101-144.
- DEMİREL, Ş., SAK, U. (2011). **Yetenek Hiyerarşisi: Üstün Yetenek Türlerinin Toplumsal Değerleri Üzerine Bir Araştırma.** Tüzed Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi, 1(1), 61-76.
- DOĞAN, D. G., ASLAN, M. (2009). **Üstün Yetenekli Çocuğa Pediatrik Yaklaşım.** İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, 16(3), 197-201.
- EMİR, S., ACAR, S. (2007). **Zekâ-Liderlik İlişkisi: Üstün Zekâlı Olan ve Olamayan Öğrencilerin Liderlik Becerilerinin Karşılaştırılması.** Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi, 4(2), 189-201
- ERİŞ, B. (2008). **Zekâ: Amerikan Deneyiminin Kritik Kuram Perspektifinden Analizi.** Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 8(1), 59-87.
- ERİŞTİ, B. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Öğrenme, Öğretme, Öğretmenlik Mesleği ve Öğretmen Özellikleri İle İlgili Görüşleri.** Tüzed. Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi, 2(1), 18-36.
- ERİŞTİ, S. D. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Görsel Anlatımlarında Geleceğin Dünyasına ve Teknolojisine İlişkin Algıları.** Tüzed. Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi, 2(2), 102-117.

ERYİĞİT, D. (2014). **Kitap İncelemesi: Üstün Yetenekli Çocukları Anlamak: Üstün Yetenekli Çocuklar Sarmalında Aile, Eğitim Sistemi ve Toplum. Yazar: Faruk Levent.** Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 2(1), 88-91.

GENÇ, M. A. (2012). **Görsel Sanatlar Alanında Üstün Yetenekli Öğrenciler ve Türkiye'deki Eğitimleri. (Turkish).** Journal of Academic Social Science Studies, 5(8), 573-587.

GÖKDERE, M. (2005). **Üstün Yetenekli Çocukların Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Performans Değerlendirmesine Yönelik Bir Model Önerisi.** Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 5(1), 69-99.

GÖKDERE, M., AYVACI, H. Ş. (2004). **Sınıf Öğretmenlerinin Üstün Yetenekli Çocuklar ve Özellikleri ile İlgili Bilgi Seviyelerinin Belirlenmesi.** Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (18) , 17-26.

GÖKDERE, M., KÜÇÜK, M. (2003). **Zihinsel Alanda Üstün Yetenekli Öğrencilerin Fen Eğitimindeki Durumları: Bilim Sanat Merkezleri Örneği.** Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 3(1), 101-124.

GÖMLEKSİZ, M. N., KAN, A. Ü., ÖNER, Ü. (2012). **Üstün Zekâlı ve Üstün Yetenekli Öğrencilerin Medya Okuryazarlığına İlişkin Görüşleri (Elazığ Bilim ve Sanat Merkezi Örneği).** Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi, 2(4), 41-54.

GÜÇYETER, Ş. (2011). **DISCOVER Problem Matrisinin Revize Edilmesi ve Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi.** Tüzed. Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi, 1(1), 104-131.

GÜLSEREN, H. Ö., YILBAT, B. (2011). **Ruhi Kılıç İle Türkiye'de Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklara Yönelik Uygulamalar Üzerine Söyleşi.** Gönüllü Eğitim / Eğitim Bilim ve Kültür Dergisi, 7(16), 31-35.

GÜLSEREN, Ö.H., ALTINDAĞ, M. (2011). **Prof. Dr. Ziya Selçuk İle Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi ve Öğretim Programları Üzerine Söyleşi.** Gönüllü Eğitim / Eğitim Bilim ve Kültür Dergisi, 7(16), 13-17.

HANNA, D. (2013). **Danışmanlığa Gereksinimi Olan Üstün Yetenekli İki Kardeşle Karşılaşıldığında Kime Danışmanlık Yapılmalıdır? Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 1(1), 1-9.**

- HIRÇA, N. (2012). **Bilim ve Sanat Merkezi Öğretmenlerinin Üstün ve Özel Yetenekli Öğrenciler için Tasarlanan Doğa ve Bilim Kampı Hakkında Görüşleri.** Tüzed Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi, 2(1), 60-76.
- HIRÇA, N. (2013). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Yaz Bilim Kampı Deneyimleri.** Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 1(1), 22-30.
- İSPİR, O. A., AY, S. Z., SAYGI, E. (2011). **Üstün Başarılı Öğrencilerin Özdüzenleyici Öğrenme Stratejileri, Matematiğe Karşı Motivasyonları ve Düşünme Stilleri.** Eğitim ve Bilim, 36(162), 235-246.
- KAHRAMAN, S., BULUT BEDÜK, Ş. (2014). **Üstün Yetenekli/Zekâlı 6., 7., 8. Sınıf Öğrencilerinin Çoklu Zekâ Alanlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi.** Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 2(1), 58-73.
- KANGAL BENCİK, S., ARI, M. (2013). **Üstün Yetenekli ve Normal Gelişim Gösteren Çocukların Ahlaki Yargı Düzeyine Yaratıcı Drama Programlarının Etkisinin İncelenmesi.** Eğitim ve Bilim, 38(170), 308-320.
- KANLI, E. (2011). **Üstün Zekâlı ve Normal Ergenlerin Mükemmeliyetçilik, Depresyon ve Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi.** M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 33, 103-121.
- KARAKURT, B. (2003). **Sınıf Yönetiminde Üstün Zekâ ve yetenekli Öğrencilere Yönelik Öğretmen Tutumu.** Malatya: Eğitim Dergisi (Eğitim, Bilim ve Sanat Dergisi), 2, 1-19.
- KAZU, İ. Y., ŞENOL, C., (2012). **Üstün Yetenekliler Eğitim Programlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri (BİLSEM Örneği).** E-International Journal of Educational Research, 3(2), 13-35.
- KILDAN, A. O. (2011). **Okul Öncesi Öğretmenlerinin Üstün Yetenekli Çocuklar Hakkındaki Görüşleri.** Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi, 19(3), 805-818.
- KOÇAK, R., İÇMENOĞLU, E. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Duygusal Zekâ ve Yaratıcılık Düzeylerinin Yaşam Doyumlarını Yordayıcı Rolü.** P D R: Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 4(37), 73-85.

- KOMAN, E. (2004). **Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi**. Çoluk Çocuk Aylık Anne Baba Eğitimci Dergisi, (42), 32-33.
- KULOĞLU, S., UZEL, D. (2013). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Matematiksel Tutumlarının Farklı Değişkenlere Göre İncelenmesi: Manisa Bilim ve Sanat Merkezi Örneği**. Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 1(2), 97-107.
- KUNT, K., TORTOP, H. S. (2013). **Türkiye’deki Üstün Yetenekli Öğrencilerin Bilim ve Sanat Merkezlerine İlişkin Metaforik Algıları**. Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 1(2), 117-127.
- KURNAZ, A. (2014). **Yirminci Yılında Bilim ve Sanat Merkezlerinin Raporlar ve Yönetici Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi**. Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 2(1), 1-22.
- LEANA, M. Z., CİNAN, S. (2012). **Üstün-Zekâlı ve Normal-Zekâlı Çocuklarda Yönetimsel İşlevler: Londra Kulesi Testi**. Psikoloji Çalışmaları Dergisi, 32(1), 13-30.
- MERTOL, H., DOĞDU, M., YILAR, B. (2013). **Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersine İlişkin Metaforik Algıları**. Üstün Yetenekli Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 1(3), 176-183.
- METİN, N. (2013). **Üstün Yetenekli Çocukların Sosyal-Duygusal Sorunları**. Lokomotif Çocuk Gelişimi, Kültür ve Edebiyat Dergisi, 3, 14-16.
- METİN, N., KANGAL, S. B. (2012). **Bilim Sanat Merkezlerine Devam Eden 12-14 Yaş Grubu Üstün Yetenekli Çocukların Benlik Algılarının İncelenmesi**. Eğitim ve Bilim, 37(163), 3-16.
- METİN, N., SARANLI, A. G. (2012). **Üstün Yetenekli Çocuklarda Gözlenen Sosyal-Duygusal Sorunlar**. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 45(1), 139-163.
- MOHAMED, A., MAKER, C. J., LUBART, T. (2012). **Çocuklarda Alana Özgü Yaratıcılığın Araştırılması: Sözel Olmayan Bir Yaratıcı Üretkenlik Testi ile Yaratıcı Problem Çözme Etkinlikleri Arasındaki İlişki**. Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi, 2(2), 84-101.

- OĞURLU, Ü. (2010). **Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerde Sosyal Uyum ve Arkadaşlık İlişkileri. Literatür Taraması.** Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 3(39), 90-99.
- OKUR, A., ÖZSOY, Y. (2013). **Üstün Zekâlı Öğrencilerin Türkçe Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi: Bartın Bilsem Örneği.** Eğitimde Kuram ve Uygulama, 9(3), 254-264.
- ORBAY, M., GÖKDERE, M., AYDIN., M., TEREÇİ, H. (2010). **Attitudes Of Gifted Students Towards Science Depending On Some Variables: A Turkish Sample.** Scientific Research and Essays, 5(7), 693-699.
- ÖĞRETME, M. (2004). **Farklılaştırılmış Fizik Derslerinin 9.Sınıf Üstün Yetenekli Öğrenciler Üzerindeki Etkisi.** Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili, A. E. (Ed) I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı içinde, (351-356). İstanbul Çocuk Vakfı Yayınları:63.
- ÖMEROĞLU, E. (2004). **Üstün Yetenekli Çocukların Eğitim İhtiyaçlarının Karşılansında Yaratıcı Dramanın Yeri.** Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili, A. E. (Eds.), I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Seçilmiş Makaleler Kitabı. (311-316), İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları: 63.
- ÖPENGİN, E., SAK, U. (2012). **Üstün Zekâlı Öğrencilerin Bakış Açısıyla Üstün Zekâ Etiketinin Öğrencilerin Çeşitli Algıları Üzerindeki Etkileri.** Tüzed. Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi, 2(1), 37-59.
- ÖZENÇ, M., ÖZENÇ, E. G. (2013). **Türkiye’de Üstün Yetenekli Öğrencilerle İlgili Yapılan Lisansüstü Eğitim Tezlerinin Çok Boyutlu Olarak İncelenmesi.** Türkiye Araştırmalar Dergisi, 17(1), 13-28.
- ÖZKARDEŞ, A. (2010). **Üstün Zekâlı Eğitiminde Markalaşmaya Doğru.** Artı Eğitim, 6(71), 64-65.
- ÖZSOY, Y. (2014). **Bilim ve Sanat Merkezi Öğrenci, Öğretmen ve Velilerinin Üstün Yetenekli Öğrenci Kavramına İlişkin Metaforları.** Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 2(1), 74-87.

ÖZYAPRAK, M. (2012). **Üstün Zekâlı Olan ve Olmayan Öğrencilerin Görsel-Uzamsal Yeteneklerinin Düzeylerinin Karşılaştırılması**. Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi, 2(2), 137-153.

ÖZYAPRAK, M., DERİNGÖL, Y. (2013). **Üstün Zekâlı Olan ve Olmayan Öğrencilerin Depresyon Puanlarının Karşılaştırılması**. Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi (HAYEF), 10(1), 143-154.

PEHLİVAN, H. (2010). **Ankara Fen Lisesi Öğrencilerinin Matematik Dersine Yönelik Tutumları İle Akademik Benlik Tasarımlarının Bazı Ailesel Faktörler Açısından İncelenmesi**. Kastamonu Eğitim Dergisi, 18(3), 805-818.

SAK, U. GÜRBÜZ DEMİREL, Ş. (2013). **Üstün Zekâlılar: Özellikleri, Tanılanmaları, Eğitimleri**. Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi. 3(1), 50-51.

SAK, U., MAKER, C. J. (2004). **Discover Assessment and Curriculum Model: The Application of Theories of Multiple Intelligences and Successful Intelligence in the Education of Gifted Students**. Eğitim Araştırmaları, (15), 1-15.

SARI, H., ÖĞÜLMÜŞ, K. (2013). **Bilim ve Sanat Merkezlerinde (Bilsem) Karşılaşılan Sorunların Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi**. Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 2(2), 254-265.

SEZGİNSOY, B., GÜVEN, E. (2010). **Piyano ve Keman Alanındaki İki Harika Çocuk: İdil Biret-Suna Kan (Görüş ve Önerileri)**. İlköğretim-Online, 9(1), 128-135.

SICAK, A., AKKAŞ, E. (2013). **Üstün Yetenekli Öğrenciler İçin Bilim ve Sanat Merkezlerine (BİLSEM) Yönelik Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi**. Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 1(2), 136-145.

ŞAHİN, Ç. Ç. (2014). **Bilim ve Sanat Merkezi Öğrencilerinin Bu Kurumlara İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi**. Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi, 11-1(21), 101-117.

ŞAHİN, F. (2013). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Özellikleri Konusunda Okul Öncesi Yardımcı Öğretmen Adaylara Verilen Eğitimin Etkisi**. Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 1(3), 166-175.

ŞAHİN, F., ŞAHİN, D. (2013). **Bilim ve Sanat Merkezinde Çalışan Öğretmenlerin Tükenmişlik Düzeyinin İncelenmesi.** *Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 51-66.

ŞEKERAL, C. KAYA., ÖZKARDEŞ, O. G. (2013). **Üstün Zekâlı Öğrencilerde Özel Öğrenme Güçlüğü Belirtilerinin Taranması.** *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (23), 197-219.

TAN, S., SOYSAL, Ş., ALDEMİR, S., IŞIK., B. (2012). **Üstün Zekâ Düzeyindeki Bir Grup Öğrencinin WISC-R Profillerinin İncelenmesi.** *Yeni Tıp Dergisi*, 29(3), 170-173.

TAŞCILAR, M. Z. L., CİNAN, S. (2014). **Üstün ve Normal Öğrencilerin Yönetici İşlevlerinin ve Çalışma Belleklerinin Değerlendirilmesi ve İhtiyaçlarına Yönelik Eğitim Programının Uygulanması.** *Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 2014, 2(1), 42-57.

TORTOP, H. S. (2012). **Olağanüstü Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitim Sürecinde Radikal Hızlandırma ve Türkiye'nin Durumu.** *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 2(2), 106-113.

TORTOP, H. S. (2012). **Üstün Yetenekli Eğitime İlişkin Tutum Ölçeği Uyarlama Çalışması.** *Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(1), 89-106.

TORTOP, H.S. (2014). **Gifted Students' Views About First Stage of the Education Program For the Gifted Students' Bridge With University (EPGBU).** *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE*, 15(2), 62-74.

YAKMACI GUZEL, B., AKARSU, F. (2006). **Comparing Overexcitabilities Of Gifted and Non-Gifted 10th Grade Students in Turkey.** *High Ability Studies*, 17(1), 43-56.

YILDIZ, A., BALTAÇI, S., KURAK, Y., GÜVEN, B. (2012). **Üstün Yetenekli ve Üstün Yetenekli Olmayan 8. Sınıf Öğrencilerinin Problem Çözme Stratejilerini Kullanma Durumlarının İncelenmesi.** *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(1), 123-143.

YILMAZ, M., ÇAYLAK, B. (2009). **Bilim Sanat Merkezinin Öğrencilerin Fen ve Teknoloji Dersindeki Başarılarına Sağladığı Katkılara İlişkin Velilerin**

**Görüşleri.** Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6(11), 369-383.

### **3.2.4. Eğitimleri**

(2012). **16 Yaşında, 3 Romanı, 7 Resim Sergisi ve 'Dahi Türk' Unvanı Var: Rana Demiriz.** Artı Eğitim, 8 (84), 126-127.

AK, A. (2011). **Üstün Yeteneklilerin Eğitimi ve Güney Kore Modeli.** Gönüllü Eğitim / Eğitim Bilim ve Kültür Dergisi, 7(16), 70-71.

AKAR, İ. (1988). **Üstün Zekâlıların Eğitimi Nasıl Olmalıdır.** Milli Eğitim, Ankara, (75), 17-20.

AKARSU, F. (1993). **Üstün Yeteneklilerin Eğitiminde Sorunlar.** Milli Eğitim, (121), 49-50.

AKARSU, F. (2004). **İstanbul Bilim ve Sanat Merkezi (BİLSEM) İçin Bir Öğrenme Modeli.** Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili, A. E. (Eds.), I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Seçilmiş Makaleler Kitabı, (357-368). İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları: 63.

AKARSU, F. (2004). **Üstün Zihinsel Yeteneklilerin Eğitiminde Sorunlar.** Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili A. E. (Editör), Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı, içinde, (439-446). İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, Yayın:63.

AKKAŞ, E., EKER, C. (2013). **Bilim ve Sanat Merkezlerine Devam Eden Üstün Yetenekli Öğrencilerin Başarı Durumları.** Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 1(1), 45-50.

AKSOY, B. (2013). **Üstün Yetenekli Öğrencilerle Doğada Coğrafya Eğitiminin Akademik Başarıya Etkisi.** EKEV Akademi Dergisi, 17(54), 285-294.

AKTAŞ SALMAN, U. (2012). **Üstün Zekâyaya Eksik Eğitim.** Radikal, 17 Ekim, 16 (5842), 10.

AKTEPE, V., AKTEPE, L. (2009). **Fen ve Teknoloji Öğretiminde Kullanılan Öğretim Yöntemlerine İlişkin Öğrenci Görüşleri: Kırşehir BİLSEM Örneği.** Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 10(1), 69-80.



- AKYOL, A. (1991). **Üstün Yeteneklilerin Eğitimi ve Araştırma-Geliştirme Çalışmaları**. Ahi Dost, 1(8), 2-3.
- ALHUSAİNİ, A. A., MAKER, C. J. (2012). **Öğrencilerin Yaratıcılıklarının Geliştirilmesinde Açık Uçlu Problem Çözme Yaklaşımının Kullanım Alanları: Analitik Bir İnceleme**. Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi, 1(1), 1-43.
- ALJUGHAİMAN, A., DUAN, X., HÄNDEL, M., HOPP, M., STOEGER, H., ZİEGLER, AI. (2012). **Üstün Zekâlı Kişilere İlişkin Kültürler Arası Örtük Teoriler Çalışması**. Tüzed Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi, 2(1), 2-17.
- ALTINDAĞ, M., GÜLSEREN, H. Ö. (2011). **Prof. Dr. Ayşegül Ataman İle Üstün Zekâlı Çocukların Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri Üzerine Söyleşi**. Gönüllü Eğitim / Eğitim Bilim ve Kültür Dergisi, 7(16), 61-63.
- ASLAN, Y. (2010). **Üstün Yeteneklilerin Eğitimi**. Milli Şuur, (15), 36-39.
- ATAMAN, A. (1974). **Üstün Zekâlı Çocukların Eğitsel Problemleri**, Tubitak Bayg
- ATAMAN, A. (1975). **Üstün Zekâlı Çocuk İlkokulda**. A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi.
- ATAMAN, A. (1976). **İlkokullarda Üstün Zekâlı Çocuk**. A.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi.
- ATAMAN, A. (1988). **Üstün Zekâlılar İçin Özel Eğitim İmkânları**. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi.
- ATAMAN, A. (2004). **Üstün Zekâlılar İçin İlköğretimde Uygulanabilir Bir Model**. Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili, A. E. (Eds.), I. Türkiye Üstün Yenekli Çocuklar Kongresi Seçilmiş Makaleler Kitabı, (335-342). İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları: 63.
- BAKİOĞLU, A., LEVENT, F. (2013). **Üstün Yeteneklilerin Eğitiminde Türkiye İçin Öneriler**. Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 1(1), 31-44.
- BALTACI, R. (2013). **Üstün Zekâyı Yeteneğe Dönüştürmek: Gelişimsel Bir Teori Olarak Ayrımsal Üstün Zekâ ve Yetenek Modeli**. Özel Eğitim Dergisi, 14(1), 1-20.

- BAYKOÇ DÖNMEZ, N. (2005). **Üstün Yeteneklerin Eğitimleri ve Bilim Sanat Merkezleri**. Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Dergisi, 2(1-2), 84-89.
- BİLGİLİ, A. E. (2000). **Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi Sorunu**. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 12(12), 59-74.
- BİRGİLİ, B., ÇALIK, B. (2013). **Üstün Yeteneklilerin Eğitimleri ve Türkiye'ye Bakış**. Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 1(2), 67-77.
- BOLAT, H. (2012). **Üstün Zekâlı Öğrencilerle Görüş Belirtiyorum**. Araştırma Temelli Etkinlik Dergisi (ATED), 2(2), 77-85.
- BORAN, A. İ., ASLANER, R. (2008). **Bilim ve Sanat Merkezlerinde Matematik Öğretiminde Probleme Dayalı Öğrenme**. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 9(15), 15-32.
- BUDAK, İ. (2008). **Matematikte Üstün Yetenekli Öğrenci Eğitimi ve Sosyal Beklentiler**. Kafkas Üniversitesi Dergisi, 24, 250-257.
- ÇAĞLAR, D. (1974). **Ülkemizde Ayrıcalık Çocukların Özel Eğitim Sorunları**. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 7(1), 141-180.
- ÇAĞLAR, D. (1992). **Üstün Zekâlı Çocukların Eğitim Modelleri**. Çağdaş Eğitim Aylık Eğitim-Öğretim Dergisi, 17(176), 7-12.
- ÇAĞLAR, D. (2004). **Üstün Zekâlı Çocukların Eğitimi ve Öğretimi**. Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili, A. E. (Editör), I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı içinde, (265-274), İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları:63.
- ÇAĞLAR, D. (2004). **Yaratıcı Çocuklar ve Yaratıcılığın Geliştirilmesi**. Çağlar, D. (2004). Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A ve Bilgili, A. E. (Editör), I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı içinde, (301-310). İstanbul Çocuk Vakfı Yayınları:63.
- ÇAKIR, A. (1995). **Üstün Zekâlı ve Üstün Yetenekli Çocuklar ve Eğitimleri**. Çağdaş Eğitim, 20(215), 36-39.
- ÇEKİ, E. (2006). **Özel Eğitim ve Üstün Yeteneklilerin Eğitimi**. Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim, 7(82), 55-58.

- DAĞLIOĞLU, H. E. (2005). **Okul Öncesi Çağdaki Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimleri**. Eğitime Bakış / Eğitim-Öğretim ve Bilim Araştırma Dergisi, 1(2), 32-39.
- DAVASLIGİL, Ü. (1995). **Üstün Çocuklar ve Eğitimleri**. Yaşadıkça Eğitim, 43, 21-27.
- DAVASLIGİL, Ü. (2004). **Erken Çocuklukta Üstün Zekâlı Çocuklara Uygulanacak Farklılaşmış Eğitim Programı**. Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili, A. E. (Editör), I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı içinde, (289-300), İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları:63.
- DAVASLIGİL, Ü. (2004). **Üstün Zekâlı Çocukların Eğitimi**. Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili, A. E. (Editör), I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı içinde, (233-241), İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları:63.
- DEMİRCİOĞLU, H., VURAL, S. (2013). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Öğrenme İstasyonlarındaki Performanslarının Değerlendirilmesi**. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi (Journal of Research in Education and Teaching), 2(2), 278-289.
- EKİNCİ, A. (2003). **Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi**. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, sayı:6.
- ENÇ, M. (1945). **Üstün Zekâlı Çocukların Eğitimi**. İlköğretim, 10, (186-187), 2439-2441.
- ENÇ, M. (2004). **Özel Eğitimin Tarihçesi**. M. R. Şirin, A. Kulaksızoğlu ve A. E. Bilgili (Der.), Üstün Yetenekli Çocuklar Seçilmiş Makaleler Kitabı, Çocuk Vakfı Yayınları:63, İstanbul, 15-35.
- GÖKDERE, M. (2011). **Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi**. Gönüllü Eğitim / Eğitim Bilim ve Kültür Dergisi, 7(16), 6-12.
- GÖKDERE, M., AYVACI, H. Ş., KÜÇÜK, M. (2004). **Üstün Yetenekli Çocukların Karşılaştıkları Temel Problemler**. Çağdaş Eğitim Aylık Eğitim Öğretim Dergisi, 29 (313), 23-32.
- GÖKDERE, M., ÇEPNİ, S (2003). **Üstün Yetenekli Çocuklara Verilen Değerler Eğitiminde Öğretmenin Rolü**. Değerler Eğitim Dergisi, 1(2), 93-107.

GÖKDERE, M., ÇEPNİ, S. (2004). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Fen Öğretmenlerinin Hizmet İçi İhtiyaçlarının Değerlendirilmesine Yönelik Bir Çalışma; Bilim Sanat Merkezi Örneklemi.** Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24(2), 1-14.

GÖKDERE, M., ÇEPNİ, S. (2005). **Üstün Yeteneklilerin Fen Bilimleri Öğretmenlerine Yönelik Bir Hizmet İçi Eğitim Uygulama ve Değerlendirme Çalışması.** Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 3(3), 271-296.

GÖKDERE, M., ÇEPNİ, S. (2005). **Üstün Yeteneklilerin Fen Öğretmenlerine Yönelik Hazırlanan Bir Hizmet İçi Eğitimin Çalışmasının Öğrenme Ortamına Yansımalar.** The Turkish Online Journal of Educational Technology, 4(4), 204-217.

GÖKDERE, M., ÇEPNİ, S., BACANAK, A. (2004). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitiminde Fen Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Temel Sorunlar.** Milli Eğitim Dergisi, 162, 245-254.

GÖKDERE, M., ÇEPNİ, S., TRABZON, S. (2003). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Fen Öğretmenlerinin Eğitimine Yönelik Bir Model Önerisi.** The Turkish Online Journal of Educational Technology, 2(3), 147-156.

GÖKDERE, M., KÜÇÜK, M., ÇEPNİ, S. (2004). **Eğitim Teknolojilerinin Üstün Yetenekli Öğrencilerin Fen Eğitiminde Kullanımı Üzerine Bir Çalışma: Bilim Sanat Merkezleri Örneklemi.** The Turkish Online Journal of Educational Technology -TOJET, 3(2), 149-157.

GÜVEN, E., SEZGİNSOY, B. (2009). **Müzik Alanında Üstün Bir Yetenek: İdil Biret (Görüş ve Önerileri).** Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 22(1), 123-142.

HANCI, İ. (1996). **Dâhilerin Önü Açılıyor.** Aksiyon, 2(56), 26-29.

KAHYAOĞLU, M., PESEN, A. (2013). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Fen ve Teknolojiye Yönelik Tutumları, Öğrenme ve Motivasyon Stilleri Arasındaki İlişki.** Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi, 3(1), 38-49.

KANLI, E. (2011). **Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerin Alan Eğitiminde Hızlandırma.** Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi, 16(2), 95-104.

- KARADUMAN, G. B. (2009). **Üstün Yetenekli Öğrencilerde Başarı Düşüklüğünü Önlemek İçin Örnek Bir Model.** International Online Journal of Educational Sciences - IOJES, 1(1), 196-211.
- KARADUMAN, G. B. (2010). **Üstün Yetenekli Öğrenciler İçin Uygulanan Farklılaştırılmış Matematik Eğitim Programları.** Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi, Dergisi, 7(1), 1-12.
- KAYA, N. G. (2013). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitimi ve BİLSEM'ler.** Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 15(1), 115-122.
- KAYAGİL, M. F. (2011). **Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi ve Bilim ve Sanat Merkezleri.** Gönüllü Eğitim / Eğitim Bilim ve Kültür Dergisi, 7(16), 81-84.
- KAZU, İ. Y., ŞENOL, C. (2011). **Bilim ve Sanat Merkezlerinde Kullanılan Öğretim Yöntemlerinin İncelenmesi.** Eğitim Bilimleri ve Uygulama Dergisi, 10(19), 1-24.
- KONTAŞ, H. (2010). **Üstün Yetenekli İlköğretim Öğrencilerinin Öğrenme Stratejileri.** İlköğretim-Online, 9(3), 1148-1158.
- KUTLU, N., GÖKDERE, M. (2013). **Proje Tabanlı Öğrenmeyi Zenginleştirme: Üç Aşamalı Purdue Modeli.** Dergi. Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 20, 293-311.
- KUZU, A., KAHRAMAN, M., ODABAŞI, F. (2012). **Mentörlükte Yeni Bir Yaklaşım: e- Mentörlük.** Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 12(4), 173-183.
- LEANA, M. Z. (2012). **Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerin de Bulunduğu Sınıflarda Bibliyoterapi Kullanımı: Model Önerisi.** Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi, 2(2), 118-136.
- LEVENT, F. (2011). **Çocukların Zekâsını Geliştirmek Bizim Elimizde.** Bey İstanbul Dergisi, Beylikdüzü İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2(1), 20.
- LEVENT, F., BAKİOĞLU, A. (2013). **Üstün Yeteneklilerin Eğitiminde Türkiye İçin Öneriler.** Üstün Yetenekli Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 1(1), 31-44.

- MARDİN, Ş. (2004). **Geleneksel Seçkin Eğitiminin Yeniden Kurulamaması**. Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili, A. E. (Ed) I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı içinde, (103-110), İstanbul Çocuk Vakfı Yayınları:63
- METİN, N. (1999). **Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi**. Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, 3(3), 43-52.
- OCAK, G., BEŞKARDEŞ GÜNAY, S. (2009). **Üstün ve Özel Yetenekli Öğrencilerin Yabancı Dil (İngilizce) Öğretiminde Metafor Sisteminin Uygulanması**. Milli Eğitim / Üç Aylık Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi, 38(182), 178-194.
- OCAK, G., YAZICI, S., KISA, Y., DÖNMEZ, L. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Hikâyelerle İşlenen Sosyal Bilgiler Öğretimine Yönelik Tutumlarının Değerlendirilmesi (Manisa İl Merkezi Örneği)**. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 14(2), 147-170.
- ÖKMEN, A. Z. (1958). **Çok Üstün ve Üstün Zekâlı Çocuklar ve Okullarımızda Fen Bilgisi Dersleri Öğretimi**. İlköğretim, (443), 6-7.
- ÖKSÜZ, C. (2010). **İlköğretim Yedinci Sınıf Üstün Yetenekli Öğrencilerin “Nokta, Doğru ve Düzlem” Konularındaki Kavram Yanılgıları**. İlköğretim-Online, 9(2), 508-525.
- ÖMEROĞLU, E. (2004). **Okul Öncesinde Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi**. Çoluk Çocuk Aylık Anne Baba Eğitimci Dergisi, (45), 26-27.
- ÖZÇELİK, A. İ. (1984). **Üstün Zekâlı Çocuklara Uygulanan Hızlandırma**. Çağdaş Eğitim, 9(86), 8-10.
- ÖZÇELİK, İ. (1987). **Üstün Zekâlı Çocuklara Uygulanan Özel Eğitim Yaklaşımları**. İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (1), 49-60.
- ÖZER, Z. (2004). **1. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yapıldı**. Bilim ve Teknik, 37(443), 16.
- ÖZOĞLU, S. Ç. (2004). **Üstün Yetenekli Öğrencileri Araştırmaya Yönelme ve Psikolojik Danışma Sorunları**. Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili, A. E. (Ed)

I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı içinde, (387-402), İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları:63.

ÖZTÜRK, M. A. (2012). **Türkiye’de Üstün Zekâlı Eğitimiyle İlgili Pratik Öneriler**. Eğitimde Politika Analizi Dergisi, 1(2), 72-84.

SAK, U. (2011). **An Overview and Social Validity the Education Programs For Talented Students Model (EPTS)**. Education and Science, 36(161), 1-17.

SAK, U. (2011). **Üstün Yetenekliler Eğitim Programları (ÜYEP) Modeli**. Gönüllü Eğitim / Eğitim Bilim ve Kültür Dergisi, 7(16), 26-30.

SAK, U. (2011). **Üstün Yetenekliler Eğitim Programları Modeli (ÜYEP) ve Sosyal Geçerliği**. Eğitim ve Bilim, 36(161), 213-229.

SAK, U. (2013). **Üstün yetenekliler Eğitim Programları Modeli (ÜYEP) ve Üstün Yetenekli Öğrencilerin Matematiksel Yaratıcılıkları Üzerindeki Etkisi**. Eğitim ve Bilim, 38(169), 51-61.

SARANLI, A. G. (2011). **Üstün Yetenekli Çocuğumun Akademik Başarısızlık Yaşamaması İçin Neler Yapabilirim?** Yasemin Bilim ve Sanat Dergisi, Yasemin Karakaya Bilim ve Sanat Merkezi Yayını. Sayı 2.

SAY, A. (2007). **Cumhuriyet Döneminde Üstün Yetenekli Çocukların Yetiştirilmesi**. Meşale, (3), 44-47.

SAYIN YÜCEL, H. (2013). **Üstün Yetenekli Çocukların, Çok Alanlı Sanat Eğitimi Yöntemini Kullanarak Sanat Tarihi Alanında Gerçekleştirdikleri Müze Gezisinin Sanatsal Uygulamalarına Etkisi**. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.

SÖNMEZ, H. (2011). **Üstün Yeteneklilerin Eğitimi**. Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim, 12(141), 43-45.

ŞAHİN, A. (2004). **Üstün Yetenek ve Eğitim**. Şirin, M, R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili, A. E. (Ed) I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı içinde, (261-264), İstanbul:63.

ŞİRİN, M. R. (2004). **Üstün Yetenekli Çocuk Ödevi**. Çoluk Çocuk Aylık Anne Baba Eğitimci Dergisi, (45), 25.

TALAS, S., TALAS, Y., SÖNMEZ, A. (2012). **Bilim Sanat Merkezlerine Devam Eden Üstün Yetenekli Öğrencilerin Okullarında Yaşadıkları Problemler.**

Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 1(1), 42-50.

TARHAN, H. (2008). **Üstün Kabiliyetli Talebelerin Eğitimi.** Eğitim Gönüllüleri Derneği Yayın Organı, 1(3), 4-5.

TORTOP, H. S. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerle Yenilenebilir Enerji Kaynakları İle İlgili Anlamlı Alan Gezisi.** Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 12(1), 181-196.

TORTOP, H. S., TORTOP, E. (2014). **Üstün Yetenekliler Eğitim Programlarında Öz-Düzenlemeli Öğrenme Neden Yer Almalıdır? Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 2(1), 23-41.**

TÜYSÜZ, C. (2013). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Problem Çözme Becerisine Yönelik Üstbiliş Düzeylerinin Belirlenmesi.** MKÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 21, 157-166.

UZUN, M. (2009). **Neden Üstün Yeteneklilerin Eğitimi? Yarınlar İçin Düşünce** Aylık Ulusal ve Uluslararası Analiz Dergisi, 4(42), 94-99.

UZUN, M. (2011). **Üstün Yeteneklilerin Eğitiminde Farklı Model Uygulamalar.** Gönüllü Eğitim / Eğitim Bilim ve Kültür Dergisi, 7 (16), 74-80.

ÜNLÜ, P. (2009). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Fizik Yeteneklerinin Gelişiminin Ölçülmesi.** Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi, (36), 294-305.

**Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocukların Eğitimi.** (2001). TÜBİTAK Bilim ve Teknik. 400, 97.

**Üstün Zekâlıların Eğitimi Sınıfta Kaldı.** (2012). Radikal Gazetesi, 13 Mayıs.

### **3.2.5. Üstün Zekâlıların Aileleri**

AKARSU, F. (2004) **Üstün Yetenekli Çocukların Ailelerinin Sorunları.** Çoluk Çocuk Aylık Anne Baba Eğitimci Dergisi, (45), 28-30.

AKARSU, F. (2004). **Üstün Yetenekli Çocukların Ailelerinin Sorunları.** Şirin, M. R., Kulaksızoğlu A., Bilgili, A.E. (Eds.), I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Seçilmiş Makaleler Kitabı, (447-460). İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları:63.



DAĞLIOĞLU, H. E. (2005). **Üstün Yetenekli Çocuklar ve Aileleri**. Hacettepe Üniversitesi Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Dergisi, 2(1-2), 90-93.

DAĞLIOĞLU, H. E., ALEMDAR, M. (2010). **Üstün Yetenekli Bir Çocuğun Ebeveyni Olmak**. Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Fakültesi, 18(3), 849-860.

DAVASLIGİL, Ü. (1987). **Üstün Çocuk ve Aile**. Aile ve Çocuk, 6, 13-21.

DAVASLIGİL, Ü. (2004). **Üstün Çocuklara Sahip Ailelerin Eğitimi**. Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili, A. E. (Editör), I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı içinde, (461-466), İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları:63.

KARAKUŞ, F. (2010). **Üstün Yetenekli Çocukların Anne Babalarının Karşılaştıkları Güçlükler**. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 6(1), 127-144.

LEVENT, F. (2008). **Üstün Yetenekli Bir Çocuğa Sahip Olmak**. Çoluk Çocuk Aylık Anne Baba Eğitimci Dergisi, 84(15), 16-17.

LEVENT, F. (2008). **Üstün Yetenekli Çocuğa Sahip Olan Ailelerin Hakları**. Artı Eğitim, 7(83), 44.

SARANLI, A. G. (2012). **Üstün Yetenekli Çocukların Aileleri: Yaşanılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri**. Eğitimci Dergisi, Sayı 9.

SARANLI, A. G. (2013). **Üstün Yetenekli Çocukların Ailelerinin İhtiyaçları: Yüzeyde Görünenin Ötesine Bakabilmek**. Çoluk Çocuk Dergisi, Sayı: 99.

SUNGU, İ. (1996). **Çocuğunuz Zor Öğrenen Bir Dahi Olabilir: Anneler, Babalar; Çağın Hastalığı Disleksi'den Haberdar mısınız?** Nokta, 14 (44), 34-39.

YÜKSEL, H. (2005). **Dahi Çocuk Sektörü: Özel Sperm Bankaları Aracılığıyla Süper Çocuk Sahibi Olmak Tüm Dünyada Giderek Yayılan Bir Trend Haline Geldi**. Yeni Aktüel, 29(62), 32-36.

### **3.2.6. Yasal Olanaklar**

ATAMAN, A. (1973). **Müzik ve Sanatta Yetenekleri Olan Çocuklara Sağlanan Yasal Olanaklar**. A.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi.

ATAMAN, A. (1989). **Üstün Yetenekli Çocuklara Uygulanması Gereken Özel Eğitim Tedbirlerine Yönelik Bir Proje Teklifi**. Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1(Özel Sayı), 115-121.

ÇETİNKAYA, Ç., DÖNER, İ. (2012). **Türkiye’de Üstün Yeteneklilere Tanınan Hakların İncelenmesi**. Sakarya Üniversitesi Eğitim Dergisi, 2(3), 7-20.

GÜZEL, A. (1973). **Cumhuriyet Döneminde Üstün Yetenekli Çocuklara Sağlanan Yasal Olanaklar**. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 175-186.

LEVENT, F. (2011). **Üstün Yeteneklilerin Haklarını Kim Koruyacak?** Bey İstanbul Dergisi, Beylikdüzü İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 1(1), 22-23.

TUNÇDEMİR, İ. (2008). **Çok Sesli Müzikte Harika Çocuk Kanununun Türk Müzik Kültürüne Etkisi: İdil Biret-Suna Kan Örneği**. Milli Eğitim, (177), 8-27.

### **3.2.7. İlgili Kurumlar**

AKARSU, F. (2004). **Enderun. Üstün Yetenekliler İçin Saray Okulu**. Şirin, M.R., Kulaksızoğlu A., Bilgili, A.E. (Eds.), I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Seçilmiş Makaleler Kitabı, (97-101). İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları: 63

AKKUTAY, Ü. (2004). **Osmanlı Eğitim Sisteminde Enderun Mektebi**. Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili, A. E. (Ed) I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı içinde, (85-96). İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları:63.

ARDIÇ, F. (2010). **Üstün Yetenekli Çok, Okullar Talepleri Karşılama Yetersiz**. Artı Eğitim, 6(71), 66-67.

BAYKOÇ DÖNMEZ, N. (2007). **Üstün ve Özel Yeteneklilerin Eğitimleri Ülkemize Özgün Bir Model: Bilim ve Sanat Merkezleri (BİLSEM)**. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 8(15), 179-186.

BİNARK, İ. (1970). **Osmanlı Sarayı Enderun-ı Hümayun Teşkilatı**, Önasya, C.5, 6-7(28), 53 – 54

CETİNKAYA, B. A. (2007). **Osmanlı İmparatorluğu’nun Saray Okulu Enderun**. Somuncu Baba Aylık Kültür ve Edebiyat Dergisi, 82, 60-65.

ÇALDIRANLI, S. (1994). **Dünyada Dahi Yetiştiren Merkezler**. Sızıntı. n:184.

ENÇ, M. (1945). **Enderun**. Şirin, M. R., Kulaksızoğlu, A. ve Bilgili, A. E. (Ed) I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı, (37-84), İstanbul Çocuk Vakfı Yayınları:63.

ERDEM, M. A. (2011). **Özel Çamlıca Coşkun İlköğretim Okulu: Üstün potansiyelli Öğrenci Özel Eğitim**. Gönüllü Eğitim / Eğitim Bilim ve Kültür Dergisi, 7(16), 64-65.

FINDIKLI, R. (1998). **Yöneticilerin Eğitimi ve Enderun Mektebi**. Türkiye İktisat Gazetesi, Ankara, (1789), 2.

GEÇKİL, H. (2011). **İnönü Üniversitesi Üstün Yetenekliler Araştırma ve Uygulama Merkezi ve İnönü Çocuk Üniversitesi**. Gönüllü Eğitim / Eğitim Bilim ve Kültür Dergisi, 7 (16), 36-37.

KILIÇ, A. (1997). **Enderun Mektebi Eğitimi ve Özellikleri**. İlk Adım Dergisi Eğitim Özel Sayısı, 111-112 (35-37).

KOÇU, R. E. (1972). **Osmanlı Sarayında Enderun Teşkilatı**. Hayat Tarih, 2(7), 31-35.

KÖKTAŞ, A. (2000). **Osmanlı Devleti'nde Saray Teşkilâtı: Enderûn Mektebi**. Yeni Türkiye Dergisi, (Osmanlı Özel Sayısı II), Sayı 32.

KURTDAŞ, M. Ç. (2012). **Üstün Yetenekliler ve Üstün Yeteneklilerin Eğitiminde Bilim ve Sanat Merkezleri (Malatya Bilim ve Sanat Merkezi Örneği)**. Hikmet Yurdu Düşünce -Yorum Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi, 5(10), 151-181.

KUTLU, H. (2010). **Üstün Zekâlı İle Normal Öğrenciyi Buluşturan Devlet Okulu**. Artı Eğitim, 6(71), 68-69.

KÜÇÜK, Y. (2005). **Üstün veya Özel Yetenekli Çocukların Eğitimi ve Bilim ve Sanat Merkezleri**. Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim, 6 (64-65), 27-30.

NAZİF, N. (1943). **Enderun**. Yedigün, 22(551), 11.

ÖZER KESKİN, M., KESKİN SAMANCI, N., AYDIN, S. (2013). **Bilim ve Sanat Merkezleri: Mevcut Durumları, Sorunları ve Çözüm Önerileri**. Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 1(2), 78-96.

ÖZTUNA, Y. (1972). **Osmanlı Saray Üniversitesi Enderun**, Hayat Tarih Mecmuası, 1 (1), 10-13.

SARI, H. (2013). **Türkiye’de Üstün Yetenekli Çocukların Eğitim Gördüğü Bilim ve Sanat Merkezleri için Öneriler (Editöre Mektup)**. Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 1(2), 146-149.

SEMERCİ, N., KAYA, E. (2007). **The Views of Teachers of Science and Art Centres about the Institution**. Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, 2(2), 230-242.

YİĞİT, E. (1996). **Artık Bizim de "Zekâ Vakfı"mız Var**. Ekonomik Trend, 4(3), 34.

YÜKSEL, G. (1990). **Üstün Yetenekli Bireylerin Eğitimi Anlayışı İçinde Fen Lisesi Uygulamaları**. Milli Eğitim, (96), 30-33.

### **3.3. Üstün Zekâlılarla İlgili Bildiriler**

#### **3.3.1. Özellik ve Gereksinimleri**

AKAR, İ. (2009). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Rehberlik Gereksinimleri**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

ATAMAN, A. (2000). **Yaratıcılık ve Üstün Zekâ**. Yaratıcı Zekâ ve Eğitim Sempozyumu, (29 Mayıs), Ankara.

ATAMAN, A. (2012). **Üstün Yetenekli Çocuk Kimdir? Eğitimi Neden Önemlidir**. Geleceğin Mimarları: Üstün Yetenekli Çocuklar Sempozyumu, (27 Nisan), Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ.

ATAMAN, A. (2012). **Üstün Yetenekli Çocuk Kimdir?** Geleceğin Mimarları: Üstün Yetenekli Çocuklar Sempozyumu, (27 Nisan), Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ.

BAYKOÇ DÖNMEZ, N., BOZKURT, Ö. S. (2008). **Okul Öncesi Dönemde Öğretmenleri Tarafından Yaşıtlarına Göre Üstün ve Özel Yetenekli Olarak Aday Gösterilen Çocukların Gelişim Özelliklerinin İncelenmesi**. Üstün Yetenekli

Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

BAYKOÇ DÖNMEZ, N., CELEP, S. (2009). **3-10 Yaş Grubu Üstün ve Özel Yetenekli Öğrencilerin Gelişim Özelliklerinin İncelenmesi**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

BİLDİREN, A., UZUN, A., DEMİRAL, N. (2012). **Ailelerin Gözlemlerine Göre Üstün Yetenekli Çocukların Okulöncesi Gelişim Özellikleri**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ÇALIKOĞLU, B. S. (2012). **Üstün Zekâlı Öğrencilerin Çalışma Alışkanlıkları İle Mükemmelliyetçilik Özellikleri Arasındaki İlişki**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ÇELİK, Ç., BALKAR, B. (2009). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Öğretimsel Liderlik Davranışlarının İncelenmesi**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

ÇETİN, Z. (2012). **Yaratıcılık**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

DAĞLIOĞLU, H. E. (2004). **Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Beş-Altı Yaş Grubunda ve Matematik Alanında Üstün Yetenekli Olan Çocukların Sosyodemografik Özellikler Bakımından İncelenmesi**. I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 447-462.

DAVASLIGİL, Ü. (1984). **Zihinsel Bakımdan Yetersiz ve Üstün Çocukların Özellikleri ve Eğitimi**". Aile ve Çocuk, 1982-83 Seminer Konferansları. Derleyen: H. Yavuzer. İstanbul: Ak Yayınları: 296-316.

DİKEN, İ. H. (2009). **Olağanüstülüğün Başka Yüzleri: Otistik Savantlar**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

DURAN, N. O. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Rehberlik Gereksinimleri: Türkiye İçin Öneriler**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

EREN, A., TURANLI, G., DALYAN, N. (2012). **Okulöncesinde Akıl Oyunlarının 5 – 6 Yaş Grubu Öğrencilerin Gelişimine Etkisi**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

FAZLIOĞLU, Y. (2012). **Erken Yıllarda Üstün Zekâ**. Geleceğin Mimarları: Üstün Yetenekli Çocuklar Sempozyumu, (27 Nisan), Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ.

GÖKDERE, M., KILIÇ, D. D. (2007). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Profilleri. Amasya Örneği**. Amasya Araştırmaları Sempozyumu, (13-15 Haziran), T.C. Amasya Valiliği, Amasya.

HÖKELEKLİ, H., GÜNDÜZ, T. (2004). **Üstün Yetenekli Çocukların Karakter Özellikleri ve Değerler Eğitimi**. I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 131-144.

KARAKAŞ, S. (2011). **Üstün Yetenek: Nedir? Ne değildir?** Beyin ve Öğrenme Sürecinde Okul Öncesi Eğitimi Sempozyumu, (3-4 Aralık), İstanbul.

KARAKAŞ, S. (2012). **Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu Olan Üstün Yeteneklide Zekânın Durumu**. (26-27 Mayıs), Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.

KOÇAL, Z. D., KANAR, E., ERMİŞ, S., PINAR KANAR, K. (2009). **Bilim ve Sanat Merkezine Devam Eden Üstün Yetenekli Öğrencilerin Temel İhtiyaçları: Amasya Örneği**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KURNAZ, A. (2012). **Üstün Yetenekli Çocukların İhtiyaç Duyduğu Beceriler**. Geleceğin Mimarları: Üstün Yetenekli Çocuklar Sempozyumu, (27 Nisan), Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ.

LEANA TAŞCILAR, M. Z., ÖZYAPRAK M., GÜÇYETER Ş., KANLI E., CAMCI ERDOĞAN, S. (2013). **Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklarda Mükemmeliyetçiliğin Değerlendirilmesi**. Third International Conference on Talent Development & Excellence, (25-28 Eylül), Antalya.

LEANA TAŞCILAR, M. Z. (2012). **İki Kere Farklı Üstünler.** Geleceğin Mimarları: Üstün Yetenekli Çocuklar Sempozyumu, (27 Nisan), Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ.

LEVENT, F. (2012). **Üstün Yetenekli Çocuğa Okulda Rehberlik Hizmetleri.** Geleceğin Mimarları: Üstün Yetenekli Çocuklar Sempozyumu, (27 Nisan), Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ.

LEVENT, F., ŞAHİN, F. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Rehberlik İhtiyacına İlişkin Ailelerin Görüşleri.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

MARAŞLI, A. (2012). **Deha Yolu.** Yeryüzünün 'Dâhi'lerini Arıyoruz Paneli, (29 Aralık), Bağlarbaşı Kültür Merkezi, İstanbul.

METİN, N., DAĞLIOĞLU, E. (1999). **Identification of Gifted Elementary Schools Pupils.** World Council for Gifted and Talented Children 13th Biennial World Conference, 2-6, (7 August), İstanbul,

ÖPENGİN, E. (2009). **Üstün Zekâlı Öğrencilere Kariyer Danışmanlığı Nasıl Olmalı?** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

ÖZBAY, Y., PALANCI, M. (2000). **Üstün Yetenekli Çocuk ve Ergenlerin Psikososyal Özellikleri.** IX. Eğitim Bilimleri Sempozyumu, Erzurum.

ÖZBAY, Yaşar. (2012). **Üstün Yetenekli Çocukların Sosyo-Duygusal Özellikleri.** Geleceğin Mimarları: Üstün Yetenekli Çocuklar Sempozyumu, (27 Nisan), Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ.

ÖZBAY, Yaşar. (2012). **Üstün Yeteneklilerde Psikososyal Normalizasyon.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ÖZNACAR, M. D. (2009). **Hazır Bulunuşluk Düzeyi Belirleme Etkinlikleri.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

ÖZOĞLU, S. Ç. (1975). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Rehberlik, Psikolojik Danışma Sorunları ve Araştırmaya Yönlendirilmeleri.** Türkiye Bilimsel ve

Teknik Araştırmalar Kurumu Bilim Kongresi Bilim Adamı Yetiştirme Grubu Tebliğleri, (29 Eylöl-01 Ekim), Ankara, 81-95.

ÖZYAPRAK M., DERİNGÖL, Y. (2007). **Üstün ve Normal Yetenekli Öğrencilerde Depresyon**. 17. Ulusal Özel Eğitim Kongresi, (15-17 Kasım), Özel Eğitimciler Derneği İzmir.

ÖZYAPRAK, M. (2008). **Üstün Zekâlı Çocuklarda Mükemmeliyetçilik ve Depresyon**. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklar Kongresi, (16-17 Mayıs), ATO, Ankara.

PALANCI, M. (2004). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin İhtiyaçlarını Karşılama Yönelik Gerçeklik Terapisi Temelli Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Modeli**. I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 401-416.

SART, G. (2011). **Üstün Yetenekli Öğrencilere Kariyer Danışmanlığı**. XI. Ulusal Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Kongresi, (3-5 Ekim), Ege Üniversitesi, İzmir.

SERT, R. (2009). **Cinsiyete Göre Zekâ Düzeylerine Bakış Açımız Değişir mi?** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

SICAK, A. (2012). **Bilim ve Sanat Merkezlerinde Öğrencilerde Görülen İstenmeyen Davranışlar ve Bu Davranışlarla Başa Çıkma Yolları Nitel Bir Çalışma**. 11. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu, (24-26 Mayıs), Rize Üniversitesi, Rize.

ŞAHİN, A. (2004). **Üstün Yetenekli Ergenlerle Psikolojik Danışmanlık: Bir Çalışma Yöntemi Önerisi**. I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, 23-25 Eylül, Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 417-428.

TUĞRUL, B. (2008). **Hayalleri Bağlansan Durmaz**. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklar Kongresi, (16 - 17 Haziran), Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklar Derneği, Ankara.



TUNALI, S., EMİR, S. (2012). **Üstün ve Normal Zekâlı Çocukların Somut Düşünme Yeteneklerinin İncelenmesi**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

VARLI, M. F., EMİR, S. (2009). **Üstün Zekâlı ve Normal Lise Öğrencilerinin Liderlik Yeteneklerinin İncelenmesi**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

YILMAZ, N. (2004). **Çoklu Üstün Yeteneklilerde Duygusal, Sosyal, Ahlaki Gelişim ve Yaratıcılık: Bir Vak'a Çalışması**. I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 457-466.

### **3.3.2. Tanılama**

AKARSU, F., ATAMAN, A., ÇAĞLAR, D. (1995). **Tülay Aktaş Engelliler Merkezi. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocukların Tespiti**. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), Özel Eğitim Müdürlüğü (19- 30 Haziran), İzmir.

ARI, B. (2004). **Osmanlı Devleti'nde Yüksek Bürokrasi için Üstün Yeteneklerin Tespiti ve Sarayda Özel Eğitim Süreci**, I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23 - 25 Eylül), Marmara Üniversitesi İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 21-30.

ARICI, H. (1975). **Fen Yetenekli Öğrencilerin Seçim Sorunu**. Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Bilim Kongresi Bilim Adamı Yetiştirme Grubu. Tebliğleri, (29 Eylül-1 Ekim), Ankara, 193-201.

BAYTUR, D. (2012). **Üstün Yetenekli Bireyi Nasıl Belirliyoruz: Tekirdağ BİLSEM**. Geleceğin Mimarları: Üstün Yetenekli Çocuklar Sempozyumu, (27 Nisan), Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ.

BİLDİREN, A., ERDİK, E. (2009). **Üstün Yetenekli Öğrencilere Yönelik Bir Tanılama Çalışması**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

BÜLBÜL, A., DEMİR, M., TARIM, M. Y., KANAR, E., SATILMIŞOĞLU, H. (2009). **Bilim ve Sanat Merkezlerinde Üstün Zekâ ve Yeteneği Tanılama Süreci, Mevcut Tanılamanın Olumsuzlukları ve Uygulanabilir Yeni Tanılama Süreci**.

Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

DAĞLIOĞLU, E., METİN, N. (1995). **İlkokul 2-5. Sınıflara Devam Eden Çocuklar Arasında Üstün Yetenekli Olanların Belirlenmesi**. II. Ulusal Özel Eğitim Kongresi, (12-13 Ekim), Ankara.

DAĞLIOĞLU, E., METİN, N. (2002). **Anaokuluna Devam Eden 5-6 Yaş Grubu Çocuklar Arasından Matematik Alanında Üstün Yetenekli Olanların Belirlenmesi**. 6. Ulusal Matematik ve Fen Bilimleri Kongresi, (16-18 Eylül), ODTÜ, Ankara.

ERDOĞAN, İ. (2010). **Tanılama Yöntem ve Modelleri (Türkiye)**. 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 153-155.

GÜLGÖZ, S. (2010). **Tanılama Yöntem ve Modelleri (Türkiye)**. 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 163-167.

KARAKAŞ, S. (2010). **Tanılama Yöntem ve Modelleri (Türkiye)**. 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 167-175.

KARAKAŞ, S. (2011). **Üstün Yetenek Nedir? Nasıl Tanılır?** II. Okul Öncesi Eğitimi Sempozyumu, Beyin ve Öğrenme Sürecinde Okul Öncesi Eğitim, (3-4 Aralık), Özel Okullar Derneği, İstanbul, 19-30.

KODAMAN, M. (2004). **Yaratıcılık ve (De/Hb) Kişilik Özellikleri Koşutluğunun Üstün Yetenekli Çocukların Teşhisi ve Gelişiminde Değerlendirilmesi**. I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 429-440.

KULAKSIZOĞLU, A. (2012). **Üstün Yetenekliler Eğitimi ve Üstün Yetenekli Öğrencilerin Tespiti – Video**. Ulusal Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (4 Nisan), Coşkun Eğitim Kurumları, İstanbul.

METİN, N. (2005). **Üstün Yetenekli Çocukların Tanılanması ve Gelişim Özellikleri**. Farklı Boyutlarıyla Üstün Yetenekli Çocuklar Paneli, (7 Mayıs), Gazi Üniversitesi, Ankara.

METİN, N., ÖZBAY, Y., DAĞLIOĞLU, E. (2008). **A Preliminary Report on the Project of Identification and Education of Gifted and Talented Children in Preschool**. 2nd International Conference on Special Education, (18-21 June), Marmaris-Turkey.

REİS, S. (2010). **Tanılama Yöntem ve Modelleri (Amerika)**. 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 155-159.

SAK, U. (2006). **Matematikte Üstün Zekâlı Öğrencilerin Tanılanmasında Üçlü Matematiksel Yetenek Modeli**. 16. Ulusal Özel Eğitim Kongresi. Samsun.

SAK, U. (2007). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Tanılanmasındaki Paradokslar**. IX. Ulusal Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Kongresi. İzmir.

SAK, U. (2007). **Üstün Zekâlı Çocukların Tanılanması**, (Editörler: Ayşegül Ataman, Yurdagül Aydoğan, Necati Bilgiç) Bilim ve Sanat Merkezlerinde Görevli Öğretmenlerin Mesleki Niteliklerinin Artırılması, Üstün Yetenekli Çocukların Eğitim Semineri, (3-7 Eylül), Kuşadası, 61-93.

SAK, U., KARABACAK, F., KILIÇ, A. (2009). **Üstün Yetenekliler Eğitim Programları: Tanılama, Öğretim ve Değerlendirme Biçimleri ve Programın Öğrenciler Üzerindeki Etkileri**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

SARANLI, A. G. (2012). **Okulöncesi Dönemdeki Üstün Potansiyelli Çocuğun Üstün Yetenekliler Pedagojisiyle Keşfi ve Desteklenmesi**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

SARI, H., BİLGİÇ, N. (2012). **Ülkemizde Üstün Yetenekli Çocukların Tanılanmasında Ortaya Çıkan Sorunlar ve Yeni Politikalar Işığında Çözüm Önerileri**. 22. Ulusal Özel Eğitim Kongresi Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, (11-12 Ekim), Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.

SERT, G., MERİÇ, G. (2010). **Üstün Fen Yeteneğine Sahip Öğrencilerin Tespit ve Eğitiminde İzlenen Yolların Uluslar Arası Literatür Taraması Yöntemiyle Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi**. IX. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Konseyi, (23-25 Eylül), Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

SICAK, A. (2011). **Sınıf Öğretmenlerinin Üstün Yetenekli Öğrencileri Belirlemede Kullandıkları Gözlem Programının Belirleyiciliği**. 10. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitim Sempozyumu, (5-7 Mayıs), Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.

STOEGER, H. (2010). **Tanılama Yöntem ve Modelleri (Almanya)**. 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 159-163.

ŞAHİN, F. (2012). **Üstün Yetenekli Bireylerin Belirlenmesi Konusunda Bir Bilgi Testi Geliştirme Çalışması**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ŞAHİN, F. (2012). **Üstün Yetenekli Çocukların Tanılanması ve Eğitimi: Türkiye’de Mevcut Durum**. Geleceğin Mimarları: Üstün Yetenekli Çocuklar Sempozyumu, (27 Nisan), Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ.

ŞAKİR, T., KARABURÇAK, S., İLHAN, R. (2012). **Bilim ve Sanat Merkezi Wisc-R Tanılamasına Giren Öğrencilerin Profillerinin Değerlendirilmesi (Kırşehir Örneği)**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

TÜRER, C. (2009). **8-12 Yaş Grubu İçinde Matematik Yeteneklerini Arama ve Geliştirme Çalışmaları**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

### **3.3.3. Durum Saptama**

AFAT, N., EMİR, S. (2011). **The Prediction of Academic Achievement of Second Grade Students After Five Years by the Cognitive Assessment Systems**. Uluslararası Eğitimde Mükemmellik, Üstün Yeteneklilik, Yaratıcılık ve Gelişim Kongresi, (6-9 Temmuz), İstanbul.

AKAR, İ., AKAR, Ş. Ş., GÜÇYETER, Ş. (2012). **Ulusal Alan Yazında Üstün Zekâ ve Üstün Yetenek Araştırmaları: İleriye Dönük Öngörüler.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

AKAR, İ., ULUMAN, M., ŞENGİL AKAR, Ş. (2011). **An Investigation of the Elementary School Teachers' Accurate Nomination Level of Gifted Children: A Comprehensive Analysis.** Uluslararası Eğitimde Mükemmellik, Üstün Yeteneklilik, Yaratıcılık ve Gelişim Kongresi, (6-9 Temmuz), İstanbul.

AKBÜBER, C., KUZUCUOĞLU, G., UZUN, A., BİLDİREN, A. (2011). **4. ve 5. Sınıf Normal ve Üstün Yetenekli Öğrencilerin Küresel Fen Problemlerine Karşı Duyarlılıkları.** I. Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi, (05-08 Ekim), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

AKÇA ÜŞENTİ, Ü. (2009). **Üstün Yetenekli Olan ve Olmayan Öğrencilerin Arkadaşlık İlişkilerine Yönelik Tutumlarını Karşılaştırma.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

AKGÜL, S. (2011). **The Influencing Factors of Mathematics Achievement for Gifted and Talented Students.** Uluslararası Eğitimde Mükemmellik, Üstün Yeteneklilik, Yaratıcılık ve Gelişim Kongresi, (6-9 Temmuz), İstanbul.

AKKAN, E., KOÇAK GOP, R., ÖZASLAN, H., TAŞTAN, A. (2009). **Üstün Yetenekli Çocukların Karşılaştıkları Sorunlar ve Dezavantajları.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

AKKAŞ, E. (2012). **Üstün Yeteneklilerde Uyum ve Destek Eğitimi Programlarının Yaratıcılığa Etkisi.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

AKTAŞ, M., AKSU, Ö., GÖKMEN, A., KURT, H., EKİCİ, G. (2013). **Dünya' da ve Türkiye'de Üstün Yetenekliler Eğitiminin Karşılaştırılması.** V. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi, (6-9 Haziran), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, 1451 -1462.

ALTINTAŞ, E., ÖZDEMİR, A. Ş. (2012). **Purdue Modeline Dayalı Matematik Etkinliği İle Öğretimin Üstün Yetenekli ve Normal Öğrencilerin Başarılarına Etkisinin Demografik Değişkenler Bakımından İncelenmesi.** X. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi, (27-30 Haziran), Niğde Üniversitesi, Niğde.

ALTINTAŞ, E., ÖZDEMİR, A. Ş.(2012). **İlköğretim Öğretmenlerinin Üstün Yetenekli Öğrencilerle İlgili Bilgi Düzeylerinin Tespitine Yönelik Bir Araştırma.** 22.Özel Eğitim Kongresi Özel Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, (11-12 Ekim), Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.

ALTUN, F., YAZICI, H. (2011). **Bilseme Devam Eden ve Etmeyen Üstün Yetenekli Öğrencilerin Benlik Kavramları ve Akademik Öz-Yeterlik İnançları.** XI. Ulusal Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Kongresi, (3-5 Ekim), Ege Üniversitesi, İzmir.

ALTUN, F., YAZICI, H. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Okul Motivasyonlarını Açıklayan Bazı Değişkenler.** Uluslararası Türk Kültür Coğrafyasında Eğitim Bilimleri Araştırmaları Sempozyum, (1-3 Ekim), Sinop.

ARI, M., BENCİK KANGAL, S. (2009). **Ankara İlindeki Bilim ve Sanat Merkezlerine Devam Eden Üstün Yetenekli Çocukların Çoklu Zekâ Alanlarının İncelenmesi.** Uluslararası Katılımlı II. Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Kongresi, Bildiri Kitabı, (7-9 Ekim), Hacettepe Üniversitesi, Ankara: Gündüz Yayıncılık, 401-407.

ATAÜNAL, A. (1972). **TÜBİTAK'ın Üstün Yeteneklilerin Yetiştirilmesi Konusunda Yaptığı Çalışmalar.** A.Ü. Eğitim Fakültesi. Özel Eğitim Kürsüsü Yüksek Lisans Seminer.

AVCI, T., BAHADIR AYAS, M., BAL, B., DEMİREL, Ş., EKER, A., KAYIŞDAĞ, E., ÖPENGİN, E., YEŞİLYURT, Ü., VURAN, S. (2011). **A Class-Wide Example of Positive Behaviour Support (PBS) in Education Programs for Talented Students (EPTS).** Uluslararası Eğitimde Mükemmellik, Üstün Yeteneklilik, Yaratıcılık ve Gelişim Kongresi, (6-9 Temmuz), İstanbul.

BAKAR, F., AYDINLI, B. (2012). **Bilim ve Sanat Merkezi Öğrencilerin Plastik ve Plastik Atıkların Geri Dönüşümü ve Çevreye Etkileri Konusunda**

**Tutumlarının İncelenmesi (Batı Karadeniz Bölgesi Örnekleme).** X. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi, (27-30 Haziran), Niğde Üniversitesi, Niğde.

BAL SEZEREL, B. (2012). **İlköğretim 6 ve 7. Sınıfların Matematik Eğitiminde Kullanılan Spç Tekniğine Yönelik Algıları.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

BAL SEZEREL, B. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Matematik Eğitiminde Uygulanan Seçici Problem Çözme Yöntemine Yönelik Algıları.** 22.Özel Eğitim Kongresi Özel Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, (11-12 Ekim), Trabzon

BALKAR, B., ÇELİK, Ç. (2009). **Sınıf Yönetimi Sürecinde Kullanılan İnsan Doğasına İlişkin Bakış Açılarının Üstün Yetenekli Öğrencilerin Doğasına Uygunluğu.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

BAŞ, Ö. (2009). **Üstün Zekâlı Bir Öğrencinin Okuduğunu Anlama Becerisi Üzerine Durum Çalışması.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

BATDAL, G. (2008). **Matematik İçerikli Bilgisayar Oyunları İle Üstün Yetenekli Öğrencilerin Matematik Dersine Karşı Tutumları Arasındaki İlişki.** II. Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumu, (16 – 18 Nisan), Ege Üniversitesi, İzmir.

BAYKOÇ DÖNMEZ, N. (2007). **Okulda Yaşanan Sorunlar: Aile, Çocuk, Öğretmen ve Yönetici Açısından.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

BAYKOÇ DÖNMEZ, N., ÖZEKİN, M. (2009). **Avrupa Birliği Leonardo da Vinci Programı Kapsamında 2005 ve 2007 Yılları Kapsamında İngiltere ve İskoçya'da Üstün ve Özel Yetenekli Okul Öncesi ve İlköğretim Dönemindeki Çocukların Tanı ve Değerlendirme Yöntemleri, Eğitim Programları ve Aile Danışmanlığı Çalışmalarının Türkiye'de Uygulanabilirliği Projesi.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

BAYKOÇ DÖNMEZ, N., UYAROĞLU, B., AYDEMİR, D. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Yaratıcı Drama Yöntemiyle Matematiksel Kavramları Öğrenmeye Karşı Tutumları**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

BAYTUR, D. (2012). **Biz Ne Yapıyoruz: Tekirdağ BİLSEM**. Geleceğin Mimarları: Üstün Yetenekli Çocuklar Sempozyumu, (27 Nisan), Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ.

BENCİK, S. (2008). **Üstün Yetenekli Çocukların Arkadaşlık İlişkileri**. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklar Kongresi, Türkiye Ticaret Odası Kongre Salonu, Ankara.

BİLGİÇ, N., BİLDİREN, A. (2012). **Üstün Yetenekli Çocukların Zekâ Puanları İle Bireysel Yetenek Alanlarının Karşılaştırılması**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

BİROL, Z. N., YAZICI, H. (2009). **Fen ve Sosyal Bilimler Lisesi Öğrencilerinde Mükemmeliyetçilik, Benlik Saygısı ve Liderlik Özellikleri**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

BULUT SERİN, N., SAYGILI, G., DÖNMEZ, F., ATAHAN, R., UZUN, B. B., ÖZKAN, H. (2009). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Yaşadığı Çatışmalar ve Bu Çatışmaların Çözümüne İlişkin Düşünce, Gözlem ve Deneyimleri**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

BÜLBÜL, M. Ş. (2009). **ÖSS Birinciliği ve Üstün Yeteneklilik**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

CAMCI, S. (2011). **Gifted Students' Images of Scientists**. Uluslararası Eğitimde Mükemmellik, Üstün Yeteneklilik, Yaratıcılık ve Gelişim Kongresi, (6-9 Temmuz), İstanbul.

CAMCI, S., LEANA, M. Z. (2011). **Longitudinal Study about Intelligence, Creativity and Self-Esteem Development of Gifted and Average Students**.



Uluslararası Eğitimde Mükemmellik, Üstün Yeteneklilik, Yaratıcılık ve Gelişim Kongresi, (6-9 Temmuz), İstanbul.

COŞKUN, Y. (2009). **Üstün Yetenekli Çocukların Anne Tutumlarının İncelenmesi**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

ÇAĞLAR, D. (2004). **1953–1993 Yılları Arasında Üstün Zekâlı Çocuklar Konusunda Alınan Kararlar, Çalışmalar ve Uygulamalar**. I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 61-68.

ÇAPAN, B. E. (2009). **Öğretmen Adaylarının Üstün Yetenekli Öğrencilere Yönelik Algıları**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

ÇEKEN, R. 2009. **Farklı Yaş Düzeyindeki Üstün Zekâlı Öğrencilerin Çevre Bilinci**. Türkiye I. Eğitim Araştırmaları Kongresi,(1-3 Mayıs), Çanakkale.

ÇEKEN, R., AKBÜBER, C., GÜLER, S. Z., TÜVEN, E. (2009). **Elektroskop ile İlgili Basit Fen Aktivitelerinin Üstün Zekâlı Öğrencilerin Başarı Düzeylerine Etkisi**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

ÇEKEN, R., AKBÜBER, C., GÜLER, S. Z., TÜVEN, E. (2009). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Yaş Düzeyinin Başarıya Etkisi**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

ÇELEN, N., BERK, Ş., ÖZDEMİR, A. (2007). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Duygusal Zekâ Düzeylerinin İncelenmesi**. XVI. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, (5-7 Eylül), Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat.

ÇELİK ŞAHİN, Ç. (2013). **Bilim ve Sanat Merkezlerinde Öğretimsel Hedeflerin Belirlenmesi Sürecinde Müdür Rollerini**. V. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi, (6-9 Haziran), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, 36-49.

ÇEPNİ, S., ERCAN, F. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrenciler İle Üstün Yetenekli Tanısı Konmamış Öğrencilerin Bilimsel Yaratıcılıklarının Karşılaştırılması**. X.

Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi, (27-30 Haziran), Niğde Üniversitesi, Niğde.

DEMİRAL, N., KORKMAZ, M., AYDIN, C. (2009). **Üstün Yetenekte Genel IQ Ne Kadar Yordayıcıdır?** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

DEMİRBAŞ, M. (2009). **Bilim ve Sanat Merkezlerinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Bilim Adamı İmgeleri.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

DEMİREL, Ş. (2009). **Üstün Yeteneğin Psikososyal Olarak Derecelendirilmesi Üzerine Bir Araştırma.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

DEMİREL, Ş. (2010). **Üstün Yetenekli Öğrencilere Göre Dünyada Barış.** 20. Özel Eğitim Kongresi, (21-22 Ekim), Gaziantep.

DEMİREL, Ş. (2011). **Üstün Yeteneklilerin Kaleminden Engelliler.** 3.Uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresi (ICES'11), (22-25 Haziran), Gazimağusa, Kuzey Kıbrıs.

DEMİREL, Ş., GÜÇYETER Ş. (2007). **Üstün Zekâ Konusunda Toplumsal Yargılar.** 17. Ulusal Özel Eğitim Kongresi, (15-17 Kasım), İzmir.

DEMİROĞLU, K., ŞAHİN, F., DİLEK, F. (2013). **Üstün Yetenekli Bireyler Konusunda Türkiye’de 2000-2013 Yılları Arasında Yapılan Araştırmalar.** V. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi, (6-9 Haziran), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, 1500-1516.

DÜNDAR, A., SAĞLAM, K., KURT, O. (2012). **Üyep Modelinin Üstün Yetenekli Öğrencilerin Akademik Gelişimleri Üzerindeki Etkisi.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

EKER, A. (2012). **Üstün Zekâlı Öğrencilerin Eğitimi İçin Geliştirilen Mentörlük Programlarının İncelenmesi ve Etkililiklerinin Araştırılması.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

EMİR, S., KAPLAN SAYI, A. (2011). **Investigating the Differences between Gifted and Average Students’ Emotional Intelligence and Its Relationship with**

**the Academic Achievement.** Uluslararası Eğitimde Mükemmellik, Üstün Yeteneklilik, Yaratıcılık ve Gelişim Kongresi, (6-9 Temmuz), İstanbul.

EMİR, S., UMAR, Ç. N. (2008). **Üstün Zekâlı ve Normal Zekâlı Lise Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme Eğilim Düzeylerinin Karşılaştırılması.** XVII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, (1-3 Eylül), Sakarya Üniversitesi, Sakarya.

ERGİN, H. (2004). **Zekâ Düzeyinin “İletişim Becerileri Eğitim Programı”ndan Yararlanma Düzeyine Etkisi.** I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 107-120.

ERGİN, T. (2004). **Özel Öğrenme Güçlüğü Olan Çocukların (GLD) Değerlendirilmesinde Yeni Bir Bilişsel Yaklaşım: PASS Teorisi.** I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 215-228.

ERGİN, T. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Bilişsel İşlem Alanlarını ve Alanlar Arasındaki Tutarlılığı Geliştirme.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ERTAŞ, İ. (2012). **Mental Aritmetiğin Çocukların Gelişimleri Üzerine Etkileri.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ESER, Y. (2012). **Bilsem Öğrencilerinin Demografik Özelliklerinin Karşılaştırılması.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

GÖKDERE, M., ÇEPNİ, S. (2003). **Bilim Sanat Merkezlerinde Eğitim Gören ve Görmeyen Öğrencilerin Bilişsel Beceri Düzeylerinin Karşılaştırmalı İncelemesi.** XII. Eğitim Bilimleri Kongresi, Gazi Üniversitesi, Antalya, 291-302.

GÖKDERE, MURAT., KOÇAL, D., TILKİCİOĞLU, H. (2007). **Bilim ve Sanat Merkezi'nde Devam Eden Üstün Yetenekli Öğrencilerin Karşılaştıkları Problemler: Amasya Örneği.** Amasya Araştırmaları Sempozyumu, (13-15 Haziran), T.C. Amasya Valiliği, Amasya.

GÜÇYETER, Ş. (2012). **Matematikte Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerin Tanılanması: Alan Yazın İncelemesi**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

GÜÇYETER, Ş., BAYKOÇ DÖNMEZ, N. (2011). **Okul Ortamı hakkında Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrenci Görüşleri**. Uluslararası Eğitimde Mükemmellik, Üstün Yeteneklilik, Yaratıcılık ve Gelişim Kongresi, (6-9 Temmuz), İstanbul.

GÜÇYETER, Ş., CEBESOY, Ü. B. (2011). **Investigation of Recent Research Studies in Gifted Education**. Uluslararası Eğitimde Mükemmellik, Üstün Yeteneklilik, Yaratıcılık ve Gelişim Kongresi, (6-9 Temmuz), İstanbul.

GÜÇYETER, Ş., KURTOĞLU, M. (2009). **Üstün Yetenekliler İle İlgili Türkiye'de Yapılan Araştırmalar**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

GÜNEŞ, Ş., NALCI, H. B., DAĞ, T., DURMUŞ, Ö., TOYRAN, S. (2009). **Bilim ve Sanat Merkezlerinin Yatılı Olmasının Beyin Göçünü Önlemeye Etkisi**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

GÜNEY, H., KUZUCUOĞLU, G. (2012). **5. Sınıf Düzeyinde İlköğretim ve Bilsen Öğrencilerinin Su Bilinci Konusundaki Performanslarının Karşılaştırılması**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

GÜR, Ç. (2011). **Üstün Yetenekli Çocukların Karşılaştığı Sosyal ve Duygusal Problemler ve Bu Problemlerin Çözümüne İlişkin Öneriler: Arkadaş Edinme Sorunu, Alay Edilme, Anksiyete-Endişeler ve Aşırı Mükemmeliyetçilik Üzerine Bir Çalışma**. 2nd International Conference on New Trends in Education and Their Implications, (27-29 April), Antalya.

GÜRGÜN, M. (1973). **D.P.T'nin I. Plan Döneminden Bu Yana Üstün Beyin Gücüne Verdiği Önem**, A.Ü.Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü Yüksek Lisans Semineri (Çoğaltma), Ankara, Mayıs

HATUNOĞLU, İ B., KERKMANN, G. R., HATUNOĞLU, H. K. A. (2012). **Farklı Eğitim Sistemlerinde Çocuklara Verilen Zekâ Geliştirme Fırsatları Üzerine**

**Bazı Veriler.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

HESAPÇIOĞLU, M., DÜNDAR, S. (2011). **Giftedness in Turkish Education System Context of Globalization and Elite Education: An Egalitarian Model Proposal (=PI).** Uluslararası Eğitimde Mükemmellik, Üstün Yeteneklilik, Yaratıcılık ve Gelişim Kongresi, (6-9 Temmuz), İstanbul.

HIRÇA, N. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Bilimin Doğası Hakkında Görüşlerinin Geliştirilmesi.** X. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi, (27-30 Haziran), Niğde Üniversitesi, Niğde.

İNCEKARA, H. (2012). **TBMM Üstün Yetenekliler Özel Komisyonu'nun Çalışmaları.** Yeryüzünün 'Dâhi'lerini Arıyoruz Paneli, (29 Aralık), Bağlarbaşı Kültür Merkezi, İstanbul.

İŞLEKELLER BOZCA, A. (2012). **Üstün ve Normal Çocuklara Farklaştırılmış ve Normal Müfredatın Başarı, Tutuma Etkisinin Karşılaştırılması.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

İŞLEKELLER, A. (2009). **İlköğretim Öğrencilerinin Zekâ Seviyelerine Göre Eleştirel Düşünme Düzeyleri.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KAHRAMAN, S. (2013). **Üstün Yetenekli Çocuk İle Kardeşleri Arasındaki İlişki.** V. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi, (6-9 Haziran), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, 1427-1433.

KANLI, E. (2009). **Üstün Zekâlı ve Normal Ergenlerin Mükemmeliyetçilik, Depresyon ve Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KARADUMAN, G. B. (2011). **Üstün Yeteneklilerin Eğitiminde Yaklaşımlar: Uluslararası Karşılaştırma.** 2nd International Conference on New Trends in Education and Their Implications, (27-29 April), Antalya, 326-336.

KARADUMAN, G. B., ÇAĞIRGAN GÜLTEN, D. (2011). **The Relationship Between Teacher Training Undergraduate Programme for Gifted Students**

**Prospective Teachers' Philosophical Preferences and Learning Styles.** Uluslararası Eğitimde Mükemmellik, Üstün Yeteneklilik, Yaratıcılık ve Gelişim Kongresi, (6-9 Temmuz), İstanbul.

KAYGIN, B., BUDAK, İ. (2012). **Matematikte Gelecek Vaat Eden Öğrencilerin Bilişsel Yeteneklerinin ve Öğrenme Ortamına Katılımlarının İncelenmesi.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

KEÇECİ, T. (2012). **Dünyada Üstün Yetenekli Çocuklara Uygulanan Özel Eğitim Programlarının Bir Karşılaştırılması.** 22.Özel Eğitim Kongresi Özel Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, (11-12 Ekim), Trabzon.

KILIÇ, D. D., GÖKDERE, M., KILIÇ, M. (2009). **Üstün Yetenekli Öğrenciler ve Akranlarının Çevresel Bilinç ve Tutum Bakımından Karşılaştırmalı İncelenmesi.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KILIÇ, İ. (2011). **Sivas Halkının Bilim Sanat Merkezlerini Ne Kadar Bildikleri.** 10. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitim Sempozyumu, (5-7 Mayıs), Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.

KIRIMLI KÖKSAL, M., KULA, İ. (2009). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerine Yönelik Tutumları.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KONTAŞ, H. (2012). **Bilim ve Sanat Merkezlerinin Öğrenci Görüşlerine Değerlendirilmesi.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

KONYALIOĞLU, A. P., VARLI, M. F. (2009). **Üstün ve Normal Zekâlı Çocukların Sosyal Duygusal Uyum Düzeylerinin Karşılaştırılması.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KORKMAZ YAVAŞ, T. (2009). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Güzel Ahlak Bağlamında İyilik Sınıfı Algıları.** Ulusal İyilik Sempozyumu, (20-21 Haziran), Elazığ: Elazığ Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Fırat Üniversitesi, Elazığ, 94-103.

KORUÇ, S., PİŞKİNER, M. K., YILDIRIM, O. (2013). **Özel Yetenekli Öğrencilerin Kitap Okuma Alışkanlığına Yönelik Tutumları -Kütahya İli Örneği.** V. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi, (6-9 Haziran), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, 1434 -1441.

KORUÇ, S., PİŞKİNER, M. K., YILDIRIM, O. (2013). **Özel Yetenekli Öğrencilerin Anne Baba Tutumları.** V. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi, (6-9 Haziran), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, 1442 -1450.

KÖMEK, E., YAĞIZ, D. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Bilim Okuryazarlığının Analizi.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

KULAKSIZOĞLU, A., OTRAR, M. (2004). **Fen ve Genel Lise 10. Sınıf Öğrencilerinin Mesleki Olgunluk Düzeyi Bakımından Karşılaştırılması.** I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 285-300.

KURNAZ, A. (2012). **Bilsemelerin Düşünme Dostu Olma Durumlarının Öğrenci Görüşlerine Dayalı Olarak İncelenmesi.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

KURT, A., TAŞTAN, A. (2009). **Üstün Yetenekli Öğrencilerde Bilişsel, Biyolojik, Sosyokültürel ve Diğer Yaklaşımlar Üzerine Bir Araştırma.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KUZUCUOĞLU, G., GÜNEY, H. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Çevreye Olan Duyarlılıklarının İncelenmesi.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

LEANA, M. Z. (2009). **Üstün Zekâlı ve Normal Öğrencilerin Planlama Becerileri ve Yaratıcılık Düzeyleri Arasındaki Farkın İncelenmesi.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

LEANA, M. Z., KANLI, E. (2009). **Üstün Zekâlı ve Normal Çocukların IQ, Mükemmelliyeçilik ve Öz Saygı Puanları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi.**

Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

LEANA, M. Z., KÖKSAL, A. (2007). **Üstün ve Normal Zihin Düzeyindeki İlkokul Öğrencilerinin IQ ve EQ ları Arasındaki İlişki**. VI International Symposium Emotional Intelligence and Communication, Ege Üniversitesi,

LEANA, M., G. ÖZKARDEŞ, O. (2008). **Üstün ve Normal Öğrencilerin Zekâ Profilleri ve Okuma Yazma Becerileri Açısından Karşılaştırılması**. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklar Kongresi, (16-17 Mayıs), ATO Konferans Salonu, Ankara.

LEVENT, F. (2011). **Ülkemizde Üstün Yeteneklilerin Eğitimine Yönelik Araştırmalar ve Uygulamalar**. 21.Ulusal Özel Eğitim Kongresi, (20-22 Ekim), Doğu Akdeniz Üniversitesi Gazi Mağusa, Kuzey Kıbrıs.

LEVENT, F. (2013). **Günlük Gazetelerde Üstün Yetenekli Çocuklara Yönelik Haberlerin İncelenmesi**. 1.Türkiye Çocuk ve Medya Kongresi, (14-15 Kasım), Lütfi Kırdar Kongre Merkez, İstanbul.

METİN, N., ÖZBAY, Y., DAĞLIOĞLU, H. E. (2009). **Okul Öncesi Sınıflarında Uygulanan Program Zenginleştirme Modelinin Çocukların Bilişsel Becerileri Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

MISIRLI TAŞDEMİR, Ö., ÖZBAY, Y. (2004). **Üstün Yetenekli Çocuklarda Mükemmeliyetçilik, Sınav Kaygısı, Benlik Saygısı, Kontrol Odağı, Öz-Yeterlik ve Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**. I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 301-318.

OĞURLU, Ü., KONYALIOĞLU, P. (2011). **Perceptions and Beliefs of School Counselors Regarding Gifted Students**. Uluslararası Eğitimde Mükemmellik, Üstün Yeteneklilik, Yaratıcılık ve Gelişim Kongresi, (6-9 Temmuz), İstanbul.

OĞURLU, Ü., ŞİŞMAN, S., YAMAN, Y. (2009). **Üstün Zekâlı ve Yetenekli Ergenler ile Normal Ergenlerin Yalnızlık Düzeylerinin Karşılaştırılması**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.



ORDU, F. (2012). **Üstün Yetenekli Çocuklar İle Normal Zihin Düzeyindeki Çocukların Benlik Algılarının Karşılaştırılması**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ÖPENGİN, E. (2011). **The Impact of Labeling on Gifted Students' Self-Perception, Parents' Attitudes and Friendships Relations from Gifted Perspectives**. Uluslararası Eğitimde Mükemmellik, Üstün Yeteneklilik, Yaratıcılık ve Gelişim Kongresi, (6-9 Temmuz), İstanbul.

ÖZASLAN, H., YILDIZ, N., ÇETİN, Y. (2009). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Yetenekleri Dışındaki Mesleklere Yönelme Nedenleri ve Sakıncaları**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

ÖZDEMİR, M., ERGÜN, H., ÇORLU, M. A., SAVRAN, C. (2004). **Farklı Lise Türlerinde Öğrenim Görmekte Olan Öğrencilerin, Farklı ve Genel Yetenekleri İle Fizik Başarıları Arasındaki Farklılıklar**. I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 319-332.

ÖZDEMİR, N. N. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Üstün Yeteneklilerin Eğitim Programlarının (ÜYEP) ve Bu Programda Uygulanan Fen ve Matematik Derslerine Yönelik Algıları**. 22.Özel Eğitim Kongresi Özel Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, (11-12 Ekim), Trabzon.

ÖZDEMİR, Ş., ALTINTAŞ, E. (2009). **Purdue Modeline Dayalı Matematik Etkinliği ile Öğretimin Üstün Yetenekli Öğrencilerin Başarılarına Etkisi**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

ÖZKARDEŞ, A., ÖZKARDEŞ, O., TEKCAN, N. (2009). **Üstün Zekâ ve Özel Yetenekli Öğrencilerde Zeka Düzeyi İle Akademik Başarı Düzeyinin İncelenmesi**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

ÖZYAPRAK M. (2013). **The Effect Of Differentiated Math Units For Gifted Students On Math Achievement And Creativity**. Third International Conference on Talent Development & Excellence, (25-28 Eylül), Antalya.

PEKDOĞAN, S., KANAK, M. (2012). **Üstün Yetenekli Çocuklarda Kaygı Düzeyinin Aile Ortamı Açısından Değerlendirilmesi**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

SAK, U., DEMİREL GÜRBÜZ, Ş., AYAS, B. SEZEREL, B., ÖZDEMİR, N. (2013). **Dünden Bugüne ÜYEP: Bilimsel Çalışmalar ve Uygulamalar**. Uluslararası Yetenek Gelişimi ve Mükemmellik Kongresi, (25-28 Eylül), Antalya.

SART, G. (2011). **The Effects of Technology on Improving Achievements of the Gifted Youth**. Uluslararası Eğitimde Mükemmellik, Üstün Yeteneklilik, Yaratıcılık ve Gelişim Kongresi, (6-9 Temmuz), İstanbul.

SICAK, A., ERCAN, F. (2011). **Science and Art Centers (SAC) and Schools Through the Eyes of Gifte, Children**. Uluslararası Eğitimde Mükemmellik, Üstün Yeteneklilik, Yaratıcılık ve Gelişim Kongresi, (6-9 Temmuz), İstanbul.

SICAK, A., KABADAYI, H. İ., ÇAVUŞOĞLU, M. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Bazı Sosyodemografik Değişkenler Açısından İncelenmesi (Bartın-Uşak Bilsem Örneği)**. 11. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu, (24-26 Mayıs), Rize Üniversitesi, Rize.

SÜNGÜ, H. (2012). **Üstün Yeteneklilerin Eğitimi: Türkiye ve Güney Kore Eğitim Politikalarının Karşılaştırılması**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ŞAHİN, E., KÜTÜKCÜ, Y., KESER, F. F. (2013). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Fen ve Teknoloji Öğretim Programında Yer Alan Fiziksel Olaylar Öğrenme Alanındaki Konuların Zorluk Düzeyleri Hakkındaki Görüşlerin Belirlenmesi**. V. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi, (6-9 Haziran), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, 712-719.

ŞAHİN, H., TEKCAN, N. (2009). **Üstün Zekâlı Öğrencilerde Mükemmelliyeçilik ve Başarı İlişkisinin İncelenmesi**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

TERECİ, H., AYDIN, M., BACANAK, A., GÖKDERE, M. (2012). **Bilim ve Sanat Merkezlerine Devam Eden Öğrencilerin Başarısızlığını Etkileyen Faktörler**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

TERECİ, H., AYDIN, M., ORBAY, M. (2008). **Bilim ve Sanat Merkezlerine Devam Eden Öğrencilerin Fen Tutumlarının İncelenmesi: Amasya Bilsem Örneği**. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklar Kongresi, (16-17 Mayıs), ATO Konferans Salonu, Ankara.

TERECİ, H., YILMAZ, N., AYDI, M., KALYONCU, N., YÜKSELEN, F., YÜKSELEN, M. (2009). **Üstün Yetenekli Çocukların Başarı durumlarının Tespiti ve Başarısızlık Nedenleri "Amasya Bilsem Örneği"**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

UYAROĞLU, B., METİN, N. (2012). **Üstün Yetenekli İlköğretim Öğrencilerinde Duygusal Zekânın İncelenmesi**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

UYSALER, H., BAYKOC DÖNMEZ, N. (2011). **The Effect of Hand Lateralization on the Academic Aptitudes of Gifted and Non-Gifted Children**. Uluslararası Eğitimde Mükemmellik, Üstün Yeteneklilik, Yaratıcılık ve Gelişim Kongresi, (6-9 Temmuz), İstanbul.

YÜKSEL, R. (2012). **Örgün Eğitimde Üstün Yeteneklilerin Durumu**. Yeryüzünün 'Dâhi'lerini Arıyoruz Paneli, (29 Aralık), Bağlarbaşı Kültür Merkezi, İstanbul.

#### **3.3.4. Eğitimleri**

ADLI, M. A. (2010). **Sürdürülebilirlik (Türkiye)**. 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 139-143.

AĞAOĞLU, O. (2009). **Üstün Yeteneklilerin Eğitiminde Ar-Ge'nin Önemi**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

AKAR, İ., DEMİREL, Ş. (2008). **Üstün Yetenekliler Eğitim Programları-Program Tanıtımı**. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklar Derneği Kongresi, (Temmuz), Ankara.

AKAR, İ., ŞENGİL AKAR, Ş. (2011). **The Effectiveness of the Creative Reversal Act on Students' Creative Thinking: Further Evidence from Turkey**. 5th International Conference on Excellence in Education: Giftedness-Creativity-Development. (6-9 Temmuz), İstanbul.

AKARSU, F. (1992). **Üstün Zihinsel Yeteneklilerin Eğitiminde Sorunlar**. Türkiye'de Ortaöğretimin Bugünkü Sorunları Paneli, Darüşşafaka Cemiyeti, İstanbul.

AKARSU, F. (1997). **Üstün Yeteneklilerin Öğretmenleri İçin Proje Geliştirme Becerileri**. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), Özel Eğitim Müdürlüğü, (4-6 Nisan), İstanbul, Bozcaada.

AKARSU, F. (2000). **(Bilsem) "Bilsem Öğrenme Modeli Uygulanması" Bayburt**. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), Özel Eğitim Müdürlüğü, (26-27 Mayıs), Bayburt.

AKARSU, F. (2000). **Yaratıcı Zekâ ve Öğrenme Yaşantıları**. Yaratıcı Zekâ ve Eğitim Sempozyumu Bildirileri, (29 Mayıs), Ankara, Türkiye Zekâ Vakfı ve MEB Talim Terbiye Dairesi Başkanlığı, 43-44.

AKARSU, F. (2004). **Üstün Yetenekliler Eğitimi: Zirveye Bakış**. Açılış konuşması. I. Türkiye Üstün Yetenekliler Kongresi. (23-25 Eylül), İstanbul.

AKARSU, F. (2011). **A shift of focus: from gifted learners to advanced organization of learnings**. ICIE the International Center for Innovation in Education, Excellence in Education: Giftedness, Creativity, Development, (6-9, July), İstanbul.

AKARSU, F., ATAMAN, A., SUNGUR, N. (1995). **Üstün Yetenekli Öğrenciler İçin Müfredat Geliştirme**. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), Özel Eğitim Müdürlüğü, (01-19 Temmuz), Ankara.

AKBAŞ, N. (2012). **Kırıkkale Bilsem Edebiyat Etkinlikleri**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

- AKIN, Ö., ŞAKİR, T. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitiminde Kullanılabilecek Alternatif Yabancı Dil Etkinlikleri**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- AKKANAT, H. (1999). **Türkiye’de Özel Yetenekli Çocuklar İçin Ne Yapılıyor?** World Council For Gifted And Talented Children Tarafından Düzenlenen “Gifted And Talented: A Challenge For The New Millenium” Başlıklı 13. Dünya Konferansına Sunulan Bildiri, (2-6 Ağustos), İstanbul.
- AKSONGUR, A. (2012). **Müze Eğitiminde Yeni Yaklaşımlar**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- AKSONGUR, A. (2012). **Sanatsal Yaratıcılıkta Yeni Yaklaşımlar**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- ARTAN, İ. (2012). **Üstün Yetenekli Çocuklarda Destekleyici Alan Çalışmaları**. Küçük Dahiler Çalıştay1, (27-28 Nisan), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- ATAMAN, A. (1998). **Üstün Zekâlılar İçin İlköğretimde Uygulanabilir Bir Model, Eğitimde Yansımalar: IV**; Cumhuriyet’in 75. Yılında İlköğretim 1. Ulusal Sempozyumu, (27-28 Kasım), Ankara, 296-300.
- ATAMAN, A. (2004). **Üstün Yeteneklilerin Eğitimi**. Üstün veya Özel Yetenekli Öğrencilerin Eğitimi Paneli, (3–4 Mayıs), Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, 17–22.
- ATAMAN, A. (2005). **Üstün Zekâlı/Üstün Yetenekli Çocuklar**, Samsun RAM, Mayıs.
- ATAMAN, A. (2005). **Üstün Zekâlılar İçin Zenginleştirme**, Samsun RAM.
- ATAMAN, A. (2006). **Üstün Zekâlı/Üstün Yetenekli Çocuklar**, Afyon Aydın Doğan BİLSEM, Mart.
- ATAMAN, A. (2007). **Üstün Yetenekli Çocuklar ve Zenginleştirme**. (Editörler: Ayşegül Ataman, Yurdagül Aydoğan, Necati Bilgiç) Bilim ve Sanat Merkezlerinde Görevli Öğretmenlerin Mesleki Niteliklerinin Artırılması, Üstün Yetenekli Çocukların Eğitim Semineri, (3–7 Eylül), Kuşadası, 13–60.

ATAMAN, A. (2012). **Türkiye’de Geçmişten Geleceğe Üstün Yeteneklilerin Eğitimi**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ATAMAN, A. (2013). **Üstünler Eğitiminde Sürdürülebilirlik ve Üstün Yeteneklilerin İstihdamı**. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocukların Eğitimi. 1. İstanbul Çalıştayı, (16-17 Ocak), İstanbul Üniversitesi Kongre Kültür Merkezi, İstanbul.

ATAMAN, A. G. (1975). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitsel Sorunları. Ankara Fen Lisesi’nde Bir Araştırma**. Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Bilim Kongresi, VI. Bilim Adamı Yetiştirme Grubu. Tebliğleri, (29 Ağustos- 01 Eylül), Ankara, 203-210.

ATAMAN, A., DARGA, H. (2012). **Üstün Yetenekli İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Proje Ödevi Performanslarının Değerlendirilmesi**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ATAMAN, A., DAVASLIGİL, Ü., BAYKOÇ DÖNMEZ, N., ÖZBAY, Y., SAK., U. (2009). **Türkiye’de Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitiminde İdeal Bir Program Nasıl Olmalıdır?** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi Eskişehir.

AYAS, M. B. (2012). **Üstün Yetenekliler Eğitim Programları Fen Bilimleri Müfredatının Değerlendirilmesi**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

AYDIN, N. (2012). **Üstün Yetenekli Çocuklarda Destekleyici Alan Çalışmaları**. Küçük Dahiler Çalıştayı, (27-28 Nisan), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

AYDIN, Ö., YİĞİT, N. (2012). **Süreç İçinde Geliştirilen Etkinliklerin Değişkenleri Kavrama Üzerine Etkisi: Üstün Zekâlı İlköğretim Birinci Kademe Öğrencilerine Yönelik Bir Uygulama**. 22.Özel Eğitim Kongresi Özel Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, (11-12 Ekim), Trabzon

AYDIN, S., ŞAHİN, H. (2009). **Üstün Yetenekli Bireyler ve Kültürel Miras Eğitimi**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

AYTEMUR, A. (2010). **İnsan Kaynakları (Türkiye)**. 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 123-127.

AZİM, M. (2011). **Üstün Yetenekli Öğrencilere Yönelik Bir Özel Sınıf Modeli**. 10. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitim Sempozyumu, (5-7 Mayıs), Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.

BAK, Z., GÖKDERE, M. (2004). **Atom Modelleri ve Yapısı Konusunda Çoklu Zekâ Kuramına Uygun Etkinlik Geliştirme Çalışması**. I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 229-246.

BAKKALOĞLU, A. B., GÜNER, M. (2012). **Okul Öncesi Dönemdeki Üstün Yetenekli Çocuklarda Değişim Temasının Disiplinlerarası Uygulamaları**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

BAŞTAŞ, A. (2009). **Üstün Yetenekliler Eğitiminde Çok amaçlı Bir Etkinlik Tekniği: Sistem Düşüncesi**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

BAŞTAŞ, A. (2009). **Öğrenme İstasyonlarında Kütle Merkezi Kavram Geliştirme Uygulaması**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

BAYKOÇ DÖNMEZ, N. (1993). **MEB Özel Eğitim, Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü Tarafından Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimleri ile İlgili Planlanan Çalışmalar. Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi ile İlgili Sorunlar, Düşünceler ve Öneriler**, İ.T.Ü. Vakfı, Maçka Sosyal Tesisleri, (15 Mayıs), İstanbul.

BAYKOÇ DÖNMEZ, N. (2009). **Üstün ve Özel Yetenekli Çocuklar İçin NB İlgi ve Yetenek alanları Geliştirme Programının Uygulama, Değerlendirme ve Yaygınlaştırılmasına İlişkin Çalışmalar**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

BAYKOÇ DÖNMEZ, N., UYAROĞLU, B., AYDEMİR, D. (2012). **Üstün Yetenekli Çocuklarda 3 Boyutlu Proje Çalışmalarıyla Deneylerin Eğlenerek Öğrenme Sürecine Etkisi**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

BAYKOÇ DÖNMEZ, N., UYAROĞLU, B., AYDEMİR, D. (2012). **Üstün Yetenekli Çocuklar Hafta Sonu Yaz Kış Tatili Grup Programları**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

BAYKOÇ, N. (2012). **Türkiye’de Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimleri**. Küçük Dahiler Çalıştayı, (27-28 Nisan), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

BELGİN, E. (2012). **Çocuk, Müzik ve Beyin**. Küçük Dahiler Çalıştayı, (27-28 Nisan), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

BİLGİÇ, N. (2012). **Türkiye’de Üstün Yetenekliler Eğitimi - Video**. Ulusal Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (4 Nisan), Coşkun Eğitim Kurumları, İstanbul.

BİLGİLİ, A.E., DALKIRAN, S. (2004). **Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi ve Satranç**. 1.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları: 64, 48-60.

BİRDİŞLİ, F., ÖZDEMİR, H. (2009). **Türkiye’de Nitelikli Kamusal Eğitim Politikaları İçinde Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi ve Avrupa Birliği (AB)’nde Yer Alan Uygulamalar**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

BULUT, İ. (2011). **The Effect of Enrichment in Teaching English as a Foreign Language to the Gifted Children**. Uluslararası Eğitimde Mükemmellik, Üstün Yeteneklilik, Yaratıcılık ve Gelişim Kongresi, (6-9 Temmuz), İstanbul.

CAN AĞAOĞLU, F. (2012). **Üstün Yetenekli Çocuklarda Temel Dil Becerilerinin Önemi: Kaynak Tarama Çalışması**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

CAN, F. (2009). **Üstün Yetenekli Çocuklarda Yabancı Dil(ler) Eğitimi: Neden ve Nasıl?** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.



CAYMAZ, H. (2012). **Çocuk, Satranç ve Beyin**. Küçük Dahiler Çalıştayı, (27-28 Nisan), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

CRAMOND, B. (2012). **Üstün Yeteneklilerde Üretkenlik Eğitimi - Video**. Ulusal Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (4 Nisan), Coşkun Eğitim Kurumları, İstanbul.

ÇAKIROĞLU, Ü., SARI, E. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilere Programlama Öğretiminin Problem Çözme Becerilerine Etkisi**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ÇAPKAN, N. (2009). **Üstün Yetenekli Öğrencilere Uygulanacak Eğitim Programının Özellikleri**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

ÇEKEN, R., AKBÜBER, C., GÜLER, S. Z., TÜVEN, E. (2009). **Örgün ve Bireysel Eğitimde Üstün Yeteneklilerin İhtiyacının Karşılmasında Basit Fen Aktiviteleri**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

ÇEKEN, R., EŞ, H. (2012). **Üstün Yetenekli İlköğretim Öğrencilerinin Pusula ve Mıknatısın Genel Özellikleri Hakkındaki Görüşleri**. Uluslararası Türk Kültür Coğrafyasında Eğitim Bilimleri Araştırmaları Sempozyum, (1-3 Ekim), Sinop.

ÇELİK ŞAHİN, Ç. (2013). **Bilim ve Sanat Merkezi Müdürleri İçin Etkili Yönetim Standartlarının Oluşturulması**. V. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi, (6-9 Haziran), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, 234-248.

ÇELİK, C. (2010). **Sürdürülebilirlik (Türkiye)**. 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 133-135.

ÇEPNİ, S., GÖKDERE, M., KÜÇÜK, M. (2002). **Fen Alanında Üstün Yetenekli Öğrencilere Yönelik Purdue Modeline Dayalı Örnek Etkinlik Geliştirme**. V. Ulusal Fen ve Matematik Eğitimi Sempozyumu, (16-18 Eylül), ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezi, Ankara, 297-303.

ÇİCEK, V. (2011). **Aspects of Gifted and Talented Program in US Public School System Applicable To Other Educational Systems**. Uluslararası Eğitimde

Mükemmellik, Üstün Yeteneklilik, Yaratıcılık ve Gelişim Kongresi, (6-9 Temmuz), İstanbul.

DAĞLIOĞLU, H. E. (2004). **Okul Öncesi Çağdaki Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi.** I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 75-84.

DAVASLIGİL, U., ASLAN, E., BEŞKARDEŞ, Ü. (2000). **Üstün ve Özel Yetenekli Çocuklara İlişkin Alt Komisyonu.** Yer aldığı eser S. Usta, M. R. Şirin (Hazırlayanlar), I. İstanbul Çocuk Kurultayı Projeler Kitabı, (291 – 304). İstanbul: İstanbul Çocukları Vakfı Yayınları No.1.

DAVASLIGİL, Ü. (1999). **Enhancement of Creativity – An Important Problem in Turkish Education: A Comparative Study. A Challenge for the New Millennium:** 13th World Congress of World Council for Gifted and Talented Children, (August 5), İstanbul, Ceylan Ho.

DAVASLIGİL, Ü. (2004). **Yüksek Matematik Yeteneğinin Erken Kestirimi.** I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 263-284.

DAVASLIGİL, Ü. (2009). **Yüksek Zekâ Düzeyine Sahip Öğrencilerin Eğitimi.** Öğrenme ve Öğrenme Bozuklukları II. Eğitim Psikolojisi Sempozyumu. Bildiriler, (18-19 Nisan), İstanbul Kültür Üniversitesi, İstanbul, 104-116.

DAVASLIGİL, Ü. (2012). **Türkiye’de Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimleri.** (26-27 Mayıs), Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.

DAVASLIGİL, Ü. (2012). **Üstün Yeteneklilerin Eğitiminde Yenilikler ve Üzerinde Durulması Gereken Noktalar.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

DAVASLIGİL, Ü. (2013). **Üstün Yetenekliler Eğitiminin Önemi. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocukların Eğitimi.** 1. İstanbul Çalıstayı, (16-17 Ocak), İstanbul Üniversitesi Kongre Kültür Merkezi, İstanbul.

DAVASLIGİL, Ü., ZEANA, M. (2004). **Üstün Zekâlıların Eğitimi Projesi.** I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 85-101.

DEMİR, A., ÖZEL, O., İNAN, R., YÜKSEL, D., COŞKUN, Ö., ÖNER, N. (2009). **Üstün Yeteneklilerin Eğitim Modelleri.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

DEMİRCİOĞLU, H., VURAL, S., DEMİRCİOĞLU, G. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Maddenin Tanecikli Yapısı Konusundaki Zihinsel Modelleri.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

DEMİREL Ş. BAL B. YEŞİLYURT Ü. AVCI T. ÖPENGİN E. AYAS B. EKER A., VURAN S. (2011). **Üstün Yetenekliler Eğitim Programları (ÜYEP) Olumlu Davranış Desteği Uygulaması.** Excellence in Education, Giftedness-Creativity-Development, (6-9 Temmuz), İstanbul.

DEMİREL, Ş. (2012). **Üstün Yeteneklilerin Üstün Yetenekliler Eğitim Programlarına ve Karakter Eğitimi Dersine Yönelik Algıları.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

DEMİREL, Ş., AKAR, İ. (2008). **Üstün Yetenekliler Eğitim Programları.** Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklar Kongresi, (16-17 Mayıs), ATO Kongre Salonu, Ankara.

DEMİREL, Ş., AYAS, B., ÖPENGİN, E., YEŞİLYURT, Ü. BAL, B., VURAN, S. (2011). **A Class-Wide Example of Positive Behaviour Support (PBS) in Education Programs for Talented Students (EPTS).** Excellence in Education, Giftedness-Creativity-Development, (6-9 Temmuz), İstanbul.

DİLİDÜZGÜN, S. (2012). **Türkiye’de Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimleri.** (26-27 Mayıs), Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.

EĞE, A. A. (2010). **İnsan Kaynakları (Türkiye).** 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 127-133.

EMİR, S. (2012). **Türkiye’de Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimleri.** Küçük Dahiler Çalıştayı, (27-28 Nisan), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ERDOĞAN, N., AGAOĞLU, O., BİLGİÇ, N. (2012). **Bilim ve Sanat Merkezlerindeki Öğrencilerin Yetenek Alan/Alanlarına Yönlendirilmesindeki**

**Uygulamalar.** 22. Özel Eğitim Kongresi Özel Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, (11-12 Ekim), Trabzon.

EYRE, D. (2010). **Sürdürülebilirlik (İngiltere)**. 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 143-149.

EYRE, D. (2010). **Ülke Sunumları (İngiltere)**. 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 75-87.

FIÇICI, A. (2012). **Dünyada Üstün Yeteneklilerin Eğitim Süreci" – Video**. Ulusal Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (4 Nisan), Coşkun Eğitim Kurumları, İstanbul.

GÖKDERE, M. (2004). **Bireysel Dosyalama Tekniği (Portfolio) ve Üstün Yeteneklilerin Eğitimi**. I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 121-130.

GÜL, G. (2010). **Farklı Ülkelerde Müzik Alanında Müzikte Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi ve Türkiye’de Bilim Sanat Merkezi Uygulamaları**. 18. EAS Kongresi, (26-29 Nisan), Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.

GÜNEŞ, H., TÜFEKÇİ, A. (2012). **O’nu Ben Yarattım: Fenomonolojik Bir Araştırma**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

GÜR, Ç. (2011). **Turkish Marbling and Gifted Children**. Uluslararası Eğitimde Mükemmellik, Üstün Yeteneklilik, Yaratıcılık ve Gelişim Kongresi, (6-9 Temmuz), İstanbul.

GÜRKAN, E. (2010). **İnsan Kaynakları (Türkiye)**. 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 113-117.

GÜVENÇ, B. (1991). **Özel Eğitim Konusu Olarak Üstün Yetenekliler**. Üstün Yeteneklilerin Eğitimi İsimli Sempozyuma Sunulan Bildiri, (28-29 Ağustos), İnanç Vakfı, İstanbul.

HOTAMAN, D. (2011). **Üstün Yetenekli ve Üstün Zekâlı Öğrencilerin Eğitiminde Fırsat Eşitliği Açısından Eğitim Programının Önemi**. I. Uluslararası

Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi, (05-08 Ekim), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

IŞIK, Z. Z., IŞIK, E. (2004). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitimi İçin Temel Prensipler ve Kullanılan Teknikler**. I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 145-160.

İĞNEBEKÇİLİ, A. (2010). **Sürdürülebilirlik (Türkiye)**. 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 149-153.

İNCİ, G., HIZLI, E., ÇETİNKAYA, Ç. (2012). **Yaratıcı Problem Çözme Ders Programının Yaratıcılık Üzerindeki Etkisi**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

KABADAYI, H. İ. (2011). **Bilim ve Sanat Merkezlerinde Farklı Etkinliklerle Zenginleştirilmiş Bir Uyum Programı Modeli**. 20.Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, (8-10 Eylül), Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur.

KANAR, E., DEMİR, M., BÜLBÜL, A., TARIM, M. Y., SOYDAŞ, S., SATILMIŞOĞLU, H. (2009). **Amasya BİLSEM Öğrencilerinin Zihinsel Kapasitelerini Besleyen Faktörler**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KANLI, E. (2008). **Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilere Yönelik Fen Bilimleri Eğitimi**. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklar Kongresi, (16-17 Mayıs), ATO Kongre Merkezi, Ankara.

KANLI, E. (2012). **Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerin Yaratıcı Bilimsel Problem Bulma Becerilerinin İncelenmesi**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

KANLI, E., EMİR, S. (2009). **Fen ve Teknoloji Öğretiminde Probleme Dayalı Öğrenmenin Üstün ve Normal Zihin Düzeyindeki Öğrencilerin Başarı Düzeylerine Etkisi**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KARABIYIK, E. E. (2012). **Üstünlük ve Eğitim Üzerine**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

KARABULUT, R. (2009). **Bilim Evi'nde Proje Temelli Çalışma "Bilgi Toplumunun Gereksinim Duyduğu Üstün Yetenekli Bireyler"**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KARACA, D., SEZGİNSOY, B. (2005). **Bilim Sanat Merkezlerindeki Proje Çalışmalarının Yeri, Önemi ve Değerlendirilmesi**. 1. Fen ve Teknoloji Eğitimi Sempozyumu, (18 Kasım), Vakıfbank Genel Müdürlüğü, Ankara.

KARADUMAN, G. B. (2009). **Üstün Yetenekli Öğrencilerde Başarı Düşüklüğünü Önlemek İçin Örnek Bir Model**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KARDEŞLER, Z., KAYA, Z. (2012). **Avrupa Okul Ortaklığı Projelerinin Üstün Zekâlı Öğrencilere Etkisi**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

KAYAPINAR, E. (2009). **Altı Şapka Düşünme Tekniğinin Sosyal Bilgiler Dersinde Uygulanması**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KEREM, E. A., KINIK, E. (2004). **Erken Çocukluk Eğitiminde Üstün Yetenekli Çocuklara "Kimlikli Bebekler" Çalışmasıyla Farklı Bir Bakış: Bir Uygulama Örneği "Deha Bebek"**. I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 161-168.

KESER, Ö. F., ÇAKIR, M., BAŞAK, M. H. (2009). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Elektrik Konusundaki Kavramsal Düzeylerinin Belirlenmesi**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KILIÇ, D. D., KOÇAL, Z. D., YILMAZ, N., KALYONCU, N., YÜKSELEN, F. (2008). **Üstün Yetenekli Öğrencilere Yönelik Matematik İle Fen ve Teknoloji Alanlarında Kullanılabilecek Etkinlik Örnekleri**. Üstün Zekâlı ve Yetenekli

Çocuklar Kongresi, (16–17 Mayıs), Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklar Derneği, Ankara.

KILIÇ, R. (2010). **Ülke Sunumları (Türkiye)**. 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 31-46.

KILINÇ, K. (2009). **Üstün Yetenekli Çocuklara Toplum Hizmeti Sorumluluğunun Yüklenmesinde Sosyal Kulüplerin Rolü (Model Uygulama: Ümit bilim ve sanat Merkezi Havacılık ve Uzay Hazerfan Etkinliği)**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KILINÇ, K. (2009). **Üstün Yetenekli Çocukların Eğitiminde Karikatür Materyalinin Etkililiği**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KILINÇ, K., TAŞ, H., ARSLAN, S. (2012). **Üstün Yetenekli Çocuklara Toplum Hizmeti Görev ve Sorumluluğunun Yüklenmesinde Kukla Uygulamalarının Etkililiği**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

KİM, M. (2010). **Eğitim Modelleri (Kore)**. 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 95-99.

KİM, M. (2010). **Ülke Sunumları (Kore)**. 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 51-57.

KOCADORU, Y. (2009). **Yazında Yaratıcılığın Geliştirilmesi Konusunda Örnek Uygulamalar**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KOÇ, K. (2008). **Üstün Zekâlı Çocukların Değerlendirilmesinde Alternatif Değerlendirme Yöntemleri-Performans Değerlendirme**. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklar Kongresi., (16-17 Mayıs), Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklar Derneği, Ankara.

KOÇAL, Z. D. (2009). **Matematikte Üstün Yetenek Özelliklerinin Rutin Olmayan Açık Uçlu Problem Durumlarına İrdelenmesi**. Üstün Yetenekli

Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KOLAÇ, E. (2009). **İlköğretim Türkçe Öğretim Programlarının (1-5; 6-8) "Yaratıcılık" Açısından Değerlendirilmesi.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KONTAŞ, H. (2009). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Öğrenme Stratejileri.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KONTAŞ, H. (2012). **Üstün Yetenekli Çocukların Eğitiminde Kullanılabilecek Eğitsel Stratejiler.** Geleceğin Mimarları: Üstün Yetenekli Çocuklar Sempozyumu, (27 Nisan), Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ.

KONTAŞ, H., SÜRÜCÜ, M. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Problem Çözme Yeterlilikleri ve Kariyer Gelişimleri.** 21. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, (12-14 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul.

KONTAŞ, H., TOPAL, T. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Öğrenme Stilleri İle Problem Çözme Yeterlilikleri Üzerine Bir Araştırma.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

KÖK, B. (2008). **Eğitimde Fırsat Eşitliği Bağlamında Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitimi.** XVII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, (1-3 Eylül), Sakarya Üniversitesi, Sakarya.

KÖKSAL, A., KANLI, E., ATALAY, Ö. (2008). **Türkiye’de Üstün Zekâlı Çocukların Eğitimi İle İlgili Model Geliştirme Projesi”** Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklar Kongresi. (16-17 Mayıs), ATO Kongre Salonu, Ankara.

KÖSEOĞLU, S., BAŞ, F. (2012). **Üstün Yetenekli ve Üstün Zekâlı Çocukların Örgün Eğitim Kurumlarındaki Öğretmenlerinin Eğitimi.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

KURNAZ, A. (2012). **Üstün Yetenekli Çocuklarda Değer Eğitimi.** Geleceğin Mimarları: Üstün Yetenekli Çocuklar Sempozyumu, (27 Nisan), Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ.



KURNAZ, A., AKDOĞAN, Y., BİLGİÇ, N. (2010). **Üstün Yeteneklilerin Eğitimlerine İlişkin Uzman Görüşlerinin Değerlendirilmesi**. XVIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, (1-3 Ekim), İzmir.

KURNAZ, A., AKDOĞAN, Y., BİLGİÇ, N. (2010). **Üstün Yeteneklilerin Eğitim Programlarına İlişkin Uzman Görüşlerinin Değerlendirilmesi**. 1.Ulusal Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi, (13-15 Mayıs), Balıkesir.

KURNAZ, A., ATİK, A., ŞENYURT, T. (2009). **Bilim ve Sanat Merkezlerinde Uygulanan Uyum Programının Değerlendirilmesi**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KURT A., AKÇA, H. (2009). **Üstün Yetenekli Çocuklarda Yaratıcı Yazma**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KURT, A., TAŞTAN, A. (2009). **Üstün Yetenekli Öğrencilerde Okuma Hatası Kaynaklı Bilişsel Alan Olumsuzluklarının Giderilmesi**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

LEANA TAŞÇILAR, M. Z. (2011). **Applications of Bibliotherapy in the Classroom”, Excellence in Education**. Uluslararası Eğitimde Mükemmellik, Üstün Yeteneklilik, Yaratıcılık ve Gelişim Kongresi, (6-9 Temmuz), İstanbul.

LEANA TAŞÇILAR, M. Z. (2012). **Üstün Yeteneklilerde Öğrenme Güçlüğü**. (26-27 Mayıs), Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.

LEANA TAŞÇILAR, M. Z. (2012). **Üstün Zekâlı Çocuklarda Öğrenme Güçlükleri**. Geleceğin Mimarları: Üstün Zekâlı Çocuklar Sempozyumu, (27 Nisan), Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ.

LEANA TAŞÇILAR, M. Z. (2013). **Development of Planning Abilities in Gifted and Average Students by an Educational Program**. International Conference on Talent Development (ICTDE), (25-28 September), Antalya, Turkey.

LEVENT, F. BİLGİÇ, N., AYDOĞAN, Y., KURNAZ, A. (2011). **Cumhuriyetin İlanından Günümüze Üstün Yeteneklilerin Eğitimi**. 21.Ulusal Özel Eğitim Kongresi, (20-22 Ekim), Doğu Akdeniz Üniversitesi, Gazi Mağusa, Kuzey Kıbrıs.

LEVENT, F. (2012). **Türkiye’de Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimleri.** (26-27 Mayıs), Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.

LEVENT, F. (2012). **Üstün Yeteneklilerin Eğitimiyle İlgili Politikalar Yeryüzünün 'Dâhi'lerini Arıyoruz Paneli,** (29 Aralık), Bağlarbaşı Kültür Merkezi, İstanbul,

LEVENT, F. (2013). **Üstün Yetenekli Çocukların Eğitsel Hak Mahrumiyetleri.** Uluslararası Çocuk ve Mahrumiyetler Sempozyumu, (04-05 Mayıs), Hak eder-Zeytinburnu Belediyesi- Beykoz Belediyesi-Üsküdar Belediyesi-İstanbul Üniversitesi, İstanbul.

MAĞDEN, D. (2012). **Türkiye’de Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimleri.** Küçük Dahiler Çalıştayı, (27-28 Nisan), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

MAKER, J. (2010). **Eğitim Modelleri (Amerika).** 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 91-95.

MAKER, J. (2010). **Ülke Sunumları (Amerika).** 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 65-69.

MALKOÇ, T. (2004). **Üstün Yetenekli Çocuklar ve Müzik Eğitimi.** I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 169-178.

MERÇ, A. (2009). **Üstün Zekâlılarda Öğrenme Bozukluğu.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

MERTOL, H., KARDEŞLER, Z. (2012). **Bilim Sanat Merkezlerinde Ortak Uygulanabilecek Bütünleştirilmiş Etkinliklere Örnek Bir Model (Sosyalizce).** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

METİN, N. (1996). **Üstün Yetenekli Çocuklar İçin Eğitim Modelleri.** Üstün Yetenekli Çocuklar ve Eğitim Sorunları Paneli, 6. Özel Eğitim Günleri, (12-14 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

METİN, N. (1998). **Eğitim Modelleri.** Üstün veya Özel Yetenekli Çocukların Eğitimi Paneli, (20 Şubat), Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.

METİN, N. (2008). **Okul Öncesi Dönemde Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi.** Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklar Kongresi, (16-17 Mayıs), ATO Konferans Salonu, Ankara,

METİN, N. (2008). **Üstün Yetenekli Çocuklar ve Eğitimleri.** III. Ulusal Okul Öncesi Eğitimi Öğrenci Kongresi, (8-11 Mayıs), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.

METİN, N. (2012). **Problems of Gifted and Talented Children. Education for Active Ageing and Active Citizenship.** 4. International Congress of Educational Research, (4-7 May) 2012 Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul-Türkiye.

METİN, N. (2012). **Üstün Yetenekliler İçin Yeni Yaklaşımlar, Uygulamalar ve Öneriler.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

METİN, N., BENCİK KANGAL, S., UYAROĞLU, B. (2012). **Okul Öncesi Dönemdeki Yüksek Potansiyelli Çocuklarla Bir Pilot Çalışma.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

METİN, N., SARANLI, A. G. (2010). **Üstün Yetenekli Çocuklarda Akademik Başarısızlık: Okul ve Öğretmen Kaynaklı Boyutu ve Müdahale Teknikleri.** 20. Ulusal Özel Eğitim Kongresi, (21-23 Ekim), Gazi Üniversitesi, Gaziantep.

METİN, N., ŞAHİN, S., İŞİTAN, S. (2008). **Using Peer Tutoring Model for Education of Special Needed Children.** 2nd International Conference on Special Education, (18-21 June), Muğla.

NALCI, H. B. (2009). **Resim alanındaki Özel Yeteneğin Yaratıcı Yazma Çalışmalarında Etkili Kullanımı (Kaman Bilim ve Sanat Merkezi Örneği).** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

NUR ERDOĞAN, M., AĞALOĞLU, O., BİLGİÇ, N. (2012). **Bilim ve Sanat Merkezlerinde Uygulanan Destek Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

- OĞURLU, Ü., YAMAN, Y. (2012). **Üstün Yeteneklilerin Eğitim İhtiyaçlarının Karşılanmasında Üniversitelerin Katkısı**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- OĞUZALP, E. (2010). **İnsan Kaynakları (Türkiye)**. 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 119-123.
- OKLUN, S., AKKURT, Z. (2009). **Matematiksel Problemlerin Çözümünde Yaratıcı Eylem Örnekleri**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- OLGUN, N. (2012). **Üstün Yetenekli Çocuklar İçin Drama Çalışmaları**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- ÖKSÜZ, C. (2009). **İlköğretim Yedinci Sınıf Üstün Yetenekli Öğrencilerin "Nokta, Doğru, Doğru Parçası, Işın ve Düzlem" Konularında Sahip Oldukları Kavram Yanılgılarının Belirlenmesi**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- ÖMEROĞLU, E. (1992). **Üstün Yetenekli Çocukların Eğitim İhtiyaçlarının Karşılanmasında Yaratıcı Dramanın Yeri**. YA-PA, I. Ulusal Özel Eğitim Kongresi, (11-12 Kasım), Ankara.
- ÖMEROĞLU, E. (1993). **Okulöncesinde Üstün Çocuklar ve Eğitimi**. 9. YA-PA Okulöncesi Eğitimi ve Yaygınlaştırılması Semineri, (17-19 Haziran), Ankara.
- ÖZ, Ö. (2009). **Yaratıcı Zıt Düşünme Tekniğinin Ortaöğretim Öğrencilerinin Dil Alanında Yaratıcılık Düzeyleri Üzerindeki Etkililiği**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- ÖZARSLAN, M., ÇETİN, G. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Fen Alanı Proje Çalışmaları Hakkındaki Düşünceleri**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- ÖZDEN, B., ÖZCAN, E. T., ÖZGEN, M., ÖZGEN, M. (2012). **Üstün Yeteneklilerin Eğitiminde Özgün Bir Uygulama Sinopale Yaratıcı Çocuk**

**Atölyesi.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ÖZEKİN, M. (2009). **İlköğretim 2., 3., 4., 5. ve 6. Sınıf Öğrencilerinin Eğitiminde Tasarımcı Düşünce Eğitim Modelinin Değerlendirilmesi.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

ÖZGEN, M. (2009). **Örgün eğitim Kurumlarına Devam Eden Üstün Yetenekli Öğrencilerin Sanat Eğitimi Metodolojisi.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

ÖZGEN, M. (2009). **Üstün Yetenekli Öğrencilere Yönelik Atölye-Labaratuar Modeli.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

ÖZGEN, M., ÖZGEN, M. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Görsel Sanat Alanında Karşılaştıkları Sorunlar.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ÖZKAN, D. (2012). **Türkiye’de Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimleri.** Küçük Dahiler Çalıştayı, (27-28 Nisan), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ÖZKARDEŞ, O. G. (2004). **İki Kere Farklı: Üstün Yetenekli Olan Çocuklarda Özel Öğrenme Güçlüğü Sorunları.** I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 333-348.

ÖZMEN, F., KÖMÜRLÜ, F. (2011). **Üstün Zekâlı-Yetenekli Öğrencilerin Bilişim Teknolojisiyle İlişkisi.** 5th International Computer & Instructional Technologies Symposium, (22-24 September), Fırat University, Elazığ.

ÖZSOY, V., SAYIN YÜCEL, H., Demirkapı, A. (2013). **MEB Bilim ve Sanat Merkezleri Sanat/Resim Programında Uygulanan Ölçme ve Değerlendirme Yöntemleri,** 3. Uluslararası Üstün Yetenek Gelişimi ve Mükemmellik Kongresinde Bildiri Sunumu, (25-28 Eylül), Antalya.

ÖZTUNA, A., GÜRDAL, A. (2004). **Çocukların Yaratıcı Fikir Geliştirmelerinde Beyin Fırtınasının Etkisi.** I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler

Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 441-456.

ÖZYAPRAK, M. (2012). **Farklılaştırılmış Yaratıcı Matematik Öğretim Programının Matematik Dersine Karşı Tutuma Etkisi**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

REİS, S. (2010). **Ülke Sunumları (Amerika)**. 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 61-65.

RENZULİ, J. (2010). **Eğitim Modelleri (Amerika)**. 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 87-91.

RENZULİ, J. (2010). **Ülke Sunumları (Amerika)**. 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 57-61.

SAK, U. (2010). **Eğitim Modelleri (Türkiye)**. 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 99-109.

SAK, U. (2012). **Türkiye’de Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimleri**. Küçük Dahiler Çalıştayı, (27-28 Nisan), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

SAK, U. (2012). **Üstün Yeteneklilerin Eğitiminde Çağdaş Program Yaklaşımları ve ÜYEP Modeli**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

SALDIROĞLU, H., YILMAZ, M. (1991). **Üstün Yeteneklilerin Eğitimi**. I. Özel Eğitim Komisyonu, Milli Eğitim Basımevi, Ankara

SARI, H. (2012). **Türkiye’de Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimleri**. (26-27 Mayıs), Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.

SAYIN YÜCEL, H., AKSOY, Ş. (2013). **Bilim ve Sanat Merkezlerinde Sanat (Resim) Alanında Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımına Göre Hazırlanan Görsel Sanatlar Eğitimi Uygulamasına İlişkin Öğrenci Görüşleri (Yasemin Karakaya Bilsen Örneği)**. 3. Uluslararası Üstün Yetenek Gelişimi ve Mükemmellik Kongresinde Bildiri Sunumu, (25-28 Eylül), Antalya.

SAYIN YÜCEL, H., GÖK, N., YÜKSEL, G. (2008). **Bilim ve Sanat merkezinde Üstün yetenekli Öğrencilerle Destek Eğitimi Döneminde Proje Tabanlı**

**Öğrenmeye İlişkin Bir Uygulama.** Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklar Kongresi, (16-17 Mayıs), ATO Toplantı Salonu, Ankara.

SERT, H. (2012). **Normal ve Üstün Zekâlı Öğrencilerin Aldıkları Matematik Eğitimlerinin Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi.** X. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi, (27-30 Haziran), Niğde Üniversitesi, Niğde.

SEZGİNSOY, B. (2009). **Sanat Alanında Üstün Yetenekli Çocuklar.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

SOLMAZ, H. (2009). **Fizik Oyunları.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

STOEGER, H., ZIEGLER, A. (2010). **Ülke Sunumları (Almanya).** 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 47-50.

SUSAM, E. (2012). **İlköğretim 4.ve 5.Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Programının Bilim ve Sanat Merkezine Giden Üstün Zekâlı Öğrenciler Tarafından Değerlendirilmesi (İstanbul İli Örneği).** 21. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, (12-14 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul.

ŞAKİR, T., TÜYSÜZ, N., AKGÜN, A., TUFAN, S. (2012). **“Gezmeye” Genç Zekâlar Matematik Yolunda.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ŞENGİL, Ş., AKAR, İ. (2007). **Üstün Matematik Yeteneğinin Gelişimi.** 6. Matematik Etkinlikleri Sempozyumu, (15 - 17 Kasım), Ankara.

ŞENGÜLER, M. (2013). **Üstünlerin Eğitiminde Müziğin Önemi: Çalgı Eğitimi.** V. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi, (6-9 Haziran), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, 1463 -1468.

ŞENTÜRK, Ş., BAYAT, S., KILIÇARSLAN, H. (2012). **Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimlerinde Karşılaşılan Sorunlar.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ŞİŞMAN, S. (2009). **Üstün Yetenekliler İçin Alternatif Bir Eğitim Modeli:"7 Bileşenli Holistik Gelişim Modeli"**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

ŞİŞMAN, S., YAMAN, Y., OĞURLU, Ü. (2009). **Üstün Yetenekli Çocuklarda Felsefe Eğitimi Yoluyla Yaratıcı, Eleştirel Düşünme ve Yaratıcı Yazım Becerilerini Geliştirme Çalışmaları**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

TALAS, S., TALAS, Y., SÖNMEZ, A. (2012). **Bilim Sanat Merkezlerine Devam Eden üstün Yetenekli Öğrencilerin Okullarında Yaşadıkları Problemler**. 11. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu, (24-26 Mayıs), Rize Üniversitesi, Rize.

TAŞ, H. (2009). **Bilim ve Sanat Merkezlerinde Türkçe Öğretiminde Probleme Dayalı Öğrenme Etkinlikleri**. IV. Sosyal Bilimler Eğitimi Kongresi, (7-9 Ekim), Marmara Üniversitesi, İstanbul.

TAYLAN, F., YAYLAK, M. (2012). **Fen Bilimlerinde Müziğin Kullanımı Denizli Bilim Sanat Merkezi Özgün Uygulama Örneği**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

TEKBAŞ, D., ATAMAN, A. (2004). **Kaynaştırma Ortamında Üstün Zekâlı Çocuğa Uygulanan Zenginleştirme Programı Hakkında Örnek Olay İncelemesi ve Programın Etkililiğine İlişkin Bir Araştırma**. I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 187-200.

TOPÇU, F. Y. (2009). **Üstün Yetenekli ve Zekâlıların Eğitim Tarihi Açısından Gulamhaneler ve Ahlak-ı Nasiri**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

TORTOP, H. S., ÇAKMAK, S. (2009). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Fen Eğitiminde Üç Boyutlu Kavram Haritalarının Kullanımı**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.



TOZLU, N. (2004). **Türkiye'nin Merkezi (Eksen) Bir Güç Olmasında Üstün Yeteneklilerin Eğitimi Üzerine Bir Tartışma**. I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 201-214.

TUNÇDEMİR, İ. (2004). **Çoksesli Müzikte "Harika Çocuk Kanunu" İdil Biret ve Suna Kan**. XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, (6-9 Temmuz), İnönü Üniversitesi, Malatya.

TUNÇDEMİR, İ. (2004). **Çoksesli Müzikte Üstün Yeteneklilik: Fazıl Say örneği, Üstün Yetenekliler**, I. Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, Poster Bildiri, İstanbul.

TUNÇDEMİR, İ. (2005). **Çoksesli Müzikte H.Ü. Ankara Devlet Konservatuvarında Yetişen Üstün Yetenekler**. XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, (28–30 Eylül), Pamukkale Üniversitesi, Denizli.

TUNÇDEMİR, İ. (2009). **Müzik alanında Konservatuvar Eğitimi Alan "Üstün Yetenekli" Çocukların Eğitiminde Mithat Fenmen'in Rolü**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

UĞUR, V. (2012). **Ülkemizde Yapılandırmacı Yaklaşımla Üstün Yetenekli Öğrencilere Uygulanan Özel Eğitime Genel Bakış**. 22. Ulusal Özel Eğitim Kongresi Özel Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, (11-12 Ekim), Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.

UZUN, A., BİLDİREN, A. (2011). **Üstün Yetenekli Öğrencilere Uygulanan Zenginleştirilmiş Sosyal Bilgiler Programı Sonuçlarının İncelenmesi**. I. Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi, (05-08 Ekim), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

UZUN, M. (2004). **Türk Milli Eğitimi Bütünlüğü İçinde Üstün veya Özel Yetenekli Öğrencilerin Eğitimi**. Üstün veya Özel Yetenekli Öğrencilerin Eğitimi Paneli, (3–4 Mayıs), Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, 22–28.

- VURAN, S, DEMİREL, Ş., ÖPENGİN, E. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Okullarında Yaşadıkları Sorunlara İlişkin Görüşleri**. 22.Özel Eğitim Kongresi Özel Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, (11-12 Ekim), Trabzon
- YAMİN, T. S. (2010). **İnsan Kaynakları (Fransa)**. 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 109-113.
- YAMİN, T. S. (2010). **Ülke Sunumları (Fransa)**. 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 69-75.
- YAŞAR, G. (2009). **Renzulli Learning System**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- YAVUZ, M., TORTOP, H. S. (2009). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Proje Çalışmalarında Alan Gezisinin Öğrenci Tutumlarına ve Değerler Eğitimi Etkisi**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- YAVUZ, S. E., SCHWARZ, C. (2009). **Meslek Liseleri 10. Sınıflarda Yabancı Dil Dersinde Yaratıcı Öğrenme Yönteminin Öğrenci Başarısı Üzerine Etkisi (Eskişehir Atatürk Anadolu Meslek Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Örneği)**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- YAZGAN SAĞ, G., ARGÜN, Z. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Matematik ve Matematik Dersleri Hakkındaki Görüşleri Nelerdir?** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- YILMAZ, N., BOZOĞLU, G. (2009). **Bilim ve Sanat Merkezlerinde Eğitim Gören Üstün Yetenekli Çocukların Eğitim Programlarına Düzenli Devam Etmeme Nedenleri "Amasya Örneği"**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- YÜCETOKER, İ. (2012). **Klasik Dönemde Üstün Yetenekli Bir Çocuk: Wolfgang Amadeus Mozart**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

YÜKSELEN, A. (2012). **Üstün Yetenekli Çocuklarda Destekleyici Alan Çalışmaları**. Küçük Dahiler Çalıştayı, (27-28 Nisan), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ZIEGLER, A. (2010). **Sürdürülebilirlik (Almanya)**. 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül), Koç Üniversitesi, İstanbul, 135-139.

### 3.3.5. Üstün Zekâlıların Aileleri

AFAT, N. (2012). **Ebeveyn Tutumu İle Üstün Zekâ Arasındaki İlişki** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

AKARSU, F. (2000). **Farklılık Odağında Üstün Yetenekli Çocukların Ailelerinin Sorunları**, Özel Eğitimde Aile Eğitimi Sempozyumu, (13-14 Nisan), Ankara: Milli Eğitim Yayınları, 135-141.

AKARSU, F. (2011). **Tokat BİLSEM, "Parenting the Gifted"**. 3. Ulusal Üstün Yetenekli Bireylerin Eğitimi, (17-18 June), Tokat.

ATABAY, N. (2004). **Üstün Yetenekli Olan ve Olmayan Ergenlerin Algıladıkları Anne Baba Tutumları ile Uyum Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**. I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul

ATAMAN, A. (2000). **Aileler ve Öğretmenler Üstün Zekâlı Çocuklara Nasıl Yardımcı Olabilir?** Özel Eğitimde Aile Eğitimi Sempozyumu, (13-14 Nisan), Ankara: Milli Eğitim Basımevi, 252-263.

ATAMAN, A. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Öğretmenlerine ve Ailelerine Öneriler**. Geleceğin Mimarları: Üstün Yetenekli Çocuklar Sempozyumu, (27 Nisan), Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ.

BAŞ, F., KÖSEOĞLU, S. (2012). **Üstün Yetenekli Çocukların Anne-Babalarının, Çocuklarını Tanıma Girişimleri ve Çocuk Yetiştirme Rollerinin İncelenmesi**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

BAYKOÇ DÖNMEZ, N., KURT, Ş. (2004). **Bebeklik ve Okul Öncesi Dönemde Üstün Yetenekli Çocukların ve Ailelerinin Yönlendirilmesi**. I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 393-400.

BAYKOÇ, N. (2012). **“Aileler Ne Diyor?” Üstün Yetenekli Çocukların Ailelerinin Yaşadıkları, Görüş ve Önerileri**. Küçük Dahiler Çalıştayı, (27-28 Nisan), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

BİLDİREN, A., ERDİK, E., ÇİMŞİTOĞLU, G. (2009). **Üstün Yetenekli Çocukların Zekâ Düzeylerinin Ailelerinin Bazı Değişkenlerine Göre İncelenmesi**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

DAĞLIOĞLU, H. E., ALEMDAR, M. (2009). **Üstün Yetenekli Bir Çocuğun Ebeveyni Olmak**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

DAĞLIOĞLU, H.E. (2005). **Üstün Yetenekli Çocukların Eğitiminde Ailenin Rolü**. 14. Ulusal Özel Eğitim Kongresi Bildirileri, Kök Yayıncılık, Ankara.

DAVASLIGİL, Ü. (2000). **Üstün Çocuklara Sahip Ailelerin Eğitimi**. Yer aldığı eser T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Özel Eğitimde Aile Eğitimi Sempozyumu, (13-14 Nisan), Ankara, 142-148.

DEMİREL, Ş., TÜRKAN, Y. (2009). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Ailelerinin Üstün Yetenekliler Eğitim Programlarından Beklentileri**. 19. Ulusal Özel Eğitim Kongresi, (22-24 Ekim). Muğla.

KANDEMİR, E. (2012). **Üstün Yetenekli Bir Çocuğun Annesi Olmak - Video**. Ulusal Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (4 Nisan), Coşkun Eğitim Kurumları, İstanbul.

KARABIYIK, E. (2012). **Bir Velinin Kaygıları**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

KARAKUŞ, E., MUARAT NUHOĞLU, M. (2009). **Veli Gözüyle Bilim ve Sanat Merkezi**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KONTAŞ, H. (2009). **Üstün Yetenekli Çocukların Ailelerinin Eğitim İhtiyaçları**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KÖKSAL KONİK, A. (2007). **Ailelerin Eğitimde Karşılaştığı Sorunlar**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

KÖKSAL KONİK, A. (2012). **“Aileler Ne Diyor?” Üstün Yetenekli Çocukların Ailelerinin Yaşadıkları, Görüş ve Önerileri**. Küçük Dahiler Çalıştayı, (26-27 Mayıs), Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.

KÖKSAL KONİK, A. (2012). **Üstün Yetenekli Bir Çocuğun Desteklenmesi: Aileye Öneriler**. Geleceğin Mimarları: Üstün Yetenekli Çocuklar Sempozyumu, (27 Nisan), Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ.

KÖSEOĞLU, S., KARTAL, H. (2012). **Ebeveyn ve Öğretmenlerinin Gözlemleriyle Üstün Yetenekli Öğrencilerin Arkadaşlık Becerileri**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

LEANA, M.Z., ÖZYAPRAK M., YILMAZ Ö. (2014). **Uzaktan Eğitim Yoluyla Üstün Zekâlı Çocukların Ebeveynlerine Farkındalık Eğitimi**. EJER CONGRESS, (24-26 Nisan), İstanbul Üniversitesi İstanbul, 415-416.

METİN, N. (2012). **Üstün Yetenekli Çocuklar ve Ailelerinin Sorunları**. Küçük Dahiler Çalıştayı, (27-29 Nisan), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ÖZKARDEŞ, O. (1999). **Üstün Çocukların Akademik Başarıları ile Babalarıyla olan Etkileşimleri Arasındaki İlişki**. 9. Ulusal Özel Eğitim Kongresi, (22-23 Kasım), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

PİŞKİNER, M. K., YILDIRIM, O. (2012). **Özel Yetenekli Öğrencilerin Anne Baba Tutumlarına Yönelik Ölçek Geliştirme Çalışması**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

SARANLI, A. G. (2012). **Ulusal ve Uluslararası Yaklaşımlarla Üstün Yeteneklilerde Aile Eğitimi Uygulamaları**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

SARANLI, A. G., METİN, N. (2012). **Üstün Yetenekli Çocukların Ailelerinin Eğitim İhtiyaçlarını Belirlemeye Yönelik Bir Analiz Çalışması**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

SARANLI, A. G., METİN, N. (2011). **Investigation of the SENG Model Parent Support Group's Effects on Parents of Turkish Gifted Children**. 5th International Conference on Excellence in Education, (6-9 July), İstanbul, Turkey.

TEMEL, F., KURTULMUŞ, Z. (2008). **Üstün Yetenekli Çocuğa Sahip Ailelerin Yaşadıkları Güçlükler**. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklar Kongresi, (16-17 Mayıs), ATO Konferans Salonu, Ankara.

YILMAZ, M., YILAN, G. (2004). **Üstün Yetenekli Çocukların Ailelerinin Duygusal Zekâ Düzeylerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi**. I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 379-392.

### **3.3.6. Öğretmen ve Yöneticiler**

AĞAOĞLU, O. (2007). **BİLSEM'de Öğretmen Olmak**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

AĞAOĞLU, O. (2012). **“Öğretmenlerimiz Ne Diyor?” Üstün Yetenekli Çocukların Öğretmenlerinin Görüş ve Önerileri**. Küçük Dahiler Çalıştayı, (27-28 Nisan), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

AKAR, İ., ŞENGİL AKAR, Ş. (2009). **Primary School Teachers' Perceptions' of Giftedness**. 1st International Congress of Educational Research. (1-3 Mayıs), Çanakkale.

AKAR, İ., ŞENGİL, Ş. (2009). **İlköğretim Okullarında Görev Yapmakta Olan Öğretmenlerin Üstün Yetenek Hakkındaki Görüşleri**. 18. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, (1-3 Ekim), İzmir.

AKAR, İ., ULUMAN, M. (2011). **Sınıf Öğretmenlerinin Üstün Yetenekli Öğrencileri Aday Göstermedeki Başarı Durumları**. 10. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitim Sempozyumu, (5-7 Mayıs), Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.

ALKAN, A. (2012). **Sınıf Öğretmenlerinin Üstün Yetenekli Öğrenciler Hakkındaki Bilgi Düzeylerinin Belirlenmesi**. 11. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi, (24-26 Mayıs), Rize Üniversitesi, Rize.

ARSLAN, M. (2012). **Okul Yönetiminin Görev Alanına Giren Konularda Üstün Zekâlı Çocuklara Eğitim Veren Sınıf Öğretmenlerinin Yaşadıkları Sorunlar**. 22.Özel Eğitim Kongresi Özel Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, (11-12 Ekim), Trabzon.

ATAMAN, A. (2012). **Öğretmenlere Öneriler**. Geleceğin Mimarları: Üstün Yetenekli Çocuklar Sempozyumu, (27 Nisan), Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ.

BAYKOÇ, N. (2012). **“Öğretmenlerimiz Ne Diyor?” Üstün Yetenekli Çocukların Öğretmenlerinin Görüş ve Önerileri**. Küçük Dahiler Çalıştayı, (27-28 Nisan), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

BULUT, S. (2012). **“Öğretmenlerimiz Ne Diyor?” Üstün Yetenekli Çocukların Öğretmenlerinin Görüş ve Önerileri**. Küçük Dahiler Çalıştayı, (27-28 Nisan), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

CAMCI, S. (2012). **Üstün Zekâlılar Öğretmenliği Adaylarının Fen Öğretimi Öz Yeterlik İnançları ve Tutumları**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

COŞKUN, Ö., ÖZEL, O., İNAN, R., DEMİR, A., YÜKSEL, D., KIRIMLI KÖKSAL, M., ÖNER, N. (2009). **Dünya Üstün Yeteneklilerin Öğretmenlerini Nasıl Yetiştiriyor?** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

ÇAYLAK, B. (2012). **Fen Teknoloji Öğretmen Adaylarının Üstün Yetenekli Öğrenciler ve Eğitimleri Hakkındaki Görüşleri**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

DALAMAN, F., ÖZKARA, N. (2009). **Üstün Yetenekli Çocukların İlköğretim ve Ortaöğretim Okullarındaki Öğretmenler Tarafından Algılanma Biçimleri**.

Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

DEMİR, K., BİLGİÇ, N., BEDUR, S. (2009). **Bilim ve Sanat Merkezlerinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Uyum (Oryantasyon) Programı ile İlgili Öğretmen ve Yönetici Görüşleri.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

DEMİRBAŞ, M., BOZDOĞAN, A. E. (2009). **Bilim ve Sanat Merkezlerinde Çalışan Fen Branş Öğretmenlerinin Karşılaştığı Sorunların İncelenmesi.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

EMİR, S. (2012). **“Öğretmenlerimiz Ne Diyor?” Üstün Yetenekli Çocukların Öğretmenlerinin Görüş ve Önerileri.** Küçük Dahiler Çalıştayı, (26-27 Mayıs), Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.

EMİR, S. (2012). **Öğretmen Yetiştirmede Sorunlar.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

EMİR, S., KARADUMAN, G. B. (2011). **Teachers’ Perceptions on the Necessity of Curriculum for Gifted Students.** Uluslararası Eğitimde Mükemmellik, Üstün Yeteneklilik, Yaratıcılık ve Gelişim Kongresi, (6-9 Temmuz), İstanbul.

ERDEN, F. (2012). **“Öğretmenlerimiz Ne Diyor?” Üstün Yetenekli Çocukların Öğretmenlerinin Görüş ve Önerileri.** Küçük Dahiler Çalıştayı, (27-28 Nisan), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

GÖKDERE, M., KILIÇ, D. (2009). **Bilim ve Sanat Merkezlerinde Görev Yapan Öğretmenlerin Karşılaştıkları Güçlükler.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

İNAN, H. Z., BAYINDIR, N., DEMİR, S. (2009). **Öğretmenlerin Üstün Yetenekli Öğrencilerle, Akademik Olarak Başarılı Öğrencileri Ayırt Edebilme Becerileri.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KAHVECİ, N. G., ATALAY, Ö. (2011). **An Examination of Teachers’ Thoughts on Gifted Education and Their Instructional Practices in Turkey.** Uluslararası



Eğitimde Mükemmellik, Üstün Yeteneklilik, Yaratıcılık ve Gelişim Kongresi, (6-9 Temmuz), İstanbul.

KILINÇ, K. (2012). **“Öğretmenlerimiz Ne Diyor?” Üstün Yetenekli Çocukların Öğretmenlerinin Görüş ve Önerileri.** Küçük Dahiler Çalıştayı, (27-28 Nisan), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

KIRIMLI KÖKSAL, M., ÖZEL, O., İNAN, R., DEMİR, A., YÜKSEL, D., COŞKUN, Ö., ÖNER, N. (2009). **Türkiye’de Üstün Yeteneklilerin Eğitimi Alanında Görev Yapacak Öğretmenlerin Yetiştirilmesi.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KURNAZ, A., TÜYBEK, C., TAŞKESEN, Ü. S. (2009). **Sınıf Öğretmenlerinin Üstün Yetenekli Öğrencilere İlişkin Görüş ve Uygulamaları.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

LEVENT, F. (2012). **Bilsem Öğretmenlerinin Üstün Yeteneklilerin Eğitimine İlişkin Politika Önerileri.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

LEVENT, F. (2012). **Okul Yöneticilerinin Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitimindeki Rolü.** 21.Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, (12-14 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul.

METİN, N., DAĞLIOĞLU, E. (2004). **Üstün Yetenekli Çocukların Eğitiminde Öğretmenin Rolü.** I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi. (23-25 Eylül), İstanbul.

ÖZALTIN, Ö. (2012). **“Öğretmenlerimiz Ne Diyor?” Üstün Yetenekli Çocukların Öğretmenlerinin Görüş ve Önerileri.** Küçük Dahiler Çalıştayı, (27-28 Nisan), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ÖZBAY, Y., METİN, N., DAĞLIOĞLU, H. E., ÇALIŞANDEMİR, F. (2009). **Üstün Yeteneklilere Yönelik Öğretmen Yeterlik Ölçeğinin Geliştirilmesi.** Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir

ÖZBAY, Y., METİN, N., DAĞLIOĞLU, H. E., ÇALIŞANDEMİR, F., BENCİK KANGAL, S. (2012). **Üstün Yeteneklilere Yönelik Öğretmen Yeterlik Ölçeğinin Geliştirilmesi**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ÖZDEN, İ. (2012). **“Öğretmenlerimiz Ne Diyor?” Üstün Yetenekli Çocukların Öğretmenlerinin Görüş ve Önerileri**. Küçük Dahiler Çalıştayı, (27-28 Nisan), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ÖZDEN, İ., ÖZEKİN, M. (2009). **Öğretmen Gözü İle Sınıfta Üstün Yetenekli Öğrenciler: İlköğretim İkinci ve Üçüncü Sınıfta Tanılanmış Üç Üstün Yetenekli Öğrencinin Ev Ödevlerine Verdikleri Tepkiler, Anektotlar**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

ÖZDEN, İ., ÖZEKİN, M. (2012). **Ben Bir Öğretmenim, Sınıfımda Üstün Yetenekli Çocuklar Var!** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ÖZEKİN, M. (2012). **“Öğretmenlerimiz Ne Diyor?” Üstün Yetenekli Çocukların Öğretmenlerinin Görüş ve Önerileri**. Küçük Dahiler Çalıştayı, (27-28 Nisan), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

SARI, H., ÖĞÜLMÜŞ, K. (2012). **Bilim ve Sanat Merkezlerindeki (Bilsemelerde) Karşılaşılan Sorunların Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi**. 22.Özel Eğitim Kongresi Özel Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, (11-12 Ekim), Trabzon.

SEZER, Ş., ALBEZ, C., AKAN, D., ADA, Ş. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Sınıf Ortamında Sergiledikleri Olumsuz Tutum ve Davranışların Yönetilmesi ve Yönlendirilmelerine İlişkin Öğretmen Görüşleri**. 11. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu, (24-26 Mayıs), Rize Üniversitesi, Rize.

SICAK, A. (2011). **Sınıf Öğretmenlerinin Üstün Yetenekli/ Zekâlı Öğrenciler Hakkındaki Bilgi Düzeyleri (Bartın Örneği)**. 10. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitim Sempozyumu, (5-7 Mayıs), Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.

ŞAHİN, F. (2011). **Okul Öncesi Yardımcı Öğretmen Adaylarına Üstün Zekâlı ve Üstün Yetenekli Bireyler Konusunda Verilen Bir Eğitimin Etkililiği**. 21. Ulusal Özel Eğitim Kongresi, (20-22 Ekim), Doğu Akdeniz Üniversitesi, Gazimagusa, Kıbrıs.

ŞAHİN, F. (2012). **Üstün Yetenekli Çocukların Öğretmenlerinin Eğitimi**. Geleceğin Mimarları: Üstün Yetenekli Çocuklar Sempozyumu, (27 Nisan), Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ.

ŞAKİR, T. (2009). **Bilim ve Sanat Merkezi Öğretmenlerinin Çoklu Zekâ Teorisine Bakış Açılarının Değerlendirilmesi (Kırşehir İli Örneği)**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

ŞAKİR, T., TOPRAK, A., KAYAPINAR, E. (2012). **Farklı Eğitim Kurumlarında Çalışan Öğretmenlerin Bilim ve Sanat Merkezlerine Bakış Açılarının Karşılaştırılması**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ŞENGİL, S., AKAR, İ. (2009). **İlköğretim Okullarındaki Öğretmenlerin Üstün Yetenek/Zekâ Üzerine Algıları**. XVIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, (1-3 Ekim), Ege Üniversitesi, İzmir.

ŞENTÜRK, Ş., BAYAT, S. (2010). **Üstün Zekâlı ve Özel Yetenekli Çocuklarla İlgili Sınıf Öğretmenlerine Uygulanan Hizmetiçi Seminerin Etkililiği**. 19. Eğitim Bilimleri Kurultayı, (16-18 Eylül), Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, Kıbrıs.

TOPAL, T., NURAL, E. (2012). **Bilim Sanat Merkezi Yöneticilerinin Karşılaştıkları Yönetsel Sorunlar**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

TUTAK, T., GÜLER, İ., ACAR, M. (2011). **Bilim ve Sanat Merkezlerinde Verilen Eğitim ile İlköğretimde Görev Yapan Öğretmenlerin Beklentileri**. 10. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitim Sempozyumu. (5-7 Mayıs), Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.

TÜRER, C. (2012). **Matematik Yeteneklerini Geliştirmek İçin Uygulamalar ve Öğretmen Yetiştirme**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

YAKMACI GÜZEL, B. (2009). **Türk Öğretmenlerinin Üstün Yeteneklilerin Eğitimi Konusundaki Görüşleri**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

YAMAN, Y., OĞURLU, Ü. (2011). **Pre-Service Teachers' Attitudes Towards Gifted Education in Turkey**. Uluslararası Eğitimde Mükemmellik, Üstün Yeteneklilik, Yaratıcılık ve Gelişim Kongresi, (6-9 Temmuz), İstanbul.

### **3.3.7. Zekâ Testleri (Değerlendirme)**

AKARSU, F. (2010). **Özel Yetenek, Üstün Yetenek ve Zekâ Araştırmaları**. Giresun Üniversitesi, (19 Mart), Giresun.

ATALAY, Z. Ö., EMİR, S. (2009). **Kaufman Kısa Zekâ Testi (K.BIT) 13-14 Yaş Geçerlik, Güvenirlik ve Ön Norm Çalışmaları**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

AYAS, M. B., UĞUR, S. (2009). **Bilimsel Üretkenlik Testi: Teorik Alt Yapısı, Geliştirilme Süreci ve Psikometrik Özellikleri**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

BİLDİREN, A., ÇİMŞİTOĞLU, G., KUZUCU, G. (2012). **Üstün Yetenekli Çocuklarda Toni-3 ve Raven Testi Sonuçlarının WISC-R Sonuçlarıyla Karşılaştırılması**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

DARGA, H. (2009). **Brigance K & 1 Screen II ile Anasınıfı ve İlköğretim 1. Sınıfta Saptanan Üstün Yetenekli Çocuklara 1. Sınıfta Uygulanan Zenginleştirme Programının Çoklu Zekâ Alanlarındaki Performans Düzeylerini Artırmaya Etkisi**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

DAVASLIGİL, Ü. (1995). **Raven'ın Standard Progressive Matrices Testinin Normal ve Normal-Üstü Öğrencilerin İleriki Matematik Başarısını Kestirebilmesi**. VIII. Ulusal Psikoloji Kongresi Bildiriler Kitabı.

ERDOĞAN BAKAR, E. (2012). **Üstün Yeteneğin Değerlendirilmesinde Nöropsikolojik Testlerin Kullanımı**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ESER, Y., PEHLEVAN, A. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Genel Yetenek ve WISC-R Testi Sonuçları Arası İlişki Derecesi**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

GÜÇYETER, Ş. (2009). **DISCOVER Problem Matrisi'nin Revize Edilmesi Üzerine Bir Araştırma**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KARAKAŞ, S. (2008). **Zekâya İlişkin Alt Yetenek Alanları ve Bunların Ölçümünde Nöropsikolojik Testlerin Kullanımı**. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklar Kongresi, (16-17 Mayıs), ATO Konferans Salonu, Ankara.

KARAKAŞ, S. (2012). **DEHB Olan Çocukların Aldıkları Zekâ Testi Puanı Neyi Gösterir?** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

KAYGIN, B., BUDAK, İ. (2012). **Matematikte Üstün Yetenekli Öğrenciyi Öğrenme Ortamında Değerlendirme Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

KORKMAZ, M., DEMİRAL, N., BİLDİREN, A., ERDİK, E., ÇİMŞİTOĞLU, G. (2009). **Sözel Olmayan Bir Zekâ Testinin (TONI - 3) Üstün Yetenekli Çocuklarda Güvenirlik İncelemeleri**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

KURNAZ, A., KIRLENEMEZ, D., OBALI, İ. (2009). **Bilim ve Sanat Merkezlerine Öğrenci Yönlendirme Sürecinde Gözlem Formunun Resim ve Müzikle İlgili Maddelerinden Yüksek Puan Alan Öğrencilerin TKT (7-11) ve Wisc-R Uygulamalarındaki durumlarının Değerlendirilmesi**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

ÖZBAY, Y., MISIRLI TAŞDEMİR, Ö. (2012). **Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği: Yeniden Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

SAK, U., KARABACAK, F., ÖKSÜZ, C., TÜRKAN, Y., ŞENGİL, Ş., AKAR, İ., DEMİREL, Ş., GÜÇYETER, Ş. (2009). **Matematiksel Yetenek Testi (MYT)'nin Gelişimi ve Psikometrik Özellikleri**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

SEZER, Ş., SARIGÜL, S. (2012). **TKT 7-11 Sonuçlarına Göre Üstün Yetenekli Öğrencilerin Yetenek Alanlarının Analizi**. 22.Özel Eğitim Kongresi Özel Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, (11-12 Ekim), Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon

ŞENGİL, Ş. (2009). **Matematiksel Yetenek Testi'nin Kapsam ve Görünüş Geçerliliği Üzerine Bir Çalışma**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

ŞENGİL, Ş., TÜRKAN, Y. (2009). **Matematiksel Üretkenlik Testi (MÜT)**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

TUNALI, S., EMİR, S. (2012). **Somut İşlemsel Düşünme Testinin Geçerlik, Güvenirlik ve On Norm Çalışması**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

YAKMACI GÜZEL, B. (2004). **Üstün Yeteneklilerin Belirlenmesinde Yardımcı Yeni Bir Yaklaşım: Dabrowski'nin Aşırı Duyarlılık Alanları**. I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 349-366.

### **3.3.8. Yasal Olanaklar**

KURTASLAN, H. (2012). **Devlet Bursu İle Yurt Dışına Gönderilen Üstün Yetenekli Müzisyenler**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

LEVENT, F. (2011). **Üstün Yetenekli Çocuklara Devletin Sunması Gereken Haklar**. I. Çocuk Hakları Kongresi, (25-27 Şubat), İstanbul Üniversitesi ve Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, İstanbul.

ŞAHİN, F. (2012). **Türkiye’de Üstün Yeteneklilerin Eğitimine İlişkin Politikalar ve Yasal Düzenlemeler**. 22.Özel Eğitim Kongresi Özel Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, (11-12 Ekim), Trabzon.

### 3.3.9. İlgili Kurumlar

AKARSU, F. (1992). **Üstün Yeteneklilerin Eğitimi: İnanç Lisesi**. Zeki ve Yetenekli Çocukların Yetiştirilmesine Yardım Sempozyumu. Petek Çocuk Evi ve NAGC (National Association for Gifted Children) İstanbul. .

AKARSU, F. (2004). **Sıdıka Aydemir (Bilsem)**. Üstün Yetenekli Öğrenciler Paneli Eğitimi, Dokuz Eylül Üniversitesi, (3-4 Mayıs), İzmir.

AKARSU, F. (2006). **Afyonkarahisar Aydın Doğan Bilim ve Sanat Merkezi (BİLSEM)** Panel on Gifted Education: “Gifted Students’ Parent and Their Problems”, (21 May), Afyonkarahisar

ARDIÇ, F. (2009). **Türkiye Üstün Yetenekli Çocukları Eğitim Vakfı (TÜYÇEV)**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

AYDOĞAN, Y., BİLGİÇ, N. (2009). **Bilim ve Sanat Merkezleri Üzerine Yürütülen Çalışmalar**. Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi Yeni Açılımlar, (25-27 Mart), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

BAYKOÇ DÖNMEZ, N. (2004). **Bilim Sanat Merkezlerinin Kuruluşu ve İşleyişinde Yapılması Gereken Düzenlemeler**. I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 69-74.

BAYKOÇ DÖNMEZ, N. (2008). **Türkiye’de Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimleri ve Bilim Sanat Merkezleri**. Üstün Zekâlı ve Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (16-17 Mayıs), Ankara.

BAYKOÇ, N. (2012). **Bilim Sanat Merkezleri (BİLSEM) ve NB Çocuk ve Genç Gelişim Merkezi Üstün Yetenekliler Birimi'ne Devam Eden Çocuklar.** Küçük Dahiler Çalıştayı, (27-28 Nisan), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

BAYKOÇ, N. (2012). **NB Çocuk ve Genç Gelişim Merkezi Tanıtımı ve Okul Uygulamaları.** Küçük Dahiler Çalıştayı, (27-28 Nisan), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

BAYKOÇ, N. (2012). **Türkiye'de Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimleri ve NB Çocuk Gelişim Merkezi Çalışmaları.** Küçük Dahiler Çalıştayı, (27-28 Nisan), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

BİLGİLİ A.E. (2004). **Bir Türk Eğitim Geleneği Olarak Enderun'un Yeniden İnşası.** 1.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları: 64, 1-48.

DOĞAN, M., TEKCAN, N., CÜREBAL, F. (2004). **Üstün ve Özel Yetenekli Öğrencilere Yönelik Bir Okul Modeli: TEVİTÖL.** 1.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, (23-25 Eylül), Marmara Üniversitesi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 101-106.

ERDEM, M. (2012). **Üstün Yetenekliler Eğitiminde Coşkun Modeli - Video.** Ulusal Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (4 Nisan), Coşkun Eğitim Kurumları, İstanbul.

GÖKDEN KAYA, N., ATAMAN, A. (2012). **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitiminde Bilim ve Sanat Merkezlerinin Yeri ve Önemi.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ÖZEKİN, M. (2012). **Bilgi Üreten Okullar, Üstün Yetenekli Çocuklar.** 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

ÖZTOP, M., ŞENTUNA, B., KOÇAK, S. (2010). **Osmanlı Devleti'nde Üstün Zekâlı Üstün Yetenekli Kişilerin Eğitiminde Enderun Okulu'nun Önemi ve Amacı Üzerine Tarihsel Araştırma.** 19. Eğitim Bilimleri Kurultayı, (16-18 Eylül), Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, Kıbrıs.



ÖZYİĞİT, H. (2008). **Enderun Mektepleri-İşlevleri ve Bu Okullarda Yetişen İki Sanatçı**. Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklar Kongresi, (16-17 Mayıs), Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklar Derneği, Ankara.

SICAK, A., AKKAŞ, E. (2011). **Bilim ve Sanat Merkezlerine (Bilsem) Yönelik Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi**. I. Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi, (05-08 Ekim), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

TAŞ, H. (2012). **Örgütsel Davranış Açısından Bilim ve Sanat Merkezleri**. 3. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, (14-16 Kasım), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

UZUN, M. (2004). **Üstün veya Özel Yetenekli Çocukların Eğitiminde Yeni Bir Model: Bilim ve Sanat Merkezleri**. Üstün veya Özel Yetenekli Öğrencilerin Eğitimi Paneli, (3-4 Mayıs), Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, 22-28.

YARKIN, L. (2012). **NB Çocuk ve Genç Gelişim Merkezi Tanıtımı ve Okul Uygulamaları**. Küçük Dahiler Çalıştayı, (27-28 Nisan), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

#### **3.4. Üstün Zekâlılarla İlgili Kitaplar**

**I. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu**. (2010). Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, (23-24 Eylül 2010), İstanbul: Türk Eğitim Vakfı.

**II. Üstün Yetenekli Çocuklar Ulusal Kongresi**. (2009). Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi: özet kitabı: yeni açılımlar, (25-27 Mart 2009), bilim kurulu: Ayşegül Ataman organizasyon komitesi: Uğur Sak. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.

ADASAL, R. (1979). **Yeryüzü Tanrıları, Liderler, Komutanlar ve Kahramanlar Psikolojisi**. İstanbul: Minnetoğlu Yayıncılık.

ADLER, A. (1994). **Güç Çocuğun Eğitimi**. Çeviren: N. Önkol, İstanbul: Varlık Yayınları.

AKARSU, F. (2001). **Üstün Yetenekli Çocuklar, Aileleri ve Sorunları**, Ankara: Eduser Yayınları.

- AKARSU, F. (2001). **Yetişemediğimiz Çocuklar: Üstün Yetenekli Çocuklar ve Özellikleri**. Ankara; Eduser Yayınları.
- AKARSU, F. (2004). **Üstün Yetenekli Çocuklar, Politika Önerileri Komisyonu Ön Raporu**. 1.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları:68, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi:6.
- AKKUTAY, Ü. (1984). **Enderun Mektebi**. Ankara: Gazi Üniversitesi Basımevi.
- AKSOY, Ö. (1968). **Osmanlı Devri İstanbul Sıbyan Mektepleri Üzerine Bir İnceleme**, İstanbul.
- ALKAN, C. (1992). **Üstün Yetenekliler ve Eğitimleri Komisyonu Raporu**. Özel Eğitim Konseyi, Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara.
- ASPER, J. J. (1996). **21. Yüzyılın Süper Okulu**. Çeviren: İ. Güpdoğan, İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- ATAMAN, A. (1973). **6660 Sayılı Yasanın 17 Yıllık Uygulaması**. Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınları.
- ATAMAN, A. (1976). **Üstün Zekâlı Öğrencilerin Eğitsel Sorunları; Ankara Fen Lisesi'nde Bir Araştırma**. TÜBİTAK, VII, 136 s. TÜBİTAK BAYG Proje; E-27.
- ATAMAN, A. (1984). **Ankara İli Resmi Şehir İlkokullarındaki Üstün Yetenekliçocukların Fiziksel Gelişim Özelliklerinin Değerlendirilmesi**. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları
- ATAMAN, A. (1996). **Üstün Zekâlı ve Üstün Özel Yetenekli Çocuklar, Eğitimimize Bakışlar**. Editör: İ. Fındıkçı, İstanbul: Kültür Koleji Eğitim Vakfı Yayınları, 17-30.
- ATAMAN, A. (2000). **Üstün Zekâlılar ve Üstün Yetenekliler**. Eripek, S., (Editör). Özel Eğitim İçinde, Eskişehir; Anadolu Üniversitesi Yayınları, 151-170.
- ATAMAN, A. (2003). **Üstün Zekâlı/Yetenekli Çocuklar**. (Edt. A. Ataman), Özel Gereksinimli Çocuklar ve Özel Eğitime Giriş. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- ATAMAN, A. (2009). **Üstün Zekâlı ve Üstün Yetenekli Çocuklar**”, Ayşegül Ataman (Ed.), Özel Gereksinimli Çocuklar ve Özel Eğitime Giriş. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık, 123-140.

ATAÜNAL, A. (1972). **TÜBİTAK'ın Üstün Yeteneklilerin Yetiştirilmesi Konusunda Yaptığı Çalışmalar**. A.Ü. Eğitim Fak. Özel Eğitim Kürsüsü Yüksek Lisans Seminer.

BAYKAL, H. İ. (1953). **Enderun Mektebi Tarihi**, İstanbul: İstanbul Fethi Derneği Neşriyatı, Halk Basımevi.

BAYKOÇ DÖNMEZ, N. (2009). **Üstün ve Özel Yetenekli Çocuklar ve Eğitimleri**. Ed. Ayşegül Ataman. Özel Gerekli Çocuklar ve Özel Eğitim. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayın, 285- 305.

BİLDİREN, A. (2011). **Üstün Yetenekli Çocuklar**. Aileler ve Öğretmenler İçin Bir Kılavuz. İstanbul: Doğan Yayıncılık.

BİLDİREN, A., ÖZACAR, M. D. (2000). **Üstün Zekâlı Öğrencilerin Eğitimi ve Eğitsel Bilim Etkinlikleri**. Ankara: Anı Yayıncılık.

BİNET, A., SİMON. (1933). **Çocuklarda Zekânın Mikyası**. Çeviren: İ.Alaaddin Gövsa, İstanbul: Matbaa-i Amire.

BOSTANCI, B. (1972). **Üstün Yetenekli İlk Okul Öğrencilerini Kapsayan ve Normal Okulların Özel Sınıflarında Uygulanan Müfredat Programı Taslağı ile ilgili Bir Durum Takip Araştırması**. Ankara: Eğitim Fakültesi.

BUZAN, T., KENE, R. (1996). **Dehanın El Kitabı: İçinizdeki Dâhiyi Nasıl Uyandırabilirsiniz?** Çeviren: Sinem Gül. İstanbul: Sabah Kitapları.

CAROLL, L., TOBER, J. (2001). **İndigo Çocuklar**. Çeviren: Semra Ayanbaşı İstanbul: Akaşa Yayınları.

CONATY, B. (2011). **Yetenek Sarrafları**. İstanbul: Mediacat Yayıncılık.

CUTTS, N. E., MOSELEY, N. (2001). **Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocukların Eğitimi: Ulusun En Büyük Kaynaklarından Birinin Harcanması Nasıl Önlenir?** Çeviren: İ. Ersevimi, İstanbul: Özgür Yayınları.

ÇAĞLAR, D. (1968). **İlkokul Seviyesinde Üstün Zekâlı Çocuklara Mahsus Program Taslağı**. Ankara Üniversitesi Yayınları.

ÇAĞLAR, D. (2004). **Üstün Zekâlı Çocukların Özellikleri**. Üstün Yetenekli Çocuklar El Kitabı. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.

- ÇAKMAKLI, K. (2013). **Yetenekli Çocuklar**. İstanbul: Çelik Yayınevi.
- DAĞLIOĞLU, H. E., METİN, N. (2003). **Anaokuluna Devam Eden Beş-Altı Yaş Gurubu Çocuklar Arasından Matematik Alında Üstün Yetenekli Olanların Belirlenmesi**. Bizim Ev Ekonomisi Yüksekokulu Yayınları Yayın No:10, Araştırma Serisi:10, Ankara: Bizim Büro Basımevi.
- DAVASLIGİL, Ü. (2000). **Üstün ve Özel Yetenekli Çocuklara İlişkin Alt Komisyonu**. 1. İstanbul Çocuk Kurultayı, İstanbul Çocuk Raporu. İstanbul: İstanbul Çocuk Vakfı Yayınları, 1. İstanbul Çocuk Kurultayı Yayınları Dizisi: 1. 456-464.
- DAVASLIGİL, Ü. (2003). **Erken Çocuklukta Üstün Zekâlı Çocuklara Uygulanacak Farklılaşmış Eğitim Programı**. Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar, Yayına Hazırlayan: Müzeyyen Sevinç, İstanbul, Morpa Kültür Yayınları, 402-412.
- DAVASLIGİL, Ü. (2004). **Üstün Yetenekli Çocuklar, Durum Tespiti Komisyonu Ön Raporu**. 1. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları: 67, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi: 5.
- DAVASLIGİL, Ü. (2009). **Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocukların Eğitimi. Yer Aldığı Eser A.G. Akçamete (Ed.)**. Genel Eğitim Okullarında Özel Gereksinimi Olan Çocuklar ve Özel Eğitim, Ankara: Kök Yayıncılık, 545-592.
- DELİSLE, J. R. (2010). **Üstün Yetenekli Çocuklara Ebeveynlik**. Çeviren: Ayçin Atasayan. İstanbul: Referans Çeviri Hizmetleri ve Yayıncılık Ltd. Irmak Okulları.
- DEMİRBAŞ, M. (2010). **Bilim ve Sanat Merkezlerindeki Öğretim Etkinliklerinin Geliştirilmesi ve Değerlendirilmesine Yönelik Bir Çalışma**. Kırıkkale Üniversitesi Rektörlüğü Bilimsel Araştırmalar Projeleri Birimi. Proje Kodu: 2009-13 Proje Sonuç Raporu.
- DEMİRCİ, M., D. (2010). **Bilim ve Sanat Merkezleri Süreci (Üstün Yetenekli Bireylerin Eğitimi) İç Denetim Raporu**, Millî Eğitim Bakanlığı İç Denetim Birimi Başkanlığı.
- DEMİREL GÜRBÜZ, Ş., AYAS B. (2013). **Üstün Zekâlılar ve Eğitimleri**. S.Vuran. (Ed.) Özel Eğitim. Ankara: Maya Akademi Yayınları, 363-395.
- DOĞAN, İ. (2000). **Akıllı Küçük**. İstanbul: Sistem Yayınları.

DUYAR, M. S. (1998). **Çocuğunuzun IQ Seviyesini Ölçün** İstanbul: Mega Hafıza Yayınları.

**Eğitim Sürecinde Yaratıcılık, Yaratıcılık ve Eğitim.** (1993). TED Yayıncılık.

**Eğitimde Zekâ ve Yaratıcılık.** (2002). Ankara, Türkiye Zekâ Vakfı, MEB.

E-Mevzuat. (1963). **Güzel Sanatlarda Fevkalade İstidat Gösteren Çocukların Devlet Tarafından Yetiştirilmesi Hakkındaki Yönetmelik.** Resmî Gazete Tarihi: 05.08.1963 Sayı: 11472.

ENÇ, M. (1973). **Üstün Beyin Gücü: Gelişim ve Eğitimleri.** Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.

ENÇ, M. (1979). **Üstün Beyin Gücü: Gelişim ve Eğitimleri.** Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.

ENÇ, M. (2005). **Üstün Beyin Gücü: Gelişim ve Eğitimleri.** Ankara: Ankara Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.

ENÇ, M., ÇAĞLAR D., ÖZSOY, Y. (1975). **Özel Eğitime Giriş.** Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.

ERDOĞAN, A. (1987). **Hızlı Kalkınma, Çağdaşlaşma ve Kalkınma Yarışına Katılma Yolunda Üstün Zekâlı, Yetenekli, Becerikli, Yaratıcı, Üretken Fertlerin Korunması, Teşvik Edilmesi ve Değerlendirilmesi - İlkeler ve Öneriler -** Ankara: Edisyon.

EREN, M. H. (2010), **Üstün Zekâlılık ve Üstün Zekâlıların Eğitimi İle İlgili Yapılan Çalışmalar,** İstanbul: Bakırköy Rehberlik ve Araştırma Merkezi Yayını

ERSEVİM, İ. (2007). **İndigo Çocuklar: Mit ya da Gerçek.** İstanbul: Özgür Yayınları.

ERSOY, Ö., AVCI, N. (2000). **Özel Gereksinimi Olan Çocuklar ve Eğitimleri “Özel Eğitim.** İstanbul: Ya-Pa Yayınları.

ERSOY, Ö., AVCI, N. (2001). **Üstün Zekâlı ve Üstün Yetenekliler, Özel Gereksinimi Olan Çocuklar ve Eğitimleri; “Özel Eğitim”.** İstanbul: YA-PA Yayın Pazarlama.

- GÖKDERE, M. (2006). **Üstün Yeteneklilerin Eğitimi- Fen Eğitimi.** (Editör: Mehmet Bahar). Fen ve Teknoloji Öğretimi.
- GÖNEN, M., ŞAHİN, S., TANJU, E., İPEK YÜKSELEN, A. (2006). **Çocuklar İçin Yaratıcı Etkinlikler.** İstanbul: Epsilon.
- GÖNEN, M., ŞAHİN, S., TANJU, E., İPEK, A. (1998). **Çocuklar İçin Yaratıcı Etkinlikler (Bilişsel, Zihinsel, Dil, Fiziksel, Müzik ve Dans Alanlarında).** Ankara: Rekmay Matbaası.
- GRİFFİTH, ELİSE M., RAVASSİ, A., TELLO, N. (2002). **Her Çocuk Bir Dahidir. Çocuğunuzun Gizli Potansiyelini Keşfedin.** Çeviri: Müge İzmirli, İstanbul: Kariyer Yayınları.
- GÜRGÜN, M. (1980). **Üstün Beyin Gücü Eğitimi ve Fen Lisesi Tecrübesinin Sosyo-Ekonomik Bakımdan Değerlendirilmesi.** Ankara: Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı.
- HESSE, H. (1991). **Harika Çocuk,** Çeviren: Günseli İçöz. İstanbul: Can Yayınları.
- İPŞİRLİ, M. (1995). **Enderun.** İstanbul: Diyanet İslâm Ansiklopedisi.
- JOST, M. (2006). **İleri Zekâlı Çocukları Tespit Etmek ve Desteklemek: Okula ve Baba Ocağına Yönelik Bir Rehber.** Çeviren; Akın Kanat. İzmir: İlya Yayınları.
- KAL, M. (2012). **İyi - Güzel - Üstün Zekâlı - Kötü - Çirkin - Geri Zekâlı.** İzmir: Etki Yayınları.
- KARACELİL, S. (2010). **Çocuğum Nasıl Daha Zeki Olur?** İstanbul: Nesil Yayınları.
- KARAKAŞ, S. (2011). **Zekâ, Üstün Zekâ, Üstün Zekâlı Çocuğın Bilişsel Özellikleri ve Beyin İşlevselliği.** (Bölüm 10). Karakaş, S., Doğutepe Dinçer, E. (Ed.) BİLNOT Bataryası El Kitabı: Nöropsikolojik Testlerin Çocuklar için Araştırma ve Geliştirme Çalışmaları: BİLNOT- Çocuk (Cilt I). İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri.
- KARAKAŞ, S. (2012). **Üstün Yetenekli Çocukların Keşfi, Eğitimleriyle İlgili Sorunların Tespiti ve Ülkemizin Gelişimine Katkı Sağlayacak Etkin İstihdamların Sağlanması Amacıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonu'na Yapılan Sunum.**

KARASU, N. (2010). **Üstün Zekâ/Yetenekli Dil ve Konuşma Bozukluğu, Otizm Spektrum Bozukluğu**. Editör: İbrahim Halil Diken, İlköğretimde Kaynaştırma. Pegem Akademi.

KESKİN, M. (1973). **Anneler! Babalar! Öğretmenler! Üstün Zekâlı Çocuklara Nasıl Yardımcı Olabilirsiniz?** Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayın Müdürlüğü. Basılı Eğitim Malzemeleri.

KORKMAZ, İ. (2008). **Üstün Zekâlı Çocukların Eğitimi. Eğitime yeni bakışlar**. Konya: Eğitim Akademi Yayınları.

KÖSEOĞLU, S. (2012). **Üstün Yetenekli Çocuk: Aile El Kitabı**. Ankara: Yasemin Karakaya Bilim ve Sanat Merkezi.

LEVENT, F. (2011). **Üstün Yetenekli Çocukların Hakları: Anne Baba ve Öğretmenler İçin El Kitabı**. 1.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları:87, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi:12.

LEVENT, F. (2013). **Üstün Yetenekli Çocukları Anlamak**. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

LEVENT, F. (2014). **Üstün Yetenekli Çocukları Anlamak** (Geliştirilmiş 2.Basım). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

MACGREGOR, C. (1973). **Yaratıcı Bir Çocuk Yetiştirme**. Çeviren: Ersin Soylu, İstanbul: Papirüs Yayınları.

MEB. (1997). **İlköğretim ve Ortaöğretim Çağı Öğrencilerinin Üstün veya Özel Yeteneklerini Geliştirme Projesi**. Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Ankara.

MEB. (1956). **6660 sayılı Güzel Sanatlarda Fevkalade İstidat Gösteren Çocukların Devlet Tarafından Yetiştirilmesi Hakkında Kanun**. Yayımlandığı R. Gazete: Tarih: 24/02/1956 Sayı: 9242.

MEB. (1991). **I. Özel Eğitim Konseyi, Üstün Yetenekli Çocuklar ve Eğitimleri**. MEB Üstün Yetenekli Çocuklar ve Eğitimleri Raporu Ankara: MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Dairesi Başkanlığı.

MEB. (1994). **Temel Kabiliyetler Testi Yaş 5-7. Türkiye Standardizasyonu ve Norm Çalışması.** MEB. Özel Eğitim ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Ankara: M.E.B. Yayınları.

MEB. (2001). **Bilim ve Sanat Merkezi (BİLSEM) Yönergesi.** Ankara.

MEB. (2006). **Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği.** Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

MEB. (2007). **Çocuk Gelişimi ve Eğitimi, Üstün Zekâ ve Özel Yetenekli Çocuklar Modülü.** MEGEP (Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi), Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara.

MEB. (2009). **Bilim ve Sanat Merkezleri Yönergesi.** 07/07/2009 tarih ve 80 sayılı Talim ve Terbiye Kurulu Kararı.

MEB. (2010). **Üstün Yetenekli Bireyler Strateji ve Uygulama Taslak Planı (2012-2016).** Ankara.

MEB. (2010). **Üstün Zekâlıların/Yeteneklilerin Eğitim Çalıştayı,** Ankara: MEB Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü.

MEB. (2011). **I. Türkiye Yeteneklerin Geliştirilmesi Stratejisi ve Uygulama Planı ( 2012-2016 ).**

MEB. (2012). **Üstün Yeteneklilerin Eğitimi Alanında Uluslararası Politika ve Uygulamaların İncelenmesi ve Değerlendirilmesi Raporu.**

MEB. (2013). **Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Üstün Yetenekli Bireyler Strateji ve Uygulama Planı Taslağı (2013 – 2017),** Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Ankara.

MEB-TÜBİTAK-TÜSSİDE. (2010). **Üstün Yeteneklilerin Eğitimi Ortak Akıl Platformu Raporu.**

METİN, N. (1999). **Üstün Yetenekli Çocuklar.** Ankara: Öz Aşama Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Fiti.

MİLLER, A. (1994). **Yetenekli Çocuğun Dramı.** Çeviren: Gönül Sezer, İstanbul: Arion Yayınevi.



- MİLLER, A. (2006). **Yetenekli Çocuğun Dramı**. Çeviren; Emine Avşar, İstanbul: Profil Yayıncılık.
- OKAN, K., OKAN, N. (2000). **Dahi Yetiştirme Sanatı**. Ankara: Mesev Milli Eğitim Sağlık Eğitimi Vakfı.
- ÖZKAYA, S. (2000). **Sanatta Deha ve Yaratıcılık**. İstanbul: Pan Yayınları.
- ÖZSOY, Y. (1991). **Üstün Yetenekli Çocuklar ve Eğitimleri**. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- POUY, J. B. (2010). **Haylazlar Kitabı: Söz Dinlemezler ve Öteki Dâhilerin Anıları**. Çeviren: Eray Canberk. İstanbul: Marsık Yayıncılık.
- SAK, U. (2008). **Üstün Zekâlı Öğrenciler**. Yer Aldığı Eser İ. H. Diken (Ed.) Özel Eğitime Gereksinimi Olan Öğrenciler ve Özel Eğitim Kitabı (499–535). Ankara: Pegem Akademi.
- SAK, U. (2009). **Üstün Yetenekliler Eğitim Programları, Üstün Zekâlı ve Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitimlerinde Model Bir Program** (1. Baskı). Ankara: Maya Akademi Yayın Dağıtım.
- SAK, U. (2010). **Üstün Zekâlılar Özellikleri, Tanımlamaları, Eğitimleri** Ankara: Maya Akademi.
- SAK, U. (2012). **Üstün Zekâlılar: Özellikleri Tanımlamaları Eğitimleri**. 2. bas. Ankara: Vize yayıncılık.
- SAK, U., KARABACAK, F., KILIÇ, A., ÖKSÜZ, C. (2010). **Proje MBE3: Üstün Zekâlı Öğrencilerin Tanımlanmasında ve Eğitimlerinde Üçlü Matematiksel ve Bilimsel Tanılama ve Öğretim Yetenek Modeli** TÜBİTAK. 1-255 TÜBİTAK SOBAG Proje;107K059, Eskişehir.
- SARI, H. (2008). **Üstün Zekâlılık ve Üstün Yeteneklilik (Kavram ve Tanım Açısından)**. Eğitime yeni bakışlar. Konya: Eğitim Akademi Yayınları.
- SARI, H. (2003). **Üstün Zekâlı ve Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitimlerinde Uygulanabilecek Modeller**. M. Sünbül, (Ed.) Eğitime Yeni Bakışlar II, Ankara: Mikro Yayınları, 45–61.

- SCHULTZ, R. A. (2011). **Çokbilmişler: Üstün Yetenekli Çocuklar İçin "Üstün Yeteneklilik" Ne Demek?** Çeviren: Koray Özbudak, İstanbul: Referans Kitaplık.
- SHAPIRO, L. E. (1998). **Yüksek EQ'lu Bir Çocuk Yetiştirmek.** Çeviren: Ümran Kartal, İstanbul: Varlık / Özel Yayınevi.
- SİNGER, D. G., JEROME, L. (1998). **Çocuklarda Yaratıcılığın Gelişimi,** Çeviren: N. Cihanşumul, İstanbul: Gendaş Yayınları.
- SİSK, D. (1996). **Üstünlerin Yaratıcı Öğretimi,** Çeviren: Nuray Tarhan, MEB Özel Eğitim Rehberlik Danışmanlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü.
- STUART, T. (2011). **Farklı Olduğumu Biliyordum: Üstün Yeteneklileri Anlayabilmek.** Çeviren; Armağan Gönenli, Ankara: Kök Yayıncılık.
- ŞİRİN, M. R. (2004). **Bence Biz: Üstün Yetenekli Çocuk Görüşleri Kitabı.** 1.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları:65, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi:3.
- ŞİRİN, M. R., KULAKSIZOĞLU, A., BİLGİLİ, A. E. (2004). **Üstün Yetenekli Çocuklar Seçilmiş Makaleler Kitabı.** 1.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları;63, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi;1.
- ŞİRİN, M. R., KULAKSIZOĞLU, A., BİLGİLİ, A. E. (2004). **Üstün Yetenekli Çocuklar: Bildiriler Kitabı.** 1.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, İstanbul: Çocuk Vakfı yayınları; 64, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi yayın dizisi; 2.
- ŞİRİN, M. R., KULAKSIZOĞLU, A., BİLGİLİ, A. E. (2004). **Üstün Yetenekli Çocuklar, Kongre Tutanağı ve Kararlar Kitabı.** 1.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları: 71, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi: 9.
- ŞİRİN, M. R., KULAKSIZOĞLU, A., BİLGİLİ, A. E. (2004). **Üstün Yetenekli Çocuklar, Politika ve Strateji Belirleme Raporu.** 1.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları:70, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi:8.

TASSEL, V., BASKA, J. (2009). **Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrenciler İçin Eğitim Programı**. Çeviren: Serap Emir, İstanbul: Bilimsel Açılık Yayınları.

TBMM. (2012). **Üstün Yetenekli Çocukların Keşfi, Eğitimleriyle İlgili Sorunların Tespiti ve Ülkemizin Gelişimine Katkı Sağlayacak Etkin İstihdamlarının Sağlanması Amacıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonu Araştırma Komisyon Taslak Raporu**. Dönem: 24 Yasama Yılı: 3 (S. Sayısı: 427), Ankara.

TUĞRUL, B. (1994). **Okul Öncesi Dönemde Üstün Yetenekli Çocukların Tanınması ve Eğitimleri**. Okul Öncesi Eğitimcileri İçin El Kitabı. Editör: Şule Bilir. İstanbul: YA-PA Yayın Pazarlama Sanayi Ltd. Fiti. S. 152-159.

TÜBİTAK. (2009). **Bilsem Modeli Raporu**. Üstün Yetenekliler / Zekâlılar Çalıştay, Kocaeli.

TÜBİTAK. (2014). **Üstün Yeteneklilerin Eğitiminde Çağdaş Yaklaşımlar-Proje Danışmanlık Eğitimi**, Düzce.

TÜBİTAK-TÜSSİDE. (2009). **Üstün Yetenekliler / Zekâlılar Çalıştay ( BİLSEM Modeli ) Raporu**.

ULUSOY, H. F., SAKALTAŞ, E., GÜNEŞ, H., DOKGÖZ, M., AKIN, Ö., KÖSEOĞLU, S. (2014). **Özel Yetenekli Çocuklar Aile Kılavuzu**. T.C.Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü.

UZUN, M. (2004). **Üstün veya Özel Yeteneklilik Nedir?** I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi El Kitabı. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.

UZUN, M. (2004). **Üstün Yetenekli Çocuklar El Kitabı**. 1.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları:66, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi:4.

**Üstün Zekâlı Çocuklara Mahsus Program Taslağı İlkokul Seviyesinde**. (1967). Rehberlik ve Araştırma Merkezi Yayınları, Ankara.

WİTTY, P. (1963). **Üstün Zekâlı Çocuklara Nasıl Yardımcı Olabilirsiniz?** Çeviren: İbrahim Özgentaş, Ankara: Güzel Sanatlar Basımevi.

YÜKSEL, EYLEM. (2013). **Deha Çocuk Olmak**. İstanbul: Tual Yayınları.

### 3.5. Üstün Zekâlılarla İlgili İnternet Kaynakları

**AKAR, İ. Özel Gereksinimli Öğrenciler: Üstün Yetenekliler.**

<http://www.tuzyeksav.org.tr/Uploads/pdf/akar-ibrahim-ozel-gereksinimli-ogrenciler-ustun-yetenekliler.-mart-2012.pdf>

**ALANTAR, M. Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi.**

[http://www.tavsiyedyorum.com/makale\\_5241.htm](http://www.tavsiyedyorum.com/makale_5241.htm)

**ARMAĞAN, M. Osmanlı'da Üstün Yetenekliler Fabrikası: Enderun Mektebi.**

<http://www.enderun.com/component/content/article/39-enderun-mektebi/54-enderun-mektebi.html>

**ATAMAN, A. Aileler ve Üstün Zekâlı Çocukları.**

[http://www.fencebilim.com/ustunyetenek/AILELER\\_ve\\_USTUN\\_ZEKALI\\_COCUKLARI.pdf](http://www.fencebilim.com/ustunyetenek/AILELER_ve_USTUN_ZEKALI_COCUKLARI.pdf)

**ATAMAN, A. Üstün Yetenekli / Zekâlı Çocuk İle Yaşamak**

<http://www.ustunzekalicocuk.com/ilgiliyazlar/175-bilim-ve-doa-atoelyesi>

**ATAMAN, A. Üstün Zekâlı Çocuklar**

<http://www.mineeken.com/ustun-zekali-cocuklar.html#more-546>

**AYDIN, S. Çok Boyutlu Zekâ Kavramaları Işığında Zekâ Testleri.**

<http://www.ustunveozel.com/makale56.htm>

**AYDIN, M. A. Üstün Zekâlı Çocuklar.**

[http://www.tavsiyedyorum.com/makale\\_9880.htm](http://www.tavsiyedyorum.com/makale_9880.htm)

**AYGÜN, B. Üstün Zekâ ve Yetenek.**

[http://www.tavsiyedyorum.com/makale\\_3725.htm](http://www.tavsiyedyorum.com/makale_3725.htm)

**AYHAN, D. Üstün Zekâlı ve Üstün Yetenekli Çocuklar.**

[http://www.tavsiyedyorum.com/makale\\_11838.htm](http://www.tavsiyedyorum.com/makale_11838.htm)

**BAŞ, Ö. Üstün Zekâlı Olduğu Varsayılan Beş Yaşında Bir Çocuğun Okuma Becerisi Üzerine Durum Çalışması.**

<http://www.tuzyeksav.org.tr/Uploads/pdf/bas-ozlem-ustun-zekali-oldugu-varsayilan-bes-yasinda-bir-cocugun-okuma-becerisi-uzerine-durum-calismasi.pdf>

**BOLAT, Ö. Geleceğin Eğitimi İle İlgili Gelişmelere İnanamazsınız!**

<http://www.ustunzekalicocuk.com/ilgiliyazlar/170-13-ulusal-goekyueyue-goezlem-enlii>

**BOLAT, Ö. Zeki Çocuklar Neden Öğrenemiyor?**

<http://www.ustunzekalicocuk.com/ilgiliyazlar/82-konferans-ve-seminerler>

**BOLAT, Ö. Zeki Olmak Neden Yetmiyor?**

<http://www.ustunzekalicocuk.com/ilgiliyazlar/174-elektronik-hobi>

**BOZKURT, T. Özel Eğitim Üstün Zekâlı ve Üstün Yetenekli Çocuklar.**  
<http://www.belgeler.com/blg/29zx/stn-zekali-ocuk>

**BUDAK, İ. Matematikte Üstün Yetenekli Öğrenci Eğitimi ve Sosyal Beklentiler.**  
[http://journal.qu.edu.az/article\\_pdf/1006\\_81.pdf](http://journal.qu.edu.az/article_pdf/1006_81.pdf)

**ÇAĞLAR, D. Ülkemizde Ayrıcalık Çocukların Özel Eğitim Sorunları.**  
<http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/40/494/5820.pdf>

**ÇEKEN, R. Farklı Yaş Düzeyindeki Üstün Zekâlı Öğrencilerin Çevre Bilinci.**  
<http://www.eab.org.tr/eab/2009/pdf/26.pdf>

**Çocuğum Üstün Mü? Hürriyet İK.**  
<http://www.ustunzekalicocuk.com/ilgiliyazlar/180-gencatoelyemodern-yaz-sanat-okulu>

**Dâhi Beyni Nasıl Çalışıyor? Hürriyet Bilim.**  
<http://www.ustunzekalicocuk.com/ilgiliyazlar/162-akll-ev>

**DAVASLIGİL, Ü. Kimler Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerdir?**  
<http://www.zonguldakbilsem.gov.tr/makaleler/89-kimler-uestuen-zekal-ve-yetenekli-ocrencilerdir.html>

**DAVASLIGİL, Ü. Üstün Yeteneklilerin Özellikleri ve Eğitimleri.**  
<http://www.zonguldakbilsem.gov.tr/makaleler/90-uestuen-yeteneklilerin-ozellikleri-ve-eitimleri.html>

**DAVASLIGİL, Ü. Üstün Zekâlı Çocuklar ve Eğitim.**  
[http://www.istanbulsaglik.gov.tr/w/dergi/basinpdf/12\\_15.pdf](http://www.istanbulsaglik.gov.tr/w/dergi/basinpdf/12_15.pdf)

**DERİN, V. Üstün Zekâlı Çocukların Belirlenmesi ve Gidebileceği Kurumlar.**  
[http://www.tavsiyedyorum.com/makale\\_3208.htm](http://www.tavsiyedyorum.com/makale_3208.htm)

**Dışlanma ve Mobbing**  
<http://www.ustunyetenekliyiz.biz/index.php/makaleler/d-slanma-ve-mobbing/129-mobbing-kurban-cocuklar-problem-cocuklar-m-d-r>

**DUYGULU, S. Zekâ ve Gelişim Testleri ve Okul Öncesi Eğitimin Önemi.**  
[http://www.tavsiyedyorum.com/makale\\_4662.htm](http://www.tavsiyedyorum.com/makale_4662.htm)

**ENÇ, M. Eğitimde Önder Yetiştirme Sorunu.**  
<http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/40/488/5724.pdf>

**ERDOĞAN, H. T. Üstün(Özel) Yetenekli Çocukların Psikolojisi Eğitimi ve Gelişimi.**  
[http://www.tavsiyedyorum.com/makale\\_8488.htm](http://www.tavsiyedyorum.com/makale_8488.htm)

**ERGİN, T. Öğrenme Güçlüğü Olan Üstün Zekâlı Çocuklar.**  
<http://www.ustunzekalilar.org/egitim-programlari/egitimci-egitimi/83-oegrenme-guecluegue-olan-uestuen-zekal-cocuklar.html>

**ERGÜN, E. Üstün Yetenekli Çocukların Özellikleri.**  
[http://www.tavsiyeyorum.com/makale\\_11086.htm](http://www.tavsiyeyorum.com/makale_11086.htm)

**ERİŞ, B. “Üstün” Yetenek Potansiyeli Olan Çocuklar.**  
[http://www.tuycev.org/index.php?option=com\\_content&view=article&id=77&Itemid=58](http://www.tuycev.org/index.php?option=com_content&view=article&id=77&Itemid=58)

**GÜÇLÜ, A. Beyin Avcıları İşbaşında.**  
<http://www.ustunzkalicocuk.com/ilgiliyazlar/159-yeni-yaptlar-yeni-ufuklar>

**GÜRAN, Y. Dahi (Genius) – Bu Düzeyde Zekâsı olan Çocukların Eğitimi Bağlamında**  
<http://www.yalcinguran.com/2011/03/dahi-genius-bu-duzeyde-zekasi-olan-cocuklarin-egitimi-baglaminda/>

**GÜRAN, Y. Dahi Çocuklarımıza Bir Fırsat Mı Doğuyor?**  
<http://www.yalcinguran.com/2008/01/dahi-cocuklarimiza-bir-firsat-mi-doguyor/>

**GÜRAN, Y. Dahi Çocukların Özel Eğitimi İçin Purdue Modeli.**  
<http://www.yalcinguran.com/2008/11/dahi-cocuklarin-ozel-egitimi-icin-purdue-modeli/>

**GÜRAN, Y. Dahi Olarak Doğan Çocuklar.**  
<http://www.yalcinguran.com/2007/11/dahi-olarak-dogan-cocuklar/>

**GÜRAN, Y. Hyperlexia? – Yoksa Deha (Genius) Mu?**  
<http://www.yalcinguran.com/2011/08/hyperlexia-yoksa-deha-genius-mu/>

**GÜRAN, Y. Üstün Zekâ (Deha = Genius).**  
<http://www.yalcinguran.com/2007/03/ustun-zeka-deha-genius-2-nci-kitaptan/>

**GÜRAN, Y. Üstün Zekâlı Çocuklar Hakkında.**  
<http://www.yalcinguran.com/2007/03/ustun-zekali-cocuklar-hakkinda-ikinci-kitaptan/>

**GÜRAN, Y. Zekâ İle Yaratıcılık Arasında İlişki.**  
<http://www.yalcinguran.com/2007/03/zeka-ile-yaraticilik-arasinda-iliski-2-nci-kitaptan/>

**GÜRAN, Y. Dahi Olarak Doğan Çocuklar.**  
[http://www.fencebilim.com/ustunyetenek/dahi\\_olarak\\_dogan\\_cocuklar.pdf](http://www.fencebilim.com/ustunyetenek/dahi_olarak_dogan_cocuklar.pdf)

**GÜRSOY, S. Üstün Zekâlı Çocukların Eğitimi.**  
<http://www.ustunzkalicocuk.com/ilgiliyazlar/182-sakp-sabanc-muezesi-yaz-okulu>

**HÖKELEKLİ, H., GÜNDÜZ, T. Üstün Yetenekli Çocukların Karakter Özellikleri ve Değerler Eğitimi.**  
<http://www.ustunzkalilar.org/egitim-programlari/makaleler/151%20%BCst%20%BCn-yetenekli-%20%27ocuklar%20%28n-karakter-%20%26zellikleri-ve-de%29ferler-e%29fitimi.html>

**KARADUMAN, G. B. Üstün Yeteneklilerin Eğitiminde Yaklaşımlar: Uluslararası Karşılaştırma.**

<http://www.iconte.org/FileUpload/ks59689/File/060.pdf>

**KARADUMAN, G. B. Üstün Yetenekli Öğrencilere Yönelik Matematik Öğretim Programlarında E-Öğrenmenin Yeri. 327-342ss.**

[http://tojde.anadolu.edu.tr/tojde41/news/kitap\\_1.pdf](http://tojde.anadolu.edu.tr/tojde41/news/kitap_1.pdf)

**KARAKAŞ, S. Konferanslar: Üstün Yetenek Nedir? Nasıl Tanılır? 19-30ss.**

<http://www.ozelokullardernegi.org.tr/sempozyum.pdf>

**KARAKURT, B. Sınıf Yönetiminde Üstün Zekâ ve Yetenekli Öğrencilere Yönelik Öğretmen Tutumu.**

<http://www.egitirim.gen.tr/site/arsiv/35-2/107-sy-yetenekli-ogrenciler.pdf>

**KARAKUŞ, F. Üstün Yetenekli Çocukların Anne Babalarının Karşılaştıkları Güçlükler.**

<http://www.mersin.edu.tr/edergi/index.php/efd/article/download/44/40>

**KARAKUŞ, Ç. Çocuğunuzun Üstün Zekâlı ve Yetenekli Olduğunu Bilmek Neden Önemli.**

[http://www.tavsiyeediyorum.com/makale\\_4958.htm](http://www.tavsiyeediyorum.com/makale_4958.htm)

**LEVENT, F. Üstün Yetenekli Çocuğa Sahip Olan Ailelerin Hakları**

<http://www.ustunzekalicocuk.com/ilgiliyazlar/161-snrz-due-eitim-atoelyesi>

**LEVENT, F. Üstün Zekâlı Bir Çocuğa Sahip Olmak.**

<http://www.ustunzekalicocuk.com/ilgiliyazlar/160-the-robot-zoo-sergisi>

**LEVNT, F. Çocukların Zekâsını Geliştirmek Bizim Elimizde**

<http://www.ustunzekalicocuk.com/ilgiliyazlar/181-efsane-istanbul-sergisi>

**MALKOÇ, T. Üstün Yeteneklilerde Müzik Eğitimi.**

<http://www.ustunzekalilar.org/egitim-programlari/makaleler/147->

[%C3%BCst%C3%BCn-yeteneklilerde-m%C3%BCzik-e%C4%9Fitimi.html](http://www.ustunzekalilar.org/egitim-programlari/makaleler/147-%C3%BCst%C3%BCn-yeteneklilerde-m%C3%BCzik-e%C4%9Fitimi.html)

**MANAS, A. Üstün Zekâlıların Geleceği.**

<http://www.alphanmanas.com/?p=435>

**MAYDA, A. Süper-Egosuz Dahiler.**

<http://www.ustunveozel.com/makale52.htm>

**Meraklı Çocuk Zeki Oluyor. Hürriyet.**

<http://www.ustunzekalicocuk.com/ilgiliyazlar/179-uestuen-zekallar-enstituesue-yaz-okulu>

**METİN, N. Üstün Yetenekli Çocukların Eğitiminde Öğretmenin Rolü.**

<http://www.ustunzekalilar.org/egitim-programlari/egitimci-egitimi/79-uestuen-yetenekli-cocuklarn-egitiminde-ogretmenin-rolue.html>

**OYA, R. Üstün Yeteneklilerin Eğitimi (2) Cumhuriyet Döneminde Yapılan Çalışmalar.**

[http://www.egitimbulleteni.com/uploads/yazarDosya/S10-ustun\\_yeteneklilerin\\_egitimi.pdf](http://www.egitimbulleteni.com/uploads/yazarDosya/S10-ustun_yeteneklilerin_egitimi.pdf)

**OYA, R: Yabancı Ülkelerde Üstün Yeteneklilere Yönelik Eğitim Uygulamaları.**

[http://www.egitimbulleteni.com/uploads/yazarDosya/S11-ustun\\_yetenek.pdf](http://www.egitimbulleteni.com/uploads/yazarDosya/S11-ustun_yetenek.pdf)

**ÖRNEKLİ, C. Enderun Mektebi.**

<http://www.ustunveozel.com/makale57.htm>

**ÖZDEMİR, D. D. Üstün ve Özel Yetenekli Çocuklar.**

[http://www.tavsiyedyorum.com/makale\\_1625.htm](http://www.tavsiyedyorum.com/makale_1625.htm)

**ÖZGEN, M. Örgün Eğitim Kurumlarına Devam Eden Üstün Yetenekli Öğrencilerin Sanat Eğitimi Metodolojisi.**

<http://www.sinopbilimsanat.gov.tr/Murat%20Ozgen2.doc>

**Saklı Kalmış Hediyeler.**

<http://www.ustunyetenekliyiz.biz/index.php/makaleler/sakl-kalm-s-hediyeler/120-sakl-kalm-s-hediyeler>

**SARICAOĞLU, R. Üstün Zekâlı Çocuklara Sahip Çıkalım.**

<http://www.ustunzekalicocuk.com/ilgiliyazlar/163-teneke-robot>

**SEYİS, M. Einstein ve Hitler.**

<http://www.ustunzekalicocuk.com/ilgiliyazlar/173-bir-kak-muehendislik-atoelyesi>

**ŞAHİN, H. Üstün Zekâlı ve Özel Üstün Yetenekli Çocuklar. 23.1.2012.**

[http://www.aktuelpsikoloji.com/artikel.php?artikel\\_id=1361](http://www.aktuelpsikoloji.com/artikel.php?artikel_id=1361)

**ŞAHİN, M. Süper Güç Türkiye'ye Giden Yolda Üstün Zekâlıların Eğitimi ve Bilim Sanat Merkezleri'nin Jeostratejik Analizi.**

[http://www.fencebilim.com/ustunyetenek/murat\\_sahin.pdf](http://www.fencebilim.com/ustunyetenek/murat_sahin.pdf)

**ŞAT, A. Neden Üstün Zekâlı Çocuklar Eğitimi?**

[http://www.tavsiyedyorum.com/uzmanyazisi\\_1531.htm](http://www.tavsiyedyorum.com/uzmanyazisi_1531.htm)

**ŞEN, E. Dahi Doğulur Mu Olunur Mu?**

<http://www.kesfetkendini.com/Blog/kisiselgelisim/dah%C3%AEdogulurmuolunurmu-2143/>

**TEKDEN, K. Türkiye'nin En Büyük İsrafı: Üstün Zekâlı Çocuklar.**

<http://www.egitimdebirlik.org/userfiles/ktekden.pdf>

**Toplum Üstün Zekâlı Çocukları Neden Sevmiyor? Hürriyet Bilim.**

<http://www.ustunzekalicocuk.com/ilgiliyazlar/171-in-srr>



**TÜZÜN, A. Üstün Zekâya Eşlik Edebilen Tanılar: (Asperger Sendromu, DEHB, Disleksi).**

[http://www.tavsiyedyorum.com/makale\\_6262.htm](http://www.tavsiyedyorum.com/makale_6262.htm)

**TÜZÜNAK, S. Kim üstün zekâlı?**

[http://www.sakaryabilsem.com/upload/ustun%2061\(1\).pdf](http://www.sakaryabilsem.com/upload/ustun%2061(1).pdf)

**Üstün Yetenekli Çocuklar Neden Okulda Yalnızlık Çeker?** Hürriyet Bilim.

<http://www.ustunzekalicocuk.com/ilgiliyazlar/164-kuecuk-marangozlar>

**Üstün Yetenekli Çocukların Okulda Başarısız Olmalarının Nedenleri**

<http://www.ustunyetenekliyiz.biz/index.php/makaleler/uestuen-yetenekli-cocuklar-n-okulda-basar-s-z-olmalar-n-n-nedenleri/116-1-oensoez>

**Üstün Yetenekli Çocukların Yaşadıkları Zorluklar ve Çözüm Önerileri**

<http://www.ustunyetenekliyiz.biz/index.php/makaleler/uestuen-yetenekli-cocuklar-n-yasad-klar-zorluklar-ve-coezuem-oenerileri/91-1-giris>

**YALÇINELİ, M. Üstün Zekâ**

<http://www.ustunveozel.com/makale54.htm>

**YAŞAR, G. İsrail’de Üstün Zekâlılar Eğitimi.**

[http://www.tavsiyedyorum.com/makale\\_4514.htm](http://www.tavsiyedyorum.com/makale_4514.htm)

**YAŞAR, G. Okul Öncesi Dönemde Üstün Zekâlı Çocuklar.**

<http://www.ustunzekalilar.org/egitim-programlari/makaleler/175-okul-oncesi-donemde-ustun-zekali-cocuklar.html>

**YAŞAR, G. Okul Öncesinde Üstün Zekâlıların Tespiti.**

[http://www.tavsiyedyorum.com/makale\\_6078.htm](http://www.tavsiyedyorum.com/makale_6078.htm)

**YAŞAR, G. Türkiye’de Üstün Zekâlı Doğmak.**

<http://www.ustunzekalilar.org/egitim-programlari/makaleler/177-turkiyede-ustun-zekali-dogmak.html>

**YAŞAR, G. Üstün Zekâ ve Üstün Zekâlılar Hakkında Sıkça Sorulan Sorular.**

[http://www.tavsiyedyorum.com/makale\\_4421.htm](http://www.tavsiyedyorum.com/makale_4421.htm)

**YAŞAR, G. Üstün Zekâlı Bilgisayar Korsanları.**

[http://www.tavsiyedyorum.com/makale\\_5970.htm](http://www.tavsiyedyorum.com/makale_5970.htm)

**YAŞAR, G. Üstün Zekâlı Dahi Çocuklar.**

[http://www.tavsiyedyorum.com/makale\\_4423.htm](http://www.tavsiyedyorum.com/makale_4423.htm)

**YURDAKUL, S. Çocukların Zekâsı Artar mı?**

<http://www.ustunzekalicocuk.com/ilgiliyazlar/165-rahmi-m-koc-muezesi-ekol-drama-sanat-evi-etkinlikleri>

**YURDAKUL, S. Üstün Zekâlı Çocuklarımızı Değerlendirebiliyor muyuz?**

<http://www.ustunzekalicocuk.com/ilgiliyazlar/166-renkli-harfler>

<http://www.ustunzekalilar.org/egitim-programlari/makaleler.html>  
(bu internet uzantısının içerisinde yar alan makaleler)

Çocuğun Doğal Dehası Nasıl Korunur?

Üstün Yetenekli Bireylerin İstihdamı

Türkiye'de Üstün Yeteneklilik Eğitim Tarihçesi

Oyunlaştırma

Herkes İçin Eğitim Dünya Beyannamesi

Üstün Yetenekli Çocuklar ve Eğitim Hakkı

Hak ve Eşitlik Kavramı

Avrupa'da Üstün Yetenekli Çocuklarla İlgili Alınan Kararlar

Millî Eğitim Şûralarında Üstün Yetenekli Çocuklar

Politika Belgelerinde Üstün Yetenekli Çocuklar

Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimlerinin Stratejik Önemi

Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı

Türkiye'de Tanılama Süreci

Renzulli'nin Üçlü Çember Modeli

Üstün Yetenekli Çocuk ve Öğretmen

Sosyal Çevrenin Üstün Yetenekli Çocuğa Bakışı

İkinci Bir Gereksinim Durumunu Kapsayıcı Genişlikte Olma" İlkesi

Üstün Yetenekliliği Tanılama

Üstün Yetenekli Çocukların Ayırt Edici Özellikleri

Üstün Zekâ ve Üstün Yetenek

Yeni Zelanda'da Yapılan İncelemeler

Global Üstün Zekâlılar ve Yetenekliler Merkezi

Komisyunun Kuruluşu ve Çalışmaları

Üstün Zekâlılar Yurt Dışında Yapılan İncelemeler

Bilim ve Sanat Merkezleri  
Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu  
Üstün Zekâlı ve Üstün Yetenekli Çocuklar  
Dâhilerin Özellikleri  
Üstün Zekâlı Dahi Çocukların 80 Özelliği  
Üstün Zekâlılar Yetenekliler Öğretmenlerinin Özellikleri  
Üstün Zekâlılar Yetenekliler Öğretmenlerine Öneriler  
Öğretmen Stratejileri  
Program Seçenekleri ve Modeller  
Görsel Sanatçılar  
Okullar için En İyi Gruplama Şeklini Seçme ve Uygulama  
Performans Seçeneklerine Göre Gruplandırma  
Sınıftan Ayırma (pull-out) Gruplaması  
Zekâ Seçeneklerine Göre Gruplama  
Üstün Zekâlılar Eğitiminde Gruplandırma  
Her Öğretmenin Öğrenme Hakkında Bilmesi Gerekenler  
Yaratıcılık Nedir?  
Yaratıcılığın Düşmanları  
Öğrenmede Yaratıcılığı Teşvik Eden 30 Fikir  
Kişiselleştirilmiş Öğrenme Kişisel Olmamalı mı?  
Beyin Öğrenmede Neden Yansımadan Yararlanır?  
Üstün Zekâlı Çocuklarda Öğrenme Güçlükleri  
Köpek ve Kurt  
Üstün Yetenekli Öğrencilerin Öğretmenlerinin Eğitimi

Bilsem Öğretmenlerine Göre Üstün Yetenekli Öğrencilerin Sosyo-Duygusal Özellikleri

Üstün Yetenekli Çocuk Kimdir?

Çocuklarının İlgi ve Yetenekleri Doğrultusunda Yönlendirilmelerine Yönelik Beklentiler

Tartışma

Üstün Yetenekli Çocukların Anne Babalarının Karşılaştıkları Güçlükler

Gelecek Problemleri Çözme Koçluk Programı

Drama İle Matematik Eğitimci Eğitimi

Üstün Zekâlı Çocuklarda Öğrenme Güçlükleri

Farklılaştırılmış Öğretim

Üstün Yetenekli Çocukların Eğitiminde Farklı Stratejiler

Değerlerin Öğretiminde Yaralanılabilecek Araç ve Teknikler

Üstün Yetenekli Çocuklarda Değer Eğitimi

Türkiye’de Tanılama Sistemi

Üstün Yetenekli Öğrencilerin Tanılanmasında Türkiye’de Mevcut Durum

Üstün Yetenekli Öğrencilerin Rehberlik İhtiyacına Yönelik Eğitim Politikası

Üstün Yetenekli Öğrencilerin Rehberlik İhtiyacına Yönelik Eğitim Politikaları

Üstün Yetenekli Öğrencilerin Öğretmenlerine ve Ailelerine Öneriler

Üstün Zekâlılar ve Üstün Yetenekliler

Sonuç

Üstün Yetenekli Çocukların Ebeveynlerine Öneriler

Üstün Yetenekli Bir Çocuğun Ebeveyni Olmak

Geleneksel Seçkin Eğitiminin Yeniden Kurulmaması

Üstün Zekâlı Çocukların Mesleki Özellikleri

Wisc-R Zekâ Testi Eğitimi Ankara

Tema 3 Erken Matematik Yeteneği Testi Eğitimci Eğitimi

Öğretmenler ve Programlar

Program Zenginleştirme

Dersler

Bireysel Farklılıklar

Hızlı ve Derin Öğrenenler

Üstün Zihinsel Yeteneklilerin Eğitiminde Sorunlar

Sonu Gelmeyen Sorular

Torrance Yaratıcılık Testi Eğitimi (Sözel kısım)

Erken Çocuklukta Üstün Zekâlı Çocuklara Uygulanacak Farklılaşmış Eğitim Programı

Eğitim Programlarının Uygulaması

Öğretmenlere Öneriler

Ana-Babalara Öneriler

Üstün Çocuklara Sahip Ailelerin Eğitimi

İletişim

Aşırı Duyarlılık

Üstün Yeteneklilerin Belirgin Özellikleri ve Araştırma ile İlişkileri

Üstün Yetenekliler ve Toplum

Başarısız Olan Üstün Zekâlı Çocukların Aile Yapısı ve Örüntüsü

Başarısız Üstün Zekâlı Çocukların Oranı

Okulda Başarısız Olan Üstün Zekâlı Çocuklar

Üstün Yeteneklilerin Yönlendirilmeleri ve Meslek Seçimi

Üstün Yeteneklilere Rehberlik ve Psikolojik Danışma

Öğretmenlerin Sahip Olması Gereken Özellikler

Üstün Yetenekli Çocuklara Verilen Değerler Eğitiminde Öğretmenin Rolü

Üstün Yeteneklilerin Eğitimi Boyutu

Üstün Yetenekliye Farklılaştırılmış Fizik Dersleri için Temel (Rasyonel)

İlköğretime Geçişte Farklılaştırılmış Müfredat Program Özellikleri

Sosyal ve Duygusal Gelişim ve Yaratıcılık

1.Üstün Yetenekliler Eğitimci Eğitimi

Yaratıcı Ahşap Atölyesi Eğitimci Eğitimi

Erken Çocuklukta Üstün Zekâlı Çocuklara Uygulanacak Farklılaşmış Eğitim Programı

Ülkemizdeki Üstün Çocuklar

Ailelerin Üstün Çocukların Eğitiminde Dikkat Etmeleri Gereken Noktalar

Üstün Yeteneklilerin Eğitiminde Dikkat Edilecek Noktalar

Eğitimlerde Öğretmenlere Düşen Görevler

Dünya'da ve Türkiye'de Konunun Tarihçesi

Günümüzdeki Uygulamalar

Zekânın Ölçülmesi Genel Zekâ, Çoklu Zekâ

Enderun

Üstün Olma Niteliğini Kazanma

Üstün Yetenekli/Zekâlı Çocuk ile Yaşamak

Erken Çocuklukta Üstün Zekâlı Çocuklara Uygulanacak Farklılaşmış Eğitim Programı

Öğrenme Güçlüğü Olan Üstün Zekâlı Çocuklar

Üstün Zekâlılar Haftasonu Okulu

Öğretme Ortamı ve Soru

Üstün Zekâlı Yetenekli Çocuklar için Program Farklılaştırmak

Üstün Zekâlılar Hafta sonu Okulu Programı

Öğretmene Öneriler

Üstün Zekâlı Çocukların Özellikleri

Osmanlı Eğitim Sisteminde Enderun Mektebi

Üstün yetenekli çocukların eğitiminde öğretmenin rolü

Amerika Birleşik Devletleri

Üstün Zekâlı Dahi Çocuklar

Türkiye’de Üstün Zekâlı Doğmak

Üstün Zekâlılar Sıkça Sorulan Sorular

Onbir yaşındaki İsrail’li Dahi Matematikçi

Bebeklerin Zekâsı Nasıl Geliştirilir?

13 \$ lık Hediye = Çocukların IQ’sunda 13 puanlık artış

Okul Öncesinde Üstün Zekâlıların Tespiti

İsrail’de Üstün Zekâlılar Eğitimi

Üstün Zekâlı Çocuklara Niçin Özel Eğitim Gereklidir?

Zekâ Nedir?

Üstün Zekâlı Çocuk Kimdir?

Yabancı Ülkelerdeki Programlar

Üstün Zekâlılar Programı Standartları

Güncel Terimler

Üstün Zekâlı Yetenekli Çocuklar için Tarih Eğitimi

Üstün Zekâlı Yetenekli Çocuklar için Teknoloji Tasarım Eğitimi

Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi ve Satranç

Üstün Yetenekli Çocukların Karakter Özellikleri ve Değerler Eğitimi

Zekâ Düzeyleri İletişim Becerileri Arasındaki İlişki

Bireysel Dosyalama Tekniği (Portfolio) ve Üstün Yeteneklilerin Eğitimi

Erken Çocukluk Eğitiminde Üstün Yetenekli Çocuklara “Kimlikli Bebekler”  
Çalışmasıyla Farklı Bir Bakış: Bir Uygulama Örneği “Deha Bebek”

Üstün Yeteneklilerde Müzik Eğitimi

Özel Öğrenme Güçlüğü Olan Üstün Çocukların (Gld) Değerlendirilmesinde Yeni Bir  
Bilişsel Yaklaşım Pass Teorisi

Okul Öncesi Dönemde Üstün Zekâlı Çocuklar

Üstün Zekâlıların Okul Öncesinde Tespiti

Mucitlerin Dünyası

Mucit Olmak İster misiniz?

Büyük Fikirler Oluşturmanın 101 Yolu

Yaratıcı Önder Kişilik ve Mustafa Kemal Atatürk

Yaratıcı Yöneticilerin Özellikleri

Yaratıcı Liderlerin Temel Karakteristiği

Yaratıcılık Zekâ İlişkisi

Soru Sorma Tekniği

Altı Şapka Düşünme Tekniği

Beyin Fırtınası

Akıl Haritaları

Eleştirel Düşünme

Yaratıcılık Teknikleri

Yaratıcı Sorun Çözme

Yaratıcı Düşünceyi Uyarın Teknikler

Yaratıcı Çocuklar ve Yaratıcılığın Geliştirilmesi

Yaratıcılığı Çocuklarda Geliştirmek İçin

Yaratıcılıkla İlgili Bazı Genel Bilgiler

Yaratıcılık Niçin Önemlidir?



Yaratıcılık Yasası

Yaratıcılık Tanımlar

**<http://www.ozelegitim.web.tr/archive/ustun-zekalilar-planlari-ve-bep-sablonlari-f81.html>**

(bu internet uzantısının içerisinde yar alan makaleler)

Üstün zekâlı çocukların özellikleri

Üstün yetenekli çocuklara nasıl yardımcı olunur?

Üstün ve özel yetenekli çocuklar

Okullarda Duygusal Zekâ.

Üstün yetenekli bireyler

**<http://www.ozelegitim.web.tr/archive/ustun-zekali-cocuklar-f30.html>**

(bu internet uzantısının içerisinde yar alan makaleler)

Çocuğunuz üstün zekâlı olabilir.

Üstün Zekâlı Çocuklarda Ailelere ve Öğretmenlere Öneriler

Üstün Zekâlı ve Üstün Özel Yetenekli Çocuklar İçin Kitap Önerisi

Üstün Zekâlı Çocuğun Ailesine Mektup

Üstün Zekâlı Çocukların Öğretmenlerine Mektup

Okul Öncesi Çağdaki Üstün Yetenekli Çocuklar

Üstün zekâyâ sahip çocuklar ile ilgili olumsuz olabilecek durumlar

Üstün Kardeşin Gölgesinde.

Üstün zekâlı çocuklar için aileye öneriler

Zekâ Konusundaki Ortak Bilimsel Sonuçlar.

Üstün ve Özel Yetenekli Çocuk Kimdir?

Üstün ve Özel Yetenekli Çocukların Özellikleri Nelerdir?

Üstün ve Özel Yetenekli Çocukların Yetenek Alanları

Okul Öncesi Dönemde Üstün veya Özel Yetenekli Çocuklar ve Özellikleri

Üstün Yeteneklilerde Zenginleştirme

Türkiye’de Üstün Zekâlı Doğmak

Dahi Yetiştirmek İçin Düğmeye Basıldı

Uğurlu'dan 'harika' çocuklara destek

Sorunlu sanılan çocuk üstün zekâlı olabilir

Eyvah, çocuğum üstün zekâlı

Zeki çocukların yetişkinlikleri daha sağlıklı geçiyor

Üstün Zekâlı Çocuğu Nasıl Tanırsınız?

Üstün Yetenekli ve Üstün Zekâlı Çocuk İle Yaşamak

Üstün yetenekli çocuklar.

Üstün Yetenek Şans mı Şanssızlık mı?

Üstün ve Özel Yetenekli Çocuklarda Anne - Baba Eğitimi

Zeki Diye Etiketlenen Çocuklar Neden Daha Başarısız Oluyor?

**<http://ustunzekalicocuklar.com/index.php/ustun-zekalilar-hakkinda-bilgi-bankasi/makaleler>**

(bu internet uzantısının içerisinde yar alan makaleler)

Üstün Zekâlıların Özellikleri

Üstün Zekâlıların Öğretmenlerine Öneriler

Üstün Zekâlıların Ailelerine Öneriler

Üstün Zekâlılara Nasıl Yardım Edilebilir

Üstün Zekâlıların Eğitiminde Dikkat Edilecek Noktalar

Üstün Zekâlılara ve Özel Yeteneklilere Yönelik Programlar

Üstün Zekâlıların Öğretmenlerinde Olması Gereken Özellikler Nelerdir?

Üstün Zekâlılar ile Sınıf ortamında yaşanabilecek olan olumsuzluklar hangi sebeplerden kaynaklanabilir?

Öğretmenin Sınıfta Yapmaması Gerekenler

Öğretmenin Sınıfta Yapması Gerekenler

Üstün Zekâlı Çocuğunuz uygun eğitim ortamında mı?

Erken Çocukluk Dönemindeki Üstün Zekâlıların ve Yeteneklilerin Özellikleri

Sosyal Alandaki Yetenek Özellikleri

Fen Alanındaki Özel Yetenek Özellikleri

Matematik Alanındaki Özel Yetenek Özellikleri

Üstün Zekâlıların Olumsuz Yönleri

Zekânın Sınıflandırılması

### **3.6. Üstün Zekâlılar İle İlgili Kurum ve Kuruluşlar**

#### **3.6.1. Dernekler**

##### **Resmi Kurumlar**

- Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

##### **Üstün Yetenekli Çocuklarla İlgili Dernekler**

- Ankara Üstün Yeteneklilerin Eğitimini Destekleme Derneği Ankara/Altındağ
- Ankara Üstün Yeteneklilerin Eğitimini Destekleme Derneği Ankara/Keçiören
- Aydın Üstün Yeteneklilerin Eğitimini Destekleme Derneği – ÜZEDES Aydın Merkez
- Bayrampaşa Belediyesi Bilim Merkezi İstanbul Bayrampaşa
- Denge Üstün Zekâlılar ve Engelliler Eğitim Kültür Yardımlaşma ve İstihdam Derneği Balıkesir / Merkez
- İstanbul Özel ve Üstün Yetenekleri Çocuklar Eğitim ve Yardımlaşma Derneği İstanbul / Kadıköy
- Kastamonu Üstün Yeteneklilerin Eğitimini Destekleme Derneği Kastamonu / Merkez

- Malatya Üstün Yeteneklilerin Eğitimini Destekleme Derneği Malatya / Merkez
- Mensa Üstün Yeteneklileri Destekleme Derneği İstanbul / Şişli
- Merzifon Üstün Zekâlı ve Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi Derneği Amasya / Merzifon
- Mustafa Kemal Paşa İlçesi Üstün Yeteneklilerin Eğitimi Derneği Bursa / M.Kemalpaşa
- Ordu Üstün Yeteneklilerin Eğitimini Destekleme Derneği Ordu / Merkez
- Özel Yetenekleri Geliştirme Derneği Van / Merkez
- Özel Yetenekleri Keşfetme ve Geliştirme Derneği – YETGEDER İstanbul / Ataşehir
- Sinop Üstün Yeteneklilerin Eğitimini Destekleme Derneği Sinop / Merkez
- Tekden Üstün Zekâlı ve Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi Derneği Kayseri / Kocasinan
- Tekirdağ Üstün ve Özel Yetenekli Öğrencileri ve Merkezlerini Koruma Derneği Tekirdağ Merkez
- Tokat Üstün Yeteneklilerin Eğitimini Destekleme Derneği Tokat Merkez
- Tüm Üstün Yeteneği Tanılanmış Çocukların Velileri Derneği – TAÇVED Ankara / Çankaya
- Tüm Üstün Zekâlılar Derneği – TÜZDER İstanbul / Bağcılar
- Üstün Küçükler Derneği İstanbul / Çatalca
- Üstün Potansiyelli Çocuklar İçin Enderun Liderlik Akademisi Derneği İstanbul / Sultanbeyli
- Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi Derneği – ÜYÇED Eskişehir / Odunpazarı
- Üstün Yeteneklilerin Eğitimi Federasyonu – ÜYEF Ankara / Altındağ
- Üstün Yeteneklileri Destekleme Derneği – ÜYDD Ankara/Keçiören

- Üstün Yetenekli Öğrencileri Destekleme Derneği İzmir / Konak
- Üstün Zekâlılar Akademi Derneği Ankara / Çankaya
- Üstün Zekâlıların Eğitimini Destekleme Derneği Balıkesir / Merkez
- Üstün Zekâlı Gençleri Tespit Geliştirme ve Yardım Derneği İzmir / Konak
- Ülke Zekâ Kuruluşu Derneği Konya / Merkez
- Üstün Zekâlılar Öğretmenliği Mezunları Derneği – UZEMDER İstanbul / Fatih
- Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklar Derneği Ankara/Keçiören
- Üstün Zekâlı ve Üstün Yetenekli Gençler Akademisi Derneği Bursa / Osmangazi
- Üstün Zekâlılar ve Üstün Yetenekliler Eğitim Derneği İstanbul / Beyoğlu

### **3.6.2. Vakıflar**

- Çocuk Vakfı İstanbul / Nişantaşı
- Türkiye Üstün Yetenekli Çocukları Eğitim Vakfı – TÜYÇEV İstanbul / Cağaloğlu
- Türkiye Üstün Zekâlılar ve Üstün Yetenekliler Eğitim, Kültür, Sağlık Vakfı Ankara/ Çankaya
- Türkiye Zekâ Vakfı ODTÜ- Teknokent Ankara

### **3.6.3. Uygulama ve Araştırma Merkezleri**

- 1) Ege Üniversitesi Çocuk Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi
- 2) Hacettepe Üniversitesi Üstün Yetenekli Çocuklar Uygulama ve Araştırma Merkezi
- 3) İnönü Üniversitesi Üstün Yetenekliler Eğitim Araştırma ve Uygulama Merkezi
- 4) Karabük Üniversitesi Üstün Yetenekliler Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

- 5) Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Çocuk Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi

#### **3.6.4. Çocuk Üniversiteleri**

Ülkemizde Çocuk Üniversitelerin sayısı artmaya devam etmektedir. İlki Ankara Üniversitesi bünyesinde 2009'da Ankara Çocuk Üniversitesi olarak açıldı. Bundan sonra İstanbul, Trakya, Anadolu, İnönü ve Uludağ Üniversiteleri; Çocuk Üniversitelerini açtılar. Şu anda başta Çanakkale ve Sinop Üniversiteleri başta olmak üzere farklı üniversiteler Çocuk Üniversitesi kurma faaliyetlerini sürdürmektedir (Üstün Yetenekliler Eğitimi, [13.07.2014]).

#### **Çocuk Üniversiteleri:**

- Anadolu Çocuk Üniversitesi
- Ankara Çocuk Üniversitesi
- Çanakkale Çocuk Üniversitesi (Kurulma aşamasında)
- Ege Çocuk Üniversitesi
- FSMVÜ Enderun Çocuk Üniversitesi
- İnönü Çocuk Üniversitesi
- İstanbul Aydın Üniversitesi Çocuk Üniversitesi
- İstanbul Çocuk Üniversitesi
- İstanbul Kemerburgaz Çocuk Üniversitesi
- Mehmet Akif Ersoy Çocuk Üniversitesi
- Mersin Çocuk Üniversitesi
- Namık Kemal Çocuk Üniversitesi
- Ondokuz Mayıs Çocuk Üniversitesi
- Ordu Çocuk Üniversitesi
- Sinop Çocuk Üniversitesi
- Trakya Çocuk Üniversitesi

- Uludağ Çocuk Üniversitesi
- Üsküdar Çocuk Üniversitesi

### **3.7. Üstün Zekâlıların Öğretmenleri İçin Eğitim-Öğretim Veren Kurumlar**

- 1) Biruni Üniversitesi Üstün Zekâlılar Öğretmenliği
- 2) İstanbul Aydın Üniversitesi Üstün Zekâlılar Öğretmenliği
- 3) İstanbul Üniversitesi Üstün Zekâlılar Öğretmenliği
- 4) Maltepe Üniversitesi Üstün Zekâlılar Öğretmenliği
- 5) Yakın Doğu Üniversitesi Üstün Zekâlılar Öğretmenliği

## 4. YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, araştırmanın evreni, verilerin toplanması ve verilerin analizi açıklanmıştır.

### 4.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada kullanılan model nitel araştırma kapsamında değerlendirilen belge/döküman incelemesidir. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen, olay veya olgularla ilgili bilgi içeren yazılı kaynakların analizini kapsar (Şimşek, 2009, 42). Karasar (2012, 183), mevcut olan kayıt ve belgelerin incelenerek veri toplanmasına belgesel tarama yöntemi adını vermiştir. Geçmiş zamanlardaki olguların olduğu gibi iz bırakması sonucunda meydana gelen araç-gereç, plak, bina, resim, ses, heykel gibi eserlerle (kalıntılar); sonradan kaleme alınmış kitap, mektup, rapor, ansiklopedi, anı, biyografi, tutanak gibi olgular taranan belgeleri oluşturmaktadır. Olgular ile bütünleşen belgelerin oluşturduğu kalıntılar, sonradan oluşturulan belgelerle kıyasla daha gerçekçidir (Madge, 1965, 91).

Karasar (2012, 183)'ın aktardığına göre doküman incelemesi tekniğini Duverger (1973), belgesel gözlem olarak, Rummel (1968) ve daha birçoğu doküman metodu olarak, Best (1959, 118) de “mevcut kayıt ya da belgelerin veri kaynağı olarak sistemli incelenmesi” şeklinde tanımlamıştır.

Nitel araştırmalarda doküman incelemesi yapan araştırmacılar, görüşme veya gözlem yapmadan ihtiyaçları olan bilgilere ulaşabildikleri için bu teknik araştırmacıya para ve zaman tasarrufu sağlar. Bu bağlamda önemli bilgi kaynakları olan dokümanları etkili ve verimli olacak şekilde kullanmak gerekir (Metin, [17.10.2014]).



#### **4.2. Araştırmanın Evreni**

Bu araştırmanın evrenini Türkiye’de üstün zekâlılar ve üstün yetenekliler ile ilgili olarak yazılmış makale, tez, kitap ve sempozyum, kongre ve çalıştaylarda sunulmuş bildiriler ve internet kaynakları oluşturmaktadır. Ayrıca araştırmaya Osmanlı Devleti zamanında üstün zekâlılar ile ilgili olarak eğitim-öğretim veren Enderun Mektebi’yle de alakalı tez, makale ve bildiriler dahil edilmiştir.

#### **4.3. Verilerin Toplanması**

Üstün zekâlılar ve üstün yetenekliler ile ilgili tezlere ulaşmak için “üstün zekâ”, “üstün yetenek”, “Enderun”, “bilim ve sanat merkezleri” anahtar sözcükleri kullanılarak internet ortamında YÖK Tez Merkezi’nde ilgili tezlerin taraması yapılmıştır. Ancak üstün zekâlılar/yetenekliler ile ilgili olup da YÖK tez merkezinde olmayan tezlere ise bu alanla ilgili yazılmış makalelerin, tezlerin kaynakçaları incelenerek ve ayrıca üstün zekâlılar ile ilgili olarak akademik çalışmalar yürüten özellikle bu alanda lisansüstü programlara sahip üniversitelerin kütüphanelerinin katalogları taranarak ilgili tezlere ulaşılmıştır. Makale, bildiri ve kitaplarla ilgili kaynaklara ise Ulakbim resmi sitesinden yayınlanan sosyal bilimler veri tabanını kullanılarak, internetten arama motorları kullanılarak, internet üzerinden üniversitelerin eğitim fakültesi, eğitim bilimleri enstitüsü dergileri, sosyal bilimler enstitüsü dergileri ve ilgili çalışmaların kaynakçaları taranarak üstün zekâlılar/yetenekliler eğitimi alanında yapılan çalışmalar tespit edilmiştir.

#### **4.4. Verilerin Analizi**

YÖK Tez Merkezi’nden, internet arama motorlarında, üstün zekâlılar ile ilgili yapılan çalışmaların kaynakçalarından taranan veriler; tarih, lisansüstü düzey, üniversiteler bazında ve konu dağılımlarına göre tasnif edilerek çeşitli kategoriler açısından frekans ve yüzdelerle nicel veri kapsamında sunulmuş yorumlanmıştır.

## 5. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde üstün zekâlılar ve üstün yeteneklilerle ilgili: tez, makale, bildiri, kitap ve internet kaynaklarının türlerine göre dağılımı; tez, makale, bildiri ve kitapların yıllara göre dağılımı; incelenen tezlerin çıkarıldığı üniversitelere göre dağılımı; tez, makale ve bildiri kaynaklarının farklı konu alanlarına göre dağılımı incelenmiştir.

Üstün zekâlı çocuklarla ilgili yapılan akademik çalışmalar şu kategorilere ayrılmıştır. Bunlar:

1. Üstün zekâlıları Tanımlama ve Özellikleri
2. Özellik ve gereksinimleri
3. Tanılama
4. Durum saptama
5. Eğitimleri
6. Üstün Zekâlıların Aileleri
7. Öğretmen ve yöneticiler
8. Zekâ testleri (Değerlendirme)
9. Yasal olanaklar
10. İlgili Kurumlar

Bu çalışmalar kategorilere ayrılırken her bir çalışma sadece bir kategoriye dahil edilmiştir. Yani bir çalışma iki veya daha fazla kategorinin içine girilirken yaptığımız çalışmada bir kategori üzerine yoğunlaşarak her bir çalışma bir kategoriye dahil edilmiştir. Ayrıca burada yer alan kategorilerin tamamı yapılan akademik çalışmaların içeriğinde yer almamaktadır. Örneğin tez çalışmalarında üstün zekâlıların aileleriyle ilgili çalışma yer almaz. Kitaplar, genellikle bu kategorilerin tamamıyla alakalı bölümler içerdiğinden dolayı kategorilere ayrılmamıştır. Ayrıca,

tablo 2, 4, 6 ve 8'deki verilerin geçtiği yıllarda en az bir kaynağa ulaşılmıştır. Tablolarda geçmeyen yıllar herhangi bir veriye ulaşamadığı için yer almamaktadır.

### 5.1. Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Akademik Çalışmaların Türlerine Göre Dağılımı Nasıldır?

Bu bölümde Türkiye'de üstün yetenekliler ve üstün zekâlılarla ilgili yapılan makale, kitap, bildiri, yüksek lisans tezi, doktora tezi ve internet kaynaklarının dağılımı incelenmiştir.

**Tablo 1: Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Akademik Çalışmaların Türlerine Göre Dağılımı**

	%	F
Makaleler	21.04	305
Kitaplar	8.62	125
Bildiriler	37.68	546
Yüksek Lisans Tezi	9.04	131
Doktora Tezi	2.48	36
İnternet Kaynakları	21.11	306
Toplam	100	1449

Tablo 1'de Türkiye'de üstün yetenekliler ve üstün zekâlılarla ilgili yapılan akademik çalışmalar türlerine göre incelenmiştir. Toplam 1449 adet kaynağa ulaşılmıştır. Bu kaynakların 305'ini (% 21.04) makaleler, 125'ini (% 8.62) kitaplar, 546'sını (% 37.68) bildiriler, 131'ini (% 9.04) yüksek lisans tezleri, 36'sını (% 2.48) doktora tezleri, 306'sını (% 21.11) internet kaynakları oluşturmaktadır. Bu çalışmada 1449 kaynağın 546'sını (% 37.68) oluşturan bildiriler nicel olarak en fazla orana sahip olan tür olmuştur. Bunun sebebi ise diğer türlere oranla bildirilerin daha kısa zamanda yapılabiliniyor olması ve bildiri türünde çalışma yapan kişilerden ilgili alanda ileri bir akademik beceriye ve uzmanlığa sahip olmaları beklenmemesi gösterilebilir. Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere en az akademik çalışma ise 36 (% 2.48) adetle doktora tezi alanında yapılmıştır. Doktora çalışmalarının uzun zaman diliminde yapılıyor olması, üstün zekâlılar alanında doktora düzeyinde çalışma yapabilecek uzman kişilerin az olması bu alandaki kısırlığın sebepleri arasında gösterilebilir. Ayrıca üstün zekâlılar ile ilgili çalışmaların Türkiye'de henüz temel seviyede olduğunu kabul edersek doktora çalışmalarının az sayıda olmasının sebeplerinden birisi ortaya çıkmış olacaktır.

## 5.2.Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Tez Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?

**Tablo 2: Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Yüksek Lisans Tezleri ve Doktora Tezlerinin Yıllara Göre Dağılımı**

Yıllar	Yüksek Lisans Tezi		Doktora Tezi	
	%	F	%	F
2014	2.29	3	11.11	4
2013	7.63	10	11.11	4
2012	9.16	12	22.2	8
2011	9.16	12	11.11	4
2010	12.97	17	13.88	5
2009	9.16	12	5.55	2
2008	7.63	10	-	-
2007	12.97	17	5.55	2
2006	8.39	11	5.55	2
2005	3.05	4	-	-
2004	1.52	2	2.77	1
2003	1.52	2	-	-
2002	2.29	3	5.55	2
2001	0.76	1	-	-
2000	2.29	3	-	-
1999	0.76	1	-	-
1998	1.52	2	-	-
1997	0.76	1	-	-
1995	3.05	4	2.77	1
1990	0.76	1	-	-
1985	0.76	1	-	-
1979	0.76	1	-	-
1976	-	-	2.77	1
1973	0.76	1	-	-
Toplam	100	131	100	36

131 adet yüksek lisans tezinin 3'ü (% 2.29) 2014'de, 10'u (% 7.63) 2013'te, 12'si (% 9.16) 2012'de, 12'si (% 9.16) 2011'de, 17'si (% 12.97) 2010'da, 12'si (% 9.16) 2009'da, 10'u (% 7.63) 2008'de, 17'si (% 12.97) 2007'de, 11'i (% 8.39) 2006'da, 4'ü (% 3.05) 2005'te, 2'si (% 1.52) 2004'te, 2'si (% 1.52) 2003'te, 3'ü (% 2.29) 2002'de, 1'i (% 0.76) 2001'de, 3'ü (% 2.29) 2000'de, 1'i (% 0.76) 1999'da, 2'si (% 1.52) 1998'de, 1'i (% 0.76) 1997'de, 4'ü (% 3.05) 1995'te, 1'i (% 0.76) 1990'da, 1'i (% 0.76) 1985'te, 1'i (% 0.76) 1979'da, 1'i (% 0.76) 1973'te yayınlanmıştır.

36 adet doktora tezinin, 4'ü (% 11.11) 2014'de, 4'ü (% 11.11) 2013'te, 8'i (% 22.2) 2012'de, 4'ü (% 11.11) 2011'de, 5'i (% 13.88) 2010'da, 2'i (% 5.55) 2009'da, 2'i (% 5.55) 2007'da, 2'i (% 5.55) 2006'da, 1'i (% 2.77) 2004'te, 2'i (% 5.55) 2002'de, 1'i (% 2.77) 1995'te, 1'i (% 2.77) 1976'da yayınlanmıştır.

Tablo 2'ye baktığımızda üstün zekâlılar ve yetenekliler ile ilgili ilk yüksek lisans tezinin 1973 yılında, doktora tezinin ise 1976 yılında yayınladığını görmekteyiz.

Tablo 2 incelendiğinde yüksek lisans tezi düzeyinde en çok çalışma 17 (% 12.97) adetle 2007 ve 2010 yıllarında yapılmıştır. Bunun ardından çoktan aza sıralanacak şekilde 2009, 2011 ve 2012 yıllarında 12 adet (% 9.16), 2006 yılında 11 adet (% 8.39), 2008 ve 2013 yıllarında 10 adet (% 7.63) yüksek lisans tez çalışması yapılmıştır.

Yine tablo 2 incelediğinde doktora tezi düzeyinde en çok çalışma 8 (% 22.2) adetle 2012 yılında yapılmıştır. Bu çalışmanın ardından 2010 yılında 5 (% 13.88), 2011, 2013 ve 2014 yıllarında 4 (% 11.11) adetle en fazla çalışma yapılan yıllar olmuştur.

Tablo 2'ye göre özellikle 2005'te sonra yüksek lisans tezi ve doktora tezlerinde çok önemli bir artışın olduğu görülmektedir. Bu artış tablo 3'te incelenmiştir.

### **5.3.Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Tez Çalışmalarının 2005 ve Öncesi- 2005 Sonrası Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?**

**Tablo 3: Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Tez Çalışmalarının 2005 ve Öncesi- 2005 Sonrası Yıllara Göre Dağılımı**

Yıllar	Yüksek Lisans Tezi		Doktora Tezi	
	%	F	%	F
2005 sonrası	79.38	104	86.11	31
2005 ve öncesi	20.61	27	13.88	5
Toplam	100	131	100	36

Tablo 3'te Türkiye'de üstün yetenekliler ve üstün zekâlılarla ilgili yapılan tez çalışmalarının 2005 ve öncesi- 2005 sonrası yıllara göre dağılımına baktığımızda, yüksek lisans tezlerinin 104'ü (% 79.38) ile doktora tezlerinin 31'i (% 86.11) 2005 sonrası yıllarda yayınladığını görmekteyiz. Yüksek lisans tezlerinin 27'si (% 20.61) ve doktora tezlerinin 5'i (% 13.88) 2005 ve öncesi yıllarda yayımlandığını görmekteyiz.

Tablo 3'te görüldüğü üzere son yıllarda üstün zekâlılar ve üstün yetenekliler ile ilgili tezlerin sayısında çok ciddi bir artışın olduğu açıkça görülmektedir. Bu da üstünlerin eğitiminin önemine olan duyarlılığının arttığını ve bu alanda çalışmaya istekli akademisyenlerin çoğaldığını göstermektedir.

#### **5.4.Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Makale Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?**

**Tablo 4: Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Makale Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı**

Yıllar	Makaleler	
	%	F
2014	3.27	10
2013	14.09	43
2012	13.11	40
2011	12.13	37
2010	7.86	24
2009	2.95	9
2008	2.62	8
2007	4.26	13
2006	1.31	4
2005	3.27	10
2004	14.09	43
2003	2.29	7
2002	0.32	1
2001	0.65	2
2000	1.31	4
1999	0.65	2
1998	0.65	2
1997	0.98	3
1996	2.29	7
1995	0.65	2
1994	0.32	1
1993	0.65	2
1992	0.32	1
1991	0.32	1
1990	0.32	1
1989	0.32	1
1988	0.65	2
1987	1.31	4
1986	0.32	1
1984	0.65	2
1982	0.32	1
1979	0.32	1
1976	0.65	2
1975	0.32	1
1974	0.65	2
1973	0.65	2
1972	0.65	2
1970	0.32	1
1969	0.32	1
1958	0.32	1
1955	0.32	1
1945	0.65	2
1943	0.32	1
Toplam	100	305

Tablo 4'te Türkiye'de üstün yetenekliler ve üstün zekâlılarla ilgili yapılan makale çalışmalarının yıllara göre dağılımı verilmiştir. 305 adet makalenin, 10'u (% 3.27) 2014'te, 43'ü (% 14.09) 2013'te, 40'ı (% 13.11) 2012'de, 37'si (% 12.13) 2011'de, 24'ü (% 7.86) 2010'da, 9'u (% 2.95) 2009'da, 8'i (% 2.62) 2008'de, 13'ü (% 4.26) 2007'de, 4'ü (% 1.31) 2006'da, 10'u (% 3.27) 2005, 43'ü (% 14.09) 2004'te, 7'si (% 2.29) 2003'te, 1'i (% 0.32) 2002'de, 2'si (% 0.65) 2001'de, 4'ü (% 1.31) 2000'de, 2'si (% 0.65) 1999'da, 2'si (% 0.65) 1998'de, 3'ü (% 0.98) 1997'de, 7'si (% 2.29) 1996'da, 2'si (% 0.65) 1995'te, 1'i (% 0.32) 1994'te, 2'si (% 0.65) 1993'te, 1'i (% 0.32) 1992'de, 1'i (% 0.32) 1991'de, 1'i (% 0.32) 1990'da, 1'i (% 0.32) 1989'da, 2'si (% 0.65) 1988'de, 4'ü (% 1.31) 1987'de, 1'i (% 0.32) 1986'da, 2'si (% 0.65) 1984'te, 1'i (% 0.32) 1982'de, 1'i (% 0.32) 1979'da, 2'si (% 0.65) 1976'da, 1'i (% 0.32) 1975'te, 2'si (% 0.65) 1974'te, 2'si (% 0.65) 1973'te, 2'si (% 0.65) 1972'de, 1'i (% 0.32) 1970'te, 1'i (% 0.32) 1969'da, 1'i (% 0.32) 1958'de, 1'i (% 0.32) 1955'te, 2'si (% 0.65) 1945'te, 1'i (% 0.32) 1943'te yayınlanmıştır.

Tablo 4 incelendiğinde makale düzeyinde en çok çalışma 43 (% 14.09) adetle 2013 ve 2004 yıllarında yapılmıştır. 2013 yılından sonra makaleler ile ilgili yapılan çalışmaları 40 (% 13.11) adet çalışma ile 2012, 37 (% 12.13) adet çalışma ile 2011, 24 (% 7.86) çalışma ile 2010 yılı takip etmektedir. Türkiye'de üstün zekâlılar ve üstün yetenekliler ile ilgili yazılan tezlerde son yıllarda görülen artış benzer şekilde makale çalışmalarında da göze çarpmaktadır. Üstün zekâlılar ve üstün yetenekliler alanında yazılan makalelerin son yıllardaki artışını görmek için tablo 3'ün verilerinden tablo 5 oluşturulmuştur.

### 5.5. Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Makale Çalışmalarının 2003 ve Öncesi- 2003 Sonrası Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?

**Tablo 5: Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Makale Çalışmalarının 2003 ve Öncesi- 2003 Sonrası Yıllara Göre Dağılımı**

Yıllar	Makaleler	
	%	F
2003 sonrası	79.01	241
2003 ve öncesi	20.98	64
Toplam	100	305



Tablo 5'te Türkiye'de üstün yetenekliler ve üstün zekâlılarla ilgili yapılan makale çalışmalarının 2003 ve öncesi- 2003 sonrası yıllara göre dağılımı incelenmiştir. Bu alandaki makalelerin 241'i (% 79.01) 2003 sonrası yıllarda yayınlanmışken, sadece 64'ü (% 20.98) 2003 ve öncesi yıllarda yayınlanmıştır. Tezlerde olduğu gibi son yıllarda üstünlerin eğitimleri ile ilgili olarak yazılan makalelerin sayısındaki artışın üstün zekâlı ve üstün yetenekli öğrencilerin eğitime verilen önemden kaynaklandığı söylenebilir.

## 5.6.Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Bildiri Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?

**Tablo 6: Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Bildiri Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı**

Yıllar	Bildiriler	
	%	F
2014	0.18	1
2013	3.47	19
2012	34.61	189
2011	9.52	52
2010	6.59	36
2009	23.07	126
2008	4.39	24
2007	2.38	13
2006	0.54	3
2005	1.09	6
2004	7.50	41
2003	0.18	1
2002	0.36	2
2000	1.46	8
1999	0.73	4
1998	0.36	2
1997	0.18	1
1996	0.18	1
1995	0.73	4
1993	0.36	2
1992	0.54	3
1991	0.36	2
1984	0.18	1
1975	0.54	3
1973	0.18	1
1972	0.18	1
Toplam	100	546

Tablo 6'da Türkiye'de üstün yetenekliler ve üstün zekâlılarla ilgili yapılan bildiri çalışmalarının yıllara göre dağılımı verilmiştir. 546 adet bildirinin, 1'i (% 0.18) 2014'te, 19'unu (% 3.47) 2013'te, 189'unu (% 34.61) 2012'de, 52'si (% 9.52) 2011'de, 36'sı (% 6.59) 2010, 126'sı (% 23.07) 2009'da, 24'ü (% 4.39) 2008, 13'ü (% 2.38) 2007'de, 3'ü (% 0.54) 2006'da, 6'sı (% 1.09) 2005'te, 41'i (% 7.50) 2004'te, 1'i (% 0.18) 2003'te, 2'i (% 0.36) 2002'de, 8'i (% 1.46) 2000'de, 4'ü (%

0.73) 1999'da, 2'si (% 0.36) 1998'de, 1'i (% 0.18) 1997'de, 1'i (% 0.18) 1996'da, 4'ü (% 0.73) 1995'te, 2'i (% 0.36) 1993'te, 3'ü (% 0.54) 1992'de, 2'i (% 0.36) 1991'de, 1'i (% 0.18) 1984'te, 3'ü (% 0.54) 1975'te, 1'i (% 0.18) 1973'te, 1'i (% 0.18) 1972'de yayınlanmıştır.

Tablo 6'da Türkiye'de üstün yetenekliler ve üstün zekâlılarla ilgili sunulan bildiri çalışmaları yıl bazında değerlendirildiğinde en fazla çalışmanın 189 adetle (% 34.61) 2012 yılında yapıldığı görülmektedir. 2012 yılının ardında en çok çalışma yapılan yıl 126 (% 23.07) adet çalışma ile 2009 yılı olmuştur. Tez ve makale çalışmalarında olduğu gibi bildiri çalışmalarında da son yıllardaki artış dikkat çekmektedir. Bildiri çalışmalarının son yıllardaki artışını görmek için tablo 6'daki veriler tablo 7'ye aktarılmıştır.

### **5.7.Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Bildiri Çalışmalarının 2003 ve Öncesi- 2003 Sonrası Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?**

**Tablo 7: Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Bildiri Çalışmalarının 2003 ve Öncesi- 2003 Sonrası Yıllara Göre Dağılımı**

Yıllar	Bildiriler	
	%	F
2003 sonrası	93.40	510
2003 ve öncesi	6.59	36
Toplam	100	546

Tablo 7'de üstün zekâlılar ve üstün yetenekliler ile ilgili olarak yapılan bildiri çalışmalarının 510'u (% 93.40) 2003 sonrası yıllarda, 36'sı (% 6.59) ise 2003 ve öncesi yıllarda yayınlandığı görülmektedir. Tez ve makale çalışmalarında olduğu gibi üstünler ile ilgili olarak yapılan bildiri çalışmalarının çoğunun son yıllarda yapılması üstün zekâlılara ve üstün yeteneklilere verilen önemi ortaya koymaktadır.

### **5.8.Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yazılan Kitapların Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?**

**Tablo 8: Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yazılan Kitapların Yıllara Göre Dağılımı**

Yıllar	Kitaplar	
	%	F
2014	2.4	3
2013	4	5
2012	4.8	6
2011	5.6	7
2010	10.4	13
2009	7.2	9
2008	2.4	3
2007	1.6	2
2006	4	5
2005	0.8	1
2004	8	10
2003	3.2	4
2002	1.6	2
2001	4.8	6
2000	5.6	7
1999	0.8	1
1998	3.2	4
1997	0.8	1
1996	3.2	4
1995	0.8	1
1994	3.2	4
1993	0.8	1
1992	0.8	1
1991	2.4	3
1987	0.8	1
1984	1.6	2
1980	0.8	1
1979	1.6	2
1976	0.8	1
1975	0.8	1
1973	3.2	4
1972	1.6	2
1968	1.6	2
1967	0.8	1
1963	1.6	2
1956	0.8	1
1953	0.8	1
1933	0.8	1
Toplam	100	125

Tablo 8'de Türkiye'de üstün yetenekliler ve üstün zekâlılarla ilgili yazılan kitapların yıllara göre dağılımı verilmiştir. 125 adet kitabın, 3'ü (% 2.4) 2014'te, 5'i (% 4) 2013'te, 6'sı (% 4.8) 2012'de, 7'si (% 5.6) 2011'de, 13'ü (% 10.4) 2010'da, 9'u (% 7.2) 2009'da, 3'ü (% 2.4) 2008'de, 2'si (% 1.6) 2007'de, 5'i (% 4) 2006'da, 1'i (% 0.8) 2005'te, 10'u (% 8) 2004'te, 4'ü (% 3.2) 2003'te, 2'si (% 1.6) 2002'de, 6'sı (% 4.8) 2001'de, 7'si (% 5.6) 2000'de, 2'si (% 1.6) 1999'da, 4'ü (% 3.2) 1998'de, 1'i (% 0.8) 1997'de, 4'ü (% 3.2) 1996'da, 1'i (% 0.8) 1995'te, 4'ü (% 3.2) 1994'te, 1'i (% 0.8) 1993'te, 1'i (% 0.8) 1992'de, 6'sı (% 4.8) 1991'de, 1'i (% 0.8) 1987'de, 2'si (% 1.6) 1984'te, 1'i (% 0.8) 1980'de, 2 (% 1.6) 1979'da, 1'i (% 0.8) 1976'da, 1'i (% 0.8) 1975'te, 4'ü (% 3.2) 1973'te, 2'si (% 1.6) 1972'de, 2'si (% 1.6) 1968'de, 1'i (% 0.8) 1967'de, 2'si (% 1.6) 1963'te, 1'i (% 0.8) 1956'da, 1'i (% 0.8) 1953'te, 1'i (% 0.8) 1933'te yayınlanmıştır.

Tablo 8'e göre üstün zekâlılar ve üstün yetenekliler ile ilgili olarak yazılan kitapların en çoğu sırasıyla 13'ü (% 10.4) 2010 yılında, 10'u (% 8) 2004 yılında 9'u (% 7.2) 2009 yılında, yayınlandığı görülmektedir. Tez, makale ve bildirimlerde olduğu gibi kitap sayısında da son yıllardaki artış dikkat çekmektedir.

### **5.9.Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Tez Çalışmaların Üniversitelere Göre Dağılımı Nasıldır?**

**Tablo 9: Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Tez Çalışmaların Üniversitelere Göre Dağılımı**

Üniversiteler	Yüksek Lisans Tezi		Doktora Tezi	
	%	F	%	F
Abant İzzet Baysal Üniv.	1.52	2	2.77	1
Afyon Kocatepe Üniv.	1.52	2	-	-
Anadolu Üniv.	3.05	4	-	-
Ankara Üniv	6.10	8	8.33	3
Adıyaman Üniv.	0.76	1	-	-
Balıkesir Üniv.	2.29	3	-	-
Beykent Üniv.	2.29	3	-	-
Boğaziçi Üniv.	3.05	4	2.77	1
Çukurova Üniv.	0.76	1	2.77	1
Dicle Üniv.	0.76	1	-	-
Dokuz Eylül Üniv	3.81	5	2.77	1
Ege Üniv.	0.76	1	-	-
Erciyes Üniv.	0.76	1	-	-
Fatih Üniv.	0.76	1	-	-
Fırat Üniv.	1.51	2	2.77	1
Gazi Üniv.	10.68	14	16.66	6
Gaziosmanpaşa Üniv.	1.52	2	-	-
Hacettepe Üniv.	6.10	8	11.11	4
Haliç Üniv.	0.76	1	-	-
İnönü Üniv.	1.52	2	2.77	1
İstanbul Üniv.	19.84	26	36.11	13
İstanbul Ticaret Üniv.	0.76	1	-	-
Karadeniz Teknik Üniv.	4.58	6	5.55	2
Kastamonu Üniv.	0.76	1	-	-
Kırıkkale Üniv.	0.76	1	-	-
Kocaeli Üniv.	0.76	1	-	-
Maltepe Üniv.	0.76	1	-	-
Marmara Üniv.	6.10	8	2.77	1
Mustafa Kemal Üniv.	0.76	1	-	-
Necmeddin Erbakan Üniv	0.76	1	-	-
Niğde Üniv.	0.76	1	-	-
Okan Üniv	0.76	1	-	-
Ondukuz Mayıs Üniv.	1.52	2	-	-
Orta Doğu Teknik Üniv.	2.29	3	-	-
Sakarya Üniv.	1.52	2	-	-
Selçuk Üniv.	0.76	1	-	-
Uludağ Üniv.	0.76	1	-	-
Yeditepe Üniv.	3.81	5	-	-
Yıldız Teknik Üniv.		-	2.77	1
Yüzüncü Yıl Üniv.	1.52	2	-	-
Toplam	100	131	100	36

Tablo 9’da Türkiye’de üstün yetenekliler ve üstün zekâlılarla ilgili yapılan tez çalışmalarının üniversitelere göre dağılımı verilmiştir.

131 adet yüksek lisans tez çalışmasının, 2’si (% 1.52) Abant İzzet Baysal Üniversitesi’nde, 2’si (% 1.52) Afyon Kocatepe Üniversitesi’nde, 4’ü (% 3.05) Anadolu Üniversitesi’nde, 8’i (% 6.10) Ankara Üniversitesi’nde, 1’i (% 0.76) Adıyaman Üniversitesi’nde, 3’ü (% 2.29) Balıkesir Üniversitesi’nde, 3’ü (% 2.29) Beykent Üniversitesi’nde, 4’ü (% 3.05) Boğaziçi Üniversitesi’nde, 1’i (% 0.76) Çukurova Üniversitesi’nde, 1’i (% 0.76) Dicle Üniversitesi’nde, 5’i (% 3.81) Dokuz Eylül Üniversitesi’nde, 1’i (% 0.76) Ege Üniversitesi’nde, 1’i (% 0.76) Erciyes Üniversitesi’nde, 1’i (% 0.76) Fatih Üniversitesi’nde, 2’si (% 1.52) Fırat Üniversitesi’nde, 14’ü (% 10.68) Gazi Üniversitesi’nde, 2’si (% 1.52) Gaziosmanpaşa Üniversitesi’nde, 8’i (% 6.10) Hacettepe Üniversitesi’nde, 1’i (% 0.76) Haliç Üniversitesi’nde, 2’si (% 1.52) İnönü Üniversitesi’nde, 26’sı (% 19.84) İstanbul Üniversitesi’nde, 1’i (% 0.76) İstanbul Ticaret Üniversitesi’nde, 6’sı (% 4.58) Karadeniz Teknik Üniversitesi’nde, 1’i (% 0.76) Kastamonu Üniversitesi’nde, 1’i (% 0.76) Kırıkkale Üniversitesi’nde, 1’i (% 0.76) Kocaeli Üniversitesi’nde, 1’i (% 0.76) Maltepe Üniversitesi’nde, 8’i (% 6.10) Marmara Üniversitesi’nde, 1’i (% 0.76) Mustafa Kemal Üniversitesi’nde, 1’i (% 0.76) Necmeddin Erbakan Üniversitesi’nde, 1’i (% 0.76) Niğde Üniversitesi’nde, 1’i (% 0.76) Okan Üniversitesi’nde, 2’si (% 1.52) Ondokuz Mayıs Üniversitesi’nde, 3’ü (% 2.29) Orta Doğu Teknik Üniversitesi’nde, 2’si (% 1.52) Sakarya Üniversitesi’nde, 1’i (% 0.76) Selçuk Üniversitesi’nde, 1’i (% 0.76) Uludağ Üniversitesi’nde, 5’i (% 3.81) Yeditepe Üniversitesi’nde, 2’si (% 1.52) Yüzüncü Yıl Üniversitesi’nde yayımlanmıştır.

36 adet doktora tez çalışmasının, 1’i (% 2.77) Abant İzzet Baysal Üniversitesi’nde, 3’ü (% 8.33) Ankara Üniversitesi’nde, 1’i (% 2.77) Boğaziçi Üniversitesi’nde, 1’i (% 2.77) Çukurova Üniversitesi’nde, 1’i (% 2.77) Dokuz Eylül Üniversitesi’nde, 1’i (% 2.77) Fırat Üniversitesi’nde, 6’sı (% 16.66) Gazi Üniversitesi’nde, 4’ü (% 11.11) Hacettepe Üniversitesi’nde, 1’i (% 2.77) İnönü Üniversitesi’nde, 13’ü (% 36.11) İstanbul Üniversitesi’nde, 2’si (% 5.55) Karadeniz Teknik Üniversitesi’nde, 1’i (% 2.77) Marmara Üniversitesi’nde, 1’i (% 2.77) Yıldız Teknik Üniversitesi’nde yayımlanmıştır.

Tablo 9'a göre Türkiye'de üstün yetenekliler ve üstün zekâlılarla ilgili yapılan tez çalışmalarının yürütüldüğü üniversitelere baktığımızda en fazla yüksek lisans tez çalışması 26 (% 19.84) adetle İstanbul Üniversitesi bünyesinde çıkartılmıştır. Yine tablo 9'a göre aynı şekilde İstanbul Üniversitesi, 13 (% 36.11) adet tez ile en fazla doktora tezi çalışmasının yapıldığı kurum olmuştur. İstanbul Üniversitesi'nin ardından, 14 (% 10.68) yüksek lisans tezi ve 6 (% 16.66) doktora tezi ile Gazi Üniversitesi en fazla tez çalışmasının yapıldığı 2. üniversite olmuştur. İstanbul Üniversitesinin hem yüksek lisans hem de doktora düzeyinde en fazla teze sahip olmasında bu üniversitede yürütülen üstün zekâlılar eğitim programının etkisinden söz edilebilir.

Tablo 9'da dikkat çeken diğer bir bulgu ise üstün yetenekliler ve üstün zekâlılarla ilgili doktora tezi çalışması olan tüm üniversitelerde aynı zamanda yüksek lisans tezi çalışmasının yapılmış olmasıdır. Ancak bu durum sadece Yıldız Teknik Üniversitesi için geçerli değildir. Bu üniversitede üstün yetenekliler ve üstün zekâlılarla ilgili olarak 1 adet doktora tez çalışması yapılmış olmasına rağmen hiç yüksek lisans tezi yazılmamıştır.

#### 5.10. Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Tez Çalışmalarının Konulara Göre Dağılımı Nasıldır?

**Tablo 10: Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Tez Çalışmalarının Konulara Göre Dağılımı**

Tez Konuları	Yüksek Lisans Tezi		Doktora Tezi	
	%	F	%	F
Üstün Zekâlıları Tanımlama ve Özellikleri	6.87	9	2.77	1
Tanımlama	3.81	5	13.88	5
Durum Saptama	46.56	61	38.88	14
Eğitimi	20.61	27	44.44	16
Zekâ testleri (Değerlendirme)	12.97	17	-	-
İlgili Kurumlar	9.16	12	-	-
Toplam	100	131	100	36

Tablo 10'da Türkiye'de üstün yetenekliler ve üstün zekâlılarla ilgili yapılan tez çalışmalarının konulara göre dağılımı verilmiştir.



131 adet yüksek lisans tez çalışmasının, 9'u (% 6.87) üstün zekâlıları tanımlama ve özellikleri, 5'i (% 3.81) üstün zekâlıların tanınması, 61'i (% 46.56) durum saptama, 27'si (% 20.61) üstün zekâlıların eğitimleri, 17'si (% 12.97) zekâ testleri (değerlendirme), 12'si (% 9.16) ise üstün zekâlılar için eğitim veren kurumlar ile ilgilidir.

36 adet doktora tez çalışmasının, 1'i (% 2.77) üstün zekâlıları tanımlama ve özellikleri, 5'i (% 13.88) üstün zekâlıların tanınması, 14'ü (% 38.88) durum saptama, 16'sı (% 44.44) ise üstün zekâlıların eğitimleri ile ilgilidir. Ancak zekâ testleri (değerlendirme) ile üstün zekâlılar ve yeteneklilerle ilgili kurumlara yer veren hiçbir doktora tez çalışması yoktur.

Tablo 10'a göre en fazla çalışılan yüksek lisans tezleri, 61 (% 46.56) adet tezle durum saptamayı konu alan tezler olurken, en az ise 5 (% 3.81) adet tezle üstün zekâlıların ve üstün yeteneklilerin tanınmasıyla ilgili olan tezler olmuştur. Yine tablo 10'a göre en fazla doktora tez çalışması, 16 (% 44.44) tezle üstün zekâlıların ve üstün yeteneklilerin eğitimini konu alan tezler alanında olurken, en azı ise 1 (% 2.77) tezle üstün zekâlıları tanımlama ve özelliklerini konu alan tez olmuştur.

#### 5.11. Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Makale Çalışmalarının Konulara Göre Dağılımı Nasıldır?

**Tablo 11: Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Makale Çalışmalarının Konulara Göre Dağılımı**

Makale Konuları	%	F
Üstün Zekâlıları Tanımlama ve Özellikleri	16.06	49
Tanımlama	3.27	10
Durum Saptama	34.42	105
Eğitimleri	32.13	98
Üstün Zekâlıların Aileleri	4.26	13
Yasal olanaklar	1.96	6
İlgili Kurumlar	7.86	24
Toplam	100	305

Tablo 11'de Türkiye'de üstün yetenekliler ve üstün zekâlılarla ilgili yapılan makale çalışmalarının konulara göre dağılımı verilmiştir. 305 adet makale çalışmasının 49'u (% 16.06) üstün zekâlıları tanımlama ve özellikleri, 10'u (% 3.27)

üstün zekâlıların tanılanması, 105'i (% 34.42) durum saptama, 98'i (% 32.13) üstün zekâlıların eğitimleri, 13'ü (% 4.26) üstün zekâların aileleri, 6'sı (% 1.96) üstün zekâlılara yönelik yasal olanaklar, 24'ü (% 7.86) ise üstün zekâlılar için eğitim veren kurumlarla ilgilidir.

Tablo 11'e göre üstün yetenekliler ve üstün zekâlılarla ilgili makaleler konu dağılımlarına göre incelendiğinde en fazla makale 105 (% 34.42) adet çalışma ile durum saptama ve 98 (% 32.42) adet çalışma ile üstün zekâlılar ve üstün yeteneklilerin eğitimlerini inceleyen çalışmalar olurken, en az çalışma ise 6 (% 1.96) adet çalışma ile üstün zekâlılar ve üstün yetenekliler ile ilgili yasal olanakları konu alan çalışmalar olmuştur.

#### 5.12. Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Bildiri Çalışmalarının Konulara Göre Dağılımı Nasıldır?

**Tablo 12: Türkiye'de Üstün Yetenekliler ve Üstün Zekâlılarla İlgili Yapılan Bildiri Çalışmalarının Konulara Göre Dağılımı**

Bildiri Konuları	%	F
Özellik ve Gereksinimleri	8.24	45
Tanılama	5.49	30
Durum saptama	22.89	125
Eğitimleri	40.29	220
Üstün Zekâlıların Aileleri	5.67	31
Öğretmen ve Yöneticiler	9.15	50
Zekâ Testleri (Değerlendirme)	3.84	21
Yasal Olanaklar	0.54	3
İlgili Kurumlar	3.84	21
Toplam	100	546

Tablo 9'da Türkiye'de üstün yetenekliler ve üstün zekâlılarla ilgili yapılan bildiri çalışmalarının konulara göre dağılımı verilmiştir. 546 adet bildirinin, 46'sı (% 8.24) üstün zekâlıların özellikleri ve gereksinimleri, 30'u (% 5.49) üstün zekâlıların tanılanması, 125'i (% 22.89) durum saptama, 220'si (% 40.29) üstün zekâlıların eğitimleri, 31'i (% 5.67) üstün zekâlıların aileleri, 50'si (% 9.15) üstünlerin öğretmen ve yöneticileri, 21'i (% 3.84) zekâ testleri (değerlendirme), 3'ü (% 0.54) üstün zekâlılara yönelik yasal olanaklar, 21'i (% 3.84) üstün zekâlılar için eğitim veren kurumlarla ilgilidir.

Tablo 12'ye göre en fazla bildiri, 220 (% 40.29) adet bildiri ile üstün yetenekliler ve üstün zekâlıların eğitime ve 125 (% 22.89) adet bildiri ile durum saptamaya yönelik çalışmalar olmuştur. En az çalışma ise 3 (% 0.54) bildiri ile üstün yetenekliler ve üstün zekâlılar ile ilgili yasal olanakları konu alan çalışmalar olmuştur.

## 6. SONUÇ VE ÖNERİLER

### 6.1. Sonuç

Türkiye’de üstün yetenekliler ve üstün zekâlılar alanında yapılan akademik çalışmalar; makale, tez, bildiri, kitap ve internet kaynakları olmak üzere 5 farklı tarzda çalışılmıştır. Bu çalışmalar içerisinde en fazla çalışma 546 adet çalışmayla bildiriler yer almaktadır. En az çalışma ise 36 adet çalışma ile doktora tezi alanında yapılmıştır.

Yüksek lisans tezi düzeyinde en çok çalışma 17 (% 12.97) adet çalışma ile 2007 ve 2010 yıllarında, Doktora tezi düzeyinde en çok çalışma ise 8 (% 22.2) adet çalışma ile 2012 yılında yapılmıştır. Yüksek lisans tezlerinin 104’ü (% 79.38) ve doktora tezlerinin 31’i (% 86.11) 2005 sonrası yıllarda yayınlanmışken yüksek lisans tezlerinin sadece 27’si (% 20.61) ve doktora tezlerinin sadece 5’i (% 13.88) 2005 ve öncesi yıllarda yayınlandığı tespit edilmiştir.

Makale düzeyinde en çok çalışma 43 (% 14.37) adet çalışma ile 2013 ve 2004 yıllarında yapılmıştır. Türkiye’de üstün yetenekliler ve üstün zekâlılarla ilgili yapılan makale çalışmalarının 241’i (% 79.01) 2003 sonrası yıllarda yayınlandığı tespit edilmiştir. Makalelerin sadece 64’ü (% 20.98) 2003 ve öncesi yıllarda yayınlandığı tespit edilmiştir.

Türkiye’de üstün yetenekliler ve üstün zekâlılarla ilgili sunulan bildiri çalışmalarını yıl bazında değerlendirildiğinde en fazla çalışmanın 189 adetle (% 34.61) 2012 yılında yapıldığı tespit edilmiştir. Üstün zekâlılar ve üstün yetenekliler ile ilgili olarak yapılan bildiri çalışmalarının 510’u (% 93.40) 2003 sonrası yıllarda, 36’sı (% 6.59) ise 2003 ve öncesi yıllarda yayınlandığı görülmektedir. Üstün zekâlılar ve üstün yetenekliler ile ilgili en fazla kitabın 13 (% 10.4) adetle 2010 yılında yazıldığı tespit edilmiştir.

2003 yılından sonra ülkemizde üstün zekâlılar ile ilgili yapılan akademik çalışmalarda ciddi oranda bir artış olduğu tespit edilmiştir. Bu durum ülkemizde eğitim anlayışının değişmesi ve gelişmesi ile açıklanabilir.

Türkiye'de üstün yetenekliler ve üstün zekâlılarla ilgili yapılan tez çalışmalarının yürütüldüğü üniversitelere baktığımızda yüksek lisans tez çalışması en fazla 26 (% 19.84) tez ile İstanbul Üniversitesinde yapılmıştır. Aynı şekilde İstanbul Üniversitesinin, 13 (% 36.11) tez ile en fazla doktora tezi çalışmasının yapıldığı kurum olduğu tespit edilmiştir. İstanbul üniversitesinde sonra, 14 (% 10.68) adet yüksek lisans tezi ve 6 (% 16.66) adet doktora tezi ile Gazi Üniversitesi en fazla tez çalışmasının yapıldığı 2. üniversite olmuştur.

En fazla çalışılan yüksek lisans tezleri, 61 (% 46.56) tezele durum saptamayı konu alan tezler olurken, en az ise 5 (% 3.78) tezele üstün zekâlıların ve üstün yeteneklilerin tanılanmasıyla ilgili olan tezler olmuştur. En fazla doktora tez çalışması, 16 (% 44.44) tezele üstün zekâlıların ve üstün yeteneklilerin eğitimini konu alan tezler alanında olurken, en azı ise 1 (% 2.77) tezele üstün zekâlıları tanımlama ve özelliklerini konu alan tez olmuştur.

Üstün yetenekliler ve üstün zekâlılarla ilgili makaleler konu dağılımlarına göre incelendiğinde en fazla makale 105 (% 34.42) adet çalışma ile durum saptama, en az çalışma ise 6 (% 1.96) adet ile yasal olanaklar konusunda olmuştur. Bildiriler konularına göre değerlendirildiğinde en fazla bildiri, 220 (% 40.29) adet çalışma ile üstün yetenekliler ve üstün zekâlıların eğitimi, en az çalışma ise 3 (% 0.54) adet ile yasal olanaklar konusunda olmuştur.

## 6.2. Öneriler

- Üstün zekâlılar ve üstün yetenekliler ile ilgili yüksek lisans ve doktora çalışmaları arttırılmalıdır.
- Bütün üniversitelerde üstün zekâlılar ve üstün yetenekliler ile ilgili araştırma ve uygulama merkezleri kurulmalıdır.
- Çocuk üniversitelerinin adetleri çoğaltılmalıdır.
- İlköğretim ve ortaöğretim bölümlerinde üstün zekâlılara yönelik akademik çalışmalar yapılmalı ve bu bölümlerin programları zenginleştirilmelidir.

- Milli Eğitim Bakanlığının hazırlamış olduğu müfredatlar üstün zekâlılar açısından tekrar elden geçirilerek zenginleştirilmelidir.
- Ayrıca yapılmış olan yüksek lisans ve doktora tezleri üzerine bir meta analiz çalışması yapılabilir.

## KAYNAKÇA

- Akarsu, Füsün. 2004. **Üstün Yetenekliler**. I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı, 23-25 Eylül 2004. İstanbul: Marmara Üniversitesi: 127-154.
- Akkutay, Ülker. 1984. **Enderun Mektebi**. Ankara: Gazi Üniversitesi Basın-Yayın Yüksekokulu Basımevi.
- \_\_\_\_\_.2004. **Osmanlı Eğitim Sisteminde Enderun Mektebi**. I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı, 23-25 Eylül 2004. İstanbul: Marmara Üniversitesi: 85-96.
- Ataman, Ayşegül. 1984. **Ankara İli Resmi Şehir İlkokullarındaki Üstün Yetenekli Çocukların Fiziksel Gelişim Özelliklerinin Değerlendirilmesi**. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları No: 132.
- \_\_\_\_\_. 1998. **Üstün Zekâhlar ve Üstün Yetenekliler**. Özel Eğitim (Edt. S. Eripek), Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları No:1018.
- \_\_\_\_\_. 2004. **Üstün Zekâh ve Üstün Yetenekli Çocuklar**. I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı, 23-25 Eylül 2004. İstanbul: Marmara Üniversitesi: 155-168.
- Anderson, K. 2000. **Gifted And Talented Students: Meeting Their Needs In New Zealand Schools**. Wellington: New Zealand
- Ayverdi, Samiha. 1974. **Edebi ve Manevi Dünyası İçinde Fatih**. İstanbul.
- Baykal, İsmail Hakkı. 1953. **Enderun Mektebi Tarihi**. İstanbul: Halk Basımevi.
- Best, J. W. 1959. *Research in Education*. Prentice Hall, (1970 second ed). (Aktaran: Karasar, Niyazi. 2012. **Bilimsel Araştırma Yöntemi**. 24. bs. Ankara: Nobel Akademi).
- Bonsall, Marcella R. 1960. **Introspections of Gifted Children**. California Journal of Educational Research. v. XI: 159-166.
- Clark, B. 2002. **Growing up gifted (6th ed.)**. Upper Saddle River, New Jersey, Columbus, Ohio: Pearson Education, Inc.
- Chandler, Kimberley. 2006. **Gifted and talented**. Yer aldığı eser E. Meyen & Y. Bui (Ed.). *Exceptional children in today's schools (4th Ed.)* (167-184). Denver: Love Publishing Co.

- Cenkmen, E. 1948. **Osmanlı Saray ve Kıyafetleri**. İstanbul
- Çağlar, Doğan. 2004. **Üstün Zekâlı Çocukların Özellikleri**. I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı 23-25 Eylül 2004. İstanbul: Marmara Üniversitesi: 111-126.
- Davaslıgil, Ümit. 2000. **Üstün ve Özel Yetenekli Çocuklara İlişkin Alt Komisyon**. 1. İstanbul Çocuk Kurultayı, İstanbul Çocuk Raporu. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
- \_\_\_\_\_. 2010. **Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocukların Eğitimi**. Yer Aldığı Eser **Genel Eğitim Okullarında Özel Gereksinimi Olan Öğrenciler ve Özel Eğitim**. (ss. 545-592). Gönül Akçamete (Ed.). 3.bs. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Davaslıgil, Ümit, Mailena Zeana. 2004. **Üstün Zekâlıların Eğitimi Projesi**, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
- Davis, Gary A, Sylvia B, Rimm. 1989. **Education of the gifted and talented (2nd Ed.)**. New Jersey 07632: Prentice Hall, Inc.
- Demiroğlu, Kaan., Feyzullah Şahin, Filiz Dilek. 2013. **Üstün Yetenekli Bireyler Konusunda Türkiye’de 2000-2013 Yılları Arasında Yapılan Araştırmalar**. V. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi, 6-9 Haziran 2013, Çanakkale: Onsekiz Mart Üniversitesi: 1500-1516.
- D’ohsson, M. 1824. **Tableau General de l’Empire Ottoman**, 7. Cilt. (Aktaran: Akkutay, Ülker. 1984. **Enderun Mektebi**. Ankara: Gazi Üniversitesi Basın-Yayın Yüksekokulu Basımevi).
- Duverger, Maurice. 1973. **Sosyal Bilimlere Giriş: Metodoloji Açısından Çev: Unsal Oskay**. Ankara: Bilgi Yayınevi. (Aktaran: Karasar, Niyazi. 2012. **Bilimsel Araştırma Yöntemi**. 24. bs. Ankara: Nobel Akademi).
- Enç, Mitat. 1979. **Üstün Beyin Gücü: Gelişim ve Eğitimleri**. Ankara: Ankara Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Yayınları, no:83.
- \_\_\_\_\_. 2004. **Enderun**. I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı 23-25 Eylül 2004. İstanbul: Marmara Üniversitesi: 37-84.
- \_\_\_\_\_. 2005. **Üstün Beyin Gücü**. Ankara. Gündüz Eğitim Yayınları.
- Eren, Mehmet Hilmi. 2010. **Üstün Zekâlılık ve Üstün Zekâlıların Eğitimi İle İlgili Yapılan Çalışmalar**, İstanbul: Bakırköy Rehberlik ve Araştırma Merkezi Yayını.
- Ergin, Osman. 1977. **Türk Maarif Tarihi**. c. 1-2, İstanbul.
- Ersoy, Özlem, Neslihan, Avcı. 2000. **Özel Gereksinimi Olan Çocuklar ve Eğitimleri (Özel Eğitim)**. İstanbul: YA-PA Yayınları.



- Freeman, Joan. 1991. **Gifted children growing up**. London: Cassell; Portsmouth, NH: Heinemann Educational.
- Hallahan, Daniel P., James M. Kauffman. 1978. **Exceptional Children. Introduction to special education**. Englewood Cliffs, New Jersey 07632: Prentice Hall, Inc.
- Hammer, Joseph Von. 1815. **Des Osmanischen Reichs Staatsverfassung und Staatsverwaltung**, c. 1-2: 30.
- Hollingworth, Leta. 1942. **Children Above IQ, Yonkers on Hudson**. New York: World Book Company.
- İsfendiyaroğlu, Fethi. 1952. **Galata Sarayı Tarihi**. İstanbul
- İskit Yayınevi. 1957-1963. **Mufassal Osmanlı Tarihi**. 1-6 cilt. İstanbul
- Jarecky, Roy K. 1959. **Identification of Socially Gifted**. *Exceptional Children*. v. 25. I. 9: 415.
- Karasar, Niyazi. 2012. **Bilimsel Araştırma Yöntemi**. 24. bs. Ankara: Nobel Akademi.
- Kılıç, Ruhi. 2010. **Ülke Sunumları**. 1. Uluslararası Üstün Yetenekliler Eğitimi Sempozyumu, 23-25 Eylül 2010. İstanbul: Koç Üniversitesi: 31-46.
- Koçu, Reşat Ekrem. 1964. **Yeniçeriler**. İstanbul.
- Leroux, Janice, Edna, McMillan. 1993. **Smart teaching: Nurturing talent in the classroom and beyond**. Ontario: Pembroke Publishers.
- Levent, Faruk. 2011a. **Üstün Yetenekli Çocukların Hakları**. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
- \_\_\_\_\_. 2011b. **Üstün Yeteneklilerin Eğitimine Yönelik Görüş ve Politikaların İncelenmesi**. Doktora Tezi Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Madge, John. 1965. *The Tools of Science. An Analytical Description of Social Science Techniques*. Anchor Books Doubleday and Comp.
- Marland, S. P. 1972. *Education of Gifted and Talented*. Report for the Congress of the United States by the U.S. Commissioner of Education Washington, DC: US Government Printing Office. (Aktaran: Sak, Uğur. 2013. **Özel Eğitime Gereklinimi Olan Öğrenciler ve Özel Eğitim**. Editör H. Dike. 7. bs. Ankara: Pegem Akademi).

Metin, Yeliz. [17.10.2014]. **Doküman İncelemesi.**

<https://www.google.com.tr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ad=rja&uact=8&ved=0CCEQFjAB&url=http%3A%2F%2F80.251.40.59%2Feducation.ankara.edu.tr%2Faksoy%2Feyay%2Feyay%2Fb0506%2Fymetin.doc&ei=0s1AVKa-JMWgyAPt6oGABA&usg=AFQjCNG79obT-N0bvZUnRO93w-0-Y9wfw&sig2=oENyPEH7E5kPeNPUDP4GFQ&bvm=bv.77648437,d.bGQ>

MEB Bilim ve Sanat Merkezleri Yönergesi. [23.06.2014]). **Tebliğler Dergisi:**

ŞUBAT 2007/2593. Ek ve Değişiklikler: Mart 2009/2618 TD.

[http://mevzuat.meb.gov.tr/html/2593\\_0.html](http://mevzuat.meb.gov.tr/html/2593_0.html).

Ortaöğretim Genel Müdürlüğüne Bağlı Okulların Tanıtımı, [20.06.2014]).

[http://ogm.meb.gov.tr/meb\\_iys\\_dosyalar/2014\\_06/05042914\\_ogmokuslanitim2014.pdf](http://ogm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2014_06/05042914_ogmokuslanitim2014.pdf)

Özel Eğitim Konseyi Ön Raporu. 1991. **Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Dairesi Başkanlığı.** Ankara.

Özenç, Mehmet., Emine Gül Özenç. 2013. **Türkiye’de Üstün Yetenekli Öğrencilerle İlgili Yapılan Lisansüstü Eğitim Tezlerinin Çok Boyutlu Olarak İncelenmesi.** Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, c.17. s. 1, 13-28.

Parke, Beverly N. 1989. **Gifted students in regular classrooms.** Boston: Allyn and Bacon.

Passow, A. Harry, Rose A. Rudnitski. 1993. State policies regarding education of the gifted as reflected in legislation and regulation (CRS93302). Storrs, CT: The National Research Center on the Gifted and Talented, University of Connecticut. (Aktaran: Levent, Faruk. 2011. **Üstün Yetenekli Çocukların Hakları.** İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları).

Renzuli, Joseph. 1986. Systems And Models For Developing Programs For The Gifted And Talented. Connecticut 06250: Creative Learning Pres, Inc. (Aktaran: Davaslıgil, Ümit. 2010. **Genel Eğitim Okullarında Özel Gereksinimi Olan Öğrenciler ve Özel Eğitim.** ed. Gönül Akçamete. 3.bs. Ankara: Kök Yayıncılık).

Roeper, Annemarie, Linda Kreger Silverman. 2009. **“Giftedness and Moral Promise”.** D. Ambrose, T. Cross (eds.), Morality, Ethics, and Gifted Minds, Springer, New York.

Rogers, Kenneth B. (1986). **Do the gifted think and learn differently? A review of recent research and its implications.** Journal for the Education of the Gifted. 10. 1: 17-39.

Rummel, J. Francis. 1964. An Introduction to Research Procedures in Education. Second edition, Harper and Row. (Aktaran: Karasar, Niyazi. 2012. **Bilimsel Araştırma Yöntemi.** 24. bs. Ankara: Nobel Akademi).

- Sak, Uğur. 2013. **Özel Eğitime Gereksinimi Olan Öğrenciler ve Özel Eğitim.** Editör H. Dike. 7. bs. Ankara: Pegam Akademi.
- Sinop Üniversitesi, [28.06.2014]). **Çocuk Üniversitesi.**  
[http://www.sinop.edu.tr/cocuk\\_universitesi/nedir.asp](http://www.sinop.edu.tr/cocuk_universitesi/nedir.asp)
- Sisk, D. 1987. **Creative teaching of the gifted.** New York: McGraw Hill Book Co.
- Şenol, Cem. 2011. **Üstün Yetenekliler Eğitim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri. (BİLSEM Örneği).** Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü.
- Şimşek, Hüseyin. 2009. **Eğitim Tarihi Araştırmalarında Yöntem Sorunu.** Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi. c. 42. s. 1: 33-51.
- Şimşirgil, Ahmet. 2005. **Taşa Yazılan Tarih, Topkapı Sarayı, Tarih ve Düşünce Kitapları.** İstanbul.
- Terman, Lewis M. 1965. The Discovery and Encouragement of Exceptional Banbe. A. C. C. New York. (Aktaran: Çağlar, Doğan. 2004. **Üstün Zekâlı Çocukların Özellikleri.** I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı 23-25 Eylül 2004. İstanbul: Marmara Üniversitesi: 122-123).
- Terman, Lewis M., Melita H. Oden. 1959. **Mid-Life Thirty Five Years Follow-Up of the Superior Child.** Vol. V. Genetic Studies of Genius. Stanford: Stanford University Press.
- TEVİTÖL (Türk Eğitim Vakfı İnanç Türkeç Özel Lisesi). [22.06.2014]). **Okul**  
[http://www.tevitok.k12.tr/index.php?option=com\\_content&view=article&id=2&Itemid=203&lang=tr](http://www.tevitok.k12.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=2&Itemid=203&lang=tr)
- Tunçdemir, İlknur. 1996. **Çoksesli Müzik Alanındaki Kadın Devlet Sanatçılarımız.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi.
- Türk Dil Kurumu. [13.06.2014]. Güncel Türkçe Sözlük.  
[http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com\\_gts&arama=gts&guid=TDK.GT.S.542c343b4c9c38.31381394](http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GT.S.542c343b4c9c38.31381394)
- Uzunçarşılı, İsmail Hakkı. 1945. **Osmanlı Devletinin Saray Teşkilatı,** Ankara.
- Üsküdar Çocuk Üniversitesi,[26.06.2014]).  
<http://www.uskudarcocukuniversitesi.com>
- Üstün ve Özel Yeteneklilerin Eğitimiyle İlgili Bilimsel Paylaşım Ve Haberleşme Platformu. [17.08.2014]. **TÜBİTAK Araştırmasına Göre; Türkiye'de 0-24 Yaş Aralığında 682 Bin Üstün Zekâlı Birey Var ve Bu Sayı Nüfusun Yüzde 2'sini Oluşturuyor.** <http://www.ustunveozel.com/makale9.htm>.

Üstün Yetenekliler Eğitimi, [13.07.2014]. **Çocuk Üniversitesi.**  
<http://www.ustunyetenekli.com/cocuk-universitesi-cocuk-universiteleri.html>

Walter, B. Barbe. 1956. “**Study of Family Background of the Gifted**”. Journal of Educational Psychology. 47. 5. 382-389. (Aktaran: Çağlar, Doğan. 2004. **Üstün Zekâlı Çocukların Özellikleri**. I.Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Makaleler Kitabı 23-25 Eylül 2004. İstanbul: Marmara Üniversitesi: 120)

Warren, Jonathan R, Paul A. Heist. 1960. **Personality Attributes of Gifted College Students**. Science. vol. 132. n. 3433.

Whitmore, J. 1980. **Giftedness, Conflict and Underachievement**. Boston: Allyn & Bacon.

## ÖZGEÇMİŞ

### Kişisel Bilgiler

Ad, Soyad: Gökhan GÜÇİN

Doğum Tarihi: 01.01.1990

Doğum Yeri: BİTLİS

### Eğitim Bilgileri

Yüksek Lisans: 2013-2014 Yıldız Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf

Öğretmenliği Programı

Lisans: 2010-2012 Eskişehir Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf

Öğretmenliği Bölümü (yatay geçiş)

2008-2010 Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği

Bölümü

2006-2007 Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü  
(İngilizce Hazırlık Sınıfı)

Ortaöğretim: 2003-2006 Ahlat Selçuklu Lisesi

İlköğretim: 2002-2003 Muzaffer İncesu İlköğretim Okulu (8. Sınıf)

2000-2002 Atatürk İlköğretim Okulu (6. ve 7. Sınıf)

1997-2000 Abdurrahman Gazi İlköğretim Okulu (3., 4., ve 5. Sınıflar)

1995-1997 Kuşhane Köyü İlköğretim Okulu (1. ve 2. Sınıf)

### İş Bilgileri

2013- Halit Ziya Uşaklıgil İlkokulu (Sınıf Öğretmeni)

2014 -Özel Dilek Ağacı Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi (Zihinsel Engelliler Sınıf Öğretmeni)

2014 -Özel Altın Elma Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi (Zihinsel Engelliler Sınıf Öğretmeni)